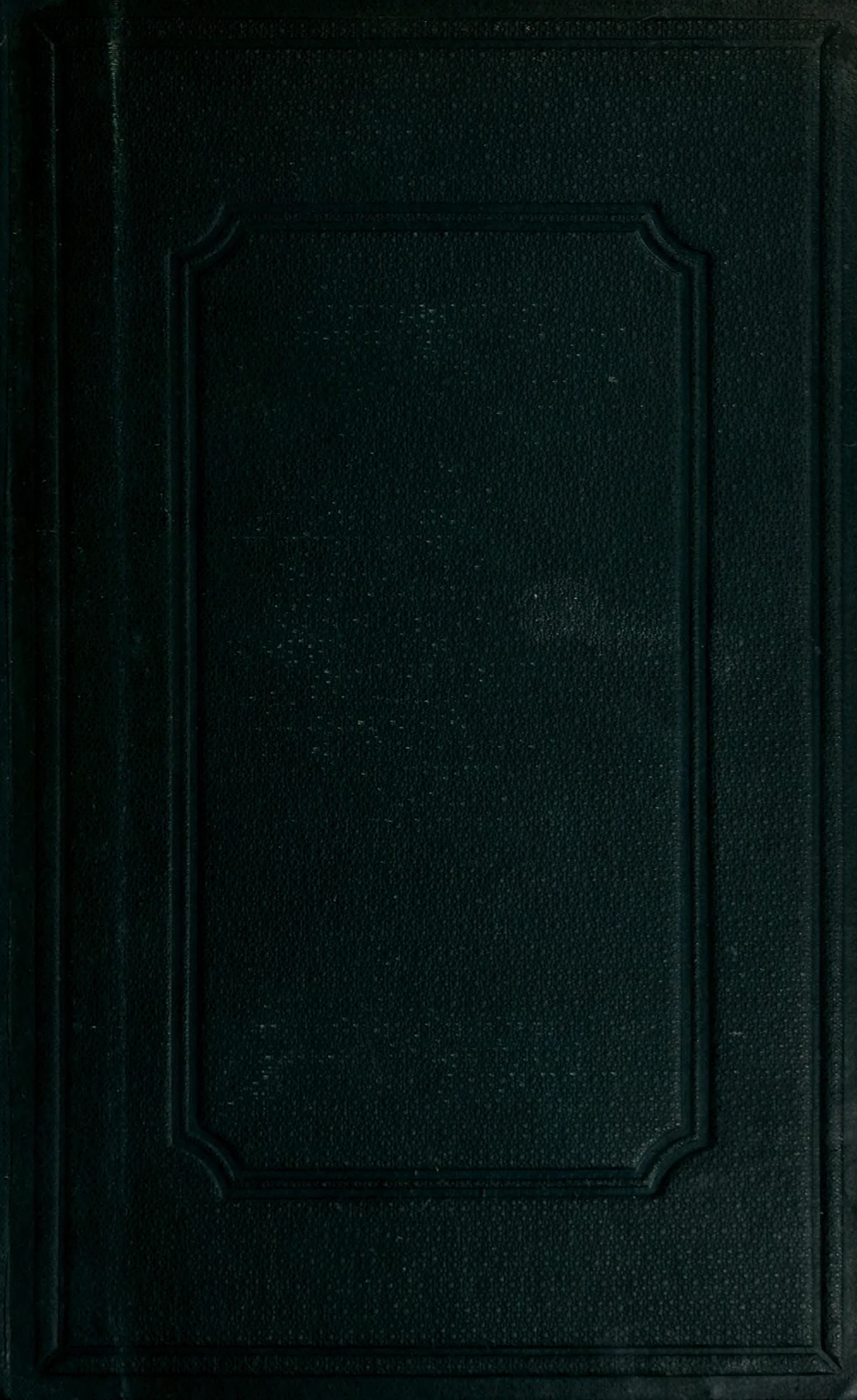

Homer. Iliad

AN T'ILIAD.

Air Ċogaḋ na Tróiġe

RO ĊAN HOMEAR,

Ais-dríġṫe o Ġreaġ-ḃearla go ran Gaoiḋilge,

by

Le

John McHale, Archbp. Tuam

SEÁĠAN, ÁRD-EASBOG ṪÚAMA.

1-VIII

An Ċéad Leaḃar

A m-baile Aṫa-cliaṫ:
Clóḃuailṫe le Guḋṁain agus a Ċóṁ-ċuideaċt.

JOHN CUMMING, 16, LOWER ORMOND-QUAY; A. MILLIKEN, 104, GRAFTON-STREET. LONDON: CHARLES DOLMAN, 61, NEW BOND-STREET; AND ALL THE BOOKSELLERS.

MDCCCXLIV. — c1871?

ENTERED AT STATIONERS' HALL.

DUBLIN:
Goodwin, Son and Nethercott, Printers, 75, Marlborough-street.

TO THE READER.

A FAITHFUL translation of the Iliad into any vernacular language, in metre corresponding with the original, could not fail of being interesting to the people, whose intellectual stock was improved by so valuable an acquisition to their literature. To become an adequate vehicle for conveying the thoughts of Homer, a language must be far advanced in strength and copiousness. From such a service, however, if duly performed, it receives a reciprocal return in reflecting much of the richness and majesty of the great original. During the last few years I have been snatching some leisure intervals from weighty duties, for the purpose of connecting the Father of classic poetry with the native language and literature of Ireland. Following the same plan which I adopted with regard to the "Irish Melodies," I purpose to publish, if not the entire, at least a large portion of the Iliad in successive books; with this difference, however, that the Greek text and Irish translation will appear in alternate and corresponding pages.

The reader, who reflects that "Moore's Melodies" have been rendered not only in the same number of lines, but also in the same precise number of poetic feet, may imagine, from the unequal number of lines in the Greek and Irish, that the sense in the original is more compressed than in the translation. On considering, however, the marked difference as to measure between modern and ancient poetry, he will be inclined to pause before he draws such a conclusion. The apparent difference resulting from the unequal number of lines is one to which a translation into any of the vernacular languages of Europe is liable. The reason is obvious. The heroic lines of the ancients in hexameter verse consisted of the average number of fifteen; those of the moderns of ten syllables; whence it follows, that the measure and meaning of two of the original might some-

times occupy three lines of the translation without paraphrase or unnecessary prolixity. If, however, to arrive at a nearer approximation in point of measure between the original and version, we were to adopt such lines as those of Chapman, one of the English translators of Homer, running into fifteen rambling feet, the spirit of the original would be entirely lost, and the tedious length would be intolerable to every ear regulated by any of the correct scales of modern poetry.

Should it excite surprise that the task of rendering the Iliad in our native tongue was not undertaken at a time when it was almost universally spoken, let it be remembered that it was a proscribed dialect, and visited with the same penalties that were directed against the liberties and the religion of the people. The necessaries of life must be provided for before the introduction of foreign luxuries. Such a literary composition, requiring not only comparative leisure, but likewise those facilities which can only be found in more propitious times and in tranquil retirement, could have been scarcely expected in the past disastrous periods of the history of our country. Notwithstanding its discouragement, the knowledge of the Irish language among the natives was general, and among some it was profound. Many of our countrymen, especially the ecclesiastics, were likewise deeply versed in classical learning. But the preservation of their religion had juster and stronger claims on their zeal than the charms of literature, and the little time that remained on their hands, after the discharge of their religious duties, was profitably expended in preserving the annals of Ireland, which its enemies were incessantly labouring to destroy.

Without insisting on the pre-eminence of the Celtic language beyond all others ancient and modern, or defending the learned paradox of Parsons, one of our enthusiastic antiquarians, that it was in Irish the Iliad was originally written, in which case it should be confessed that the Greek was an excellent translation; I may venture, in all seriousness, to assert, that there is no European tongue better adapted than ours to a full and perfect version of Homer. It is true, that in radical structure the Irish bears a stronger resemblance to the Hebrew than to the Greek language. But in the happy flexibility of the latter to the most

varied and harmonious combinations, there is such an analogy between it and the Irish language, as to render one the fittest medium for the transfusion of the other. Of this easy pliancy of our language to those kindred forms of compound adjectives, in which the Greek, especially that of Homer, abounds, the remains of our ancient poetry furnish copious illustrations.

If a language, almost a wreck, long abandoned without improvement to the humbler classes of society, be distinguished by such rare excellence, we may judge of its power when it was the exclusive instrument of communication throughout the entire kingdom: nor is it difficult to fancy its capability if enriched with all the treasures with which genius and industry, stimulated by the rewards of learned professions, could not fail to improve any language. Its orthography is flippantly arraigned by some who are but slightly acquainted with its principles. Beyond a legitimate variety arising from some commutable letters, it exhibits no defects. If this be a fault, it is one that is found also in the most improved of the ancient as well as modern languages, nor has the orthography of the English language, notwithstanding its elaborate cultivation and vast diffusion, yet acquired a fixity, which the taste or caprice of its writers cannot disturb.

Even in its present condition, the Irish language is one of the most effective instruments of oratorical persuasion, by which the feelings of a religious and sensitive people could be roused and regulated to any pitch. Were there no other monument to attest the early and superior civilization of our nation, it is indelibly impressed on its truly philosophical language. For if, as is universally confessed, language be one of the most unequivocal standards by which you can ascertain the degree of refinement reached by any people, the sententious and expressive aphorisms that give such a complexion to ours, prove that those, to whom it is familiar even only as a spoken dialect, must necessarily be a highly intellectual people. Of what it is capable in literary composition may be inferred from this simple fact, that in the hands of an artist of no consummate skill, it has become the medium of translating fully and faithfully the choicest productions of Moore, the most refined of the modern, and of Homer, the most sublime of the ancient poets.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Α΄.

ἈΠΕΛΘΩ`Ν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Σπάρτην ξενίζεται παρὰ Μενελάῳ καὶ ἁρπάσας τὴν Ἑλένην, ἀπῆλθεν ἐς Τροίαν. Τοῦτο μαθόντες οἱ Ἕλληνες ἔστειλαν πρέσβεις πρὸς Πρίαμον, τόν τε Μενέλαον, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Διομήδην, καὶ τὸν τοῦ Θησέως Ἀκάμαντα· οὓς οἱ Τρῶες παρ᾽ ὀλίγον ἀνεῖλον· εἰ μὴ Ἀντήνωρ ξενίσας ἀπέπεμψεν αὐτοὺς τῆς Τροίας. Ὑποστρέψαντες δὲ οἱ πρέσβεις ἀνήγγειλαν τοῖς Ἕλλησι τὰ γενόμενα. Τότε συναγαγὼν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος Ἀγαμέμνων, ὁ ἄναξ, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν τῆς Ἰλίου χῶρον· ἐνναετῆ δὲ χρόνον πολιορκοῦντες αὐτὴν, τῷ δεκάτῳ ἔτει συνέβη ἡ τοῦ Ἀχιλλέως Μῆνις, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Χρύσης ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα· οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλα καὶ μεθ᾽ ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων· λοιμοῦ δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως, ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε, τὴν Βρισηΐδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δὲ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσῷ· οἱ δὲ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

SUIM AN ĊEĀD LEABAIR.

Do ġlúais Alastrin ċum Sparta agus ṫug Muinalaḋ fáilte oineaċ ḋó: d'ḟúadaiġ leis Elín a ċéile aiġ filleaḋ ḋó air ais don Tróiġe. Air g-clos so do na Gréagaiḃ, ċuir síad ċum Priaiṁ tír-ṫeaċtairíḋe mar bíḋ Muinalaḋ, Odís, Díomaḋ agus Acham mac Téarí: do bíḋ na Troiġṫe air tí a g-cur ċum bais, muna m-beiṫ go d-tug ḋóiḃ Anṫanóir díḋion ioċdaṁúil. Aig filleaḋ do na tír-ṫeaċtairiḃ, d'aiṫrisreadar ar ṫarla do na Gréagiḃ. Insin do ċuir Agamon an ríġ buille-cruiñiġṫe air Treiḃ na n-Gréag go huile, agus riñ Cogaḋ air ċríċ na Troiġe. Air feḋ naoí m-blíadan, d'iomḋruideadar an ċaṫair, agus air a deiċṁaḋ blíadan ṫarla, ó an t-sioċair so, fearg Achuil. Tig ċum ait luiḋṫe Cablaċ na n-Gréag Críseaḋ sagart Apoill aig tairsgin eiric ċum inġín do sgaoilaḋ o ġéiḃeañ. N-déis cliseaḋ da urnaiġ agus e féin a díbirt go tarcuisneaċ, d'impíḋe se Apoll a n-agaíḋ na n-Gréag. Do ċuir Apoll seisior na mearg lé ar éag an iomad; ċruiñiġ an sin Achuil an slúag ċum tionóil. Ċraobsgaoil Calchas fear feasa fíor-áḋbar an áir ⁊ aig gairm do Achuil air an t-slúaġ, fearg an Dia Apoill do ṁaolúġaḋ; bris amaċ an Ceap-ríġ Agaman go fíoċṁar n-aġaíḋ Achuil agus ṫóig úaiḋ a ḃráiġ: glacañ as so Achuil fearg le slúaġ na n-Gréag: agus le n-impíḋe téiḋeañ a ṁáṫair Téatis go bár slíaḃ na n-Déṫa ċum Iob d'agairt búaḋ do ṫaḃairt do Tróiġiḃ air Greagaiḃ. Núair bud fearaċ do Úna so, d'ionruiġ sí a céile go sríḋeaṁuil, gur ċuir Úalċan críoċ air an imris aig scapaḋ fíona as cúaṫóg-óir. N-déis an laċ do ċaiṫeaḋ lé fleaḋ agus lé rúarcas, téiḋeañ síad go huile ċum sgíṫ agus ċum súain.

Της

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

Ραψωδια, ἢ Γραμμα, Α΄.

ΜΕΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·)
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακὴν· ὀλέκοντο δὲ λαοί·
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης· ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,

AN CÉAD LEABAR

DON

ILIAD.

Bruṫ Achuil, sinn, óiġ néaṁḋa, 'gur búan fearg,
Achuil ṁic Ṗéil, an gaisgiḋeaċ téinteaċ, garg,
Do scap ṫríḋ ṡlúaġ na n'Greag trom léan is ár,
'S d'ḟág mórán laoċra tréan, ro lúaṫ air lár,
Raḃ a n-aḃlaiġ[a] fuilteaċ, sracṫa air a ḃ-féar,
Aig madraiḃ seanga, 's fanġaiḃ gortaċ, géar.
Buḋ n'dán réir ṫola Íoḃ[b] go d-tiucfaḋ an t'éag
O ċúaiḋ ċum imris Achuil 's flaṫ na n'Greag.
'Ċeólraiḋe an binnis, craoḃsgaoil, de na Deá'
Ce'n neaċ do tionnsgnaiḋ gleó ó'r ḟíolrúiġ an craḋ.
Do sgaoil mac lonnraċ Íoḃ a ġaeṫe teó,
Gur ṡeoil go ríoġaċḋ an ḃáis na slúaiġṫe beó:
Mar geall air ḋíméas diblíg ṫug an ríġ
Da sagart naoṁṫa; dearc an léan gan scíṫ,
Aig teaċt go tiuġ 's go h-oban air a long,
Mar ḋíoġaltas ceart air Ċeanfart úailleaċ borb.
Ċum luinġe na n'Greag, do ṫríall an sagart sáiṁ,
Le tabartas trom 'gur seóide an gaċ láiṁ;
Mar ḃíḋ fleasg craoḃ, ḃíḋeaḋ fillte air a ċean,
Gus baċull óir, gnáṫ-ḃrata Ṗeuḃa tean:

Ατρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν·
" Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα."
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ·
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
" Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐλῶ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθυνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,
Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·
Ἀλλ' ἴθι. μή μ' ἐρέθιζε· σαώτερος ὥς κε νέηαι."
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τίκε Λητώ·
" Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,

Do ġuiḋ an sluaġ go léir, act fós go búan,
Guiḋ dís clann Áṫríḋe, taoisíġ árd na lúan.
“Go raḃ an Traoiġ faoi sciur na n’Deaṫa, bán̄,
A gaiscíġṫe Greáġ, ’s go raḃ ar seólta-lán̄,
Le gaoṫ do ḃearfas siḃ air ais ċum cúain
Ḃur d-tír ’s ḃur muintir sealḃuġaḋ móran súain.
Aċt deanaíde trúaiġ air ḟeanóir crom faoi léan
Gus taḃráide air ais dó arís, a leanḃ féin,
Glacaíde mo ḋúais is sgáoilaíde cuid mo croíde,
Gus taḃraíde moḋ do Ḋía na n’gaeṫe buíde.”
Aig freagairt impíde, ġáir na Greag go mór,
Gus ṫug ḋo coṁairla éisteacd lé na ġlór.
Do guin an ċoṁairle ċéart, an-ċliant’ an ríġ
Gus d’foillsíġ ’freagraḋ géar, garḃ-ṁein̄ a ċroíde.
“Léig lat a ḟeanóir, na dean moill na scíṫ
Measg lung na n-Greag, aċt fill air ais ’sa t-slíġe
Air eagla gáḋ n̄aċ d-tárṫócaid ort aon sgíaṫ
No do ċáil ċaoṁ, no baċull fos do Ḋía.
Ní léigfead úaim an óiġ go d-tiġ an trá,
A ċrionfas aois, a sgéiṁ, a cruṫ, ’s a bláṫ;
Aċt béidid sí gabṫa leis a t-seól go búan,
’S a gléasaḋ leabṫa, an̄ a n-geaḃaid súan,
O’n m-baile g-cían: teiṫ uaim: na brostuiġ an cean̄.”
Do ġeit an fear, le eagla an ríġ bíḋ tean̄,
Gus d’éalúíġ leis go sostaċ, trom, faoi ḟearg,
Le ais na d-tonṫa glóraċ, géimnaċ, garg;[c]
A meaḃrúġaḋ cúitíuġaḋ ’s ag agairt coimirc Dé,
Ṁic mna na n-deas-ḋlaoiġ,[d] sceiṫeas dealraḋ an lác.
“A ríġ na n-gaeṫe geal ’s na bóiġa bán,
A ḃfuil na h-inse le do ḟolus lán,

Σμινθεῦ εἴποτέ τοι χαρίεντ᾽ ἐπὶ νηὸν ἔρεψα
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί᾽ ἔκηα
Ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ
Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν "
  Ὣσ ἔφατ᾽ εὐχόμενοσ τοῦ δ᾽ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ᾽ οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
Τόξ᾽ ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην,
Ἔκλαγξαν δ᾽ ἄρ᾽ ὀϊστοὶ ἐπ᾽ ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ᾽ ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς·
Ἕζετ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ᾽ ἰὸν ἕηκε
Δεινὴ δέ κλαγγὴ γένετ᾽ ἀργυρέοιο βιοῖο
Οὐρῆας μεν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς,
Βάλλ᾽· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί·
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ᾽ ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ᾽ ἐγένοντο,
Τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  " Ἀτρείδη νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς·
Ἀλλ᾽ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,

Do scapas ṫríḋ Chill díaġ' do lóċraṅ búiḋe
Ṫríḋ Chrísa, Tiníoḋ 'ġus gaċ ball d'an ċríċ :
Ma ḃíḋ do ṫeinte riaṁ lé íoḋbairt beó,
Ó 'r eiriġ deataċ súas mar ḟlaṁ d'an ċeó,
Ma las lé leasraiġ trom iad, daṁ nó gabar,
Tabair ḋom go traṫaṁuil conġnaṁ agus cabair,
Gus cúitiġeaḋ Gréaga aig falcaḋ fola a g-croiḋe,
An aiṫis ġéar do ṫuit ó ḃeul an ríġ."
Mar súd do ġuiḋ : d'éist Ṗébas leis go beó
Gus ṫriall o ḟliaḃ na n-Deá mar néul d'an ċeó.
Bíḋ gléasta 'n caṫ' le úalaċ gaeṫe trom
Le tairg na n'deilg géar 's a ḃan-ḃoġ crom
Buḋ tean a ṫuirlinġ, mar beiḋeaḋ síon d'an ġaoṫ
Lar dúḃan 's déiṁe, aṁuil leis an óiḋċe
'S na gaeṫe[e] 'ġíoscan air a ḋruim gan scíṫ
Buḋ fad' o an g-coblaċ, ṫionsġnaiḋ air tús, an t-ár,
Ṫuit iomaḋ múilaḋe 's maḋraiḋe cnoiċ faoi lár :
As sin measg daóine, scap na gaeṫe craḋ,
'S bíḋ m-baill na g-carn ḋa losgaḋ feaḋ naoi lá.
Gur ġlac bean-ríġ na n-Deá' mor-ṫrúaiġ do Ġreáġ'
Do bíḋ go tiuġ ḋa d-treasgairt leis an eáġ ;
Gur ḃrostuiġ Achuil blaoċ ċum coṁairle an dáil,
Da raḃ de Ġréagaiḃ déis an áir lé faġail.
Air beiṫ ḋon tionóil líonṁar leis na slúaġ
Do labair mar súd leó Achuil na g-cos lúaṫ.[f]
"Ard ríġ, bfuil Greaga faoi do smaċt 's do scáṫ,
A ta le galar, gur le gleo d'á g-ċráḋaḋ.
Is cóir na soiṫiġe a ġléas, tá 'r traiġ na luíḋe,
'S a seólta sgaoileaḋ 'ḃaile leis á n-gaoṫ ;
Aċt féaċ, má tá neaċ naoṁta air biṫ lé faġail

Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν)
Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴ τ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι."
Ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὥς σφιν ἐΰφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
"Ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με, Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις."
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
" Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει.
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι."
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·

Air a b-fuil ainm fáiġe fír, is cáil,
Bíḋeas breáṫnúġaḋ eitioll éan sa n'aer aig siúbal,
No aisling oíḋce, ṫig o ríġ na n-dúil;
Ḟoillseóċas dúin̄ an ḟírin̄ ġlan gan ċeilg,
Cad fá a sgaoilean̄ Ṗeab a ġaet' 's a deilg;
Nó fós má 's féidir, 'ḟearg déan a ċlaoiḋeaḋ
Le íoḋbairt ḟuilteac gabar, úaġan, no laoġ."
Do ċríoċnuiġ a ċóṁráḋ Achuil, 's ċuaiḋ ċum suíḋe
Agus d'éiriġ Calcas súas n'a ḋiaiġ gan scíṫ,
Fear feasa air neiṫib a bíḋ, a béiḋeas, is tá,
S' a ḋfoillsíġ Āpoll do, gan slam no scáṫ,
"Is trom 's is crúaḋ an dúalgas, dúbairt an fáiġ,
Fearg Ṗeaba ḟoillsiuġaḋ, ó ar ḟíolruiġ an ṗlaiġ:
Aċt seas mar ṫaca, a laoċ, 's tabaír dam geall
Nac n-déanfar dolaiḋ dam lé neart no feall:
Óir 'réir mo ṫuigse, 's olc lé ríġ na n-Greag'
Go m'beiḋeaḋ da ḟoilsiúġaḋ siocair fíor na h-éag.
Ní ċuibe caṫ lé ríġ ta cúṁaċtaċ tean̄,
Gus mise lag neaṁċéimeaṁuil, súarac, fan̄:
Ma ġniḋ sé, 'dioġaltas ċaigiit air fead tra,
Bíḋean̄ faire am lé n-imirt gan aon scáṫ."
"Ort béiḋiḋ mo ċoimirc, béiḋir o ḋoċar saor,"
Do ḟreagair Achuil; "'s foilsíġ dúin̄ go fíor,
Cad fá bfuil Ṗéaba sgaoíleaḋ gaeṫe ġéar,
Ta aig síneaḋ carna Gréaga air a b-féar:
Labair lé doṫċus 's geallaim lé mo beó
Gus moiḋím fós lé Día na gréine teó,
Naċ n-gortóċaiḋ oiread is ribe de do ċean̄
Aon neaċ de Ġréag, no fós an t'árdríġ tean̄."
Do ḟreagair an fearaċ ceart, le muiniġin lán[g]

Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης·
"Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει·
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν."
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
"Μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας·
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
Οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὐ ἕθεν ἐστὶ χερείων,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον

Fa beiṫ go cinte ó ġac doċar slán.
“Ní easbaiḋ urnaiġe fós no íodbairt laóġ
Do las ċum díoġaltais Día na n’gaeṫe buíde.
Aċt diúltad ingin óige an t-sagairt ċaoín
Do ṫabairt d’a h-aṫair, ’ṫairg móran maoín
Don ríġ, as ingean ’ḟaorad, bíd ’n-a braiġ.
Sé sgaoil se air ais í, aig éagcaoin tríd a traiġ.
Súd fíor bár-sruṫ gaċ uile lear is léan,
Do ṫáinig air Ġreagaib ’s tíocfas fós go déan.
Ní múċfar fuaṫ Dé an ġnúis ġil go braṫ
Go b-fáiltiġe ’h-aṫair óiġ na n-dub rosc gradaċ,
Gan cáin, gan ceañac; ’s n’deis lán íodbairt bó
Ní loitfid Ṗeaba slúaġ na n’Greag níos mó.”
Mar súd do labair, ’s d’éiriġ súas an ríġ
Rab ceanfairt iomlán na mór ċomórad faoí.
D’ḟoilsíġ a ġnúis an croíde bíd gointeaċ, garg,
’S gaċ rosc mar ċaor-splanc lasta súas le fearg,
Do ṫeilg air aġaid an ḟáiġ a ḟúile teó,
Gur sceiṫ mar súd an fúaṫ bíd añ ’intin beó.
“’Ḃréag ḟáiġ na mallaċt, ta ro ċlúaineaċ cam,
D’ar claonṁar túar gaċ olcais añ gaċ am.
Ní ail le d’intin searḃ só, nó séan
Is ait leat targrad fíor air ċrád sair léan.
Nois táir go dana scapad’ measg na n-Gréag
Gur mise bár-ṡruṫ galair agus éag,
Mar ġeall air diultad duais, mar roġa air mnaoí,
Na n-deaġ rosc dub, da d-tugas gean mo ċroíde
Ní ċuiḃe mo ċéile leis an áinḟir ḟaiṁ
A n-dreaċt, a n-gne an intleaċd ’s obair láin.
Aċt nois ó deirṫear gur bé toil na n-Dea

Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·
Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ."

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.
"Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά.
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
"Μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
Ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἦσθαι δευόμενον; κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί,
Ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν· ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος

Go d-tiuḃrain̄ suas an oig do ċuill mo ġrád
Sgaoílféad uaim í, oir sé dúalgas ríġ
An ṁaiṫeas tíre ṫoġaḋ roiṁ gaċ níḋ.
Aċt nois ní dual gur b'íad aṁáin ar g-cin̄
Ḃeiḋeas fagṫa fallaṁ gán aon ċuid sa roin̄ ;
Faġaim bean-ḃraiġ eile 'gus na bíḋeaḋ aṁáin
An ríġ gan co-roin̄ faoí ṫrom ualaċ cáin."
"'Ríġ amplaiġ, uaiḃriġ an̄ do ċuanċt déan,"
Do ḟreagair Achuil na g-cos ligṫe tréan.
"Nil foġail naṁad aig na Gréaga cruin̄
Lé beiṫ measg laoċra an ġleo 's an ċaḋ' d'a roin̄.
Aċt an meid a tógaḋ an̄ gaċ caṫ, de ċreaċ
Ta da ḟealḃuġaḋ coṫrom aig gaċ neaċ,
Da ċoiméad fastuiġṫe réir ceart cogaíḋ fír
Mar 's dúal do ġaisgiḋiġ fearaṁúil, misnġṁuil, saor.
Aċt foil má tá reir ṫola na n'Dea sé a n-dán,
Go m-beiḋeaḋ an Traoíġ for-daingean sgriosta, bán
Do ḃéorfar ḋuit go fonṁar cúitiuġaḋ lán."
"Ce measg na n-Greag tá nois cruin̄ sa dáil"
Naċ b-fuil do ṡaṁuil réir do ṁeas lé fáġail,
"Gíḋ," ar s'an ceanfart, "gur tú sgait na mal
Na bíḋ ró ṁuinġineaċ as neart na feall :
Na meas lé bagairt no le spleáḋaċas tláiġ
Go m'bheirfír uaim an ḃruin̄eall, 'nois n-a ḃráiġ,
Gus tusa sealbaḋ d'oige féin sa n-am :
Ni ceart, ni cuiḃe ; fós beiḋeaḋ an t'act úd cam ;
Ḃíḋeaḋ braiġ gac Gréagaiġ eile saor réir ċeart
Nó tiocfaiḋ mé gus togfaḋ í lé neart.
Is coma cia as leis í, má sé Aiaċ déan,
No Oduis an ċroíḋe eagnaiġ no tú féin :

Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
Νῦν δ᾽ ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ᾽ ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ᾽ ἑκατόμβην
Θείομεν, ἀν δ᾽ αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἠὲ σὺ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ᾽ ἀνδρῶν,
Ὄφρ᾽ ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας."

Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
"Ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ᾽ ἤλυθον αἰχμητάων
Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεί οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γὰρ πώποτ᾽ ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ᾽ ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ᾽· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλά σοι, ὦ μέγ᾽ ἀναιδὲς, ἅμ᾽ ἑσπόμεθ᾽, ὄφρα σὺ χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων· τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ᾽ ἀλεγίζεις·
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧ ἔπι πόλλ᾽ ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.

Bíḋeaḋ sé má's áil leis feoċta súas le fúaṫ;
Aċt laboraim air an níḋ so 'rís go lúat.
'Nois faġṫar lung le cur air muir, aig snaṁaḋ
Gur toġa fear aig iomṁaiḋ maiḋíḋe raṁ,
Bíḋeaḋ leis a lasda n-aoinḟeaċt an sa trá
Lan íoḋbairt bó 'gus óiġ na leaca breáġa.
Téiḋeaḋ treóraíḋe troma, ḃéarfar ise slán
Triḋ an ṁuir ḃáiṫte, boirrṫa le toin lán.
Tiḋeaḋ Aiaċ leó, nó Odíus an ġlic ċroíḋe,
Nó Idoṁuin tréan, b'ḟuil ins' n̄a Craeṫe faoí,
Nó téiḋ ṫú féin, b'ḟuil mórán móḋaṁuil ḋó,
Gur tabair air Ḟeaḃ gun Gréagaiġ sgiiós níos mó."
Le súiliḃ lasta súas le gaeṫiḃ fúaṫ
Do ḟreagair mar súḋ e Achuil na g-cos luaṫ,
"'A ríġ gan smaċt air d'antoil no'r do ḋeóin,
Ta glic mar ṡionn̄aċ 's amplac mar an leóġan,
A n-ionsóċaiḋ Gréag 'an náṁuiḋ fasḋ a ċaoiḋ
Na seasaḋ a g-caṫ, no fós faoí scáṫ na luiḋe?
Ní hiad na Troiġṫe ḃrosḋúiġ mise 'n gleó
Níor rinn̄ siad doċar ḋaṁsa le mo ḃeó.
An tréad buḋ liom níor ċreaċ a riaṁ go fóill
Mo ḃaṫ no m'eaċraiḋe ó mo ṁaġ níor ṡeol.
Mo gorta troṁ níor ṫairg ḟaġail ban
'Dul tarsna sleiḃte 'san ṁuir ḃagraċ lán.
Is sé do ḃraṫair is tú féin an faṫ
Go b'ḟuil slúaġ Gréag aig cogaḋ géar ḋá g-craḋaḋ:
Níl ort aon imníḋe fa gaċ gáḋ is gúais
Dá d-téiḋean̄ síad ṫríḋ gan roin cóir an sa ḋúais.
Fós·deir go d-tógfair uaím lé éagcóir tean̄
An óiġ do ṡaoṫruiġ lé mo los 's mo lan̄;

Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολεμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'. ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φερτερόν ἐστιν,
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' ὀΐω,
Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν."

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
"Φεῦγε μαλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
Λίσσομαι, εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων,
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φιλη, πολεμοί τε, μάχαι τε,
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσί τε σῇς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ, καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος

Lúaċ táir ṅaċ dúal e áireaṁaḋ gus naċ fiú,
Gíḋ comora leatsa 's mór mo ġoil 's mo ċliú,
'Teaċd lae na roña fáġaiṁ an ċuid is lú
Aċt tréigfaḋ feasd an coġaḋ 's ġeaḃfaḋ scíṫ
N-deis gléas mo lung ċum mara leis a n-gaoṫ.
'S n-deis mis' imṫeaċt, gíḋ gur b'árd do réim,
Béiḋir anḟan, lag, gan búaiḋ, gan creáċ, gan ċéim."
"Teiṫ uaim, na fan, aċt deifriġ leat go lúaṫ"
Do ḟreagair go gear é ceanfairt mór na sluaġ,
"Is níḋ gan ḟeim beiṫ aig agraḋ neaċ tá loin
'Gus bodar n-aġaiḋ impíḋe, aṁuil mar an toin,
N-deis imṫeaċd duit, neaṁ-ḋeóin do ḃagairt teañ
Ni beiḋeam gun cara, treigṫe, faigṫe, fañ,
Beiḋiḋ sgaiṫ n n-Gréag d'ar g-cosainṫ lé na ñeart
Gus árd-ríġ néaṁda aig conġnaḋ leis a g-ceart.
Measg na ríġṫe ta nois cruiñ níl aon
Tá, le droċ ċlaonta, fuaṫṁar mar tú féin,
Níl gleó nó imreas naċ é d'aitis cróiḋe
Do beiṫ da briosdúġaḋ feaḋ gac lae gus oíḋċe,
Ma tá tú calma ní é sin an faṫ
Go m-beiḋeáḋ teañ as briontanas na n-Dea.
Teiṫ leat a baile lé do caḃlaċ luing,
Gus smaċd do sglabaiḋe cromṫa faoi do ċuing.
Ni bris dúin d'imṫeaċd: eisd mo ḃagairt fíor
O's níḋ é eaċta, m'óiġ do leigean saor;
Béiḋ lvng liom gléasta faoi na seólta aig snaṁ
Is toġa feara lé na maiḋíḋe raṁ:
Do ḃearfas slán an ḃean tá 'nois na bráiġ
Go tír a h-aṫar tríḋ ṁór ṫoñ na fraig,
Ionsó'aḋ do ḃoṫ féin 's fúaḋó'aḋ lé neart laiṁ

Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καί ὁμοιωθήμεναι ἄντην."

Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἢ ὄγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
Ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Τίπτ' αὖτ', Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
Ἦ, ἵνα ὕβριν ἴδῃς Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
Ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ."

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
"Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε
Ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.

Do ḃráiġ na leaca breaġa 's na ċreata sáiṁ
'S beiḋ feasd an tuigsin gur an-dána an níḋ,
Go neaċ da ċeam-aṁúil, dul an spáirn lé ríġ."
Mar ḃorḃ ṁuir tógṫa le bruṫ garḃ gaoṫ
Ḃíḋ Achuil búaḋarṫa, measgṫa an̄ a ċróiḋe
'Nois lé rún díoġaltais air 'ard ċeanfárt lán,
Do coṁairlíġ 'rís é léigean gan lot slán,
Lár lúascan intin̄ nun 'sa nál gan smaċt—
Anois aig ealóġ 'gus arís aig teaċt,
Ḃíḋ a ċlaoiḋeaṁ lon̄raċ noċta an̄ a láiṁ
Nuair ṫuirlin̄ Dea na h-eagna núas go sáiṁ,
Ċum cosgaḋ 'feinge, ó ḃean-ríġ na n-Dea
Mar ḃíḋ an dís go cúramaċ faoi n-a scáṫ.
Do 'sear taoḃ ṡiar de Achuil 's rug air ḋlaoiġ
D'a ḟolt ḃíḋ trilseaċ, fada, fáin̄eaċ buiḋe,
Gan neaċ da ḟeicsin, solaiġṫe faoi ṡlám ċeó
Aċt Achuil, air ar las a ṡúile beó,
Ḃíḋ lanraċ, soilseaċ aṁuil splanca caoir
Le lin̄ é iompóġ agus déarcaḋ siar:
Air tús ḃíḋ air iongnaḋ agus eagla mór
Aċt n-deir a h-aiṫnigṫe, ṫóg lé dóiġ a ġlór,
"Is fáilteaṁúil cúairt ḃeir inġín caoiṁ an Día
A sganruiġear sluaiġte, éidiġṫe faoi na sciaṫ,
Mar ḟiaḋnuise fóla 'sgárdfar tiuġ air loirg
An aiṫir ġéir ṫug ḋaṁsa an ceap-ḟlaiṫ borb"
"Aig deanaḋ an dúalgais ċeirt do leagaiḋ-oirm."
Do ḟreagair oig-Ḋea na rosc líaṫ gus gorm.
"Triall me núas le teaċtaireaċt ó'n mnaoi
Ta lán don dís de imníḋe gus de ġnaoi,
Cuir súas do lan̄ 'gus fearda coisg an gleó

Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μεν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
Ὧδε γάρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
" Χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
Ὅσκε Θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ·
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν."
Ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' οὔλυμπόνδε βεβήκει,
Δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.

" Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο
Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν,
Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴποι·
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Η γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν·

Na téiḋeaḋ do ḃruṫ tar ḃriaṫra spídeaṁuil, teo.
Oir tiocfaiḋ an lá 'm-béiḋiḋ cuṁaċt tréan an ríġ
Faoi ṁór neart náṁad an sa g-caṫ da ċlaoiḋeaḋ.
Béiḋiḋ aig brúġaḋ mór ḋúais ort 's go h-ard aig blaoċ
Ar ċonġnaḋ 's coimirc sgaiṫ is toġa na laoċ
Mar sin bíḋ céillíḋe, óir a tá sé a n-ḋáṅ
Go n'íocfar leat aṁ 'am fein cúitiuġaḋ lán."
  N-deir na briaṫara coṁairleaċ so í 'ráḋ,
" Is dúal, duḃairt Achuil, geilleaḋ do na Deá
Mar ṫúar da g-caḃair," aig cur a láṁ 'sa scáṫ.
An sin a d'eirig an teaċda súas air ċeo,
Gur ġlúais air ais go tionól na sír-ḃeo:
Núair do sgaol a ṫeanga Achuil reir a claon,
A sgeiṫ gear briaṫara tiuġ gan cosc, gan srían,
  " A ṫraill na meisge, feaḋ gaċ lae gur óiḋce
A n-gnúis mar 'ġaḋar, agus mar ḟíaṫ a g-croiḋe,
Cia an úair do facas ṫú 'g-ceart-lár an ġleó
Aig leadraḋ laoċ le buillíḋe troma teó?
No 'rír aig faire neaṁad leiṫ na slíġe
Measg sgaiṫ na n-Gréag an raḃ tú riaṁ do luiḋe?
Is aill leat cuṁdaiġṫe o gaċ gáḋ 'sa g-caṫ
Ar ḃraiġ an tréan-ḟir, beiṫ gan ceart aig ḃraṫ.
Do ġnóṫuiġ í le béim mor sleiġe a láiṁ
'S tusa go leisgeaṁuil aṁ do ḃót go fáiṁ.
Gear ḟlaṫ! na sglaḃa!! tá gan calm gun croíḋe
No míoṁoḋ rír ní beirfeaḋ tré do ḃíḋ.
Acṫ 'nois deirim leat gur móidim duit mo ráḋ
Ar ḃriġ mo ríġ-ṡlat naċ m-béiḋiḋ 'caoiḋ faoi ḃlaṫ.
Do gearraḋ lom, gan cairt, gan craoḃ, gan géag
'S naċ m-ḃearfaḋ duillebar air na cnoic go h-eug.

Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
Πρός Διός εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Ξύμπαντας· τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιων οὐδὲν ἔτισας."
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτὸς.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητὴς,
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερὸπων ἀνθρώπων
Ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
Ὡς σφιν ἐΰφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
"Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·
Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
Ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο."
Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέπερ ὑμῖν
" Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.

Air bríġ mo ḃaċuill—bráṫaċ mama ríġ,
Gus ḃídeas a láiṁ loċt rointe ceirt' is dlíġe:
So mioña naoṁṫa-aḋḃar eagla is úaṫ,
Nuair ṫiocfas Hectóir tréan aig treasgairt slúaġ
'S a ṫaosgaḋ tonta fola air a ḃ-féar
Lé béim a ríġe 's lé báirr a ġoine ġear,
'S a faġáil leaċta léanṁar lot is craḋ,
Ní ḃéarfaḋ mise caḃair án sa trá;
Gus beiḋiḋ ort brón aig eisteaċḋ ġáir loċt eug
Gur rúaig lé dímeas Achuil, sgaiṫ na n-Greag.”
Do labair gus lán de ḃuille gus de bruṫ
Ṫeilg uaiḋ an baċall ríoġaṁuil ḃíḋ go tiuġ
Gleasta faoi ċnaipiḋe lannach búiḋe le ór
'S an sin do ṡuiḋe faoi ṫrom ḟearg ṁór.
Núair d'éiriġ súas go ciúin 's go céillíḋe an saoi
'San seanóir Neastóir leis an n-gleó do ċlaoiḋeaḋ
Raḃ briaṫara míne 'slaċtṁar mar ḃeiṫ sruṫ
Na meala aig sileaḋ ó na ḃéul go tíuġ.
Ċuaiḋ da ṡlioċt daoine ṫairis le na liñ:
Le tromḋact aoise ḃíḋ caol-ġlórac, biñ.
A n-éifeaċt fasta an treas ṫreaḃ da ḃíḋ,
N-déis dís d'a línte 'ḃeiṫ sa g-cré na luiḋe
“Is faṫ trom naire agus brón do ċríċ
Na n-Gréag: is áṫais do loċt cóṁnaíḋ an Ṫróiġ
Ar g-cíñ beiṫ g-cogaḋ; gur an mór neart tréañ
Ḃíḋ cróin n-diaġ an naṁ, beiṫ sgoilte, eadraiñ féin.
Níl sibse act óg gur ġéillíḋe do ḟear crom
Le mórain saoṫair agus aoise trom,
Do ċoṁairliġ iomaḋ curaiḋte añ mo ló
'S nac ḟeicfeaḋ a saṁuil air a t-saġaol go deó

Οὐ γὰρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοον τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον, ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
Καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ' ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
Ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
Μήτε σὺ, Πηλείδη, 'θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο."

Mar bíḋ Piríóiḋ 's Drioúan treóraiḋ maiṫ na d-túaḋ
'S Ceanaiḋe 's Eachaiḋe ceanfairt tréan na slúaġ
Gus Teasaiḋe calmaċ agus Polliġféim
Dís mar na Dea a g-cogaḋ gus a ġ-céim.
Buḋ íad so sgaiṫ na ṅ-gaisgiḋte 'g-clú sa g-cail
Da raḃ de ḟearaiḃ air a t-saoġal le faġail:
Buḋ lúaṫ 's buḋ laidir íad air cnóc nó 'n-gleann
Aig fíaḋaċ 's 'treasgairt beaṫaiġ le n'a lann.
Do bíḋeas mar aon sa g-cruinniuġaḋ an gaċ raṫ
N-deis míolta allta 'gus da síneaḋ a g-caṫ:
'S gíḋ buḋ ṁor é ceim na ḃ-fear a neart 's a lúṫ
Níor ṁeas do n-deanfaḋ dolaiḋ air bíṫ d'a g-clú
Clúas taḃ4t do ċoṁairle: 's íad naċ d-tiompóċaḋ cúl.
Do ḟir na Cruine, ġéill síad dam gó h-uṁal.
'S géillíḋe sibse: so í coṁairle ar leas'
Bíḋiḋe coṫuġaḋ síoṫċáin agus smaċduġaḋ teas
Ar n'antoil borb: fág aig Achuil lúaṫ
An ḋúais do ceap ḋo lan-ḃreiṫ ceart na slúaġ:
Is dúal sud, ard-riġ! ċum naċ m-beiḋeaḋ duḃ ṅeart
Mar beaṫaċ brúiḋeaṁúil saltairt cóir is ceart.
Gus tus Achuil, óir is se do ċrann
Gus fos do ḋúalġas moḋ do taḃairt don ċeann
Da ḃ-fuil na Greaga 's fós a g-ceanfairt úṁal
Reir ṫóil is údaras ċinnte Flaṫ' na n-dúil,
Bíḋ ciúin is céillíḋe 's géilleaṁnaċ do ḟuil,
Na Dea ṁna ġein tú: 's cosg gan sgíṫ do ṫoil:
Smaċt tú féin ard-riġ: ġeaḃfair gar so buaiḋ
Ta lan de ṫairbe, neaṁḋeóin í beiṫ cruaiḋ,
'S tairgfeaḋ maolúġaḋ Achuil, ta mar sgíaṫ
Aig slúag na n'Gréag a g-caṫ agus a n'gliaṫ."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
“ Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω·
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;”
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
“ Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, ττι κεν εἴποις.
Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ, οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.
Τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν, ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνῶωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.”
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε, σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε Θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον

Do ḟreagair an ríġ, raḃ Gréagaiġ faoi na smaċd,
“Tá air do ċóṁrád caoiṁ sa snúad gur slaċt,
Aċt an fear úd borb, b'ḟuil antoil fein mar ḋlíġe,
Ní áil a ḃeit gan ceannas ann gaċ níd;
D'a ḃ-fuil de ísiol is de uasal beó,
Caiṫfid géilleaḋ le mór-úṁlaċt dó·
Mar o neaṁ féin do fúair sé céim is neart,
Le caiṫeaḋ droċ-ṁeas, ca ḃfuil an faṫ nó an ceart?”
Do ḃris amaċ an garg laoċ 'rís go lúaṫ,
Roiṁ críoċnuġaḋ a ċóṁrád don árd-ríġ na slúaġ,
“Bud me an cladaire tarcuisneaċ nár ḃ'ḟiú
É anim gasgíḋiġ, aċt a ḃeiṫ gan ċlú,
Da m-béiḋinn fíor-ḟoiġideaċ, tosdaċ agus crom
Gan aon ġuṫ casaoíde faoi do géar ċuing trom.
Bídeaḋ scaoṫ do sglab' le eagla roṁat aig criṫ;
Ní smaċtoċair mise le fór-neart do ríġe;
Mar ġeall air ṁnaoí ní sgaoilfid mise gaċ
Aċt gluaisfead liom gur treigfid mé an caṫ.
Nois fuagraim duit 's bídeaḋ clóḋṫa air do ċroíḋe,
Gan tnúṫ le antoil eagcóraċ, aon níḋ,
D'ar liom a ḟealḃ: no ionsóċad ṫú go teann,
'S béiḋiḋ d'fuil go fras da sdárdaḋ air mo lann.”
N-déis aoiread spídeaṁúil imirt ḋóiḃ go tiuġ,
Ḃris súas an dáil a ḃ-feirg gur a m-bruṫ:
Do ṫóig an bealaċ Achuil ċum an ċuain
Raḃ boṫa, 's luingios le n'a ċaraid búan.
Do cuir air muir an t-árd-ḟlaṫ lung air snáṁ,
Bíd aluinn, gléasta 's fiċċe fear aig ráṁ.
An a raḃ an óig-ḃean, bráiġ na leaca bán,
'S na beaṫaiġe toġṫa, réid, cum íodbairt lán,

Εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελήεσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
"Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι,
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται."
Ὣς εἰπών, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς·
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην, οὐδέ τι μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·

Aig treórúġad an lasta, gus na luinge, ṫriall,
Odíus 'n-a ḃ-foċair, fear buḋ doiṁaine ciall.
Do 'sín a seólta 's ṫreaḃ an long gan sċíṫ
Tríḋ ḟasaċ ḟraiġe, faoí cóir-ḟaḃraċ gaoṫ.
Sa n-am ḃíḋ an sluaġ da ionlat an sa lin̄
'S an folcaḋ buaḋarṫa ṫeilgṫe ansa toin̄,
Do réir an orḋúġad ṫug úaiḋ an t-árd-ḟlaiṫ,
'S do riñeaḋ íoḋbairt do Ḋía geal na n-gaṫ:
Ḃíḋ gaḃair da marḃaḋ air a n-gaineaḋ bríḋe
Gus daiṁ, raḃ 'm balaḋ aig imṫeaċt súas gan sċíṫ,
Air néaltaiḃ deataiġe ċúaíḋ ó ṫinte teó,
Do ċoṫuiġ súġ'gus solt na learraċ, beó:
Níor ṁaol an íoḋbairt naoṁṫa, 'gus níor ċlaoíḋ
Ḃorb-rún an ceanfairt 'ḃíḋ go fíor air tí,
Na mná do ṡantuiġ: ġlaoíḋ se aig' gan moill
Dís ġiollaiḋe-gáirm caoiṁe, air ar ġoill
Go mor an aiṫne, ṫug mar súd, an ríġ,
"Triallíḋe 's tógaiḋe sealḃ air an mnaoí
Ta aig Achuil: is mar m-beirṫear í go sáiṁ,
Do stróicfear úaiḋ í, lé tréan-neart mo láiṁ."
D'éis an aiṫne ġarġ; is an sin do ġlúais,
An dís le inníḋe gus lé eagla gúais,
Talṫúḃ gus Urúḃ, teaċdairiḋe dilse lúaṫ',
Air ṫoir na h-áit, e raḃ Achuil gus a ṡlúaġ:
Aig teaċt d'a ḟogus, ċonairc síad an siṫḃe,
Go h-aonaraċ, brónaċ an̄ a boṫ n'a luíḋe.
Ní ḟuair síad anta labairt an̄ sa trá,
Níṙ sgaoil a n-guṫ le urraim is le scáṫ.
Do ṫuig an laoċ fíor-áḋḃar tosd a m-béil.
Gus ḃrosṫuiġ an dóiġ na giollaíḋe gairm-sgéil.

"Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Ἆσσον ἴτ᾽· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ᾽ Ἀγαμέμνων,
Ὃς σφῶϊ προΐει. Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
Ἀλλ᾽ ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ᾽ αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητων ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος· Ἔιποτε δ᾽ αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις —ἦ γὰρ ὅγ᾽ ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί."
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ᾽ ἑταίρῳ,
Ἐκ δ᾽ ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
Δῶκε δ᾽ ἄγειν· τὼ δ᾽ αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
Η δ᾽ ἀέκουσ᾽ ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
Θῖν᾽ ἔφ᾽ ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
"Μῆτερ, ἐπεί μ᾽ ἔτεκές γε μινυνθαδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ᾽ οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.

"A ṫeaċdairíḋe na n-gearr, agus na síonnuíḋe beó,
Ṫimiríḋe síoṫċáin mearg luċd cóġaiḋ 's gleó,
Se ar m-beaṫa an m'arair : óir is re bur d-torc
Gur ní h-e siḃ-se, rine orm olc :
Fa ḋéin na mna is aille leaca is dealḃ,
A tá mar ċuid de roinn-ceart air mo ṡealḃ,
Do ṫug an ċúairt so : 'eiriġ súas is tóig
Dubairt se le Paṫrlóg 's tabair doiḃ an óig :
Ach móidíġim,' 's air mo ṁoidsa tugaiḋe áird,
'S bíḋeaḋ mo ṁiona folasaċ, osáird,
Do (g) Ḋeá 's do ḋaoiniḃ, 's don tréan ríġ gorg,
Nac m-béiḋiḋ air ṁaġ an ċaṫa, feasda lorg,
Mo laiṁe tréan, a n-aġaiḋ na Ṫroiġe sa trá,
A m-béiḋiḋ na Greg' d'a g-casgairt gus d'a g-cráḋaḋ,
Gur croiḋe an ríġ, le fraoċ 's le buile lán,
Gan 'beiṫ air a ċomas iad a ċúṁduġaḋ slán."
Do labair : ṫug Paṫrlóg ó n'a ḃoṫ an ḃráiġ,
Ċúaiḋ leis na giollaiḋe, filleaḋ siar an tráiġ,
Bud n'aġaiḋ a cos do siúbail sí an sa t-slíġe,
'S bud trom gaċ osnaḋ ḃris ó ḃun a croiḋe.
S anois bíḋ Achuil silt na n-deór go fras,
Gur é n'a ṡuiḋe air ḃruaċ na d-tonna glas.'
An sin, mar ḋuine dúsaċt ó neul súain,
Rab an baiṫte, ġairr le ais an ċúain,
Do ṡín a laṁa 's ṫoig go h-ard, a ġuṫ
Aig guiḋeaḋ na mna, 'bíḋ daiṁeaṁuil leis a t-sruṫ :
"A ṁaṫair ṁuirneaċ, tuig tú naċ gan faṫ
Táim lán de ḃrón 's mo ċroiḋe d'a loṫ 's d'a ċráḋaḋ :
Nar leoir mo laeṫe beiṫ 'r an t-saoġal so geárr,
Gur me le tuitim anabuiḋ sa n'ár,

Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας."
Ὣς φάτο δακρυχέων· Τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
"Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω."
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
"Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠιχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς.
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.

Aċt an té do ċiñ mo bás a ṫeaċd go lúaṫ,
Árd-ríġ na toirrniġe, géimníġe,—aḋḃar uaṫ,
Go n-deanfaḋ a ċonraḋ daingean 's ceart 's is cóir :
Oir geall mo geárr-ḃiṫ a líonaḋ súas le glóir.
Aċt 'nois gan céim, gan clú, taim fágta, fañ
Ó ṫóg mo ḋúais mac Aṫruiġ, uaim go teañ"
  N-deis muir is cúan do líonaḋ le n'a ġáir
Do ċluin a ṁaṫair, gur do ṫug air fáir :
Ó an t-seañ-ḟairrge íoċtair, d'éiriġ súas go beó
Air bárr na d-toñ mar slám ro éadtrom ceó.
Gur ṡuiḋ lé n'ais, ḋ'a ċaiḋreaḋ, lé na láiṁ
A maolúġaḋ 'feirg, le briaṫraiḃ bladraċ' sáiṁ',
Aig ráḋ: "A ṁic mo ċléiḃe gur mo ġráḋ
Cad fá do ġol, cad fá do ċroíḋe ḋ'a ċráḋaḋ."
  "Ó ta tú ċeana, eólgaċ air gaċ níḋ,"
Do ḟreagair a mac lé osnaḋ trom ó ċróiḋe,
"Ní dúal sgéal fada : ġnoṫuiġ sin caṫair ṁóir
D'ar ḃ'ainm Téaḃ 'raḃ mórán maoin is óir :
N-déis sin an ċaṫair ḟágail scriosta, lom,
Do ṫóig a saiḋḃreas gur a táinte trom,
Gur roiñ go coṫrom air luċd raonta an ċat',
Tabairt óig na leaca maiseaċ don ard ḟlaṫ.
Le n'ingín ḟúasgailt as an géiḃean crúaiḋ
A raḃ añ fáirgṫe aig an ard-ríġ, ċúaiḋ
Go luing na n-Gréag' an t-aṫair, fagairt sáiṁ,
Le tabartais trom gur seoiḋe añ gaċ láiṁ,
Mar bíḋ fleasg craoḃ, bíḋeaḋ fillte air a ċeañ,
Gur baċul oir gnaṫ-ḃrata Ṗeuba teañ.
Do ġuiḋ an slúaġ go léir aċt fós go búan
Guiḋ dis clain Áṫríḋe, taoisiġe tréan na lúañ.

Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρειδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ' ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
Ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν, ἄκουσα

Aig freagairt impíḋe ġair na Gréag go mór
Gur ṫug ḋó cóṁairle eirteaċt lé n'a ġlór.
Do ġoin an ċomairle ċeart an-ċlaonta an ríġ,
Gur d-ḟoillsiġ 'freagar géar garb-ṁéin a ċroiḋe.
Loit briaṫra an ḟlaiṫ an sagart caoṁ mar ċolg,
Gur ḃlaoḋ air Ḋía na n-gaeṫe géar go fólg.
D'éirt Día na n-gaeṫ' go foñṁar lé n'a glór,
Ḃíḋ aige don t-sagart moḋ gur urraim ṁór;
Gur sgaoil mearg Gréaga, ceaṫa gaeṫe géar,
D-fág iad, n'a g-carn, sínte air a ḃ-féur.
An sin a d-ḟoilsiġ fear buḋ doiṁne fios,
Cad fáṫ do ṫainig air a t-slúag an sgrios.
Gan moill do coṁairlear fearg neiṁe claoíḋeaḋ,
Gur cuitiuġaḋ tabairt do Ḋia na m-baċall búiḋe.
Las fraoċ an Oirc go h-obañ súas mar ċaór,
Do ḃagair díoġaltas 's rin a ḃagairt fíor:
Do sgaol na Gréag' an ḃraiġ do ḃíḋ faoí ċuing
Gur léig a baile an óig-ḃean slán air luing;
Aig impíḋe an ríġ le dúais: n-deir so ċúaiḋ
Dís giollaiḋe úṁal o ḟlaṫ an ċúṁaċta ċrúaiḋ;
Gur ṫóig an óige ṁaiseaċ ó mo ṫaoḃ,
Buḋ liom lé calm, coṁairle, ceart is dliġe.[h]
Ná tréig, a ṁáṫair, do ṁac muirneaċ, féin
Aċt taisbean coimirt ḋo, a nam a léin.
Triall súaṡ go ċnoc no sír-ḃeo agus labair,
Le ríġ na n-Dea, gur iarr mar ċar air, cabair,
Gur cuiṁníġ ḋo, ma fúair tú riaṁ aon ḟaill
Le fóiriġṫin ḋó n'am cruaḋais agus caill;
Do sgéalta cuiṁníġim fá na Dea go léir,
(D'ḟan air mo ċroíḋe mar ḟuirm clóḋṫa air ċéir)

Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
Ὦχ' Ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ολυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων.
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο, κύδεϊ γαίων·
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες Θεοὶ, οὐδέ τ' ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,
Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε."

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις, κατὰ δάκρυ χέουσα.
"Ὤ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι· ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο, τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι·

Nuair 'riñead connraḋ n-aḋaiġ gaċ dlíġe gur reaċt,
Ríġ mór na neulta 'síslíúġaḋ faoi n-a smaċt;
A ċeile-rúin gur ríġ na d-tonta teañ
Gur 'inġin eagnaċ, 'ṡíolruiġ ó na ċeañ.
Buḋ é do ċaḃair traṫaṁuil ṫug ḋó búaiḋ,
Gur sgaoil a n-am é ó na cuiḃre crúaiḋ'
Lé fear na méine gur no n'ainm déan
Ḃfuil Brían air súas, gur agaiñ, Aegon tréan.
Le neart níos calma na neart aoin Día,
Do ċosnaiġ 'aṫair 's fear lé n-ais mar sgíaṫ.
Do ġeiṫ na Dea, gur ṫeiṫ go léir lé criṫ,
Aig feicsin faṫaċ, ḟiaḋáin, na g-ceád-riġe.
'Nois can an sgair úd, meaḃruiġ e gan rún,
Aṫċuing go gear é, caidríġ fós a ġlún;
Go m-búdideaḋ leis na Troiġṫe añ gaċ gáḋ,
'S go ruaigfeaḋ Gréaga greadṫa ċum an t-snáṁ,
Go tiuġ aig tuitim, air an n-gaineaṁ búiḋe,
Carnṫa lé coirp faoi lañaiḃ laoċ, n-a lúiḋe,
'S go ḃ-feicfeaḋ an t-árdríġ leatrom agus léan
A ṡlúaġ, ag ċuitiuġaḋ an ċoir do riñ sé féin,
'S go silfeaḋ deora dólasaċ, go mall,
Fa ċailleaḋ sgaiṫ na n-Gréaga tréan, lé feall."
'Freagair an ḃroiñeall 'ġein na tonta glas'
A ṁaṫair fein, 's í silt na n-deór go fras.
"Mo núair! a ṁic, go ḃ-facas ríaṁ an lá,
'Ñ ar n-dán do breiṫ, ċum aṁgair is ċum crád.
Is trúaġ nár leat an t-iomlán de do saoġal
A ċaiṫeaḋ le síoṫċáin, saor ó ḃrón 's baoġal.
Aċt ó 's níḋ ciñte, dearḃ, gun aon ḃréag,
Gur gearr 's gur búairṫe an t-am go ḃ-fag tú éag,

Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σύ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν·
Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω."

Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Χωόμενον κατὰ θυμὸν, εὐζώνοιο γυναικὸς,
Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
Καρπαλίμως. τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν.

"Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

Raċfaḋ go ḟliaḃ an t-sneaċta go d-tí an ḃinn,
M-bídeann ríġ na toirnniġe, leis na Deáṫa[i] cruinn;
Ċum d'impíde agairt, measg na luing lúaṫ-ṡiubail,
Fan, is na fill sa 'n gleó d'a d-tugais cúl;
Dean foiġid go fóill, aig fuireaċt air feaḋ trá,
Go h-am lúaṫ-ċaiṫte ṅeaṁ-búan dír-sé lá,
M-béiḋiḋ ríg na n-dúil measg daoine ṡoir aig-fleaḋ,
O dear don ṁór-ṁuir, tír ta grianmar, teiṫ,
'S beiḋiḋ compluċd, ċúaiḋ, leis de na Deáṫa ánn
Go saoiṫeaṁuil, súairc, lé céoltaiḃ is lé greann.
N-déis críoċ na fleiḋe, brisfear súas an dáil,
'S béiḋiḋ air án ard-ḃinn, Iob leis féin le fágail,
Triallfaiḋ mé liom is ionsóċaiḋ mé an dún,
Agorad do ċúís, is caidreóċad a ġlún."

Do ċrioċnuiġ a compráḋ 's ċum sí aris 'sa toinn,
Gur ċúaiḋ le fánaḋ go-dtí bunn na linn':
Da ḟágail corriġṫe, meargṫa air a traiġ,
Fa'n éagċóir mór, lé'r tógaḋ uaiḋ an ḃraiġ.
Riġ[k] Odíus Crísa 'gur ṫug ċum cúain,
Lan lasta íoḋbairt gabar, daṁ is Uaġan.
Do ċrap na seólta is ṫóig anuas an crann,
Gur ċeangail sa luing íad, lé téad cnáibe teann.
Do ṡeól ċum cúain í lé neart maidíde ráṁ,
Gur le gabal mara d'ḟastuiġ í sa t-snaṁ.
Gur leis an íoḋbairt ṫóig, an óig-bean ṡaiṁ,
Odius d'a treóruġaḋ an sa t-sliġe air láiṁ:
Tug í d'a aṫair féin, aig altóir Dé,
Na bóġa bán, 'loit Greage le n'a ġaeṫ',
Aig ráḋ: "O an te ta air na Greag' mar ríġ,
A ta me an so mar ṫeaċdaire ċum do ċríċ,

Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασσώμεθ' ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν
  Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ' ὦκα Θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
  "Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν.
Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον."
  Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

Tabairt duit d'inġin, agus íodbairt ṁór,
Don ríġ 'ban ornaiḋe ar na Gréag', go léor."
Do ġlac an fear go rúairc a leanḃ breáġ,
Rab fáilte fuilbir, foilsiúġaḋ tear a ġráḋ.
Ḃíḋ an sin an íodbairt aig an altóir craiñ,
Gaċ duais a n'ait féin, do réir ord is riñ
Do ċaiṫ siad arán goirt gur niġ a lāṁ;
Gur ṫoig a bos cum néiṁe, an sagart sáiṁ.
"A ríġ na n-gaeṫe geal 'sna bóġa bán,
A b-fuil na h-inse lé do solus lán;
Do scapas ṫríḋ Cill díag' do lóċrañ buíḋe,
Tríḋ Críṡa, Tiníoḋ, gur gaċ ball d'an ċríċ:
Ma sgaoil le m'impiḋe, gaeṫe 'niṁeaṁuil 's éag,
Do riñe díoġaltas trom measg slúaġ na n-Gréag:
Éist m'oraiḋ, aig iarraiḋ síoḋċáin agus so,
'S na cúitíġ coir, do h-íocaḋ leó, níos mó"
D' aṫċuing an sagart, d'eist a Ḋía, 's níor loisc
Ean gaṫ níos mó, aċt ár na slúaġ do ċoisg.
N-déis críoċ na h-oraiḋe, ṫeig siad uaṫ' na toirt,
De eórna fuinte, gur lé salañ goirt.
Do ṫug a mac na beiṫíġe air a b-ḟéar,
Gur ṁarb 's d'ḟeañ iad lé na sceana géar.
Na leasa reaṁar, de na colnaiḃ ġearr,
'S an t-saill sultṁar d'ḟill 's a roiñ a b'ḟearr.
Na sposlaiḋe brisde, 'bíḋ na n-diaiġ mar ḟúiġeall,
Do ṫóig air leiṫ' iad, le n'a meangain ċaol;
Air bior cúig laġar do ċuir an 'feoil 's do ċas
Le ṫeinte congbaiġṫe lasta, beó faoí tear.
Núair bíḋ an sgaiṫ, rab fion air teilgṫe, réiḋ,
Do ṫóig an mionaċ, ġearr iad, gur do ṫéaġ;

Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πονου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ᾽· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ᾽ ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀειδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ᾽ ακούων.
Ἦμος δ᾽ ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δή τοτε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς.
Ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ᾽ ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Οἱ δ᾽ ἱστὸν στήσαντ᾽ ἀνά θ᾽ ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Ἐν δ᾽ ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δέ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ᾽ ἴαχε, νηός ἰούσης·
Ἡ δ᾽ ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα·
Αὐτάρ ἐπεί ῥ᾽ ἵκοντο κατὰ στρατόν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ᾽ ἠπείροιο ἔρυσσαν
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ᾽ ἕρματα μακρά τάνυσσαν.
Αὐτοὶ δ᾽ ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τέ
Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
Διογενὴς Πηλέως υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς.
Οὔτε ποτ᾽ εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
Οὔτε ποτ᾽ ἐς πόλεμόν γ᾽· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ᾽ ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.

Do leagaḋ an sin an t'iomlán, cáinnṫa, cruíñ,
'S bíḋ 'na ṁion-ġreama measg gaċ neac da roiñ :
Go súbaċ, gaċ duine d'iṫ do réir a ṁían,
Gus dól go saoiṫeaṁail gus go súairc d'an ḟíon,
Do bíḋ da ċur go líonṁar as na cóirn,
Bíḋ aig gaċ duine an sa b-fleaḋ 'n a ḋóirn.
Aig críoċ na fleiḋe 'sa n-déis doiḃ iomċuiḋ ól,
Do spreagaḋ foñ, gus dúisiġeaḋ súas an ceól.
Do bíḋ d'a ṁolaḋ Día na bóġa ban
Lé caise ceolta, 's guṫa árdḃiñ, lán.
D'éisṫ leó lé saṁus, Día na m-baċall buíḋe,
Gus síneaḋ an sians go n-deaċaiḋ an ġrían n'a luiḋe.
N-déis teaċt na h-oíḋċe, ċúaiḋ go léir ċum súain,
Gus ċodail measg na lung air ḟad an ċúain,
Gur las anoir, na gaeṫe geal ó an réal,
Roiṁ-ḟúagras maidin, 's díbreas gaċ trom néal.
Do ṫriall ċum filleaḋ, lé liñ banúġaḋ an lae,
Do ḟéiḋ cóir ḟabraċ, tráṫaṁuil, ríġ na n-gaeṫ'.
Do ṫóig an crañ 's do ṡín na seólta lán,
'S d'ḟeoċ faoi an luing, an ṁuir, bíḋ glóraċ bán,
Le liñ í léimníġe trasna tríḋ gaċ toñ,
Do sgoilt an druim-ḟlat sínte faoi n'a buñ.
N-déis siúbal go lúaṫ, ṫríḋ ḟaiṫe glas na fráiġ,
Ċum cúain do ṡnáṁ, gus ċóṁnuiḋ air a tráiġ.
Do ṫeilg gabal-mara air a n-gaíneaṁ buíḋe,
'S a measg na lung, 's na m-boṫa, d'ḟan n'a luíḋe.
D'ḟan Achuil úaigneaċ, aonaraċ, air a g-cúan,
Aig teiṫeaḋ cruiñiġṫe coṁairle 's caṫ', go búan,
Aig meabruġaḋ an oilc do rineaḋ air an ríġ,
Gus brón faoi an m-braig da caiṫeḋ go d-tí an croíḋe.

Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ᾽ ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ᾽ ἦρχε· Θέτις δ᾽ οὐ λήθετ᾽ ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ᾽ ἥγ᾽ ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ᾽ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ᾽ εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ᾽ αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπ᾽ ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
"Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ᾽ ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ᾽· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
Τόφρα δ᾽ ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ᾽ ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ."
Ὣς φάτο· τὴν δ᾽ οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο· Θέτις δ᾽ ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὖθις·
"Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ᾽· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ᾽ εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη Θεός εἰμι."

Núair a deiríġ an deiċṁeaḋ gus an dara lá,
Gus d'ḟill go báir Olímbais árd, na Dea,
'S an Flaiḋ 'n-a ḃ-foċair an sa t-sliġe: níor ṁall
Ḃíḋ máṫair Achuil déanaḋ coṁall d'a geall:
Go dlúṫ 's go deifreaċ d'éiriġ air a toiñ,
As sin go h-éasgaiḋ d'árduiġ go d-tí an riñ
Buḋ péacaiġe air ċnoc árd na mórán beañ,
A raḃ leis féin an Ceap-Ḋía tréanṁar añ.
Ṡuiḋ lé n'a ṫaoḃ 's do ḃréag sí é ġo sáiṁ,
A ġlún aig caidreaḋ le mín-ḃos a láim.
Gus lé cruṫ geal a deas láiṁ sínte faoí
A leaca, d'féaċ lé ḃríaṫraiḃ spleáḋaċ, a ċlaoíḋeaḋ.
"A Ḋía! a ḃ-fuil do ċeañas is do ċéim,
Go h-árd as cioñ gaċ cuṁaċta agus réim,
Ma 's cuiṁneaċ leat go n-deárnas duit aon ġar,
'S gur sgaoílear ṫú a riaṁ as gaḋ no lear,
Anois do m'impíḋe clúas is toraḋ tabair,[1]
Gus géarr-ṡaoġal Achuil, falaiġṫe bíḋeaḋ le glóir.
Ta a ċroíde le éagċóir gus míċlú d'a ċráḋaḋ,
Ó ṫóig ríġ Gréaġ gus ċongbaiḋ an ḃraiġ ḃreáġ.
Tabair treise do Ṫroíġiḃ, gread na Gréaga déan,
Gus árduiġ mór-ṫúaḋ Achuil lé n-a léan."
D'aṫċuiniġ mar súd go géar: níor ḋeonaiġ a ġuṫ
A sgaoíleaḋ aig freagairt, ríġ na néalta duḃ.
Níor loc an Ḃean-Ḋía; muiníneaċ as búaiḋ,
D'fastuiġ níos dlúṫ a ġlún, is ġuiḋ go crúaiḋ.
"A ríġ na n-dúil tá 's ceañ na síor-ḃeó ṡúas,
Éist agus fabraiġ m'aṫċuinge lé do ċlúas',
No eitiġ: 's feasd bíḋeaḋ fios fíor naċ fiú
Leat neaċ do éisteaċt, tá air laġaḋ mo ċlú."

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
"Ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτ' ἐμ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω."
Ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου.
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον. οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
"Τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα Θεῶν συμφράσσατο βουλάς;

" Is baoġlaċ d'impíde, ḟreaġair an síor ríġ,
Ag tarruing osnaḋ tuirseaċ ó n'a ċroíde;
Gur túar mór imris, 'brosdfas croíde na mná,
Mo ċéile an ḃain-ríoġan, tá lé éad d'a ċráḋaḋ,
Gaċ ċómráḋ spídéaṁail aṫaisreaċ do sgeiṫ,
Gur claon do Ṫroíġiḃ faḃraċ ċuir mo leiṫ:
Ní sásta an ḃainríoġan, gan na Dea síor-ḃeó,
A ċongḃáil buaidirte measgṫa lé n'a gleó:
Triall leat go lúaḋ: na fan an seal is lúġa,
Air eagla d'ḟeicsin an sa g-caídreaḋ dlúṫ.
Na bídeaḋ ort imníde, óir béidiḋ aire ġrinn
Air d'impíde, 'daingneo'd lé mo ċraṫaḋ cinn.
Óir measg na n-Dea, is sé so mionn is geall,
Do bídeas gan sarúġaḋ iomlán 's fós gan feall."
Do ċrom a ṁalaíde 's corruíġ 'ḟolt go teann,
'S dearḃ a ġeallṁuin 'claonaḋ lé n'a ċeann.
Do h-aiṫniġeaḋ an geall tríd iomlán críċ na n-Dea
Gur ċriṫ an cnoc go léir, lé mórán sgáṫ.
Do sgaoileaḋ an ċuideaċd, 's d'ḟill an sin gaċ aon
D'an dís go deifreaċ, ċum áit coiṁnaidé féin;
Ise go bunn na fráiġ, gur Íoḃ go bárr
Geal ċnoc na n-Dea, gur ṡuid sé ann a lár.
D'éiriġ go h-iomlán tionol na síor-ḃeó,
Gur rinne úṁlaċt agus urraim dó.
Ḃíḋ bainríoġan Íoḃ lé fúaṫ 's le feirg lán,
Ag feicsin cúairt mná-mara na g-cos bán:
Go géar 's lé gannḋas le n'a céile 'labair,
Ag cur na cúart' 's an cadrid dó a meabair.
" Fir an rúin ċlúanaiġ gus na g-coṁairle cam,
A bídeas go glic aig beartaíġeaċd an gaċ am,

Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ, ττι νοήσεις."
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
""Ηρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
Οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα."
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ.
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' οἴω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
" Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι, τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.

Cia h-í an bean ċeanaṁúil, 'cóṁráḋ leat do bíḋ,
'S ar roin tú léi, rún is gean do ċroíḋe?
Gan ḟios doṁ sa 's áill leat beiṫ go sáiṁ,
A g-cóṁar lá mná, naċ ḃfuil leat cuíng na dáiṁ,
Co-ḟad 's tá do ċéile fáġta an sa trá,
Gan rún, gan searc, gàn coṁairle gus gan gráḋ,"
" Úna, do ḟreagair ceap na n-Dea gus ríġ,
Na síl go sealbair doiṁin-rún mo ċroíḋe,
A tá as cuimse: ní ḃfuil aon níḋ d'ar cóir
Duit air beiṫ eólaċ, na fós ċur air tóir,
Naċ n-deanfíḋ foilsiúġaḋ iomlan do do ċlúas,
Roiṁ slúaiġte daoíne ḟios; nó Deaṫe ḟúas:
Aċt raċta cinte, dearḃṫa, ṫig ó ḟríṫ,
Béiḋiḋ n-déis gaċ ceisdiġṫe, céilte an mo ċróiḋe."
Do ḟreagair bean na súl bó-ċruin̄:[m] cad faċ
"Lé ḃríaṫraiḃ gainte cróiḋe do ċéile 'ċráḋaḋ?
Ard coṁairlé néiṁe ċúarduġaḋ ṫar mar 's mían
Leat féin do sceiṫ ní cuiḃe liom 's ní claon,
Aċt tá mo ċroíḋe le imníḋe 's eagla lán,
Mar ġeall air ḟad-ċúairt bean-Dea na g-cos bán,
'Ṫainig go ciúin gan fios agus faoí rún,
Le briaṫra tláiġ 's aig caidriúġaḋ fos do ġlún.
Gur éirt tú léi, is dóiġ, agus gur ġeall
Tu 'h-impíḋe 'ḋéanaḋ cinte gan aon ḟeall,
Go m-beiḋeaḋ mor-ṫúaḋ gus réim aig Achuil déan,
Gus caḃlaċ Gréaga scriorta uil' faoí léan.
"A leanain ċráiḋteaċd! ḟreagair Día na sláṁ,
A tá droċḃaraṁlaċ go sír, gan táṁ,
Is níḋ gan féin duit beiṫ lé imníḋe lán
Oir 's fíor 's is cinte beiḋeas gaċ níḋ tá n-dán:

Εἰ δ᾽ οὕτω τοῦτ᾽ ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ᾽ ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ᾽ ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν, ὅσοι Θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ,
Ἆσσον ἰόνθ᾽, ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω."
Ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ᾽ ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
Ὤχθησαν δ᾽ ἀνὰ δῶμα Διὸς Θεοὶ οὐρανίωνες
Τοῖσιν δ᾽ Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ᾽ ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
"Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ᾽ ἔσσεται, οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἀνεκτὰ,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δέ Θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ᾽ ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διΐ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ᾽ ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ᾽ ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
Ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ᾽ ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
Αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν."
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη, καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπε·
"Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
Μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην· τότε δ᾽ οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,

Mar sin glac coṁairle agus feasda bíḋ',
Aig cleacdaḋ léiġean na foiġide gus na síoṫ.
Oir is báoġal go d-tuillfeaḋ fúaṫ do ċéile 's ḟearg
'S naċ g-congḃó'iḋ ṡait na Deá a ḋíoġaltas garg."
Do scanraiġ an ḃainríoġan 's ḃíḋ na tosd n'a suiḋe,
Do loiṫ 's do ġearr an ḃagàirt ġéar a croiḋe.
'Líon an t-ṡaṫ céaḋna iomlán slúaġ na n-Deá,
Gus d'ḟan go léir faoi ḟaitċeas ís faoi scaṫ.
Núair a d'eiriġ ceardaiġe súas an íarainn teó,
Ċum críoċ do ċur lé rúarcas air a n-gleó.
"Is níḋ naċ cuiḃe measg luċd féin is síoṫ
'Ḃeiṫ coṫúġaḋ míġrinn, imris agus stríṫ.
Fagṫar aig tréan-fir fíos ḃeiṫ lasta an gleó,
Gan méasgaḋ leó na Ḋeáṫe caoṁ, síor ḃeó.
A tá ó an talaṁ dealaiġṫe 'nn áit air leiṫ
Caiṫeaḋ a nam le sonas a lár fleiḋ':
Ce táir, a ṁaṫair, ġlic is lán de ċéill,
Glac fós mo coṁairle 'gus d'ar n-árd-ċean géill.
Ma lastar fearg flaiṫ' na teintriġe trean,
Oibeóraiḋ ó an ḃ-fleaḋ, 's ó ḟlaiṫeas sinn, go déan.
Aċt labair leis bríaṫra ceansa, ceanaṁuil, caoin,
Éalóċaiḋ a ḃruṫ 'gus béiḋiḋ a gnúis fós mín."
N-déis an ceárdaiġe cóṁráḋ mar súd léi, go sáiṁ,
Léim súas go beó 'gus rug air ċóirn dá láiṁ.
'Gus ṡeaċad d'a ṁáṫair cumaṅaċ, aig ráḋ,
Na bríaṫra ciallṁar, caidreaṁuil so, sa tra.
"Glac foiġid, a ṁaṫair, 's géill go béasaċ, úṁal,
Do ṫoil 's do aiṫne ardríġ tréin na n-dúil.
Ḃuḋ trúaġ liom d'ḟeicsin búailte 's gan aon Día
Lé fagail do ċuirfeaḋ imeall ort a sciaṫ."[n]

Χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ᾽ ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
Ῥίψε. ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο·
Πᾶν δ᾽ ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ᾽ ἠελίῳ καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ᾽ ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα."
  Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μειδήσασα δέ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Ὠνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ᾽ ἄρ᾽ ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
  Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ᾽· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ᾽ Ἀπόλλων,
Μουσάων θ᾽, αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
  Αυτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησ᾽ εἰδυίῃσί πραπίδεσσι·
  Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ᾽ Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ᾽, ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
Ἔνθα καθεῦδ᾽ ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

Óir tá 'gam cúiṁne, 'gur is maiṫ mo ṁeaḃair
Tra bíḋeas le coinġíoll 'taḃairt ḋuit mo ċaḃair,
Ṫeilg sé lé fanaḋ mé ó ḃárr an llan̄,
A-bíḋean̄ an̄ na Dea, go lasant' is go tean̄.
O ġlas an lá gur ṫuirlin̄ slam na h-oíḋċe,
Ṫuit me: fá ḋeireaḋ fúaras mé mo luíḋe
A n-ín̄is Leasba, anḟan, lag is tin̄,
Gur ċneas na daoíne créaċda blaoísg mo ċin̄."
Do rin̄e smígeaḋ bean-Día na ríġ bán̄,
'S ó laiṁ an ġiolla, ġlac an ċúaċóg lán̄.
Ċúaiḋ ṫríḋ iomlán de na Dea gur líon,
Go fial 's go fairsaing dóiḃ-san ṫoġa fíon.
Aig dearcaḋ 'ḟreasdail 's 'g éisteaċd lé n'a sgéal
Ḃíḋ gáir' is grean d'a ċlos o ḃéul go béul,
Do ċaiṫ mar súd an lá le fleaḋ 's le ól,
'Gus d'éirt go súairc 's go saoíṫeaṁuil fós lé céól.
Do bíḋ 'laiṁ Ḟéabair, milis ċruit 's do ṡein̄
Le ceólraíḋe 'ḃíḋ cur leis lé guṫa bin̄.
Núair 'ċlaon an ġrian 'gus scar an oíḋċe a slám,
Do ṫriall gaċ neaċ le dul o an b-fleaḋ ċum táṁ,
'S do ċúaiḋ gan moill an súain 's na saómraiḋe, 'rin̄
An bacaċ-saor, go h-eólaċ 'gus go grin̄.
Ċúaiḋ flaiṫ na n-Dea ċum coḃlaḋ 'gus ċum scíṫ,
'S lé n'ais a ċeile air leaba-óir n'a lluíḋe.

NOTES.

(a) Ablaiġ. In the selection of appropriate language, I have uniformly preferred familiar to more recondite terms, when found equally capable of conveying the sense of the original. If the words in popular use were not sufficiently expressive of the meaning of the Greek, I hesitated not to adopt others, more fitted to my purpose, furnished by our glossaries, or the most ancient of our Irish writers. Notwithstanding the copious variety of elegant literature that lay before our modern English Poets, out of which they could choose every fine form of expression, some of them have gone back to the earliest ages of the language, and restored to currency aud value, phrases, which were obsolete since the days of Chaucer. Whoever, then, compares the scantiness of Irish with the profusion of English literature, cannot wonder that, in translating such a work as Homer, I should freely avail myself of the writings of more remote times, to which not fastidiousness, but necessity obliged me occasionally to resort. The labours of the Archæological Society, I have already found useful to my task, and I feel pleasure in acknowledging that, on the subject of war and weapons, I have derived much advantage from that curious work the Caṫ Ṁuiġe Raṫ, so well edited and translated by Mr. O'Donovan, who has rendered such important services to the ancient literature and annals of Ireland.

(b) Iob. From the flexibility of the Irish language, the adaptation of the Greek to the Irish form of names became an easy task. The chief of the ancient Deities being more familiarly known from the Latin than from the Greek, it was only necessary in the present instance to change the v into a dotted or aspirated b—letters which are commutable in almost all the European languages.

(c) Glórac, géimnac, gáirg. The original Greek is familiar to every scholar as one of those instances in which Homer combines the sense with the sound of his poetry. The translation is referred to as an exemplification, that the Irish language is peculiarly susceptible of the same excellence.

(d) Na n-deas dlaoiġ. The more literal the version of the epithets in which Homer abounds, the more elegant in general will it be found at the same time—a circumstance strongly illustrative of the idiomatic similarity of the two languages.

(e) 'S na gaeṫe gíoscan. One more instance of the correspondence between the Greek and Irish, in rendering the sound expressive of the sense.

(f) Achuil na g-cos lúaṫ. A literal translation of the epithet uniformly applied to Achilles.

(g) In these two corresponding pages the reader may see the Greek rendered, and, it is hoped, without any curtailment of the sense, in exactly the same number of Irish lines.

(h) Dliġe. Sometimes pronounced as if it were spelt dlaóiḃ.

(i) Deaṫa. The difference of orthography which may be observed in the plural of Día, arises from the circumstance of the line requiring either but one or two poetical feet. This will not be deemed an extraordinary licence in the translation of a writer, who, in the use of different dialects, was privileged to add or take away letters at will, and to contract his verse to the closeness of the Attic, or draw it out to the length of the Ionic measure.

(k) Riġ. Ulysses reached Chrisa.

(l) Tabair. Occasionally pronounced as if the spelling was tóir.

(m) Na súl bó-cruin̄. This is another instance of the literal translation of Homer's epithets not being inelegant or unpoetical in our language.

(n) Sciaṫ. During our more propitious periods of Irish literature, when the proper pronunciation of its vowels, as well as its mutable consonants, was more generally understood, it would have been unnecessary to be so particular in marking the emphatic sounds of the one, or the aspirations of the other. Whe-

ther marked or not, the reader was sure to assign them respectively their just sound and quantity, and in our earlier writings those marks of the moderns are but rarely found. Use is a more powerful engine than artificial rules in securing a correct pronunciation of language; and it is this practice alone which, in their spoken dialects, smooths the harsh, and passes over the unpronounceable consonants that strike the eye, in the Polish and Russian as well as the Welsh written languages. Such points and marks are generally multiplied as a language becomes less known, in order to assist the imperfect learners. Thus, in the reading of the Hebrew language, the various points that are substituted for the vowels, are now not only useful but necessary to all except to some practised scholars, who, like the primitive Hebrews themselves, require no such elementary assistance.

It is now more than twelve months since I published the First Book of the Irish translation of the Iliad. Such, of late, has been the growing taste for the revival of our native literature, that it is extensively read in our schools. To sustain and stimulate this laudable desire for the cultivation of our ancient language, I now give to the public the Second Book of that inimitable production. In publishing this portion of the Iliad in our vernacular tongue, I have, to a certain extent, redeemed the pledge given in the First Book, of continuing the translation. Whether I shall be enabled to spare so much time from the pressure of more important duties, as to complete the version of the entire, must depend on a variety of circumstances, over which I have not entire control. But, by the translation of the present Book the most difficult portion of the task has been achieved. For every reader of Homer is aware of the patient attention it required to fuse into harmony all the names of persons and of places, with which he diversifies his celebrated catalogue of the contending armies, as well as of the ships that composed the Grecian fleet.

+ John, Archbishop of Tuam.

Υπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Β΄.

ΖΕΥ͂Σ Ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· ὁ δὲ, πρότερον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ βεβαιοῖ δημηγορήσας. Εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νεῶν.

SUIM AN DARA LEABAIR.

Do ċuir Iob aislin ċum Agamun dá ḃportuiġead na Greuge ṫabairt an caṫa: ċuir se air tuas cruineaḋ air na cinfairt; na deiġh sin bloiġean air a t-sluaġ, agus da b-feicuint, coṁarlain iad ċum teiṫead an a d-tír féin. Aċt do ċuir Odis cosc orṫa le cóṁarlaḋ Ṁuinerba agus do neartuiġ Neistor e le na ċóráḋ mearg an ċruineaḋ. Insin, n deir biaṫ de caiṫeaḋ, teiḋan seid agus na cinfairt a b-fuirim cogaid: deanan na Troiġṫe an níḋ céana le coṁarlad Íris do ṫanig mar ṫeactra. Do rin an filead clár-airiġim air na caṫaiḋte agus air na luinġis.

Της

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΥ

Ραψωδια, ἢ Γραμμα, Β'.

"ΑΛΛΟΙ μέν ῥα Θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
'Αλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς 'Αχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν 'Αχαιῶν.
"Ηδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Πέμψαι ἐπ' 'Ατρείδῃ 'Αγαμέμνονι οὖλον "Ονειρον·
Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
" Βάσκ' ἴθι, οὖλε "Ονειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν·
'Ελθὼν ἐς κλισίην 'Αγαμέμνονος 'Ατρείδαο,
Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας 'Αχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς 'Ολύμπια δώματ' ἔχοντες
'Αθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
"Ηρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται."

AN DEARA LEABAR

DON

ILIAD.

Ḃíḋ laoċra 's Deaṫe báite lig a suan,
Aċt Job bíḋ fairiġeaḋ gun ean neul go buan,
Aig meoṁraḋ meoin le sluaġte mór na n' Greug,
Do ḟlaḋ 's do sgrios le cogaḋ 'gus le eug,
Gus Achuil ceanaṁuil arduiġeaḋ suas le ċail
Naċ m'beiḋeaḋ a ṡaṁuil air a a t'saġaol le fáġail.
Do, ċum an ċuimse úd, ṁéas le aisling oiḋce,
Ċur le na ṁealúġeaḋ insíḋ air an ríġ.
Le ar labair: "Triġal lat go h-easguiḋe gus go beo,
'S na dean ean ṁuil go riġair ċo ad an ḃóṫ,
Ḃfuil cean na n' Greug na congnaiġeaḋ measg na luinġ,
'Da m-bearrfair aiṫne, 'cuiriġim ort mar ċuing.
Eadiġ na Greug le cinbeirt' is le sgiaṫ,
'S tabair iad amaċ ċum caṫa gus ċum gliaṫ.
Oir ṫáinig an t'am a b'fuil se anois a n'dan,
Mór ċaṫair na Troiġe, ḟagail sgrioste bán.
Níl feasd measg na n' Deaṫe bruiḋean na gleo:
Ta air ċoṁarla Una iomlán na síor-beo,
Gus ta 'r ean intin gaċ a b'fuil sa dail
An Troiġ a sgrios gun' leact duig le fagail."

Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷϊ ἐοικὼς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων·
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
"Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ."
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε·
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Gun muil n'deis Job na breiṫre so do ráḋ,
Do ṫríġal an bealaiġ teacdara na n'Dea,
Gur fuair na Greage sínte air a g-cuan
A lár an ċaḃlaiġ baite a d-trom suan.
Ḃíḋ cumaḋ Nestoir air a n'gne 's a g-cruṫ,
'S air ċeanairt leapa an ríġ do sgaoil a ġuṫ
“ Ḃ'fuil árd-ríġ Greage faisġṫe a d-trom neul
Air a b'fuil a d-treoruġeaḋ trí gaċ gáḋ mar reul,
Ní cuiḃe neaċ a tá faoi imníḋe ḃuan,
Gur cúram daoine, beiṫ síor túmaiṫe a suan:
Ḃíḋeaḋ aire 'r mo aiṫne: teacṫaire me o Jóḃ,
Sé a ċoiṁirċ ortse 'ċuir me le do ṫaoḃ.
Eadiġ na Greug' le cinḃeirt is le sgiaṫ,
'S taḃair iad amaċ ċum caṫa gur ċuṁ gliaṫ:
Oir ṫaniġ an t'am a ḃfuil se anois a n'dán
Mór ċaṫair na Troiġe 'faġail scriosta bán:
Nil feasd ṁeasg na n'Deaṫe bruiḋean na gleo:
Tá air coṁarla Una iomlán na síor beo,
Gur tá 'r ean intin gaċ a bfuil sa dail,
Ar Troiġ a scrios' gun leact duiġ le fáġail.
Cuir so a meoṁair 's na leig coḋlaḋ teaṅ
Aiṫne an árd-Dia a ḋíobirt as do ċeaṅ.”
N'deis tostaḋ, d'ealuiġ an aisling leiṫ go beo,
Aig leaġaḋ gun loing aṁuil slám do'n ċeo,
Gur d'fág an flaṫ mor-ḋócasaċ a g-croiḋe,
Go n' geaḃfaḋ gun muil se sealḃ air a Troiġ.
Ḃuḋ doiġ gun adbar: 's béog do ṫig sa ṫrá,
Gaċ lot, gaċ lean gaċ leatrom is gaċ cráḋ,
Da raḃ a n'dan do Troiġṫe gur go Greag'
A m'briste cruaiḋe lán do ár 's do éug.

Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς, μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα Θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε,
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηὶ Πυληγενέος βασιλῆος·
Τοὺς ὅγη συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
« Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ,
Εἶδός τε μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιστα ἐῴκει
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σεῦ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·

Do ḋúisiġ an ríġ 's go deifriaċ d'eiriġ suas :
Ḃíḋ fuaim na h-aislinġe 'd'imiġ, an a cluas :
N-deis leine ṁaiḋna aluin, tanaiḋe, lom,
Do ṫeilg, air falain fairsain, fasgaṁuil, trom.
Ḃíḋ a ċoisḃeirt maiseac ġleiste air go tean :
'S ḃíḋ o na ġoulain crocte a ṁor lan,
Ḃíḋ cuail a ḟinsior fástiġṫe an a laimḃ,
Mar ċoṁarṫa ceanais a b'fuil eatarra daiṁ.
Eoiġṫe mar sud d'imiġ an ríġ go luaṫ
Gur ċuaiḋ ċum siuḃail go caḃlaċ na mor sluaġ.
Ḃíḋ reul na maiḋna, eiriġis roiṁ an lá,
Sealsuiġeaḋ anois air daoiniḃ is air Ḋea ;
Nuair a coṁarliġ an ríġ loct-gair an aird-gut' bin
'Goil 's blaoċ an tinol Greug' na n' da beirt-cin :[a]
Nír rin ean ṁuil na teactare gun blaoċ
Ċum coṁarla Cogaiḋ, cin is sgaiṫ na laoċ
Go luing ríġ' Nestoir ; raḃ aig' aois is cial ;
Do ṫug se ord uaḋ do na flaṫiḃ triġal :
N'deiġ iad ḃeiṫ cruin, do laḃar an t'ardríġ,
Gur d'folsuiġ doiḃsan coṁairle ġlic a croiḋe.
" G-cluinsiḃ a ċairde ; ċoaḋ is ḃíḋis mo luiḋe,
A d-trom saṁ coḃla, ṫanig aslinġ oiḋce,
Raḃ cumaḋ Nestoir air a n'gne 's a g-cruṫ,
Gur air mo ċeanuirt sgaoil mar sud a ġuṫ.
B'fuil ard-ríġ Greage fairgṫe a d-trom neul ?
Air a b'fuil a d-treoraḋ tríḋ gac gáḋ mar reul.
Ní cuiḃe neaċ a tá faoi inníḋe ḃuan,
Gur cúram daoine, beiṫ sior ṫumaiṫe á suan.
Ḃíḋeaḋ aire 'r mo aiṫne : Teac-tara me o Íoḃ,
Se a coimirc ortse 'ċuir me le do ṫaoḃ.

Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤιχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν."
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
"Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
Νῦν δ' ἴδεν, ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν."
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες. ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·

Eiḋiġ na Greug, le cinbeirt is le sgiat'
'S taḃair iad amaċ ċum caṫa gus cum gliaṫ.
Oir ṫainig an t'am a b'fuil se anois a n'dan
Mor ċaṫair na Troiġe ḟaġail sgriosta, ban.
Nil fearsd' mearg na n'Deaṫe, bruiḋean na gleo;
Ta air coṁairle Una iomlan na sior-ḃeo:
Gur ta 'r ean intin gaċ a b'fuil sa dail,
An Troiġ a sgrios gun leact duiġ le faġail.
Cuir so 'meoṁair: le lin so do raḋ
Do leaiġ gur d'ealuiġ uaim gun ḃriḋ sa tra.
Suas liḃ anois gur tugfaḋ mac gaċ flaṫ
Air leiṫ a complact tairniġṫe ċum an ċaṫ'.
Beiḋ mise coṁairlaḋ luing na maide-raṁ,
Do ċur air muir le filiġeaḋ air ais sa t'snaṁ;
Le sluag na n' Greug: 's beiḋ siḃ le breiṫre teo
Da m' briosduġaḋ an caṫ, an cogaiḋ gus an gleo."
N' deis tosd an ceangairt taḃairt da ċoraḋ uain,
D' eiriġ riġ Hestoir 's ċaintiġ leo go ciun.
"A caraide ṁuirnaiġ'! ceanfairt trean n'Greug
Ni neaċ biḋ cluanaċ 'ta sgei' brionglóid breug;
Is dual duin áṁdaġail 'nois a lig go h-umal
Go d-tanig an aisling nuas o riġ na n' dual.
Nois reiḋeaḋ an sluaġ gun muil ċum brise cruaiḋ."
Do laḃair 's amaċ o an tionol coṁairlaċ ċuaiḋ.
D' uġliḋ na riġṫe 'gus a ḃ-fir don ċead
Ḟear cydiġeaḋ 's treoiriġeaḋ ḃiḋ as cean an tread.
Mar sgaoṫ de ḃea[illegible]ig insiġeaḋ ṁac as cuais
Ċuing, doṁain aile lioġnaḋ súas do cluais,
Le siorma boḋarac 'teacd go troim gan sgiṫ,
Gus iad na g-cairn air gaċ blaṫ na luiḋe:

Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο·
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα,
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ,
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν,
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος. ὃς πρίν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.

Ḃíḋ complacd Greage ar na luing go buan,
Go dean, 's go tiuġ da toirgead air a g-cuan,
Ḃíḋ Iomraḋ 'ḟreairtal, gur o beul go beul
Do sgaol gioll' Job gun muil air bíġ a sgeul.
Do ċriġ an maġ faoi cosiḃ na d-trom sluaġ',
Gur riġ tri an tiniol fuaim ḃíċ lán de uaḋ.
Ċuaid naoi g-cin giollaiḋe-gairim maċ aig blaoċ,
Cum coṁairle cogaid air gaċ ríġ gur laoċ.
Nuair do lagaiġ 'n gleo, gur ḃíḋ go leur na suiḋe,
D' éiriġ a lár na g-ceanfart an t'árd-ríġ,
Le baċal rineaḋ Ulcán glic a ḋealḃ,
Gur ṫug mar ḋuar go ríġ na n' Deá fáoi ṡealḃ.
Ṫug Job go Ermair baċal mor na ceim'
'S do ġlac o Ermair Pelops, geál na reim'.
Do ṫug go Átri Pelops on t'slat ḃán
Do ḃíḋ le cneapaiḋe deáse realtaċ lán.
Air leaba an ḃáis d'fag Átrí an ríġ le uacd
Aig Tiost, mar oiġreacḋ cuail a ċeim' 's a ċuṁacd.
Súd iad na treaiḃ' ṫríḋ raḃ an ríġ-ḟlat 'teacd
Ċum flaṫ, raḃ tírṫe 's ċaḃlaiġe faoi na smact.
Ḃíḋ an baċal ceimaṁuil fastiġṫe a laiṁ an ríġ.
Gur laḃair na smuinte gliċ ḃíḋ an a ċroiḋe.
A ċairde croiḋe, 's a giollíḋe Dea an gleo
Ta clutáṁuil, calmaċ an 's na caiṫe 's teo
Faríor! is antráċ 's leur ḋuin, gur is mal,
Go n'deairniġ oirn Joḃ go doċraċ feal,
Trá geál se ḋuin go b-fillfaḋsine slán,
A n' deis an Troiġ do ḟagail sgriosṫe bán.
Nois ordaiġṫar duin gan fuirreacd, act 'breit faill
Air tríġal air ais go náiraċ n' deis ar g-caill :

Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ανδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω
Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν·
Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
Εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν."
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε,
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν,
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε
Ὤρορ', ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.

Mar súd 'riar orm a ċúram is a ċeart,
Ard-ċean na n' Dea, a tá gan cuiḃe a neart;
Is air a laiṁ tá 'n tam, bíḋeaḋ fada, gár
Tá a n' dán go ṫíriḃ beiṫ a g-céim na air lár.
Is nairreaċ, truaiġ agus fós is truaġ
An stair le beiṫ a n'ama aig teacd, da luaḋ:
Nac b-fuair lan uiṁir gaisgíḋeaiġ Greuge treis,
'S gur ḟág an ċaṫ gan críoċ, 's a náṁ gan breis.
Da teiġeaḋ, reir conraḋ, Greuge 's Troiġṫe air leiṫ
'S na Greuge an ḟeinacd siġte síos aig sleaḋ:
Do ḋeiċneaṁar Greugiḃ cruin aig clár sa dail,
Ní beiṫ fear freasdail mearg na d-Troiġṫ' le fail.
Ní e dioscan suarac miliḋte' tá sa Troiġ,
Agus ta gan uiṁir mar a tá gun briṫ,
Cosdíġis an ċaṫair: act na Feaċde tean
Go eiltiraig' eolgaige 'teligan gaeṫe is lan:
Ta'n ċablaċ faġṫe 'r fad naoi m'blian faoi ṡian,
Na taede sgorṫe, gus na clair gun dion:
Ta 'r leanbe mornaċ gradaṁuil 's ar g-cud ban,
Na ceile dilse, air air dual duin gean,
Aig feiṫeaḋ lin, le teacd go luaṫ air ais,
Ċoad 's tá an saoṫar, 'ṫionsguiġ sin̄, gun mais'.
Gluaisiġ ċum filleaḋ an ar d-tír féin gráḋaċ.
Oir 'n dan duin, níl, an Troiġ a scrios go braṫ."
Do labair: 's do ċlaon ċum leanvint coṁairle an riġ
Iad naċ raḃ fearaċ n'domuin rún a croiḋe:
Ḃíḋ 'n tionol mearġṫa mar an ṁuir faoi brúṫ,
Aig teact go t'oban o na neulta dub,
Aneir, 's o dear goil trearna trid an ḟraiġ,
Gur seoluiġeaḋ tonta garba coad an traiġ.

Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν,
Λάβρος ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
Ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
Ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
Ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
"Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας."
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Mar ṫrom gort dlub, da ċoruiġeaḋ as a ċean,
Trá seidtar sionán gaoiṫe air go tean :
Da ċoiriġeaḋ sluaġ na n'Greug is d'eiriġ gair,
Aig brosduġaḋ a ċeile gur aig tabairt fair,
Na díge cártad, 's luing do cur air snáṁ,
Gur ollaṁnuġaḋ an astair le na madaiḃ ráṁ.'
Le lin iad siubal ḃíḋ an talaiṁ faoi da spréaḋ,
'S an speir da duḃan le mor slámaiḃ cré.
Ḃeideaḋ nois na Greuge air imirc 's baille 'n Troiġ
Sián o gac gáḋ go neaṁḋion roiṁráḋ friṫ.
Mar beiṫ an coṁairle ġlic ṫug banrioġan Iob,
Go oiġ na n'ġorm rosc, ḃíḋ le na taoḃ,
"'Inġin ḃuaḋaċ Dea na sgiaṫ beir uaḋ :
Do ṫíġ tu tríġal an teaḋaḋ tair na sluaġ,
S a fagail dealuiġṫe o na ceile fein
Elín-cionsiocar mor an áir is lein.
Do laoċra d'eug a ḃ sad' o ḃailte Grac
'S nac Tíġfad 'geairde fillġeaḋ 'r ais go braṫ.
Tríġal ṫusa lait go deifraċ is go beo,
Gur brosduġ Greug re briaṫara ceanamúil teo
Aig tarraint doiḃ ċo mór is ta an ċuir
Anaġaiḋ a d-tir an ċaḃlaċ ċur air muir."
Insin do ṫrial go h-easgaḋ gur go h-úṁal,
O ḃar ḃin neiṁe, oig na n'gorm súl.
'S n'deis astair deifraċ ṫuirluin si go luaṫ,
Air ḃruaċ na muire do ḃíḋ beo le sluaġ ;
A n'gar don ríġ do ḃí mar Ḋia a g-cial
'S ḃíḋ lán de ḃrón aig feacsint Greuge tríġal
Ċum teiṫeaḋ ċoaḋ is ḃid a lung fein duḃ
Gun cor, gun gluasaċd, sínte ġar don t sruṫ.

“ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.”
“Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε Θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
“Οντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
“ Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι·
Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπε·
Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.”
“Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,

“Mic Laerta! dubairt sí leis tá lán go stuaim;
Naċ n-guilean ort na luing' do ċur an uaim
Le imeaċd leo a baille o ċuan na Troiġ,
'S a fagail ceim is ceanas aig a ríġ;
'S aig a na Groċ mac, Elín blaṫ na mná
Do bíḋ go Greag' na siocar iomad cráḋ,
Sínte 'n á g-carn air a b-faig a b-fad
O na d-tír fein faoi eug agus foi ḟlad.
Aċt deifriġ lát aig brostuġaḋ 'r leiṫ gaċ luan
'Cuid fir 's a luingis d'fágail air a g-cuan.”
D'fulsaig a gloire bean-Dea na h-eagna grin:
Ṫoig falain Odís o ḟear-gairim bín,
Ar b'ainm Euruḋ; ṡiubal leis an sa t'sliġe,
Gur casaḋ leo mac Ātri an t'ard ríġ:
Do ṫug an cean-ḟlaṫ a ċuaill ríoġal do,
Gur leis a n'geal so deifriġ leis go beo;
'S air uile ríġ dar caseaḋ 's air gaċ laoc
Do bíḋ le briaṫraiḃ bladaraċ, teo aig blaoċ.
Mo nuair! a ċlaoḋaire nois le neaċ aig ráḋ,
'S arís aig brostuġaḋ cinseairt, bíḋ faoi, scáṫ.
Is fíor naċ eolgaċ siḃ a g-ciál na 'm'briṫ,
Na m'ḃriaṫara labair leis a b-fein an ríġ.
Nois tá se 'cruṫuiġeáḋ mearg na b'flaṫ' 's na b'fian
Ce aige a b-fuil do gráḋ a d-tíre claon.
Na brostuġíḋe an feirg an ríġ, ta cuṁaċtaċ, trean
Air eagla e imirt oriḃ díoġltas dean:
Gráiġian Iob luċd ríoġalta agus smaċt,
Oir is o Iob do ṫig gaċ ceim ís raċt.”
Aċt casta leis ean ḃlóraċán sa n'am
A cceálg' na b-fir le coṁairle ċluanaċ cam;

Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
“ Δαιμόνι’, ἀτρέμας ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ’ ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις.
Οὔτε ποτ’ ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ’ ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ’ Ἀχαιοί.
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεὺς ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ’ ἠδὲ θέμιστας ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.”
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ’ ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
Ἠχῇ· ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ’ ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.
Θερσίτης δ’ ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὃς ῥ’ ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ’, ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ’ ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ’ ἐπενήνοθε λάχνη.
Ἔχθιστος δ’ Ἀχιλῆϊ μάλιστ’ ἦν ἠδ’ Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε. Τότ’ αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ’ ὀνείδεα· τῷ δ’ ἄρ’ Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ’ ἐνὶ θυμῷ·
Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·

Do ḃagair go gear; 's ġread le cleaṫ an ríġ
Gur d'fág no ṫort, an claoḋaire air a t'sliġe'
“A trágail gun feim, gun spreacaḋ gus gun lúṫ,
A g-caṫ gun calm, a g-comairle fos gun clú'
Tabair moḋ go d' oucterain; oir ní cuiḃe an níḋ,
Droing 'dreim le ceiṁ ar ċórta ḋoiḃ beiṫ faoi.
Ean ríġ 's ean n-flaṫ aṁain, do fuair o Job,
Ḃeiṫ riaraḋ ceanais, ceartais agus dliġ.”
Mar ruiḋ de coṁarlaiġ 's brostug se an sluaġ,
D'fil o na luinge air ais arís go luaṫ
Le fuaim mar ṫona treuna, feocta Fairg,
'Ḃrisġeaḋ air ċuante gear na sruaic 's n̄e' g-cairg.
Ḃíḋ cuinear torda sínte 'air ṁor sruṫ
Na feine cruin gun níḋ le cluins act guṫ,
Caol; glamaċ Ṫirsiḋ brisġeaḋ 'mac 's á n' aer
A sgaoileaḋ aṫis 's fonaḋ guinteaċ gear,
'Niaḋ riġte 's flaṫ', lucḋ ceanais agus ceim,
Da n-dibleaḋ lig mar ḋraim gun̄ maiġ, gun feim.
A g-cumaḋ, a n-dreac, a g-cruṫ agus a n-gne,
Ní raḃ le fagail neaċ tarcasnac mar e.
Ḃíḋ 'ṡuile corra, cama umpiġṫe 's fiar;
Suil 'dearcaḋ seir gur suil a dearcaḋ síar.[b]
Ḃíḋ cos leis bacaċ, gus a cleagion lom,
Maol, grána, báte lár a gouila crom.
Go Odis 's Acúsil aige bíḋ sior ḟuaḋ,
Gur olc ro airiḋ go ṁór ríġ na sluaġ:
Ar gnát do 'sclaṁairt, taṁailt leo gaċ cain,
Gur ṫreig gaċ neaċ an tuaileseaċ le grain.
Le gloir gear, sceadaċ, ṫug an maslaiḋeor srian,
Da croiḋe ḃíḋ goil air buille le droċ mian.

" Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,
Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται
Ἤ ῥά τί οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἠὲ καὶ οὐκί·
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθήμων·
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο."

Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·

" Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,

Cad fa, a ríġ do ceasact na do ṫnú
B-fuil easbuiḋe ort, na cail air biġ da luġ
Nac gnáċ a m-boṫ' an ċin beiṫ cur a steaċ'
An ċud is mo agus is feár don creaċ;
Aṁuil Uma 's mna, a toġfar n-deis an ċaṫ
Mar sin is dual do tabairt don ṁor ḟlaṫ:
Na an seantaċ ṫú an tille mór go ór,
Do beirfaḋ duit e oiglaiġe an Troiġe go leor;
Air son a sgaoileaḋ as an n'geabal tean,
Ar cuir me fein is sgaiṫ na n'Greug iad an:
Na ma 's roġan lat bruineall cíalṁar, bread,
Do breagfaḋ an inníḋ, linġear tú le crád;
Oir 's eagcoir ṁor don ċean le for neart laiṁ
Beiṫ aig baint o ġasgaiḋe trean a braige-bean saiṁ.
A ċruinead ban! gun misneaċ 'gus gun ċlú;
Go 'n glaoiḋfaḋ feard fir oraib, ní fiu:
Fillíġḋe air ais 's tréagíḋe lig an cuan
Gus fágiḋe eanrac ar mor borb luan
Goil tríḋ na g-creaċ go raċmalaċ a suan.
Go n' airiġead se le tromlaċd broin is breis;
Naċ e act sine-ḟaotaruiġ buaḋ 'gus treis.
An trean ḟear fein nár claon se faoi na ṫuil,
Tabairt do a braiġ do buaiġ le lan 's le fuil.
Ta Achuil 'nois, farír gun luṫ, gun néart;
Na Ni beiḋead an borb ort 'sealb air a ċeart.
Mar sud gun cosg gun coinġiol gus gun ciall,
Gear Thirsíḋ tair, an t'ard-ríġ 'gus do sriaġal;
Nuair 'deiriġ Odis suas le doilġis mór
Tabairt air aġaiḋ ġear 's aig árdúġaḋ a glór.
"Do teanga tost, a ta gun riaġail gun smact,

"Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις,
Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα
Ἢ εὖ, ἦε κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν
Τῷ νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖναν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν."
Ὣς ἄρ' ἔφη. σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,
Σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν

Gus cosg do ḃeul, 'tá aṫasaċ gun slact
'S na ḟaiġeaḋ fear tarcasnaċ, gun clu gun ḃríṫ,
An fein beiṫ ṫabairt masla gear go ríġ.
A measg na n'Greaġe cruin an so air taoḃ
Na Troiġe don ṁuir, is ṫusa fein an diob:
Ci as ard do ġuṫ, a glaṁair, is gun faṫ,
Tasban duin gnioṁ do tiligfeaḋ ceim na blaḋ:
Tabair coṁoirle filiġeaḋ, géuriġ fos do glór,
Gus cáin is dibliġ riġ na n'Greug go mór,
Da d-tug go go fial 's go fairsin na trean ḟlaṫ'
Iomad na d-tainte, gnoiġiġ siad a g-caṫ.
'S gun feim do saṫaor: filigiom' nuair is coir,
Nat riġ o an náṁuid cuir fam orṫa toir,
Aċt eist go grin: oir deiriġm lait go fior,
Ma ḟaiġm airs tú an sa b-fein mar ċaor,
A lasad mírriaġailt borb a measg na sluaġ'
Gus liniġeaḋ a croiḋṫe 'niaġaḋ an ríg le fuaḋ.
Go raḃ mo ċolan fágṫe, maol gun ċean,
'S go raḃ mo ṁac gun aṫair, treigṫa, fan̄.
Mar b-fagaid d'aḃlaċ grána, nocta, maol
An abar sgig is fonoid aig an t'fagaōl;
'S mar n' dibríd tú le builliḋ geur, go luaḋ
Aig gol go h-ard, go caḃlaċ mor na sluag.'"
Do laḃair, 's do leig gun muil anuas go trom,
Air, beim da ḃaċal; ċriṫniġ an traġail 's do crom
Air airġeaḋ an ḃuille: d'eiríġ an b-ḟeol na stuaic.
Gus bíḋ a ṡlionán faliġṫe lig le spuaic.
Do ṡiṫ se sios le naire gus le crit,
Cuimilt na n'deora bíḋ go bog a riġ,
Le fanaḋ 'leace: ċlúinfeaḋ an sin geur sgig

Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
"Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων.
Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὐ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν."
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει·
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
Ὅς σφιν ἐῢφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
"Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
Ἐνθάδε τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἰκόνδε νέεσθαι
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάᾳ, παρὰ νηῒ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι

Gur fonoiḋ, magaiḋ measg na n'Greug a lig,
'S aig ráḋ le ċeile : "Nac mór na fearta sin,
Odís 's a ngleo gür an sa coṁoirle cruin.
Se an feart is mo ḋar dual duin go ḃeiṫ baoċ,
An tráġail úd maslaċ, ḃians a diblíġeaḋ laoċ,
Do dibirt vain, go deirfraċ, gus go beo
Gun a ḃeiṫ measgaḋ croiḋṫe lag nís mó."
Mar súd a d'foilsíġ an feana le na n'glór
Gur raḃ siad lionte lig le ionaḋ mór.
Ḃíḋ an t-slat 'laim Odís, 'rinneas ceart is dlíġ
'Gus oiġ na n'goirm-rosc lanrac le na ṫaoiḃ,
A n'guṫ 'sa n'gne mar ġiolaḋ garim 'blaoċ
Air iomlan sluaġ na n'Greug agus na laoċ;
Ḃeiṫ lig na d-tost gus eistacd fos go grin̄,
Le briaṫraiḃ Odís cialṁar, bríṫṁar, bin̄.
"Ard ríġ dubairt Odís, b-fuil na Greuge dreim
A g-cean ḃéiṫ tarcarnaċ gun clú gun reim?
Na ḃ-fuil an Connaḋ imiġṫe as a g-croiḋe
Do rin tra bíḋ triġal cogaiḋ air a Troiġe.
Nac b-filigfeaḋ air ais a ċoiḋe go m-beiḋeaḋ a lios
'S an caṫair go iomlan fagṫa ban, faoi scrios.
Act 'nois mar clan, na banṫraiġe gun ean ċuing,
Ta aig gol le geur duil fileaḋ an s' na luing
Do guilfeaḋ 'r ean n-eaċ, ḃeiṫ air faḋ ean míḋe,
A ḃ-faḋ o an m'baille sgarṫe o na mnaoi,
Air luing da ḃogaḋ leis na ton 's le gaoṫ.
Aċt so e an naoiaḋ blian gus ní gun faṫ,
A b-fuil na Greag faoi amgar gus faoi ċráḋ,
Ní faoi n'ar m-brón ta ar g-ceasacd, aċt se an níḋ,
Is mó do cuirir baoreaḋ air ar g-croiḋe;

Τλῆτε φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν
Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι·
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
Ἕρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
Βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, τέκε τέκνα,
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα
Τήν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο. καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε

Ḃeit an ḟad so a n-gleo, ’s a cogaḋ air an b-fait
Gur sileaḋ an sin gun tabact gur gun maiṫ.
Act faoidiġe ’s faniġe ’s feaciġ fos ma ’s breug
Na sirin d’aṫris Calcas do na Greug:
Nac g-cuiṁniġian ḃ-fuil don n-feana faġta beo,
N-deis iomad gaḋa, galair agus gleo,
An níḋ do ṫarlaḋ ’n Aulis is sin cruin,
’S an ċablaċ gleista ’n aistair air a toin,
Tra bíḋ aig iobairt do na Dea le taoḃ
Ḃar tobair sruiṫe faoi sgaṫ fascamuil craoiḃ:
Do facas aṁarc, lion sin svas le uaḋ,
Naṫair niṁe aig sgaoileaḋ maċ go luaṫ,
Go sciaṫaċ, milteaċ, fuilteac, as an úr,
Faoi ḃoñ na h-altoir’ ’s e a ceopaḋ cúr
’S dionsiġ go dean ’s go deifraċ e an cran,
Raḃ maṫair galún gus a h-ál og an.
Air a n-geug buḋ arda suas, a nead do rin,
Don isean gealún bíḋ aici oct g-cin.
I fein an naoiaḋ cean: ċuaiḋ’n ṗeist go bar,
Gus do na h-eanle rineaḋ slad is ar.
Le lin na crain’ beiṫ ’luasgan gus a scread
Tiompail a h-al do ḟluig se an sa nead,
Nir ṫug se duiġh ain fada air bigh, na fail,
Ḃeiṫ aig eagċoin creaċ a cloine gus a cail.
Aċt ṡin an ol-ṗeist suas a gial mór, geur
Gus ġlaṁ an ṁaṫair ’geitiol an sa n’ aer.
Do ṫuit le mór ṫoil Joḃ an ṗeist a suan,
Gus d’fan a b-foirim cloiċ mar leact go buan.
Tra bíḋ muir lán go ionad gus go sċaṫ,
Do ṁiniġeaḋ an faiġ ġún tearpanaḋ na n-Dea.

Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον· ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν."
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, (ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,)
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
"Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν·
Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
Νόσφιν βουλεύωσ', (ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,)

Cad faḋ faoi eagla 'Ġreuge eadíġṫe an caṫ'?
'S o Job an t'ardríġ ċurlign targail raṫ.
'Tuicfar gó mal 's go deanaċ aig na Ġreug
'S a beir a g-ċuimne úr, air fad na h-eug.
Eidir ál is maṫair scrirste, nil ean ċean,
Nac comarṫa duine, blian de cogaḋ tean.
Sí an deiṫaḋ blian do ḃearfar aguin féan,
Aig fagail sgriosta dún na Troiġe faoi léan:
Sud cial an ionġantais 'ṫarlaḋ le nar lin;
'S tá dearfaḋ fior go laeṫaṁuil 'tact an cin.
Biḋeaḋ aguiḃ muinín, 's coniġḋe suas ar g-croide,
Go b-faġmuid buaid is sealḃ air a Troiġe.
Do labair 's go h-ard ṫoig Ġreuge suas a n-gair
S o ċras na luing ṫug aṫḟuaim orṫa fair.
An sud an seanoir 'raḃ a ṁór ċial cruiñ
O aois s o ṫleacda, labair leo go biñ.
“Buḋ leór go leanbe, naċ b-fuil suim a g-ceim,
Ḃeiṫ caliġeaḋ 'n'aṁ' le consoid gun ean ḟeim.
Ca ḃuil anois gaċ connaḋ, 's móda 's geal?
Nac n'deanfaid ċoiḋte áir an b-feine feal.
Ma b'fior caint sbaġlain; scap siad 'lig a g-ceo,
Mar an deáṫaċ eiriġis o na teinte beo.
Ci le na g-ceangal fuarar saṫaor mór;
A deanead ioḋbairt 's dortaḋ fion go leor:
Ta an ré 'dol h-art le dearsoireacd gun bríṫ,
Gun bail, gun fein; gun bagaol air biṫ don Troig:
Aċt auċníġim ṫú, ar g-ceanfart is ar b-fiaṫ,
Treoruiġ an sluag amaċ sa b-faig ċum gliaṫ.
'S dealuiġ o an b-feine dioscan, ean na ḋo,
A tá gun mian 's gun miosnac ċum an gleo.

Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔϐαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
Ἀστράπτων ἐπιδέξι' ἐναίσιμα σήματα φαίνων
Τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι
Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧσ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτοι ἀπόϐλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρῃφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις·
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοὶ,
Γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ηγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅσκ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέσονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο."

Τὸν δ' ἀπαμειϐόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
"Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,

Na measg 's na mil an sluaġ go leur le daoiḃ,
Ta faraideaḋ breug na firin tairgaraict Job :
Trá bíḋ an caḃlaċ ollaṁaiġṫe leis an n-gaoṫ
Le eug 's le ár do ṫaḃairt ċum na Troiġ,
Mar ṫuar da ċoras ṫit caor teintiġe 'las,
An speir go h-uille ; d-fuaim an torun o ḋeas,
Mar sin na treagaḋ neaċ air biṫ an cuan,
Go raḃ bean-Troiġe mar ċeile leis go buan ;
'S go n'iocfar leo luaċ coṫrum na mor ċuir,
Do riṁeaḋ aig togail Elin h-air an muir,
Ḃ-fuil orṫí imníḋe agus duil o ċroiḋe
'N ait duṫcais ḟeicsin an a b-fuair sí bíṫ.
Má ta nar measg ean claḋaire aig iarraḋ fáḋ
Cum baille filligeaḋ, 's beiṫ o'n g-caṫ faoi sgaṫ,
Fáigeaḋ se a lung 'gus 'teaḋaḋ do o an gaḋ,
Ta a g-cion na feane, baiġtear e sa t-snám.
Nis do mo ḃreiṫara brion do cluas, ard-ḟlaṫ,
Ḃlaoiḋ 'n sluaġ an coṁairle roiṁ a m' ḃlaoċ cum caṫ.
'S taḃair air na toseaiġṫe an sa tinol ċruin,
An feacd, na d-treab 's na g-cudacta do roin.
Go ṁ-beidid gaċ treaḃ 's gac Cudacta mar sgiaṫ
Aig a na ċeile an sa g-caṫ 's a gliaṫ.
Ma 'nir don n'feana roint' air leit sa b-faiṫ.
Aiṫnoir gun muil an daoiḃ agus an sgaiṫ
Go ḟir 's go ċeanfairt ; iad b-fuil deallas croiḋe
Gus iad arís ta gealtaċ, fuar gun ḃríṫ :
Ma seid na Dea, in sin beiṫ aguin fios ;
Na locte daoine ċonuig o an Troiġ scrios.
Do fragair an t'ard-rig " 's fior nac b-fuil le faġail,
Do cuiḃe a g-cial 's ag-coraḋ an sa dail.

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ', εἵνεκα κούρης,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον. ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δέτω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιὸν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς."

Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,

Da m-beiḋeaḋ an sonas air a b-feine 's a
Go durfaḋ deiṫnur ġuin mar ṫú, na Dea ;
Níor b-fada an tam go m-beiḋeaḋ an Troiġ faoi lár,
'S a foirne iomlan bascíġṫ' an sa n' ár
Aċṫ 'náṫ ar neart beiṫ n-diah ar naṁuid dean,
Se taṁuid sgaoilte 'n imṗris 'nar mearg fein,
'Gur mise 's Achuil ḃ-ḟeirig ṁor gun sgíṫ,
Do ḃrosṫuiġ eadruin iargal n-gal air mnaoi.
Má tá se a n-dan go d-tucfaḋ coidce an trá
Go m-beiḋiṁ mar g-cairde : 's gar don Troiġ a craḋ.
Aċt teiḋeaḋ an t-iomlan cruin anois cum fleḋ
Roiṁ sinne insiḋeaḋ cum an coṁaraiċ teiṫ.
A laiṁ gac ean laoċ biḋeaḋ a ṡleaġ sa n gliaṫ
'S bíḋeaḋ a ġoulain cudiġṫe le na sgiaṫ.
Biḋeaḋ mar an g-ceana gleasta, reid gac feun,
Gur tabartar coṫaḋ do na h-eaċre trean,
Oir beiḋmad goiġṫe a d-trear trum gun sgíṫ,
Go g-coisgeaḋ an caṫa neulte duḃ na oiḋce.
Faoi a luiṁin laṫan beiḋ gac goulan crom,
Torso'r gaċ laṁ le luiġnaiḋ fada trom :
De sruṫ fleoċ alair beiḋ gaċ niaḋ-nasg lan
Gur beiḋ na h-eaċre le cúr ceopaċ ban.
Lar tear na h-uġra borb, ma faiġḋear ean
An teiḋeaḋ tarraint mian air biṫ na claon :
Bíḋeaḋ aige fios go m-beiḋ a corp ḋa sciaġal
Aig madre ocraċ 's éanle na n-geur ġial."
Do labair 's do ġair na Greuge le ard ġuṫ,
Do bíḋ gear gleamaċ, mar ḃeiḋeaḋ fuaim don ḃruṫ
O ḋear a coruġeaḋ tonta trean na fairriġ'
'S go dean da seoluġaḋ n-diah gob na cairig'.

Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν, καὶ μῶλον ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
"Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν."
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,

Deiriġ is scap na meirġe cruinn go luaṫ,
A measg no lung gur d'insiġ a g-cud boċ.
Gur caiṫ seiḋ biaḋ gur guiḋ na Dea sior-ḃeo,
A g-comead slán o ċasgaire an sa n-gleo.
Go Job morcuṁaċtaċ, le na d-taḃairt o ṁairg,
Daṁ ċuig blian beataċ ríġ na feine ṫarig.
'S an sin ṫug orṫa ċum na fleiḋe blaoċ
Na toiseaiġṫe clúṫaṁuil, uasal, sgaiṫ na laoċ.
Mar ḃíḋ an seanoir Nestoir leis an b-ḟlaṫ,
Ard ċeaṁaṁuil, treoraiḋe fear na g-Creiċe an caṫ.
'S an dís ar ḃ-ainm Aiaċ agus mac
Mor ṁisnual Tíḋa, dion na n-Greug is tac.
An seaṫaḋ aoiḋeaḋ Odis, glic do ḃíḋ,
'S nir ḟan le cuireaḋ Muinela an ríġ.
Do ṡeas na gaisciḋte treuna dílis h-art
'S do ḃlais an taran tiomċal air a ṁárt.
Nuair ṫoig an ríġ le impíḋe suas a ġuṫ,
Aig auċnuiġeaḋ go geur, mor Ḋia na neulta dub:
A Ḋia! mor-ċuṁactaaiġ, stuireṫoir grinn na n-dual
D'a b-fuil an doṁan gus, á ḃ-fuil an uṁal,
Tabar oirn fair 's bíḋeaḋ ríoġ-dún na Troiġe,
Sgriorte le lasrir air a m-bán na luiḋe.
Bíḋeaḋ ḃrolaċ Hectoir sgoilte le sleaġ ġeur
'S a ċomplact treun lig sínte air a b-feur;
Spionaḋ na h-uire agus a n-aoiḋe faoi
Sal titim orṫa neulta trom na h-oiḋċe."
Mar súd a d' impide an t'ard ḟlaṫ gur do gair:
Nír tugaḋ air impíḋe aird air biṫ na fair:
A nait a ṡaṫaor ċriocnaḋ leis an lá,
Ḃíḋ roiṁṫe moran aiṁgar agus craḋ.

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καὶ τὰ μὲν ἄρ' σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
"Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,
Μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
Ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει·
Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
Ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα."
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες
Θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·

N-deis crioċ na h-ornaḋ, ṫeilg siad uaṫ an toirt,
De orna fuinte gur le salan goirt.
Do ṫug amaċ an beiṫeaċ air an b-feur,
Gur ṁaraḋ 's d-fean iad le na sgeana geur.
Na leasra raṁar de na aḃlaiġ ġear
'S an t-sail ḟultṁar d-fil sa g-cud a b-far.
Da m-bruiġt' air ḃearaiḃ trasna tríḋ na lár.
Na spolaiḋe briste bíḋ na n-diaig mar ḟuiġeall,
Ṫoig iad á neinact 's ḃruiġ air meangain ċaol.
'Nois togeaḋ an mart ḃíḋ bruiġte, gleiste, reiḋ,
Do ṫoig an mionaċ, ġéar iad is do ṫeiġ,
Do leagaḋ an sin an t'iomlan, carnṫa, cruin,
'S bíḋ na ṁion-greama measg gaċ neaċ da roin.
Nuair d'iṫ go subac gac daoine reir a ṁian,
Gur claoiḋeaḋ tart le iomċuiḋ ól de ḟion.
Ṫoig fear na h-aoise da raḃ óṁor mór
A measg an tionol suas go bin a ġlór.
“Ard-ríġ na n-Greuge, coṁarlaim ṫú, ṅa cail
An aimsir traaṁuil, aċt beir orṫí fail.
Teiġeaḋ measg na luingis lucd na n-garṫa bin,
Gur tugeaḋ fuagraḋ do na Greug ḃeiṫ cruin
Gleiste ċum caṫa ; gur sin fein go luaṫ,
Brosto'm an cogaiḋ gur an treais an sluaṫ.”
Do laḃair 's do ġeil da coṁairle ceart an ríġ,
Do scap na giollaiḋṫe gur ċum caṫa bloig,
Greug na g-cír-ċlogaiḋ[c] le na n'ard glór bin̄
Do beiṫ gun muil na n'iomaḋ complact cruin.
Ḃíḋ timċiol an ard-ríġ teact go deisreaċ dean,
Brostuiġte le bríġ na h-oig Dea cagnaig, treun,
Na n-deaig-ḟúl gorm raḃ sgiaṫ neaṁċaiġte buan

Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες· ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ᾽ ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστου
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ᾽ ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ᾽, ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,
Οὔρεος ἐν κορυφῇς· ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
Ὣς τῶν ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δὶ αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ᾽, ὥστ᾽ ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ᾽ ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ᾽, ὥστ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες

Le feicsint lannraċ, lar na laoċ 's na luan,
Gur sranġ' oir-casta tiuġ' ar b-fir cead bo,
Gaċ srang do ḃiḋ mar aṫair-nime beo :
Ḃiḋ d'a suil sealsaċ mar ḃeiṫ splanc don ċaor ;
'G ardail gaċ ait, taob ḟeir agus taob ḟiar,
Neartuġad gaċ neaċ le misnaċ 'gus le lúṫ
'S go leir da spreagaḋ le duil ceim is clú.
Aṁuil gus gur mó ḃiḋ orṫa claon is fon,
'Nois insiġead an caṫ na fileaḋ measg na-d-ton.

Mar lasair lannraċ 'teact go tiuġ 's go tean
A losgad cran faoi ḟliaḃ agus faoi ġlean :
Ḃiḋ lóċran sealsaċ scabal gus lan geur,
Sgarṫe ċo fada 's riġ an t-suil sa n-aer

Mar ṁor sgaoṫ eanle 'g aitealad go tiuġ,
Air cluan mín Ċastair timċiol air a t'sruṫ,
Ga ċor seang-muineal na go eala ban,
Craiṫead a sgiaṫain trid an isce lan,
Le gair 's le gogal : ḟín mar súd le ais
An t' sruiġ Scaṁandair 's lionuiġ broiċ an g-cais
Sluaġ dlúġ na n-Greug : mar súd do ḃiḋ a n-glór
'S fuaim cuasaċ capal 'g ardaḋ suas go mór.

Air ḃroiċ an t-sruiġ nír iomadula blaṫ,
Na dil air cranib torṫaṁuil an sa trá,
M-bian teas : no raḃ go ċomplact daoine cruin :
Ḃidar ċo undual leis na cuileog' bin̄,
Na g-cairn dlúḃ a n'amsir arre 'teact
Go duiliġ an boilead ciacraċ ċum ol bleaċd
Go taoḃ na cuineoig : súd mar ḃruiġ na Greug
Go dean ċum sgarad oiċaid agus eug.

Mar ṫreida, dealuiġear treadc ḃians a n-dail,

Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·
Τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
Ὑμεῖς γαρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστέ τε πάντα,
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,

Comeasguiġṫe a lig, da g-cur air leiṫ le faġail;
Do ḋealuiġ an ċeanfart feacde agus flaṫ,
A nait air leiṫ cum ollaṁaġaḋ an a caṫ.
Go peacaċ ard ḟeas Agman an a lar,
A g-ċean 's a n-ġouilaiḋe tabairt orṫa bar.
Bud geall a ġloire le Job na Torna tean
'S bud saṁuil an lócran sgarṫa air a ċean.
Ḃíḋ bríṫ dís Deaṫe fos go fior air cruin,
An aoiḋe mar Ṁar, a neart mar Ríġ na tuin.
Mar ṫaraḋ aig siubal anun sa nál gun sgíṫ,
Da tasfaint fein ameasg an treaid mar ríġ:
Do ḃíḋ le n'aiṫniġeaḋ lar na laocra tean,
Go m-bud e mac Aṫre an toiseaiḋe gus an cean.
A ċeolraiḋe neiṁ' na n-danta gus na rin̄;
Do ḃians go fior a canaḋ fearsaiḋ ḃin̄;
'Ḃ-fuil aguiḃ eolas agus seanas reiḋ,
Air a raḃ go eucta ceimaṁuil, is da m-beiḋ.
Act sine daoine, da ḃ-fuil lig duin beo,
Is lag ar n-eolas aṁuil mar a ceo.
Na fearta arsaiġṫe, ṫarla an sa tra,
Ar ṁair na seanoir, címoid iad faoi sgáṫ
Na stair 's na sgeulta, a b-fuil orṫa neul,
Naċ ḃ-fuil air ḟuilsuiġeaḋ, 'nias Ceolraiḋe o ḃeul.
'Nois airis duin go lionṁar gus gun cluain,
Gac anim ceaṁáṁuil gasgiḋe agus luain,
Do ṫriaġal go clutaṁuil calmaċ o críṫ
Na n-Greug le lean-sgríos tabairt air a Troiġe.
Nar a d-taoḃ na fairin iomadaiṁuil na sluaġ,
Ni ċurfad róm a n'airiuġaḋ, na a luaḋ.
Níḋ ḟairiuiġeaḋ orm, cia go n-deanfain triaġal,

Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν.
Φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι Διὸς αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

ΒΟΙΩΤΩ͂Ν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε·
Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνὸν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσὸν·
Οἵτ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθρὰς,
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά, τ', ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσσαντ' ἐνέμοντο,
Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ὄγχηστόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλσος·
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·

Da m-beiḋeaḋ deig d-teange faistiġṫe an ma ġial,
Cia bud cruaġ mo ċlaḃlac gur go m-beiḋeaḋ mo guṫ
Neaṁ ṫorḟaċ, tiorcaḋ cainte mar an sruṫ.
Acṫ sibse Deaṫe ! 's fior 's is lan ar b-fior
Air a d-tainig de ċuraiḋte leis an Troiġe do scrios.
Tinscōd is tocfad o bur ḃeulta biñ,
Gaċ laoċ 's gac lung da d-tainig ṫrid a toin.
  Faoi ċuigar curaiḋte, rab a g-clú an ṁór,
Mar bíḋ Leiṫ, Arċasail 'gus Ṗroṫinór,
Gus Peinul 's Cloni, ṫriaġal an caṫ go luaṫ,
Foirne na Boisa, deanaḋ roin don t-ṡluaġ.
Bíḋ leo lucd Coniġ, Urí 's Aul' na g-creag,
Gus Eṫon aċranaċ na g-noc 's na lag,
Gus Sgoni 's Sgola, 's Muċal na maġ blaṫ,
Gus Greia i Tespa sídte faoi ḃun sgáṫ,
Ard cnoic m-bian ceolraide taiḋeaḋ air a ḃár,
Gus Eilisa 'g-eiriġ as a lár :
'S Eruṫ, 's Ulla, Peṫan, gus Elein,
Gus Arm 'ṡluig le criċ an talaṁ fein.
'S Oċuil 's Miḋōn deaġ-deanta 'rab dion,
Aniaḋ naṁud mar bíḋ niaḋ sian.
Gus Euṫris, 's Copa n-gar don loċ sior lán,
Gus Thisḃa ceamaṁuil leis na colim bán.
Gus Coron 's h-Aliarṫ a biasr' go fras
'S go dluġ lig ḟalaigte le féar sgeiṁaṁuil glas.
'S Plaṫa, 's baille bíḋ deag-deanta-Teaḃ.
Gus Ogċuirt lán go ċran agus go ċreaḃ.
Do bain le Dia na d-ton ; gus Ain na g-caor,
'S na n-gorta fiona, farsain, mar an fear :
Gus Glisa 's Nisa neinacṫ leis an Miḋ

Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἵ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον·
Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρη·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,

'S Anṫein an baile, bíḋ air bord na críṫ.
Ċuir siad leiṫ-cead go luingis maċ o'n g-cuan
'S gaċ lung mar lasta ṫoig se-ḟicid luan.
Lucd conaiġ Asplaḋ 's Orċom ṫug an caṫ
Ialm 's Ascalafa, dis go ḟlaṫ,
Ḃíḋ treanṁar calmac, mar bud dual go ċlan,
Borb Dea an caṫa, rug Astaċ do a lañ
Actair, anait ar eagin i le neart,
Sealḃaḋ na h-oige 'naġaiḋ dlíġ gus ceart.
Iad so 's a b-fir ṫoig fiċiḋ gus deiġh g-ciñ
Go luingis toġta trasnad tríd a tuin.
Ḃiḋ lucd na Phosa cruin go h-undual, tiuġ
Faoi ċeanas Scédí agus Epistruṫ,
Clan Ifiṫ trean do siolruiġ 'nuas o ċreaḃ
Neaḃuil 's do sealḃad talta air gac taoḃ.
De Cufar 's d' Amlis 's Paṫon lán de cloċ
'S Crisi dear 's Panop, le ais loċ.
'S Aneṁór 's Uampal n-gar go áun
'S L̇eaṗis go sior le tuilte isca lán.
Gus muintir Ṗila congraċ leis a t-sruṫ :
Ṫug iad ṫáir muir ḋa ḟiċid luingis duḃ.
Bud e so an moḋ raḃ lucd na Fois na luiḋe
Le ais lucd Boise, siġte air laiṁ ċli.
Luċd Locra ċuaid faoi Aiaċ fear bud lú
Na Aiac mac Tealaṁon traeanmar, an ṁoir clú,
Aiac mac Oilís, ligṫe, luṁar, luaṫ,
'S cliste sgaoleaḋ 'gaṫ ṫair neaċ don t'sluaġ.
Ḃíḋ faoi, lucd coġniġ Ċuna 's Ċaġliar
Gus Oṗoin 's Besa lán de rosa geár.
Gus Sgarfa, 's Tarfa, 's Troni an sa n-gleañ,

Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα, τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλον θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον. ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον
Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν, ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ·
Ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ', υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς.
Τῷδ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων. ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ερμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,

A'fuil sruṫ an Ḃoagraḋ, deanaḋ coġnaḋ aṁ.
Ṫoig ó Ḃord Euḃ' da fiċid soiṫiaċ duḃ
Fir ċaṫ' na Locran treasna ṫrid a t'sruṫ.
N-deir so, o Ellḃa, bagairt dioġaltas mór,
Do ṫriaġal na h-Aḃaine, faoi smact Elisnór,
Dram Ċalcais, Eisiċr, 's Ist na g-caora fian,
'S Cerint, 's Dios ḃíḋ 'nagaiḋ náṁ faoi ḋion;
'S Carust 's Stura; fir raḃ 'b-folt na n-dloiġ,
'Tacht ṫair a n-goulaiḃ 's gaoilte leis a n-gaoṫ;
'S a laṁe cleaċtiġṫe, gaeṫe fada, geur,
Ċuir a g-croiḋe an náṁ 's a sinead air a b-feur.
Ḋa fiċid lung, ḃ-ar luaṫ a sual 's a raṫ
Ṫug lig na Ellbne le na g-can an caṫ.
'S ḃíḋ leo lucd Aṫin̄, baille daingan do ḃíḋ,
Faoi ċuṁact Erect, ceanasaċ mar ríġ;
Do ṡiolruiġ an talaṁ toraṁuil is do ṫoig
Le cúram ceanaṁuil, baanaltraige an oig
Glic ingion Job, raḃ tabairt duih gun sgíṫ,
Aig crioċ gac bliana ioḋbairt caora is laoiġ.
Ḃíḋ air a g-comṗlac toġṫa coġaṁuil, tean
Muinist mac Ṗeṫ' mar Ṫoiseaiḋe agus Cean,
Fear briste eaċri, reir mar ḃíḋ air cail,
Gus fir ċum caṫa, b-far da raḃ le faġail,
Aḃain act Neistoir ḃíḋ de stuaim-aois' lán,
Ṫuġ cuig deiċ luing iad ṫríd an ṁor ṁuir ḃán.
A b-focair locht Aṫin, ṫug Ajac leis a ṡluaġ,
A n-deiċ séa saoṫiḃ, ṫair a tuin go luaṫ.
O Arġuis, Aiġin, 's Tirint baille buan
Le ballaiḋ, Erṁuin, 's Asin n-gar don ċuan,
'S Ion 's Trísa, 's Eṗiḋór na n-geug,

Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον·
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,
Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν·
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγίαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν·
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάρην τε Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,

Glas-ḟiona, 's Marat; daoine 'sgaiṫ na n-Greug:
Bíḋ Triuir da d-treoruġaḋ, Stinal, 's Urnal tean
'S Diomud calmaċ orṫa lig mar ċean.
Ṫug ceaṫair-fiċid luingis lán de gaisciḋṫe tiuġ
An lasta toġṫa, tarsna tríḋ a t-sruṫ.

Bíḋ leo lucd Ṁuican caṫair, dangain, ṁor
'S Curint lán de táinte gus go ór,
Gus Orneis 's Araṫuir sgeaṁamuil, ur faoi ṡlact
Gus Sícún 'bíḋ aig Adrast faoi na smact.
'S bíḋ muintir Goni crocta air a g-creag,
Gus lucd Elica sínte air a lag,
'S Pillein, 's Aigus, 's Agala go leur,
Le cead de luingis air a muir faoi reir,
Faoi ċeanas Agamoin, naċ rab ean ḟlaṫ
Bud mo 's bud feoḃri fir da tabairt ċum caṫ.
A Lóċran caṫ-beirt ni rab an sa dail,
Na 'n iomċar rioġal cuiḃe an ċin le faġail.

A n-gar 's air leiṫ bíḋ lucd Laċdiṁuin an,
Rab faime cnoic na d-timciol an sa n-glean,
Gus Ṗara 's Brusa, 's Sparṫ air bruaċ an aun
'S Auga dear 's Mear na g-colom bán,
'S Aṁċla, 's Elós, baille bíḋ mar lios
'S ar ṁór an ċeim a ṫógal le na sciros.
A n-deiċ sea luingis earcaig, maiṫ, do ċuir
Na caiḋiṫe treuna iomlan air a muir;
A g-cearrfairt Muineal, bíḋ gun suan gun só
Feoċaḋ le tear-ruin diogaltais bid da doṫeaḋ
Mar ġal air Elin, ṫoig an námud tean
'S i 'gol go geur, da sriocead o na lan.

'S lucd coġnaḋ Ṗúla, 's Arin sior faoi blaṫ

Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον καὶ ἐΰκτιτον Αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα, παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
Οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο·
Τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ
Ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολέμοιο.
Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρείδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.

Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,

'S Aru dangan 's Trua gar d'an aċ;
Gus muintir Ċorruis 's Aṁṗiġan, is na flaṫ
As Pteali, 's Eali, 's Doir maiṫ raḃ an caṫ,
Faoi 'sar-ḃreaġ seinnuṫ eidir na niad n-Dea,
Do ṫreoruiġis ceol; 's Taṁuir an ġuṫ breaġ,
D-ṫug as a ḃeul ḃin uail is muinin tean,
Do ġoil an spairn a b-fileaict gus a ran,
Le ceolraiḋte raḃ a n-guṫ ċo ṁín le sról,
'S d-fág e le olc gun cruit agus gun ċeol.
Faoi ṫreorad Nestoir lán de aois 's de ċial
Cead aċt deiċ lunġ ċair muir ċum caṫ do triġal.
Ċuir an caṫ Arcaḋ sluaġ de ġaiscíḋe trean,
Ḃíḋ n-gar do Ċullin sliaḃ 'n g-creage dean,
Raḃ Tuama Aiġurt airṁidneaċ toigṫa faoi
'S lucd cognaḋ Ercuin na d-read boiḃ is Laoiġ,
Gus Nirpin corruiġṫe le gear sionte gaoiṫ'.
'S lucd cognad Ḟinis, Ripa, 's baillad an Straṫ
Gus Mantin-tír ḃíḋ sgeaṁuil lig faoi ḃláṫ:
Gus Ṗarsin 's Staoṁpal do bid n-gar don t-sruṫ;
Ṫoig iad go iomlán sea ḋeiċ luingis duḃ.
Ḃíḋ an gaċ lung mor ċomplacd fearaiḃ-sgiaṫ,
Ḃíḋ eilṫiġṫe, eidiġṫe a 'niḋṫe 'ḃain le gliaṫ:
Faoi stuir ṁic Aġċuiḋ, Agfuar an bar-ḟlaṫ,
Do fuair mar ḋuas an ċaḃlac ċum an ċaṫ
O ċap an t-sluaġ: buḋ coiṁeaċ doiḃ an toin
Ge a n-gleo 's a n-gaiscíḋṫe ḃíḋar eolgaċ ginn.
Gus iad do ċuaid o Ḃuṫris, 's Elíḋ maiṫ
Coad di na toirin timcioll air na faiṫ',
Raḃ Alis, Urṁuin agus Muirsin an,
Gus ail na h-Olin do bid riġṫa, tean;

Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς, Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλεΐδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
Ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντίπεραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός·
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.

Aiġ treoraḋ a sluaġ, bíḋ orṫa ceaṫar cinn,
'S deic luing faoi ean neaċ capaiġṫe maċ mar roin.
Buḋ iad so Amṗaċ do ġein Cetaċ mór,
Gus Tealpa trean do ṡíliġ o Aċtór;
Gus Dior mac Aṁaraġ danġan mar beiṫ sgiaṫ,
Gus Polaċ ṁic Agarc neartṁar an sa n-gliaṫ.
'S aig luċd Dulíce 's inse naoṁt' Ċinead
Air aoiḋe Elis, bíḋ aċ deiċ luing la-ċead;
Faoi Ṁigas mac Ṗulais calmaċ mar beiṫ Ṁar
Agus trean, eaċdaċ an gaċ gleo 'gus ár.
'N Ḋúlíc do bíḋ se eilteraċ, coad an trá,
An caṫ, o feirg aṫar g-iarraḋ sgáṫ.
Na n-deig do h-aṅic ceaṫre lung is oct
Aig iomċar gaisgiḋte Ceṗalein mar luċd
Gus muintir Itaċ-ilan creagaċ, lum
Gus Neiriṫ lán de coilte agus de ṫum,
Aig criċ 's aig lubuigeaḋ faoi ġaoṫ ṁór is sian
'S Craċal, 's Aṁar, 's Aigil an a m-bian,
Geur ċloċe tuiġ gus Epuir, gus Saċun
Gus luċd na g-cuan 'bíḋ air anaġaid nun:
Faoi ṫreoraḋ Odís, cuibe na n-Dea a g-cial,
An meaíd so curaiḋte ċum an ċogaiḋ ṫriaġal.
Bíḋ sroin na luingis gleaste le deaṫ dearg
Gus ṫreaḃ go h-earcuiḋ, luaġ an ṁor ṁuir ġarg.
Faoi stuir ṁic Andraṁ-Toús 's faoi na sgiaṫ,
Bíḋ muintir Aitil neanact ċum an gliaṫ:
'S luċd coġnaḋ Ċalẏdón na g-creaga geur
Gus Calcas ban gun úr agus gun feur.
Gus Púila bíḋ o Pflorian astair gear,
Gus Olin bailte air a tir ṫug bár.

Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε,
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα

Aig Tours bíḋ an cablaċ ṫreoraḋ ṫríḋ gac baol
O d'ḟág Oinias gus a ċlan an saġaol,
Bíḋ an laoċ e fein mo nuair! sa nuaiḋ na luiḋe,
'S a ṁac Maolagair na n-dual fanaċ buiḋe,
Air bord la ċeid de luingis acṫ deiċ g-cin;
Do gluais na curaiḋṫe an ugra, tríḋ a toin.
Air b-fearaib Ċreit bíḋ Idoṁuin mar ċean
An t'asċaṫ[d] ríġ bud trean aig leigint lan;
Lucṫ coġnaḋ Ġnosa 's Lucairt na n'ail ban,
Gus Ṗairt is Puṫi bíḋ de deonaib lan:
'S Lucṫ 's Ṁilead, 's Lucust, deag-cúdiġṫe do bíḋ,
'S Creaṫ rab cead caṫir sgarṫe ṫríḋ a g-críṫ,
Do ċap iad Idoṁuin 's Muirion bíḋ mar Mar,
Sa g-coṁrac borb deanaḋ slad is ár.
Ṫug oct deiċ luing an droin de iomad luan,
Tríḋ a lin gorm faoi ḟeolta maċ o an g-cuan.
Do ṫug mac Ercuil Tlepul mór is maiṫ,
Fir loinéac Roda trasnaḋ tríḋ dub-faiġ
Na d-ton, 's naoi luingis deallaiḋṫe a d-tríḋ roin
Agvs triḋ ṁeirg faoi 'n uiṁir ceana cin̄,
Lucd linda, Ialus 's Camar, rab a g-cré
Mar ṁionaċ calca, 'n daṫ agus a n gné,
Do stvir iad Tlepvl laoċ ar géar a ḟleaġ,
'S ar ṫrom a laṁ da sgaolead an sa g-caṫ.
Mac Ermil ladir, fvair le for neart crvaiḋ,
Air Aistúċ oig-bean lán treis agvs bvaiḋ:
Da tabairt as Efvr 's Sellin-srvṫ sior lan
'S fagail bailte 'ċosain oig-lvain, ban.
N-deir Tlepvl eiriġead 's am na h-oige 's fás
Do ṫvg do braṫair maṫar aṫar bás'

Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ᾽ ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ᾽ ἐφίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ᾽ αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης θ᾽ υἱὸς, Χαρόποιό τ᾽ ἄνακτος·
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ᾽ ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ᾽ ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ᾽ ἄρα Νίσυρόν τ᾽ εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
Τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω, Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν δ᾽ αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
Οἵ τ᾽ Ἄλον, οἵ τ᾽ Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν᾽ ἐνέμοντο,
Οἵ τ᾽ εἶχον Φθίην, ἠδ᾽ Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ᾽ οἵγ᾽ οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
Οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο·

Liscuna aoirta, 's d' fag an tír le sgáṫ,
Roiṁ ṫreaḃ an trean-ḟir air a n-dearnaḋ craḋ ;
Mar doireaḋ teiċeaḋ tríd an ṁuir gan sgíṫ,
Gur riaġ a ċaḃlaċ cala cuin na críṫ,
Ar ḃ'ainim Iróḋ, n-deis móran ano 's gaḋ
E fein 's a coṁ-pir 'ḟolint tríd a t'snam.
N-deis teaċt ċum tíre 'sgar se an dream ḃíḋ ċruin
A bronaḋ doiḃ an t'islan na ṫri roin.
Do leaṫanuiġ an treab, ḃíḋ sonas air an íḃ,
'S ḃron Job go farrain tainte air á g-críṫ.
Ar sin do ġluais trí saoṫaċ coṫrum 'ċuir,
Nirús mac Agla 's Carop-rig air muir.
Óig-ḟear bud breaġta creat 's buḋ deasa dealḃ
De Greug do ṫoig air ċuan na Troiġe sealḃ :
A ċuiḃe ní raḃ aċt Achiuil sgeaṁaṁuil an
'Ḟuirion bud ḃeog 's bud lag a n-gniom a llan.
Ṫriaġal Feidip 's Antip dís clan Tearail ríġ
Do ṫreaiḃ ṫrean Erċuil insíḋ air a Troiġe,
Tabairt leo foirne Ċrapaṫ, Ċasa, 's Ċos
Caṫair do bain a nalúd le Urflos,
'S inse Ċalúdan do ḃíḋ 's a b-fraiġ:
Ṫug trí deiċ luing iad faoi 'g-cuid seol o'n traig.
Anuis dean aread air an iomad sluaġ,
Do ċuaid faoi ḃraṫiḃ Achuil na g-cos luaṫ,
As Alos, Alpa, 's Argos an ard ċeim,
'S Treaci, 's Ṗthia, 's Ellaḋ, do ṫoig reim,
Air críċ na n-Greug le deasa mna, gur cruṫ:
Ċuaiḋ siad ṫair muir a g-cuig deiċ luingsis duḃ.
B'iomaḋ a nanim, Achaiṫe, 's Murmidon tean,
'S Eleinṫ', faoi Achuil riaġalte lig mar ċean.

Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο, Σεληπιάδαο ἄνακτος·
Τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύῤῥασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν, ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
Ἀλλὰ σφέας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων,
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκὸν,

Gun síom a n-gleo 's go leisgeamuil sínte 'suan
Nír ṁoṫíġ rucd an ċogaiḋ air a g-cuan.
Mar bíḋ go h-eanmar 'meobraḋ gun ean sgíṫ
An ċreaċ ṁor dean, do loit 's do ġuin a ċroiḋe,
Aig toigal uaḋ an deas-bean 'saṫaoirig 'láiṁ
Lár gear lan laoċ, gus saoṫair eug is gáḋ.
N-deis daingean Lirnis 's Taoiḃ do cur fao lár,
'S ḋís ṁic ríġ Euni ḟineaḋ an sa n'ár.
Ḃíḋ a ċroiḋe le brón da guineaḋ aig a laṫ
D'ar ḋual 'n gar amsir eiriġ, arís an caṫ.
Na n-deig do gluais ċum caṫ go tuiġ 's gun muil,
Lucd Coġnaḋ Fulac, 's Purar a raḃ coil,
Bean-Dea an ġoirt, do bíḋ le bláṫ rís úr,
Gus Ìtoṅ na d-tread, raḃ 'rurg ċo geal le cír.
'S Antron, 's Agcil, agus Ptéala glas
Rab leane feurac, sgairġte ṫríd go fras.
Ḃíḋ Proṫsal treun na ceanfart coad 's ḃíḋ beo,
Anois sa g-cre ḃíḋ sínte faoi duḃ ċeo,
An bais, 's a baintreaċ lán, de ḃrón, 's de ḃreis
A fir 's a tealaċ faġṫe gun ean deis.
Bud e an ċead laṫ do leim le doiġh 's le lúṫ
Air ċuan na Troiġe gus ṫuit sa g-caṫ le clú.
Gid cruaiḋ an eagcuin bíḋ n-deis Ṗroṫsal tean,
Ní raḃ an foirne faġṫe gun ean ċean:
Do bíḋ a ċaḃlaċ, act deiċ g-cin, lea-ċead,
Faoi stuir ṁic Ifcul-fear na n'iomad tread,
Gar ḃrataiṙ Ṗroṫsal gaiscíḋ trean a b-fiu
An treaḃ o 'r ḟiolruiġ 'n' gniom agus a g-clú.
Lucd Coġnad Firas, caṫair bíḋ faoi biṅ
Ard ċnoic, is Ḃoiba site air ḃroiċ liṅ',

Τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος πάϊς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶνδε Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος,
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
Τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἳ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·

'S glaḟar 's Ialcus-baille air ċuan na lear
Ṫoig ean 's deiċ luingis ordiġte faoi og-ḟear,
Eumal mac Aḋṁaċ rug do Alcaist breaġ
Sgaiṫ na m-ban deas bíḋ aig Peali sa tra
'S luct coġnaḋ Meaṫón sinte leis a b-fairge,
'S Milḃa 's Olison na g-creag 's na g-carig,
'S Tanmac, 'ṫriaġal le cuig 's da luing ċum caṫ,
Fao Ḟiloctead, raḃ 'g eolus luiḃ' is gaṫ.
Ḃíḋ an gaċ lung la-cead de ḟearib trom
Ladir aig leigan gaeṫe o'n t-slait ċrom.
Acṫ bíḋ an ċeannfart faġṫe an sa tra
An inis Leaṁoin aig droc lot da craḋaḋ,
Le ar guin de atair[e] nime e greama geur
Da fagail sinte 'g osníl air a b-feur,
Act tucfaḋ an la gur beiḋ da ċur air toir
Aig iarread a ċuimeart an sa g-cat gur foir,
Nír fagaḋ iad, bíḋ Meadon orṫa mar ċean,
Do rug do Oilis, Reana an a lañ.
Is lucḋ Coġnaḋ Ṫrioca 's Idoin an ċriċ,
Le altra riġte 's Oiclil, buḋ le ríġ,
Eurud, do ṫoig, deiċ 's fiċiḋ luingis dub,
Le na g-cud fearib cogaiḋ ṫair a t-srúṫ:
Do bíḋ da d-treoraḋ Podal 's Maċún breaġ
Dís clain 'sculeap,[f] bíḋ eolgac mar ḟir lea.
Is muintir Orman 's sruiṫ Ufeira lán,
'S Astir 's Titan-cnoc le sneacta ban,
Ṫug Eurup mac Euṁan laoc bíḋ fearamuil, trean,
Le ceiṫre deiḋ luingis ṫríḋ na tonta dean.
'S luct coġnaḋ Arġis, Gurtrom 's Olis ban
'S Orta 's Elion siġte n-gar don aun.

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Υἱὸς Πειριθόοιο τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια,
Ἤματι τῷ, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίῤῥοον ὕδωρ,
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει ἠΰτ' ἔλαιον·
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱὸς,
Οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο·
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,

Ṫug iad mac Ṗirōd mac Iob ṁoir ċum faiċ,
Polúf rug Ippoid deas, air ṁnaiḃ an sgaiċ,
Do Ṗiroid trean an lá úd an ċaṫ ċruaid
Do fuair air ḃeiṫe fíana treis is buad;
'S seoil iad o ṫír na h-Aiṫirc gus o ḃean̄
Ard ḟeacoc Pélís le laṁ neaċ raḃ fan.
Ḃíd aig leon gasgaiṁuil an sa b-feart coinn.
Ṫoig ceiṫre deiċ luing as tír iad ṫríd a toin.
Neinacc le Gunias agus riaġlte faoi
Do ḃíd na h-Enín, gus na Firabuiṫe,
A n-deiċ luing fiċid, tair a muir a teacc,
Gus leo, droin ċruaid' is foilinteaċ do ċleacc,
Fuar amuir geiṁra, culloḋaċ, gus sián,
A g-coilte-Ḋodain gun ean tais na dion.
Gus iad do coġnaid n-gar do ṡruṫ cuin saiṁ
Na Tiṫrais, duilṫiġear le gaċ isca daiṁ,
Goil ṫríd aun Ṗeamuis gur air fad a raṫ,
Coġnail gun caill a gne agus a ḋaṫ.
Air bár na toine, reir mar ḃris o ṡruṫ
Uaḋsac Stíga, dorċaḋ gus dub.
Ḃíd Ṗroṫis mac Teantri gaiscid lice, luaṫ,
Na ceanfart air na Maġnaṫ 's air na sluaġ,
A-ḃfuil cognaid aig Peanis 's Pealis an a m-bian,
Na coilte 's rosain seidte leis a t-sian.
Ṫug ceiṫre deiċ luingis doṁuin iad anun
Ċum ċogaid 's ċaṫa ṫair ṁor ṁuir na d-ton.
Bud iad so gaiscidṫe, ceanfairt agus luan
Do ṫriaġal o críc na n-Greug go di an cuan.
Nois air dún an sgaiṫ 's ce h-iad do ṡealiḃ
Na h-eaċraide, 'ċeolraide, bud fear gníoṁ is dealḃ

Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο;
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας. φόβον ἄρηος φορεούσας.
Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισίν θ', ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.

A láṁiḃ Eumla trean amearg na sluaġ
Ḃiḋ toġa na n'acrraiḋe mar ḃeiṫ eanle luaṫ,
Ar treaḃ Ṗereaḋ deil riġ na boġa bán,
Air ḃroicaiḃ feuraċ sruiṫe Ṗearn lán.
A meid, an aois, á ngne agus a n-daṫ,
Bud cosaṁuil 's b-anan capla lair an laṫ,
Aig imeact go tean 's go tinteaċ ṫriḋ an n-gleo
Gur sgaoileaḋ eágla bais amearg na m-beo.
Air ṡluag na n-Greug b' e Aiaċ treun an sgaiṫ,
O ṫreig le fearig Achuil mor an ḟaiṫ.
Na cuiḃe fein na g-cuiḃe 'cuide eaċrraiḋe luaṫ
Na raḃ ean laoċ na lair le fagail sa t-sluaġ.
Act d-fan se fein go h-eanrac trom, na luiḋe,
Stiġ an a ḃoig, gur craite an a ċroiḋe.
Ċoaḋ 's biḋ a cuid fir a telegan an sa n'aer,
Gaeṫé 's coiḃte, sgaoilte air a b-fear.
Do ḃiḋ na h-eacraiḋe gus na feuin[g] faoi sgáṫ,
Gur croiḋe na ċeanfairt le duḃḃrón da g-craḋaḋ,
Do tug doiḃ teiteaḋ o na clease so
Le caoi faoi Achuil gun ḃeiṫ air ais sa n-gleo.
Mar ḃeit caor lasir 'ḃeoiṫear gaeṫe garg,
Rig' triḋ a tir na ḟlama ḋeana, dearg,
Ḃiḋ an t'airm trean n-deis triaġal cuin caṫa, 'riġ
'S biḋ an talaṁ timciol faoi na g-cosiḃ 'criṫ.
Aṁuil nuair 'titis dioġaltas Joḃa trom
Anuas air Ṫifas faoi Alp[h] sleiḃe crom,
An Arimiḋ; 's cluniġṫear 'ḃrisead air a g-cluais
An bourfaḋ geimneaċ 'tig amaċ o an g-cuais,
A b-fuil an faṫaċ, fiaṫaṁuil, cuiḃriġṫe an,
Biḋ fuaim o ṫilte tiuġ na sluaigte tean.

Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷϊ Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
"Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
Η μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
Ερχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι·
Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ αρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας."
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο·
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεως αἰπεῖα κολώνη,

O Job do ċurliġ luaṫ-ċosaċ mar gaoṫ,
Iris ioldataċ 'nait e rab na suiḋṫe,
A sgail lain Ṗriaṁ, tinol seanoir dlúṫ,
A deanaḋ coṁarlaḋ le luct neart is lúṫ
Na h-oige úr: ḃíḋ 'n teactra an a crúṫ
'S a n-gnuis 's a n'agaiḋ agus fós a n-guṫ;
Mar Ṗóliṫ mac an ríġ an dearcoir grin̄,
Ḃíḋ feaireaḋ na n-Greug o ḃar an tuama croin.
Rab Aisut aoiste an sa 'n uaṁa faoi :
'S as sin d'airis faṫ a teact don Ṫroiġe
"A seanoir 's ail lat 'coraḋ ḃeiṫ gun faṫ
Mar ḃíḋ lat gnasaṁuil 's cleaċtaċ an sa tra,
Naċ raḃ act sioċain; ċoad is ta gō luaṫ
D'ar n'insiġeaḋ a g-cogaḋ gus a g-caṫ mór sluaġ.
An oraḋ daoine is tá triaġal ċum gleo,
Ni ḟacaiḋ rioṁ mo ṡuile le mo ḃeo;
A teact ċo undaṁuil leis a n-gana buiḋe,
Na dileog' cran̄ da seolaḋ leis a 'n gaoṫ.
'S ortsa, Hectoir, gáirim le doigh croiḋe,
Ordiġ lucd caḃra coigraiġ tá sa Ṫroige:
Gus reir a d-tír sa d-teanga teaḃaḋ ċum caṫ
Gac treaḃ faoi ḃrata a ċin fein 's a laṫ'."
Nír ḋúltiġ Hectoir eistaċt le na guṫ,
Aċt sgaoil an tinol 'dimiḋ maċ go tuig.
Ṫríḋ dorsa an baila, plúcte le till lan
De marcaiġṫe, 's cosaiġṫe d-faġ an caṫair ban;
'S deiriġ o ṡiubal na ḃ-feadna,[1] fuam mór tean,
Do cluinfeaḋ timcjol ṫríḋ gaċ cnoc is gleann.
As coir na Ṫroiġe ḃíḋ toigṫa learg maol
Air a n-glitir anim "Baṫuin" air a t-saġaol;

Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθανατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυριννης·
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν, ἐῢς παῖς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.

Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

Οἳ δ' Ἀδρήστειαν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς πέρι πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο

'S lucd cognaid neiṁ gairin siad air beaḃ,[k]
B-fuil Muirean loineaċ faoi a lleaba creaḃ,
In so do riġnead coġnaḋ an sa trá
'S ḋealig gac furion an fein o ḃár na ráṫ.
Faoi Hectoir ṁor iol-clogaċ[l] mac an ríġ,
Ḃíḋ an roin a b-far 's buḋ ṁó do ḋream na Troiġe,
Riaġalta an cogaid anait doiḃ fein air leiṫ,
Agus lán eolgaċ 's cleactaċ air a t-sleaġ.
Ḃíḋ n-deis na Troiġte sgaríṫ áir a b-faiṫ.
Lucṫ treada Ḋardán faoi smact Aenias ṁaiṫ,
Mac Ancuis 'rug an Dea-ḃean-rioġan an ġráḋ,
Aig cois ṡliaḃ Ída fasguiṫe faoi na sgáṫ.
Ḃíḋ roin leis Aircíloċ is Aċmas tean,
'S ní raḃ gne caṫa naċ raḃ eolgaċ ann.
'S lucd coġnaid Silla-gléan na h-abni duḃ,
A n'olan na daoine seaḃir as a t-sruṫ,
Aisuf mar anim, bíḋ a lig n-deis teact,
Faoi ċuram Lucain treanmar is faoi smact,
Luċan mac Antuir 'd-tug Dia-Apoll dó,
Ḃeiṫ eolgaċ 's túma sgaoileaḋ gaṫ o'n m-bóġ.
'S lucd coġnaid Adrist 's Apais faoi ṡír ḃláḋ,
'S Piuṫ 's Gera-cnóc ar ḋuḃ a sgáṫ;
Do ṫreoir iad Adrist gus Amfas, dís de ṁic,
Merof as Ṗercas, fear ḃíḋ eolgaċ glic,
Gus raḃ eige, seanas fior roiṁre,
Da d-teiġeaḋ an caṫ go b-fageaḋ e sa g-cre.
Bud dioṁuin do-san coṁairle ṫabairt da ċlann,
An cogaḋ ṡacaint, 's gun beiṫ rointaċ an.
Nír eist a coṁairle, d'imiḋ 's ṫit faoi lár,
Gus reir a g-cineaṁuin,[m] sigṅead iad sa n'ár.

Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ασιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ' ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείρως ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάῤῥοος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη,
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,

Gus Muintir Abuid 's Sesta n-gar don ċuan,
Gus Pircód 's Practa 's Arisḃ ḃíḋ faoi luan.
Urtacuid trean raḃ eaċre teintaċ beo,
O aḃan Sealan 's liġṫe ċum an gleo
As Laris tír, raḃ Toraṁuil, fial is maiṫ'
Ġluais na Ṗealasgi faoi dís bráṫar láṫ,
Ippoid is Pulois geugán trean de Ṁar,
Dís claine Léaṫi fastiġte cum an ár.
'S lucd coġnáid Trasa timciol air gaċ cuan,
A ḃians da ḃuaileaḋ le trean ṫilte buan,
Na h-Illisipunta-muir go sioraḋ garg,'
Riagal Pirós 's Achmus dís ro ṫreanṁar earg.
Ṫug muintir Ċioca stuma 'teligan sleaġ,
Euṗmas mac Ceadi calamaċ ċum caṫ,
Do ṫug Puraċmas Piana na m-bog' caim,
A ḃ-fad as Aṁdán 'n ait a g-cluintir glaim,
An ṫrean t-sruiṫ laṫan na abaine Aucsus lán
Aucsus go sior a sgeadad 'cuid tilte bán.
As Eneid, tir na múla állta, fiaḋṫe
Ṫriaġal lucd Puflaġōn, n'airicis an gliaṫ,
'S lucd Crōna, Aguil 's Euruṫ rite tean
Gus Cúṫro 's Seasan-críc, ḃ-fuil Parṫan an,
A ḃ-feacair tiġṫe deas air broiciḃ úr
Gac maġ, tríḋ, ḋ-tean a ṫile lán de cúr,
Faoi Oid 's faoi 'Ísstrof do ḃíd meirġe lán
Na n' Als, o Alḃuid, m-bian mein airgid bán.
Ṫriaġal fuirion Ṁaois faoi Chrioṁis an a ċaṫ,
'S faoi Ennomos eolgaċ bainfeaḋ fios as raṫ,
Na n'eaṅ: nír ċúdíġ 'stuáim na fios
E air a m-bas; act sinead e sa sgrios,

Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς,
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι,
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Υἷε Πυλαιμένεος. τὼ Γυγαίη τίκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη,
Νήπιος· οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

Rin Achuil an air, a d-faġ maġ cogaid bán,
Gur sruṫ na h-aiḃne leis na sluaġṫe lán.
Bud duiliġṫe an coṁraic iad bíḋ carṫe faoi
Ṗorcur ' Arcum 'riaġlaḋ, lucd na Phríġ.
'S bíḋ lucd Ṁeora 's iad aig bun na biñ
Ṫíṁólo, faoi na laoċra ḟiolrad an liñ,
Ar b-ainim Guġa, claine dír Ṗulain
Ṁestal 's Antug garsgiḋte, trean gun cain.
Na Caríṫe cianta, coigriġte, gur iol ġuṫ
Do ṫriaġal o ċricṫe ṫríḋ a riġean sruṫ
Ṁeandar, 's eiriġir Ṁuacala ṅa m-bean,
'S Ṁileaċ caṫair site, an sa n-glean.
Tá faoi cnoc Teira peacaċ air a b-fuil.
An iomad geuga 's rosain glas le dil,
Faoi dír clain Nomion air a maġ do bíḋ,
Aṁfuim mar ḟear, gur Nastis leaṁ mar ṁnaoi;
Bíḋ éidiġṫe le ór, 'nait írion, an sa n-gleo,
Naċ rab de bríġ an e do ċoiġnall beo,
Oir ṫit sa b-faiṫ 's fuair se beam na h-eug,
O laiṁe treuna Achuil sgaiṫ na n-Greug.
Do ṫoig an t-ór 's na seoda gun ean roin
Gur ṫeilg e fein gun truaḋ air biṫ sa toin.
Faoi stuir Sarṗeadon 's Glaċas gun ean loct,
Bíḋ fir na Lís' o ṫóriṅ h-art go h-ucd,
Tír fad o 'n g-cogad a b-fuil Sant' an t-aun
Goil tsarsna, cuabarac, le treun ṫilta lán.

NOTES.

(a) Ḃeirt-ċin is here put down for cin-ḃeirt, or cean-ḃeirt, the metre requiring such a transposition. The word in its general acceptation means any covering or protection for the head, but by our best writers it is used to signify a helmet. Bairead is generally applied to a civil or pacific head-dress, such as that worn by graduates in the sciences; cin-ḃeirt as uniformly denotes the head-covering worn in war.

(b) Ḃíḋ 'ṡuile cora cama uimpiġte 'r fiar
Suil 'dearcad seir gus suil a dearcaḋ siár.

Φολκος. The literal phrase which corresponds with the original is fiar-ṡuileaċ, a word in general use among the natives of the country. The peculiar excellence of the Irish language in painting sublime or beautiful objects in scenery or character, is confessed by all whose knowledge enables them to make a comparison between it and other ancient or modern languages. It is not less fitted for describing the rare and unenviable combination of physical and moral defects, which have rendered Thersites one of the most prominent characters in the groupings of Homer.

(c) Greug na g-cir-ċlogaḋ
Καρηκομοωντας Αχαιους.

This is another example of the close analogy between the Greek and Irish language respecting compounds, and the facility with which either may be moulded into new and expressive forms, not less remarkable for their force than their elegance. The word by which helmet is rendered here is different from cin-ḃeirt, by which it is translated on other occasions, and probably there is not extant any language, which affords greater affluence in rendering with fidelity, as well as force, many of the most striking passages of the father of Grecian poetry.

(d) An t-ascaċ riġ, buḋ trean aig leigint lan,
The Warrior King, &c. Our language is not less varied in its names for a hero or valiant soldier than it is in those of the weapons which they usually wielded in combat. Examples of this diversity of names will occasionally be perceptible in the course of this translation.

(e) Aċair neiṁe. The father or source of poison. Beyond the generality of languages, the Irish is characterized by its peculiar expressiveness of the qualities of that which it purposes to convey. This is manifest in the topography of Ireland—the names of its villages, lakes, promontories, and mountains being as so many mirrors through which their several qualities are discerned. This transparency of the language renders it singularly adapted for reflecting the images of ancient literature.

(f) Fir leá or leiġ, literally the men of healing, still illustrating the simplicity and clearness with which objects are represented in our native language.

(g) Feuin. The chariots; a word which has no analogy in sound or form with the phrases expressive of such vehicles in the English language. The like originality is found in the Irish names of various works of Art, on which more modern appellations have been incongruously bestowed by those who were not sufficiently acquainted with the older writings, or the more cultivated portion of the spoken dialect of the Irish people.

(h) Faoi Alp sleibe crom. In the phrase Alp, a huge mass of any kind, we may find, without the risk of any refinement in etymology, not only the root but the very identical Celtic name of Alps, which the mountains of Switzerland have borne from time immemorial—a name which they have naturally derived from outstripping the other mountains of Europe in mass and elevation.

(i) Among the various names for an army, feaḋna is one of the most elegant and classical in the Irish language. In sense as well as sound, it bears a close affinity to Fiana, the distin-

guished name by which the military followers of Fion are celebrated in our ancient annals. The feats and fortunes of those Fenii, so renowned in the songs of our Bards, are not, in many respects, dissimilar to those of the heroes celebrated in the Iliad.

(k) Beabh, though not a phrase in universal use among the people, is one of the pure and primitive names, signifying a mound raised over a place of sepulture. There are various words expressive of such sepulchral monuments, all of which are of Celtic root, without being in any way derived from the English, or from its more ancient parent, the Teutonic language.

(l) Iol-chlogach. Literally κορυθαιολος, or of the variegated helmet. Under whatever dress the idea appears in English it exhibits its constrained and foreign importation. In Irish the phrase is as easy and unlaboured as if it were the original.

(m) Cineamhuin, fate or destiny, the literal translation of κηρ, the Greek word so often used in Homer. Though the meaning of the Irish phrase is fate, it does not signify the blind necessity which, according to the philosophy of the Stoics, irresistibly urged on the course of human events. This might have been the Pagan acceptation of the word previous to the introduction of Christianity into Ireland. Its general meaning is the same as cinte, what is appointed and certain. Frith is another word for fate, as likewise dan. On the recurrence of the original, either of those words will be indiscriminately adopted.

Instead of the interval of a year which elapsed between the publication of the First and Second Books, a period of six long years has intervened between the publishing of the last and the present book of the Irish translation of the Iliad. It is unnecessary to remind the reader of the cause of this delay, which he but too well anticipates. It was not to be expected that one could enjoy much literary leisure during the trying period of a famine, far more memorable than that of Milan, stretching as it did over a longer period of time, and attended with a far more frightful amount of suffering and mortality. Often during the awful ravages that tracked the footsteps of the famine, which our rulers could have more considerably mitigated, if not entirely arrested, have I been reminded of the memorable words of the Iliad, "ολεχοντο δε λαοι," and although I cannot pursue the "ουνεκα," by comparing with the conduct of the Grecian monarch that of the honored occupant of the British throne, who is not reproached with any share in this misfortune, I cannot help thinking, that were the people of Ireland not Catholics, the Minister would not have suffered them to perish from the land in such numbers. The passage of the Father of Poetry expresses an undeniable truth illustrated in so many terrible examples, that religion can never be outraged by its ministers being treated with insult, without the iniquity being avenged by heavy public calamities.

The First Book of the Iliad was occupied with the strife of the Grecian chiefs expressed in an eloquent variety of invective and recrimination. The Second lays before us in pictorial review, the catalogue of the embattled armies. Now, the war re-opens, and as precursors of the coming conflict, Menelaus and Paris are introduced as if to decide the quarrel by single combat. In the description of this combat, and the equipment of the combatants, but principally in the beautiful episode at the walls of Troy, from which Helen recounts to the aged Priam, the names and countries of the Grecian warriors seen on the field of battle, the Third Book is one of the most dramatic in the entire Iliad.

✠ John, Archbishop of Tuam

Tuam, December 21st, 1851.

Ὑπόθεσις τῆς Γ΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίγνονται· ἐφ' ᾧ τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς· Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ συνομιλήσαντες εἰς ὕπνον τρέπονται.

SUIM AN TREAS LEAḂAIR.

Aig hlaoċ do alastruin air Ṁuirnla ċum caṫa n-deis sgiṫ na feine o an ċoṁlan, deantar conrad le geara go m-ḃeiḋ aig a m-buaċ, Elin agus a spread. Buaiglead Alastruim, agus ṫug lei e Afrir ċum a seomra, tabairt sgeal do Elin a ṫeact a na lan. Niḋ seid coṁnaḋ le ċeile agus teiġ ċum suain.

Της

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΥ

Ραψωδια, ἢ Γραμμα Γ΄.

ΑΥ'ΤΑ`Ρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρὸ,
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον
Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται·
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ
Εν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν.
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

AN TREAS LEAḂAR

DON

ÍLIAD.

Le slúaġ na d-Troiġṫe bíḋ na maġṫa beó
'S iad faoi na g-cinn aig glúasacht ċum an gleó ;
Mar sgaota corr aig sgapaḋ tríd an aer
Cruin-ḟúaim a n-glórṫa gus a n-garṫa gear,
A teaċd ṫar muir, go tiuġ, o críċṫa lom
Na túaiġe, teiḋeaḋ o na sionta trom,
Go ṫíriḃ trúaliġṫ' fuaġraḋ éag is plaiġ'
Tra 'screáċ a ċluinis aig tuirling air a tráiġ.
Acṫ ní mar súd do ḃíḋ na Greaga aig teaċd
Ḃíḋ 'n iomċar tostaċ, 'gus a g-croiḋe faoi ḃeaċd,
'Meomraḋ an ċaṫ le doiġ go m-ḃuḋ e g-crann
An neaṁ á rugaḋ 'gus a ṫreasgaeairt ann.
  Mar neulta troma sgaraḋ smúid is slam
Le lin gaoṫ n'deas air ḃairiḃ cnoc is mam,
'S taḃairt go ġadaiġṫe misnaċ faoi na sgáṫ
Ḃeiṫ deanaḋ creaċ air treadiḃ an fa tra,
Sa deiríġ súas ó ċos na n'Greag go tiuġ,
Trom dúrling ceó, do rinn na speire duḃ.
  Tra dír na ḟeaċda le trean misnaċ lán,
Beiṫ tairingiġṫe suas ċum brisde air a m-ḃan ;

Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.

Τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα
Πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ᾽ αἰζηοί·
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην
Αὐτίκα δ᾽ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε

Τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
Ἂψ δ᾽ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ᾽ ἀλεείνων

Ὡς δ᾽ ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα
Ἂψ τ᾽ ἀνεχώρησεν ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
Ὣς αὖθις καθ᾽ ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.

Dō ṫanig a laṫair París óg-laoċ breáġ,
Rab 'ċruṫ 's a delḃ aṁuil mar na Deá,
Faoi ċracan aluin ált-ṁíal iomad daṫ
Do bíd se eidiġṫe; gleirte ċum an' ċaṫ.
Ḃíd air a ṡlinan, a boġ lubṫa, crom,
Gus air a ṫaob a ċlaideaṁ líomṫa, trom:
Ḃíd an a láṁ da ġoine, rab a m-bar,
Le uma gobṫa; géarṫa ċum an ár.
Le tean-ġair mirnual, ṫug se dublan sgaiṫ
Na n' Greag do ṫeacd ċum aon ċaṫ, air a b-faiġ.
   Trá dearc Muinla, laoċ ar ṁor a ċlú,
An t' óg, ar b-feár a dealḃ no a luṫ;
Mar león trean, ocraċ, ainseaċ, gun bíad
A ġ-carfad leis gabar air a ṡlíġe, no fíaṫ,
Insíġis a ċreaċ, le deada 's gíala géar
Aig teligan madra taṫfanaċ fa n'aer.
Ḃíd Muinela lan de gárdis an 'sa n'am
Aig faġail fail díoġaltais air a g-cluanaiġ cam;
Núar o na ċár do ṫug go deifraċ, céim
'S bíd lár na sraíṫ' le laigan súl, go léiṁ.
   Aig París feirceint' druidim leis an laoċ'
Le iomċar, d'folsíuġ mórán bruṫ is fraoċ,
Do sganraiġ a ċróide le eagla gur le ua
Gur ṫoraiġ sgáṫ gur falaċ mearg na sluaġ:
Mar ċorcir ceim an siubleaḋ, trá do ċiṫ
Aṫar-niṁe sgaolad trasnad air a slíġe,
A g-cumar sléibe; bían a ḃaill' air criṫ'
A leaca bán, 's gun an, le eagla riġ:
Ḃíd an t'óġ-ḟear baósaċ, teiṫead mearg na d-Troiġṫ'
O Muinela trean le sgáṫ 'gur eagla cróide.

Τὸν δ' Ἕκτορ νείκισσιν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε γυναιμανὲς ἠπεροπευτὰ,
Αἴθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων
Ἦπου καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.

Tra ḋearc e Hectóir teiṫeaḋ ar an gleo,
D'iomairḋ se an claḋairiḋe le tean ḃriaṫraiḃ teo.
“A ṁic an ṁíaṫ' 's deasa ḋreac is dealḃ,
A Ṗairís tláiġ, a b-fuil do ċróiḋe faöi ṡealb,
Aig claon do ṁná, mo léan agus mo muir!
Naċ bás sa m-broin gan ceile 'raoiṁ do fúair;
'N ait d'ainm beiṫ mar stair agus mar sgéal
Da lúaḋ le fonoiḋ ġéar o beul go béul.
Mar beiḋis ar naṁuḋ, slúaġ na n' Gréag a lig
Go síor aig deanaḋ magaḋ agus sgig.
Gi's úalaiċ' ioṁċar, 's neaċ e tá gun bríġ
Nil luṫ 'na los na misneaċ an a ċroiḋe.
Nir ċlaoḋaraċ tarcasnaċ do ċail 'sa nám,
Ar ġleas ċum muir do ċaḃlaċ soiṫeagaiḃ cam,
Le toġa gairgiġṫe 'fúadaḋ le neart láṁ,
'Sgaiṫ ṁna na Greige treasnaḋ triḋ á t'snaṁ.
Do ḃíḋ mar ċéile aig-dís feara trean:
Aċṫ 'nois; mo ċreaċ, mo nuair agus mo lean!
Do d'aṫair 's da duineaḃ 's tuse ábar crát;
Don náṁ tuar lúaġar 's naire duit sa trá,
Ni, ail lat freagairt gairm caṫ' an laoċ,
Tá ort go misnual air a b'fait aig blaoċ,
Cía tair go naraṁuil n' diaḣ ceart is geal,
Coiniġeal a ċeile ṫug tu lait le feal.
Na seoda mnáṁuil—cruit na tteada bin
'Gus deise gnúis gus dloiġṫe faṅaċ cin̄:
Súd eid gun feim n' deis bás le gointe gear,
Aig d'fagal sínte gun ean bríġ, faoi 'n b'fear:
Is claoḋaire sin, no 'nois faoi ċloċaiḋ cnúaiḋ,
B-feaḋ siocar, ar miaṫ faoi ċairn cloċ sa n'úairn.”

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστὶν ἀτειρὴς,
Ὅστ' εἶσιν διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί·
Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης·
Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον·

"Is ceart an tiomaind buil tú neis a rád,
Do ḟreagair París maiseaċ mar na Dea,
Aċt ce gur ceart, ní ṫig air ċran gaċ ean
A beiṫ mar ṫuse an sa g-cogad trean.
Agus neaṁċlaoite treasgairt iomad sluaġ,
Mar beideaḋ go faobraċ gus go géar an tuaġ
A láṁ an t-saṫoir aig gearad coilte tuiġ
Le h-aoide luingis tráċdail ṫríd a t-sruṫ.
Aċt ce gur téan ṫú, níl se ceart na coir,
Ḃeiṫ loctaḋ duais na Dea tá 'r daṫ an oir,
Ní torad claoin iad, fós na intlioct cin,
Ar laṁ na n-Deaṫe aṁain tá iad a roin.
Aċt nois ma ṁeasair gur be an t-slige is feár
Le criaċ do ċur air imris is air ár,
Sin insíd an caṫa; cuir na soideaḋ an sluaġ,
Troiġṫe is Greug o deas agus o ṫuaġ.
Na llár bídeaḋ mise is Muinela go teaṅ
A toireacd buaḋ le fór neart lláṁ is llan,
'S bídeaḋ aig a ṫe beidis treisaṁuil an sa trá
I fein, is lei, teánta mór na mná.
Mar súd n-deis cogaiḋ, beidid da ḟealbaḋ saoi
Go fada, buan aig lucd na Greig' 's na Troiġ',
Gus air a d-tir fein filiġid Greug ċum sealb,
Tír na n-eiċ luaṫ gus mná is deisa dealb."
Do labair 's le luaġair bíd croide Hectoir lán,
Gus ṡuil amaċ, go tiarnaṁuil, air a m-ban.
Bíd triasna a laiṁe sínte a ṁor ḟleaġ,
Le 'r ṫuiġ na Troiġṫe fanact siar o an g-caṫ.
Do ṫeilig na Greug air ciṫe cloċa tuiġ
Gus gaeṫe geur le 'r riab an t-aer lig dub:

Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
    Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ·
    Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δέ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
    Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ φθονὶ πουλυβοτείρῃ
Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν
    Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
    Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα

Nuair ġair le díċiol Agamon an ríġ,
“Coṁarlaḋ cosc ċuir air a n-gleo gus sgíṫ,
’S cluas tabairt do Hectoir bíḋ a teaċt go ċuin,
Aig iraḋ foras cainte agus uain.
Do ṫraoġiġ an toran: lár an t-suaiṁnis ṁór,
Ṫoig gaisgeaċ trean na Troiġe suas a ġlor.
’S do labair, “a gaiscide Troiġṫe agus Greug,
Taḃair aird air ċoraḋ Ṗaris-fáṫ ar n-eug.
O ḃruṫ an ċaṫa faiġeaḋ na sluaġta sgiṫ,
Gus teiġeḋ air a tuar na Troiġṫe is Greg na soiġeḋ:
Biḋeaḋ a g-cuiḋ cat-ḃeirt lagṫe air a b-fear,
Ċoaḋ ’s ḃeiḋis a g-coṁrac’ treiḋ an dís go gear
Muinlea ’s Pairis, ’s ce biṫ ḃeirfas buaḋ
O’n n-gaiscid eile an sa n-ugra cruaḋ,
Biḋeaḋ air na teante iomlan aige sealiḃ,
A neineact le Eḃelin banrioġan an dea ḋealib,
’S biḋeaḋ conraḋ siocain daingain feasda ’s graḋ,
Measg Troiġṫe ’s Greage bíḋ ’s n-gleo da g-craḋeaḋ”
Do labair, ’s do ṫost an sluaġ a meoḃruiġeaḋ briġ
A ċaint’; tra labair leo Muinleaḋ an riġ.
“Eistiġde lomsa, oir is air mo croiḋe
A ta go h-aride, troime an ċuis na luiḋe.
Measg Greag’is Troigte go m-beiḋeaḋ siocan buan
Gus criaċ air ċogaḋ, se, o ċroiḋe, mo ruan.
O doḃeart Ṗarís gus o m’imirs fein
Is iomaḋ ṡiolruiġ géar-ċreaċ agus leañ.
Bíḋeaḋ e d’ar n-dán do sínte an sa n-gleo,
Is sibre saor o ṡiocair caṫ nis mo.
Biḋeaḋ reiċ triġ uain mar iobairt, agus triaġan
Uan geal gun smal biḋeaḋ iobairte don ġrian;

Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
Ἄζετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένεται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολεμοιο
Καὶ ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἴεναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·

Uan duḃ dan talaṁ, agus le na ttaoiḃ,
Bideaḋ an trear uan da tairscint do Job.
Act ċum an ċonraḋ ḋeanaḋ seasṁaċ, tean
Bideaḋ Priaṁ an ríġ ro airḃineaċ lin an;
Oir ta a ċlan neaṁḟimual an gaċ geal
Ni dual cuing Joḃa briste beiṫ le feal.
Bian an oige ualaċ agus lán de ḃois;
Ni aṁla tá aig laeṫe lán na h-aois'.
Meáġin na níṫe 'ḃeidis agus do ḃíḋ,
Do ċum air d-treoruiġeaḋ riaġailte an sa t-slíġe."
Do labair, 's do líġion mór ġáirdis croide na sluaġ
As doiġ go m-bideaḋ air ċogaḋ cosg go luaġ.
Do ṫairin suas na h-eaċre lucd an ċaṫ
Agus as na cair do ṫuirġlin air a maġ.
Ċuir duie 'larag air a láraċ ḃán
A fairiġeaḋ an ċaṫa le mor imníḋ lán.
Gun muil ċuir Hectór sgealaide ċum an ríġ
Priam do ṫeact 's no h-uain do ṫabairt o'n Troig'.
'S do ċuir air Ṫalḃuiṫ Agamon do cuing
An t-uan le Job do ṫabairt o na luing.
Do ṫainig tuatċeaṫa, teactare na n-Dea,
'N gne suir Ṗairs-Laċduig ceile breaig
Ṁic Anteanór, ċum Ebelin le duiġ sgeal
Tabairt air a g-coṁrac measg an dís, o ḃeal.
A stiġ sa ríog-lan fuair an teacdara i,
Aig oiḃureaḋ eige breaig aig seol na suide,
An a rab sí fíġeaḋ saṫaor agus ár,
D'ḟoluiġin Greage 's lucd na Troige, da bár,
Tra beiṫ n'uain caint' le ċeile, ar a tuaġ
Na n-daġṫa lannaċ teactara neime luaġ,

Δεῦρ ἴθι, νύμφα φίλη ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων, θ' ἱπποδάμων, καὶ χαιῶν Ἀχαλκοχιτώνων·
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολυδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο
Οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχὴσονται περὶ σεῖο
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις
Ὣς εἰποῦσα θεά, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρὸς τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων,
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ουκ οἴη ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντὴνωρ πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοὶ τεττίγεσσιν ἐοικότες οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ηκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον

Tar lat a ċuman, 's dearc uat air a maġ,
Do ḃíḋ go deanaċ, gleoṁar leis a g-cat;
Mearg Troiġṫe is Gréage, brostuigead fuad gur feairg
Aig insíġead 'ceilé faoi briat cogaid deairg.
Ta 'nois le sioċán sínte air a b-fear,
Claonte air sgiaṫa, gus a lana géar
Saṫíġte 's a talaṁ, fuireacd leis a g-cran,
Do cuirfeas criaċ le gleo na n-gaisgide tean,
Muinleaḋ 's Paris 's ḃearfas ċu mar mnaoi
Don gasċíde buaċ, fearda fead do ḃíṫ.
Ni luaṫa d'ealuig teactara na n-Dea,
N-deir na ḃriaṫra cumanaċ so ráḋ,
No d'airiġ Ebelir sean ġean agus gnaoi
Da 'fear 's da 'gaolta 'geirigead an a croiḋe,
'S da tir go huile: ṫeilg si filead bán
Nuar h-air a suiliḃ, ḃíḋ le deoire lán.
'S le dís ban óg da frioglaḋ o'n teaċ
Climan na sul ċruin, 's Eṫra, ḟuil amaċ.
'S ṫríḋ doras Scea ṫogadar an t-sliġe
Godte an tor, anait a raḃ na síṫead,
Lampa, 's Clutí 's Tima gus Pantu
Gus Iċataon coṁairloire buḋ ṁór clu,
Gus Ucaligon, agus Anteñór,
Dír lán de eagna agus de eolas ṁór,
Ḃíḋ torṫa do ċogaiḋ trá ḃíḋ oige 's bois
Lasaḋ a misnaċ fuaraigte 'nois le aois;
Go síoriḋ cantaċ le na n-glorṫa geur
Mar ḟínín-feoire goilint ṫríḋ a b-feur,
Aig feiċsint Ebelín druidigim leo sa t-slíġé
Ċluinfead na seanoir air a tor na síġead.

Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὥς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νέεσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε
Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.
Ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ. δεινὸς τε·
Ὡς ὄφελεν θάνατὸς μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Cogairt le ċeile, " is dearfa naċ gun fá
Tá Greuge 's Troiġte an sa n-gleo da g-crad.
Maċsaṁuil a n-gnus í mar neaċ de na Dea;
Act imiġéad lei, 'seal da n-deanfat slad
Air oig 's air arsaig 's air a tír air fad."
Do ṫost, 's le Eḃelin labair go ciun an ríġ,
" Go leiṫ, a leaniḃ 's le mo ṫaoḃ glac sgíṫ.
Air ḟaiġ an ċogaid roin 'naois sínte, dearc,
Air d-ḟear 's do gaolta gus do ċairde searc.
Ní ort mo ṁillan̄, oir is iad na Dea,
Do ṫug 'nar mearg án cogaḋ gus an crád.
Act feaċ, is airis duin, ce e an flaiġ
Úḋ mor le feigsint, de na Greug an sgaiṫ.
Ce tá sa b-feanad, Laoċra is oirde cean
A n' iompar Tiaġruaṁuil níl a ḟaṁuil an.
Ean aoide 's mo do ṫargnís 'sgáṫ gus gnaoi
A riom ní ḟeacas; 's dual do beiṫ na ríġ."
An sin do ḟreagair Eḃelin sgaiṫ na mná
" Taim roiṁt lán go nárad gus go sgáṫ.
Is truaġ nár ḟág an bas me gan ean luṫ,
Roiṁ me 'slad do deanad air mo ċlu.
Mo nuair! aig eigluiġead le do maċ o ċríṫ,
Mo ḋucais fein, ar ṫairn an mo bíṫ,
'S a treigsint m-fir mo ḃráṫáṫriḃ gus luċt gaoil
'S mo leanaṁ pránáċ mná mo ċuid don t-sagaol,
As mo ċoaois' ansaċ d'ḟás lom suas sa trá,
Mar suid is dual dom 'gol gaċ aoidce ,s lá.
Act d-taob, an laoċ d'ar ċeartais sud e flaṫ
Na feine Agamon ta mór 's a g-cat
Gur mor mar ríg, mo ḃraṫair clainnuis gráċ,

Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής·
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,
Η ῥα νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο,
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τονδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστέ·
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονί πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὥς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅστ' οἴων μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα
Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

'S do ċoscis narad tabairt air go braċ."
Do ḋearc an seanoir e le ionaḋ mór
Gur mar fuid d-folsíġ 'ionaḋ le na glór.
"A ḟlaṫ ro aṁra 'raḃ se do a n-dán
A beiṫ de ḟonas gus de ċeanas lán.
Is, laṫan do rioċt is iomad ceárd is criṫ,
Ḃ-fuil dact go h-ual da adṁál mar ard-ríġ,
An lá ud d-insís tír na Fríġ' n'a mian
A fás go tuiġ 's go fairsin caoire fion',
Mar ċuantoir feine neinact le fir trean
Oṫri 's Mugdon 's sluaġ de ṁarcaiġ dean.
Do ḃíd na bruaċe bus is tall don aun
D'ar b-anim Sangar' le na ccaiteaḋ lán.
Tairníġṫe an gleo niad na h-Amson-mna,
Do sgeiṫ, le stuam a sgaoileaḋ gaṫa, sgáṫ,
Nír ṡaṁuil a lig iad, 's dual gun cluan a riad,
Le sluag na n-Greug a n-íbir na a m-blaṫ."
An sin do ḃreanuíġ Odis agus laḃair
Airst le Ebelin " cuir doṁ 'naois a meoṁair
An gascid cuin b-uil arm air a g-cre
Na n-goulib lán, 's an cliaṁlaċ tean, ce h-e?
Is mo 's is peacásg Agamon a g-cean
A 'n ardail imniaċ níl a ḟeaṁuil an.
A g-cosṁal le reṫaḋ nun sa nál a siubal,
Da b-uil an tread go h-iomlan claonta uṁal.
'Sud e Odis, ḟreagair, buil a ċail
Mar coṁairloir glic da adṁail an gac dail,
Ci togta 'n lan ċreagaċ, ta a ṫuaṫ
Le ciall is eagna an gaċ criṫ da luaḋ."
Do labair Antenor, "'s fiar go cinte an sgeal

Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
Ἄμφω δ' ἑζομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς, ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρει φωτὶ ἐοικώς·
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως·
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τέ μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·

A ttaoḃ an gaiscide d'airs duin do ḃeal.
'S cuain lom an tam a d'anic se o ċríċ
Ne n-Greug le Muinla insid ar a Troiġ,
Le tusa ḟuasgalt: ḃídir an sa trá
Na n-aoideade ḟaltuil an ma lañ faoi sgáċ
Na feile neamga, 'gur ḃíḋ agum uain
A n'dreaċt sa n-intlact, breaġnad 'staċ go cuin.
Don dís air ċois, bud croċte mac Aṫrí.
Bud arṁinaiġ 'Ódís, nuar a ḃíḋ na suiḋṫe.
Bid coṁrad Muinla simplíg, díoraċ, ceart,
Ci óg nír ċaiṫ le caint gun feim a neart.
Nuair a deiriġ Odis ḃíḋ' ċean crom go h-uṁal
Mar neaċ neaṁolgaċ, ḃíḋ gan gearad, cuṁal,
Ḃíḋ 'ċuaṁla ríġamuil fastuiġe an a laiṁ,
Gur e nír ċoriġ troma agus saiṁ.
Act nuair do laḃair, ṫic an ċaint na sruṫ[a]
Mar ḟlame sneaċta geiṁre, cuine, tuiġ.
Dearfad naċ raḃ a ṁeasg na n-daoine beó
A b-fuirim cainte neaċ a ḃ-fogar do.
D'ealuiġ uaṫ 'aoide gur nír d-fan aċ briṫ
A coṁrad eagnaċ fastuiġṫe an do ċroiḋe."

Do ḋearc irist an seaonoir trid a b-faiṫ,
Fiadrad ce h-e, an fear mór, ládir, sgaiṫ
Na feine lig, a noirda gur e neart,
Gur leiṫna broláiġ agus slinain hart.

Do ḟreagair an banríoġan; "Aiac tean sa n-gliad
Caiseal an Ċogaid, 's de na Greuge sgiaṫ.[b]
Dearc Idomuin diaga nois na ḟeasad lár
Cinfairt a ṫíre, breiṫ' le mor ċail, bár
Air a ċoaoisiḃ: 's cu'n lom nuair do ḃíḋ

Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὣς,
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται·
Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
Οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ·
Ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἅ μοι ἐστίν;
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηται·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,

Se tairt cuairt ansaċ, ḟaltuṁal an ar d-ṫíġ.
Is iomad laoċ eile aṫnim gus ar b-fu,
Ḃeiṫ g-ainm a b-feacda ceimuil agus clu.
Acc ta air iarid ḋís uaim air a maġ,
S taim gun feim da toirriact an sa g-cat.
Castór eolgaċ stuiread eic faoi uaim,
'S Pollucs gan saṁail telegan coiḃt' le stuaim.
Mo ḃráṫrib ean ḃroin, agus fos an dís,
Lom clan ean ṁaṫar, 'gus leo fein coaois.
Beidir nar ḟag Laċedomoin an ḃlaḋ,
Na n-deis a ṫeaċt go ḃuil anois faoi sgáṫ,
Ḃeiṫ 'g inrid an caṫa ċruaig mar geal air mnaoi
Do ṫug da gaoltiḃ naraḋ 's Lionduḃ croiḋe,
Is beog do ḟíl, go raḃ a ḃraiṫre grác"
Se m-ḃaille sínte, an sa nuaiḋ, go ḃráṫ.
An sin do ṫriallíġ guille an ard guṫ
Aḃar an conraḋ, uain, cean ḃán is duḃ
Ḋa taḃairt o'n g-caṫair, agus cuaċóg 'lion
Go sgaṁal gaḃair suas le toġa fion,
'S air bacog Idás do ḃíd ualaċ, mór
Do ḟoṫaiġ 'sgálí lanraċ buiḋe le ór.
Gus dimpíġ mar sud go durachtac an ríġ
"Eiríġ 'ḟiol rioġal, tá flaṫ' Greug' 's Troiġte
Neinacn cruin 's a fuireac Iat air a maġ
Le cangal daingan ċuir air ċonrad an ċaṫ,
Ta goil da imirt eidir a dís air leiṫ,
Pairis is Muinlea le na llain go teiġ,
'S bíḋeaḋ aig a te, beidis buaḋaċ an sa tra,
I fein, is lei, teanta mór na mná,
Mar súid n-deis cogaiḋ, beidiḋ da ḟealbaḋ saoi

Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέωνται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα
  Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
  Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·
Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
  Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις.
Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίννυσθον, ὅ, τίς κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,

Go fada, buan aig lucd na Greig' 's na Troige ;
Gur air a d-tir fein. Fiġlid Greug ċum sealiḃ
Tir na n'eic luaṫ' gur mna is deise deiliḃ."
 Buḋ trom air intin an riġ ṁaiṫ do ġuil
Seanas an ċaṫa ; dorduiġ se gan muil,
A ċar is aċri, 's ċuaid se an na ṡuidead
Gur Anṫenoir na ṡuidead leis do ḃiḋ.
Do ruġ air ṡrian na n'aċrí an a laiṁ
'S ṫrid beairna an t-Se do ṫamain iad go saiṁ,
Go d-te an t-sraiġ do riġadar go luaġ
Gur n-deis a nastair ċuplin lar na sluaġ,
Go Greug' 's go Ṫroiġiḃ d'eiriġ suas ardlaiġ
Agmon 's Odís de ḟir ġlic an sgaiṫ.
 Gur ḃiḋ ciuin an, guillíḋe an airde guṫ,
Do ṁearg an fion gur doirt de uisge sruṫ
Air laṁ na ríg' : Ṫug Agamon mor laṅ
Sgeina as sgâṫ, ḃiḋ le na ċleaṁa an.
Gur le na h-aoide fiaḃraċ, géar, do ġear
De ċean an uain slam olain as a ḃar.
Spíġnead na giollaiḋ' an olan na min roiṅ
Mearg na g-ceanfairr Ṫroiġṫe 's Greuga ciuin :
Do ṡin a laṁa maċ 's go h-ard do ḃloiġ,
'S do rin mar suid naoṁ orṫa an t-ardriġ.
" O aṫair ċuaṁaċtaiġ, ríġ ṁór, trean na nuil
B-uil o ṡliaḃ Ida an doṁain duit sar uṁal
A ġrian ta sealsead le do leis gaċ níḋ,
Tabairt air a g-ciuine, cuairt go la 's go aoiḋce.
'Gur tusc 'ṫalaṁ agus fos gaċ sruṫ,
'S gaċ Dia 's gaċ cuancta, scuiríġeas riogta duḃ
Na mairíḃ, 's imríġis dioġatar air gaċ feall

Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά·
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν; Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι, εἵνεκα ποινῆς,
Αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός.
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος
Αὐτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.

'Gur air a dron̄ an gnáċ beiṫ briseaḋ geall.
Bloiġim siḃ mar ḟinis: ma ḟágn Pairis buaid
'S go n-eugfaḋ Muinlea an sa g-coṁaraċ cruaiġ.
Biḋ aig a m-buac, Elin gur a cruṫ,
'Gur filígeaḋ na Greage ṫríḋ an ṁor ṁuir dub.
Act ma 's le Pairis tuiġtim air a g-cre
Bíḋeaḋ aige a ċeile Elin gur a spre;
'Gur ne h-e a tainte 'gur a spre aṁain
Act iocaḋ an Troiġ fós tuileaḋ leis mar ċain,
'S biḋeaḋ air a g-cain le 'cur a g-cuimnea leaċḋ'
Do ṁeoṁros e do ṫreiḃ a tá la teact.
Ma diultiġean iocact Priaṁ na a ċlan,
An tír ní ṫreicam, 's deanfam coġnaḋ an
Go sír a coṫaiġeaḋ an ċogaiḋ le nar neart,
Ga rab faoi dearaiġ treis is buaḋ aig ceart."
Leis sin an scian suas an a ḋoirn do ṫoig,
Gur ṫeilg go dean 's go daṁain i a scoig,
Na n'uan da n'iobairt 's caiṫ a n'aḃlaiġ teo
Ḃíḋ fos a coruġaḋ, cí gur ealuiġ an deo.
As sgala farsan a g-cuid cuaċa lion
'S dōl 's do rin oirbeirt do na Dea, don fion̄.
Ċoaḋ 's bíḋ ard órta Greag is lucd na Troiġe
A solsuiġéaḋ imríġiḋe fíreanaċ a g-croiḋe;
"Iob mor ċuanċtaiġ, gur a Ḋea go leir[c]
'Stuirġis talaṁ agus fos an speir,
Ce bit brisfas le run oilc is feal,
An conraḋ daingean dearfate le gaċ geal.
Go sgapṫar' inṫin, 'gur na biḋeaḋ duiġ brian,
Naċ m-beit da sgeaṫ air talaṁ mar an fion,
'S biḋeaḋ mar an g-ceanaḋ an gaċ am is tra

Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Ἤτοι ἐγων εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἄψ, ἐπεὶ οὔπως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
Ἂν δ' ἄρ' ἔϐαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Τὼ μὲν ἄρ' ἄψοῤῥοι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεύς
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε
Ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἄψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ

Le gnioma gránaṁuil tearcarníġde g-cuid mna
Mar suid a ġuiḃ seid o gaċ croiḋe gus beall
Aċt sgapead 'n-impíġiḋe gan ean ḃriṫ, mar n-eall,
Neis cruaċnad an Jobabart, laḃair mar sud an ríġ
Priaṁ caoṁ le lucd na Greige is Troiġé.
Anois is dual dom filleadh air ais o'n maġ
Cum beiṫ sa g-cataiṙ, gus faoi sgáṫ ón g-caṫ.
Do ḟeanoir boct ní cuiḃe beiṫ 'ḃ-finis baol
M-beidid an neaċ ansaċ ta do gar a n-gaol.
Te do tá 'n-dan, beiṫ sínte an sa g-cro,
Ta amain fearaċ aig na Dea sír-ḃeo."
Le sin a dinsíġ an seanoir ríst a ċar,
N-deis telġan na n-aḃlaig iobairt in a lár.
D' fastíge na srian, 's le Antenoir na suiḋe
Do ríġ go luaġ iad cataiṙ dangain na Troiġe.
Ḃid ait an ċaṫa do na laoċra triaġal
Hector trean is Odis an ṁór ċial;
Gus ṫoig siad ceanḃart ċum go d-teairnead ċran.
Ce bít don dís do sgaolfad a d-tuiseac Lan.
Do ḃíḋ leis so, na Greuge 's lucd na Troige,
Guiḃeaḋ na n-Dea le duraċt mor a g-croiḋe
"O Job ardċeamual, bíḋ gan sgíṫ, a blaoċ.
Nois, dean ceart-ḋioġaltas, air ce bíṫ an laoċ
Tiansguiġ ar míaṫ: basíġeaḋ e sa 'n-gleo,
Agus bideaḋ eatṙinn síoċan sior nís mó."
Le aoiḋe gan dearcaḋ sios, do ċraiṫ go tean
Hectoir an caḃar, agus leam as cran
Paris d' ar dual beiṫ d-toiseac sgaolead an ġaṫ.
Ḃíḋ an foirne cruin na suiḋead air a maġ.
'B-fogas da n-acru gus da lanaiḃ géar

Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
Δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἶο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο
Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε
Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
Ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,

Do bíḋ go lanraċ sealsruiġeaḋ air a b-féar,
A g-caiṫ-beirt breaig, sgeig lóċran agus leis.
Rin ansact Elín 'nois e fein do ġleas.
Air tús a leis-beirt air a leise ċas
'Gus ċangall iad le airgid-cneape deas;
Timpiol a ḃrolaiġ ċuir is daiġnead lean
Lucain a ḃratar, d-fel aṁuil a ċean-fein.
Ḃíḋ ṫair a goulin niad-nasc a rab an̄
Deantá go um' 's faoi ċnaipe geal, a lan̄.
Bud laṫan a sgiaṫ, bud trom agus bud tean
'S bud da ċumṫa an caḃar bíd'r a ċean
Fao ṫrom ciab capal de a rab gaċ dlaoiġ
Go síor da ċoruġead 's claonad leis a n-gaoṫ;
Fa deiread d'fartíġ an a dorn a ṡleaġ.
Ġleas air a mo ceana, Muinlea e fein ċum caṫ.
Le caiḃeirt gleirte, lana agus sgiaṫ,
Do ġluais an dís a laṫair ċum an ġliat,
'S ṫeliġ air a ċeile aoiḋe lan do ḟearg;
Ġlac uafas mór an ḟurion air a llearg.
Do ṫarring a n-goinnte agus ċraiṫ sa n-aer,
Air cur sgaol Pairís uae a ġaċ géar.
Do ríġ go díreaċ 's buail a sgiaṫ' na lár
Nír ḃris se an t'uma, 's lub se an a ḃar.
Dinsíġ e an naṁ air mó do ċuirfead 'sgáṫ,
Act guiḃ riḃ insíḋ, Muinlea ríġ na n-Dea,
"Job! taḃair anois dom misneaċ agus neart
Le dioġaltas imirt air mo naṁ go ceart,
Rin dioċ beart, bris gaċ cuing gus gaċ geall,
Agus mo ṫalaċ fialṁar dioc le feall.
Taḃair dom' ḟagail air a b-faiṫ na luiḋe,

Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος,
Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,
Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καὶ νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ·
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων

'S bíḋeaḋ a ḃás mar leacta na a ċoiḋce."
  Leis sin do ċrais is sgaoil a ṡleaġ go dean,
Do ṫol sgiat a náṁ, 's ċuaiḋ treasna Tríḋ 'a lean,
'S stróic n-gar da loċ-ḃlein fos an leine faoi,
'S ḃeiḋeaḋ leis a lot e fein sa máġ na luiḋe'
Mar beiṫ gar ċrom go tráaṁuil an sa nam
Aig iompoġaḋ go fiar an t-sleaġ agus go cam:
An sin do ṫarrin Ṁuinlea a ṁor lan̄,
Gur ṫug trom beim don sgabail, air a ċean.
Aig reabaḋ an sgabail, brisseaḋ an lan géar,
Gur ṫuit na roinnte lanraċ air a ḃ-féar.
Le aoiḋe suas áig osnial go ro ṁór,
Do leig an laoċ go feargaċ 'maċ a glór.
  "Iob ta duiltuiġeaḋ dioġaltas a ḋroċ ḃeart
Imirt air a te rin saltairt air a g-ceart;
Feart as do ċoimirc 's dual mo ḋoiġ beiṫ fan̄,
Do lub mo ġoine, agus ḃris mo lan̄."
  D'fastíġ an sin an caḃar faoi na ċean,
Gur ṫarrin leis a g-cíb sa taob rab Greuge an,
An náṁ, rab an t-srang ċo fasgide air go dluṫ,
Go n-deanéaḋ a ṫaċdeaḋ an sa t-seal bud luṫ;
Is fiar go d-teacdfaḋ e mar bèiṫ gur stiaġal
Bean Dea an ġrá, an sniam, ḃíḋ air a n-ial,
'Cangail go cruaiġ an sgabal faoi na sgoig,
Da leigan leis a n-gascíḋe tréan, do ṫoig
E 's ṫelig measg na n-Greuga croiṅ
Air ar ċuir an feart fon̄ suarcais agus grin̄.
D'insíḋ airst e le Muinla gaeṫ feirg,
'S a lasaḋ le mian a ṡíneaḋ air a lleirg.
Act' cuimirt o ḃaoġal e maṫir ceansa an graḋ,

Ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι,
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
Πύργῳ ἔφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρωαὶ ἅλις ἦσαν·
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι·
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν, οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Καὶ ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πή με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,

Oir, níl ean níḋ nac fuirist do ne Dea.
'S tug e faliġṫe faoi ḟlam trom de ċeo,
Slán is gan lot, amaċ as lár an gleo.
'S d'fág e 'n a laba sínte an a lañ
Gur ungṁál tanuaċ sgeiṫ deaġ ḃala añ.
N'deir Paris ḟagail an a lan faoi sgáṫ,
De ṫriaġal ċum Elin maisaċ, Dea an gráḋ.
'S fuair i sa g-caṫair, goisḟṫe an ard-duñ
Le mna eile breanaiġead uae go buan,
Air maġ an ċoṁraic: orṫi cuma bíḋ
Gur fuirim mna do lean i go d-te an Tróiġ
O críġ na n-Greug: bean aoist ċleact go fíor
Ḃeiṫ spionad 's tairint olin ṫríḋ a cciar.
Ċoríġ a brat, rin, le na ċorrugad, sgeiṫ
Balad iobuail, 's ċogríġ i air leiṫ.
"Tar lat 's freastail cuirad an a tíġe
Ḃeir duit París, a ta an na luide,
Air laba daṁtuil, gur e fein faoi ġléas
Seaḃair le seoide 's gleagal fos le léas.
Ní saṁuil laoċ e as sian cogaid slañ,
Act suirreaċ rince, 's le claon rince lañ."
Do labair is d'fág a croide go h-iomlan beo,
Le mionte horb 'gur le gaeṫe teo.
Act go grin a dearcad air a briaid ro ḃañ,
A suillíġ lanrac, 'gur a brollac lán.
D' aiṫníġ an feal, is ġeiṫ le eagla mór,
'Gur niaḋ an dea-ḃean, ṫoig mar suid a glór.
"A ḃean gan truaġ cad fa a ḃ-fuil tu selig,
Mo ċroide le cluain do ṁeallad, 'gur le celig.
Ḃ-fuil ean ċaṫair mearg na Troiġt' na Greug

Εἴ τις τοὶ καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Τοὔνεκά δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους
Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον·
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καὶ ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅγε δούλην
Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·
Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'. ἔδδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
Σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο·
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα

Ar ail lat' fós a líonead suas le eug?
Na b-fuil fear ansac ḃeir duit mo 'gus claon
Air ail lát e do ḟasuġad an a ṁion.
N-deir Muinlea o 'n g-caṫ teact le ceim 's le buaḋ,
'S n-deir ceile ġnoċan, nár til uae act fuaḋ.
An e do ṁian, le cam-rún 'gus le feal
An conrad briseaḋ agus fos an ġeal.
Ma's ail lat e, fan eige lá 'gus oiḋcé
'S na fil air air mearg na n-Dea aċoiḋe.
Fair e is cudiġ, o is ort tá a ġnaoi,
Mar ċeile na Linán̄: me, ni ḃeidid mo mnaoi
Aige nois faoide—níḋ ḃeiḋeaḋ lán̄ do ġrain,
'Gus d'aifrigeaḋ orm, mná na Troiġe mar ċain.
Ní cuiḃe do ċroiḋe a tá le ḃrón da ċráḋ
Ḃeiṫ cuiṁnuiġeaḋ air niḋt' ta deaṁuil leis an graḋ:
Do ḟreagair le moṫaḋ i an ḃean-dea suairc.
“Foliġ, a ḃean, 's na feargi me, go duairc.
Air eagla do ṫreiscint, 'gus go m-beideaḋ mar ċain
A nait mór ċumman, agum duitse grain.
Brostod lucd Troiġe 'gus Greug' ċum fuat 'gus ċaṫ
'Gus lar a g-cogaide ġoifíd Ebelin baṫ”.[d]
Leis so do ġeit an ḃanriogan, 'gus go uṁal
Do ġluais ċum suibail go h-uaigneaċ 'gus go cuṁal
A braid faoi ġeal ḃrat 'gus gan taḃairt fios
Don ċruiġnad ban, ḃíḋ lei air a lios.
N-deir an aistir, dirsíġ an dír an lan̄,
An a raḃ o 'n g-comrac borb, Pairs fan̄.
Ċuaiḋ na mna freastail ċion a n-dualgais tíġe,
Ċuairt Elin Pairs, ċuir i an Dea na suiḋe
Air 'aoide: diompuiġ a suile uac sá trá

Ἔνθα κάθιζ᾽ Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα πόσιν δ᾽ ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ᾽ ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
Ἦ μὲν δὴ πρίν γ᾽ εὔχε᾽ ἀρηϊφίλου Μενελάου
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ᾽ ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλά σ᾽ ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μή με γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Κεῖνον δ᾽ αὖτις ἐγώ· παρὰ γάρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ᾽ ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε
Οὐ λάρ πώ ποτέ μ᾽ ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ᾽ ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Νήσῳ δ᾽ ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ
Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιὼν ἅμα δ᾽ εἵπετ᾽ ἄκοιτις·
Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν
Ἀτρείδης δ᾽ ἀν᾽ ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς
Εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ἀλλ᾽ οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ᾽ ἐπικούρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ᾽ ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·

'S sin aifirt ġear air fiafraḋ "Cad e an fá
Ar ḟilis o 'n g-cata an ar ċoir tu ḃeiṫ
Sa laṫair sínte faoi ḃeim neartṁar sleiġ
Mo ċeile ceart: nar ḟior-gnáċ lat, a ṫraġail,
Ḃeiṫ comaġartas gnioṁa gaisgide leis, is cail?
Fuagrad go baoiseaċ, go m-beidead agud buaid
Neart laiṁ is laine an sa g-caṫa cruaiġ.
Nois tabair a dúlan 'ṫeact sa n-gliaṫ go dean;
Act glac mo ċoṁorla, 's fan o-n-gascide trean,
Le eagla titim faoi na lan trom géar,
'S d' aḃlaċ gan ḃeaṫa sínte air a b-féar."
Do ḟreagair Paris i agus do laḃair
Leiġ ḃeiṫ cur go spideaṁuil dom a meoḃír
Na níḋṫ'so gointaċ: ma fuair Muinlea buaiḋ,
'S o neaṁ do fuair e an sa g-caṫa cruaiḋ.
Act taḃart buad domsa, tuiggad fos mo lá,
Uair níl uaim tastagail' cuimirca na n-Dea.
O gnaṫa geara cogaid 's dual duin sgíṫ
'S a loit a ṁaolaḋ 'nois le suarcas ċroiḋe.
A riaṁ go foil do ċuman me nír lion
Fos trá do ṫug tu ṫair an muír le claon
O do tír gráċ, is riġamar go cuan
Inse na Crana 'nait ar ġlacmar suan,
Le cuinġ an ṗórta ċeanġal; 's an sa tra,
Ní raḃ ċo mór ort 's ta anois, mo gráḋ."
Air ṡiomra—luiḋe, faoi ġleis agus da ḋéiliḃ,
Do ṫóig an dís n-deis geár aimsir selib.
Ḃíd Muinlea nois air buille le mór ḟearg
Cur toir air Parír, suiḃal air feaḋ na learg.
Mar ḃeit fiaṫ alta; act o neaċ sa dail

Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Κέκλυτέ μευ Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥντιν' ἔοικεν
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Na feana lig a sguan ní raḃ le fail;
Sguain ḃearfaḋ luċt na Troiġe fein go luaċ
Oir líon se iad le naraiḋ gur le fuaḋ.
  Le mór ġuċ labair Agmon an t-ard ḟlaiġ
“A Troiġṫe 's Greuge 's ḃuil cruin air a b-ḟaiġ.
Ta Muinlea buaċ: coiniġṫear naoir an t-act
Rineaḋ go folsíġ, is d-ḟinisíġ an feacd.[e]
Tugḟaḋ suas na Troiġte Elín 's a spreaḋ ṁór
Gur iocfaḋ cain de ṫainte na de ór.
Gur biḋeaḋ da ċuimniuġaḋ an la so, rist go h eug.”
Mar súd do labair, 'gur ġair le fon̄ na Greug'.

NOTES.

(a) Ṫit an caint na ṡruṫ
Mar ṡláme sneaċta geiṁre cuine, tiuġ.

This beautiful metaphor, by which the softness and persuasion of Ulysses's eloquence is characterized, has a peculiar charm in the Irish language. Though its justness would be felt, in any country, into the language of which the Iliad has been translated, it possesses among the inhabitants of the mountains and vallies of Ireland, an idiomatic propriety, which could be illustrated by many such passages in their own native poetry. It is well rendered by Monti in his Italian translation—

> Ma come alfin dal vasto petto emise
> La sua gran voce, e, simili a dirotta
> Neve invernal, piovean l' alte parole.

(b) "Caiseal an ċogaid 's de na Greuge sgiat."

The exact meaning of the original Greek ἑρκος Αχαιῶν, so well rendered in the Latin Hexameter Version of Cunich— "arx gentis Achaiæ," I have been anxious to convey by a word of corresponding signification. Caiseal is a literal translation of ἑρκος, and though it may appear to be the same as castellum or castle, it is a phrase of primitive Celtic roots expressive of strength and chieftaincy. It means, according to Cormac in his Glossary, cios ail, or ail ciosa, the rock of tribute, on which the Irish paid a certain tribute, in acknowledging the sovereignty of their chiefs, of which he gives the rock of Cashel as a local illustration.

(c) Job mor cuaịcτaıġ, &c.

It is not in modern times alone the question has been warmly debated, to what extent the Pagan Writers should be used in the exercises of early education. It is a subject that will ever engage on adverse sides men of distinguished piety as well as learning. Notwithstanding all the attacks made on the Catholic Church, on the grounds of its pretended opposition to secular learning, it is certain that it is to it we are indebted for the preservation of those classical writers. But whilst it has zealously preserved those works in their integrity, it has provided that the attention of youth should be directed to their choicest portions by the masters to whom the forming of their young minds is intrusted.

Without entering on the discussion of the important question, at what period and under what limitations the ancient classical writers should be placed in the hands of youth—a question too comprehensive for a brief casual note suggested by the above passage—it must be confessed, that the more tender the minds, the more solicitude should there be in fashioning them to impressions of piety. Instructions founded on the Catholic religion and conveyed through forms as winning and persuasive as those of the classics, should, if not precede the perusal of the Pagan writers, be at least their companions in the schools. It is needless to say that of those Pagan writers there are some so exceptionable and so leavened with licentiousness, as to be utterly unfit for books of public instruction, especially at an age when the passions are ardent, and the fancy not sufficiently regulated. In the passage above referred to, they will not fail to discover one of the most eloquent denunciations of perjury to be found in any writer; and the preceding one it is impossible to read with attention, without coming to the conclusion, that the rites which accompanied their sacrifices were borrowed from the primitive religion of the Patriarchs, disfigured by the superstitions to which they were transferred.

To discard then altogether the use of the classical writers of antiquity, would be a stretch of puritanical reform better

suited to the ruthless covenanters of the age of Charles I. than to the wisdom of the Catholic Church, matured independently of its own lights, by such lengthened experience. It would be drying up not only one of the richest fountains of literature, but also depriving theology of a source of arguments on which Huet and others have drawn so copiously, whilst shewing that the finest specimens of Pagan wisdom, were but the faint reflexion of the lustre of a primitive revelation.

(d) The word baṫ has a great variety of meanings, among which is death or destruction, the same as bás, and not confined to death by drowning.

(e) I an feacd. Though the word feacd too is used in different senses, it means here the bands or forces of the opposite armies, and frequently occurs in some of our best writers.

“ 'A ḃean an mío-áḋ, go m-buḋ é do rún,
“ Sgrios a's banaḋ deanaḋ air a ḋun̄
“ B-fuil an̄ 'n̄ a ċoṁnuiġe; leig le d'antoil tean̄.
“ 'Gus bíḋeaḋ air lár gaċ baille 'gus gaċ lan
“ Bíḋeaḋ fuil an ríġ 's a cloin̄' 'g a silt go tiuġ
“ Go sasfaiḋ an slaḋ 's an t-ár, do ḋíoġaltas ḋub.
“ Déan so, 's ó imreas, famuid feasda sgíṫ,
“ 'S a leaba feirg coṫuiġmuid an síṫ.
“ Aċt deirim leat, 'gus air mo ċaint bíḋeaḋ fios,
“ Ma 'sé mo ṁian aon baile mór a sgrios,
“ Tá faoi do ċuram, leig do'n ḋioġaltas ceart
“ Tuillint go traċaṁail, 'gus na coisg mo neart.
“ Oir go ġráḋ síoṫċáin, ṫug me suas an Troiġ
“ Duit ċum a slaḋ, 'gus ġoil se air mo ċroiḋe.
“ 'Measg na n-iomaḋ ċaṫair tá faoi an spéir,
“ Ní'l aon ċaṫair air a b-fuḋ go léir.
“ Co ansa liom, no fós aon slíoċt ċo mór
“ An̄ gean liom a's tá ríġ Priaṁ gus a ṗór,
“ Ar gnáṫaċ leo m' altóir lasaḋ, lá 's d' oiḋċe,
“ Gus toġa iodbairt losgaḋ gan aon sgíṫ.”
An̄ sin do ḟreagair Una na rosg lán:
“ Is liom trí ċaitre ceanaṁl, bíḋeaḋ siad bán,—
“ Mar tá Argus, Sparta, 's Mucana na slíġe
“ 'S na sráda leaṫan; réir ṁor-tol' do ċroiḋe
“ Sgrios na caiṫre fuaṫṁar' 'nuair is mian,
“ Ní beiḋ mé 'diaiġ, 's ní déarfaḋ leat,—na déan;
“ 'S da n-dearfain̄ féin buḋ niḋ é gan aon ḟeiḋm,
“ Oir ní'l do ċuibe a neart agus a g-céim.
“ Aċt fós ní dual mo ḟaoṫar beiṫ gan bláṫ,
“ No toraḋ, teaċt ó ġeinealaċ na n-Deá.

Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ᾽ ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦθ᾽ ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ᾽ ἐμοί· ἐπὶ δ᾽ ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾷν θ᾽, ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Αὐτίκ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ᾽ ἐσ στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Πειρᾷν θ᾽, ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε, πάρος μεμαυῖαν, Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ᾽ ἀστέρ᾽ ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαων,
Λαμπρὸν τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
Τῷ εἰκυῖ᾽ ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ᾽ ἔθορ᾽ ἐς μέσσον· θάμβος δ᾽ ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ᾽ ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ᾽ αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ᾽ ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεὺς, ὅστ᾽ ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε,
Ἡ δ᾽ ἀνδρί ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ᾽ ὅμιλον,

"Oir tám' le ċeile ó aon ṗréaṁ aṁáin
"Saṫurn seaṅ ó d-tainicear gan cain.
"'S ó 'n n-gaol so dluṫ, tá eadraiṅ air gaċ taoḃ,
"Do ġoirtear orm siúr a's ceile Job.
"Aċt ḃéarfad duit urram, 's dam-sa urram tab'r,
"Ċum ḃeiṫ 'ṅ ar sompla síoṫċáin mar is cóir,
"Aig na Déiṫiḃ eile, ṡiuḃ'las aṅ ar sliġe:
"Mar sin cuir cuing air Aten, gluas do'n Ṫroiġ
"Ċum do m-brisead ar coṅrád 'gus an geall
"'S go n-ioṅsuiġead Ṫroiġṫe na Greuga buadaċ', le feall."
Níor ṁal ḃí Job do Aten cur a ṁeaṁair,
Glic coṁairle Una, agus léi do laḃair:
"Triall leat go deifreaċ 's air na Troiġṫiḃ tab'r
"Na Greuga ioṅsuġad muiníneaċ le glóir.
Do ḃrostuiġ Aten briaṫra Joḃa teo,
Gus deifriġ 'nuas go h-eargaid, 'gus go beo,
Sgaolad a bealaiġ trearna ṫrid gaċ neul,
Sgeiṫead lóċrain soilsiġ, aṁail mar ḃeiṫ reul
Do ċuirear le fána Job, mar ṫuar de ṁairg,
Sgarad sgannrad mears sluaġ tír' no fairrg,
'Mar sud aig creaṫuġad lasraiġ ó n-a ceaṅ,
Loisc Aten loṅraċ ṫrid an aer go teaṅ.
'S ṫuirlin go toban air talaṁ lár na sluaġ,
'S líon iad go léir le eagla 'gus le uaṫ.
So coṁarṫa Cogaid brisead amaċ go dian,—
Do ḃí d' a ġáir,—tuar leatrom' agus léin;
No fós tuar síoṫċáin ṫeaċt ann uas ó 'n ríġ
Ḃ-fuil aige cogad aċtuġad, na fós sgiṫ.

Co'ad 's laḃair na daoine, d' ioṅsuig complaċd tiuġ
Na Troiġṫe Aten saṁuil fir a g-cruṫ:

Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Εσταότ᾽· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ᾽ Αἰσήποιο ῥοάων·
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Η ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν.
Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ᾽ ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ᾽ ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ᾽ ἄγ᾽, ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο
Εὔχεο δ᾽ Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ᾽ Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ᾽ ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου ὅν ῥά ποτ᾽ αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος, ὁ δ᾽ ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει,
Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,

Le Laodaċ treun mac Antenóir an saoi
Sár-aosta, arsaid, níor neaṁċosaṁail í,
Tóiriġeaċt le imnide 'gus le deiṫfir riaċ
An ġaisgidiġ Pandair calmaċ 'sa g-caṫ,
Mac Lacáin clúṫaṁail, molta ann gaċ gliaṫ,
'S fuair é measg gaisgideaċ éaduiġṫe faoi sgiaṫ,—
Luċt fianna dílis, ṫainic leis ó ṡruṫ
Na linne Eroiṗ, doiṁin agus duḃ;
Gur laḃair: " An n-glacfair coṁairle uaim go beo,
" Ṁic Lacáin, treanṁair, ḃuadaiġ anns an gleo?
" Da seolfá geur-gaṫ 'ḃaile le teann ḃriġ,
" Do fínfeá Muinla loitte trearna an ċroiḋe.
" Buḋ ṁór do buiḋeaċeas 'gus buḋ ṁór do ċáil,
" Ó ḃ-fuil de Troiġṫiḃ air an ḃ-faiṫ le fáġail,
" 'S go h-áiriḋe Paris; béarfaḋ duit go leor
" D'a saiḋḃrios ríġaṁail, seoda agus ór,—
" Da ḃ-fagfá Muinla le do ġainne geur
" Ullṁuiġṫe ċum báis, 's a sínead air an ḃ-feur.
" Anois do ḋúilán, na bíḋ fáiteaċ, fann,
" Aċt sgaol do ġaṫ go misnaṁail 'gus go teann,
" Ċum do rioċfaḋ d'oraċar gan feall,
" Déan Dia na boġa caraideaċ le geall,
" Go d-tuḃ'rfair Ḋo, n-deis filleaḋ, iodbairt lán
" De toġa do ṫréid, ċeud uan de loṁruġaḋ bán."
Le briaṫraiḃ briostuiġṫe, 'ṫoig a ċial 's a ċeann,
D'ḟastuiġ a ḃoġ go deisfreaċ 'gus go teann,
Rinn' ceárdaiġe stuama' snaḋmuġaḋ, 'gus do ḋealḃ,
As adarc ṁór do bí aig fiaḋ mar ṡealḃ,
Air bár a ċinn go péacaċ suas a fás
Sul da d-tug [a] bannsaċ air an ail ḋó, bás.

Πᾶν δ' εὖ λειήνας χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, προτὶ γαίη,
Ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
Ἀβλῆτα, πτερόεντα μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων·
Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστόν,
Εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασε, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε
Λίγξε βιὸς νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθε στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
Ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
Διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροὸς ἕρκος ἀκόντων,
Ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δ' εἴσατο καὶ τῆς·

Ḃí air gaċ ṫaoḃ oċt m-bosa ó n-a lár,
Cumuiġṫe go glic 'gus ór-ṡnas air gaċ bár.
Do ṫarruing an laoċ an ḃoġ 'gus ċlaon 'san tráṫ,
Air cúl na ḃ-fear ḃí 'seasaḋ suas mar sgáṫ,
Air eagla geur, go n-ioñṡóċtaḋ na Greug,
Sul tabairt go Muirnla a ġaċ geur an t-eug.
D' osgaill an taisge 's ṫoiġ gan moill as, gaċ
Eitiollaċ, luaṫ, nar sgaoileaḋ añ aon ċaṫ,
Tuar mí-áḋ ṁóir, do laidir 'gus do lag,
'Gus ṫarruing an t-sreang 'gus d'ḟastuiġ í 's-an ag:
'S ġuiḋ Dia na m-boġ, go d-tab'rfaḋ do'n gaċ, briġ,
Geallaḋ do duais n-deis filleaḋ ċuṁ a ċríċ'.
Lúb le n-a ċúmas ṁór, an adarc troṁ,
'Gus ċum a ċrios-ċuairt a dá ṫaoḃ do ċroṁ;
Leag air an g-clais, an gaiñe geur go ceart.
'S ċuir leis an t-sreang a ċumas 'gus a neart.
Do ċriṫ an t-sreang, 's riñ' giosgán geur an tuaḋ.
'S go léim do sgaol 's-an aer an saiġeaḋ sár-luaṫ.
A Ṁuirnla, 's fíor nár ḋearmuid na Deá
Caḃair 's tairṫail ṫaḃairt duit 'sa trá,
'S go h-airiḋ Aten le do ṫaoḃ do ḃí,
Le saiġeaḋ an ḃais ḋ' iompuġaḋ ó do ċroiḋe.
Aṁail maṫair ruagear cuilóg go síor-ḃuan,
O leaba a leiṁb báiṫte a d-trom suan.
Mar rúd do ċlaon sí an gaċ añ áit ar ṫeañ
Na cneaṗíḋ óir an niaḋ-naisg, aig a g-ceañ
Dluṫ le dá ċuis: ṫuirlin an ġaċ 's go dian
An niaḋ-naisg ṫoll, agus an sin an léin,'
Gan sgiṫ dul trearna ṫríḋ an duileog ċruaiḋe,
Do ḃí léi fastuiġṫe, ċum a ċneis' do ċuaiḋ,

'Ακρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός
Αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ἀτειλῆς
'Ως δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
'Ιππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
'Αμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος'
Τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
'Ρίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων,
Ως εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.
'Ρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς 'Αρηΐφιλος Μενέλαος.
'Ως δὲ ἴδε νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
῎Αψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
Τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων 'Αγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον
Οἶον προστήσας πρὸ 'Αχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι.
῞Ως σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' 'Ολύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν.
῎Εκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν.
Σὺν σφῇσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν,
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
῎Εσσεται ἦμαρ, ὅταν πότ' ὀλώλῃ ῎Ιλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,

Of the Fourth Book, now given to the public, the translation has been executed for a considerable time; yet, I have purposely delayed its publication, in order that the Fifth Book, the longest of the entire Iliad, and now nearly completed, should follow, as I trust it will, within a brief interval. As each Book is distinguished by its own peculiar excellence, this will not be found the least interesting to the reader. It opens with the deliberations of the celestial senate of Olympus, concerning the progress of the war, and the determination to continue it. Pandarus flings an arrow at Menelaus, and thus violates the league, and provokes the armies to the resumption of hostilities. Whilst they prepare for battle, the poet takes occasion to exhibit the solicitude and untiring activity of Agamemnon, in reviewing every department of the Grecian camp, and to portray some striking sketches of several of the chiefs, in their characteristic replies to the language in which the leader of the host reproves their tardy or commends their ready preparations for the conflict.

✠ John, Archbishop of Tuam.

Tuam, December 30, 1857.

Ὑπόθεσις τῆς Δ'.

ΕΔΟΞΕ τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἁλῶναι· Διὸ Ἀθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκεύασε. Καὶ οὕτω συγχυθέντων τῶν ὅρκων. Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον· Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

SUIM AN ĊEAṪRAṀAḊ LEABAIR.

Ġlac na Deiṫe rún an Troiġ do sgrios. Uime sin ċoṁarluiġ Aten Pandaras, Muinla ioñsuġaḋ le saġaid. Mar sud milleaḋ an conraḋ. Do leiġeas Macon lot Muinla. Orduiġ Agamon an Fiann ċum coġaiḋ. Le liñ teas na h-úġra, tuiteañ air gaċ taob mórán gaisgiḋiġ.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ἸΛΙΑΔΟΣ

ῬΑΨΩΔΙΑ Δ΄.

Ἐπιγραφὴ

Δέλτα, θεῶν ἀγορὴ, ἔρκων χύσις ἄρεος ἀρχή.

Ὁι δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχέει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εισορόωντες
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηΐς Ἀθήνη
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ, νόσφι καθήμεναι, εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει.
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι·
Ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·

AN CEAṪARMAḊ LEABAR

de'n

ILIAD.

Ḃí 'nois na Deiṫe uile cruinn le Joḃ,
A lann óir lonnrac, suiḋte air gaċ taoḃ.
'S aig ól as sgála óir le suarcas, fíon
Do ṡeaċaid doiḃ Hebe sgiaṁaṁ'l, 'gus do líon.
Ḃí a suile dearcaḋ 'nuas air ċaṫ na Troiġ'
Gus faoi n-a ċríoċ ní raiḃ gan imniḋe 'g-croiḋe;
'Nuair do ṫionsgnuiġ Joḃ le coṁraḋ goinnteaċ, teiṫ,
Una do ḃrostuġaḋ, raiḃ a claon air leiṫ
A faḃ'ruġaḋ, Greuga,—'gus mar sud do laḃair.
“Tá dís de Deiṫiḃ taḃairt do Muinla caḃair'
“Una ar lei Arġus, 'gus bean-dea na sgiaṫ,
“A feicṫear go lonnrac 'd-teas an ċaṫ 's an gliaṫ,
“A b-fad o'n g-comrac tá ann so 'nn a suiḋe
“D'a ḃreaṫnuġaḋ go fanaċ, 'gus gan imniḋe faoi:
“Ní saṁuil an imniḋe, ḃrostuiġear dea an graḋ'
“Tá fairreaḋ cuirim ann gaċ ait 's gaċ tráṫ,
“'G a coiṡint go h-aireaċ ó gaċ guais a's baoġal,
“'S anois ó 'n m-bas a fadaċan a ṡaoġal.
“Aċt is fíor so, gur buaiḋ Muinla an maġ,
“Mar sin is dual dúinn comairleaḋ 'd-taoḃ an ċaṫ',

Ἠ ῥ αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ορσομεν ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὕτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Ητοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ' αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ἥρει
Ηρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλος, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον,
Ἱδρῶ θ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ Πριάμῳ κακὰ τοῖό τε παισίν.
Ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μεγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;

"Má's cóir an cogaḋ ḃrostuġaḋ 'rís go luaṫ,
"'S na gaisgiḋiġ lasaḋ suas le tile fuaḋ.
"Má's cóiriġe fós an cogaḋ fearta, ċloiḋe
"Le com̄raiḋ ṡíoṫċáin 'gus le ceangail saoi;
"Ma tá mar roġain bur g-croiḋṫe de ṡíoṫċáin lán,
"Ní beiḋiḋ an Troiġ gan foirne, faġṫa bán,
"'Gus filfiḋ 'baile Muinela o'n g-críċ
"Tabairt air ais a ċeile an̄ a ṫiġ."
Le beulaiḃ dúnta 'gus croiḋṫiḃ faoi ḟearg,
D'eis an dís deaṫe leis na briaṫraiḃ gárg';
'Na suiḋe air leiṫ, do ṁeaṁruiġ ár a's slaḋ
Do ċaṫair na Troiġe 'gus d'a foirin' air faḋ.
Aċt ċongbuiġ Aten a mór-ḃruṫ faoi sgáṫ,
Neaṁḋeoin i beiṫ le foclaiḃ Joiḃ 'g a cráḋ.
Níor ṡaṁail lei Una 'ṫaosg amaċ le ruċt
An buile móir bí fiucaḋ an̄ a h-uċd:
"Joḃ duairc, a's deac'raiġ! tá tu 'g mo ċráḋ
"Leis na cruaḋ briaṫraiḃ tá tu 'n-deis do ráḋ.
"A b-fuil tu 'dreim mo ṫaṫaoir lae 'gus oiḋċe,
"'Gus fós mo ċuid alluis beiṫ gan feiḋm gan bríġ?
"Ag cruinniuġaḋ Féinne as gaċ críċ de Ġreug.
"Le Priaṁ 's a ċlan a slaḋ go léir, le eug
"Bí m'eaċra sáruiġṫe riṫeaḋ gan aon sgíṫ
"Ó áit go h-áit 'g a d-toirsuġaḋ 'gus 'g a g-cloíḋe
"Aċt lean̄ do ċoṁairle 's ciḋfir an̄s an am
"Naċ m-beiḋiḋ na deiṫe leat 'sa g-coṁairle cam."
N-deis lasaḋ suas le feirg agus bruṫ,
Do ḟreagair Una ríġ na neulta duḃ
"Cad e an t-olc mór rin̄ ort Priam an riġ?
"No cad é an dioḃail rin̄' ort sliocṫ a ṫiġe?

Εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον, Πριάμοιό τε παῖδας
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο
Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι
Μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον ἀλλά μ' ἐᾶσαι·
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρή,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο
Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη
Ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι
Τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι γένος δέ μοὶ ἔνθεν, ὅθεν σοί

'S d' osgaill an ċneis go eadtrom an gaċ gairg;
'Gus as a lot do ṫarrainng an sruṫ dearg.
Aṁail srian eic, 'a b-fuil air fastuiġṫe stiall
Eburna bain, mar beulṁaċ air a ġiall,
Ar ḟág air meura ban na Caria daṫ
De dearg lonraċ, cuiḃe eaċraiḋ raṫ'.
Gleis uma tiġearnaṁal' leagṫa 'rompa tiġ,
D' ḟóiróċṫaḋ do eac, bainfeaḋ aṁain le riġ:
Mar rúd ó 'n lot, 'fuair Muirnla, riṫ go tiuġ,
D'a ḟuil úr ḋearg air a léas geal, sruṫ.
Do bí croiḋe Agamoin le sgannraḋ lán,
Trá ċonairc an ḟuil a ḋeargaḋ a lés báin:
Gus Muirnla féin le eagla mór do ċríṫ,
Acṫ glac se misneaċ trá do ċonairc friġ
An ġaċ os cionn na cneis': ann sin ṫug dáiṁ
Air Ag'mon breiṫ air Muirnla, faoi n-a laiṁ,
'Gus le trom osnaġail d'folsuiġ a brón dub;
Co'ad 's bí an ċompluċd silt na n-deor go tiuġ:
" Is fíor go m-b' aṁail 's da m-buḋ ar a's eug,
" A ḃraṫair ġráḋaiġ, duit coṁraḋ leis na n-Greug',
" 'S gur b' uime ṫu 'cur, an coṁraic, rinneaḋ geall,—
" Ċum contaḃairt' bais, ó ḋream do ċleaċtuiġeas feal.
" Ní beiḋ gan toraḋ agus fós gan briġ,
" An coṁraḋ geara rinneaḋ leig an Troiġ;
" Ní gan ádbar, taoisgeaḋ fíon go fial,
" Na rinneaḋ dé uaġaim, le sgian' na ioḋbairt, stiall',
" Gid 's mall aig tuitlint dioġaltas ceart na n-Dea.
" Beiḋ fós 'g a imirt díreaċ, 's ní gan faṫ.
" Beiḋ dioġaltas trom 'g a ċarnuġaḋ air gaċ ceann;
" Ní fir aṁain, acṫ fós na mná 's a g-clann.

Εὖ γὰρ ἐγώ τόδε οιδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Εσσεται ἦμαρ ὅταν ποτ ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
Και Πρίαμος καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναιων
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι
Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται ὦ Μενέλαε
Αἴ κε θάνῃς καὶ μοῖρον ἀναπλήσῃς βιότοιο
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Αργος ἱκοίμην
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
Κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων.
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν,
Καί δὴ ἔβη οἶκόνδε φιλην ἐς πατριδα γαῖαν
Σὺν κεινῇσιν νηυσι λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών
  Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος
Θάρσει μηδε τι πω δειδίσσεο λαὸν Αχαιῶν.
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε καὶ μίτρη τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰ γὰρ δή οὕτως εἴη φίλος ὦ Μενέλαε.
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ' ἅ κεν παυσῃσι μελαινάων ὀδυνάων

" Na neiṫe beiḋeas, do ċígim anois ṫríḋ neul,
" Air m' eagna síóllsuġaḋ aṁail solais reul.
" Beiḋiḋ an Troiġ 's a daingain ṁóir faoi lár;
" 'Gus Priam 's a ṡlioċt, beiḋiḋ sgriosta léir 'san ár:
" N-diaiġ luċt na feille, lasaḋ Iob le fuaṫ,
" Gus sgarfaiḋ á sgiaṫ ameasg a naṁuiḋ, uaṫ.
" Aċt 's craiḋte beiḋeas mé, 'bráṫair le mo ló,
" Ma beir an lot so ṫu ó rioġaċt na m-beo.
" Caiṫfiḋ le náire filleaḋ air ais ó 'n Troiġ,
" 'Gus ċum a d-tír féin iompóċṫaiḋ Greug' a g-croiḋe,
" Fagail aig Priaṁ 'gus a ḋaoinib glóir',
" Gus fós Elin 'fuaduiġeaḋ 'ñ agaiḋ gaċ cóir':
" Béiḋ do ċnaṁa sínte air an g-ċuan,
" A measg na g-coigcrioċ, ċeilfeas orṫu suan,
" Searaḋ le easmailt 'ñ áit a m-beiḋiḋ 'ñ a luiḋe,
" 'Gus sgeaṫaḋ mar súd, an gangaiḋ ó n-a g-croiḋe.
" Is cuibe an ċrioċ air uaill agus air ḟearg
" Ard-ríġ na n-Greug, an flaiṫ ṁór-reimaṁal' garg;
" Filleaḋ gan tabaċt, n-deis geur-ḟaoṫair cruaiḋe,
" Le cablaċ fallaṁ 's Fiañe gan aon buaiḋ;
" 'S a bráṫair sínte, sgairuiġte ó n-a ġaol.
" Air túr, go sluigeaḋ an talaṁ me de'n t-saoġal.
Do freagair a bráṫair Muinla, gan aon uaṫ:
" Na cuir le d'imníḋe, eagla air an t-sluaġ;
" Óir ċoisg, ó bás do ṫabairt, an gaiñe dean,
" Mo niaḋ-nearc, lúireaċ, 'gus mo ċaṫa-léin.
" Ḋa ṫaob sin, 's dual duiñ altuġaḋ leis na Déac',
Air Ag'ṁon, " 's ċugaḋ tiocfaiḋ, fós fear-leaġ',
" Do béarfas duit áñ d' anroġ, ṁórán caḃair,
" Gus ṁaolfas do ṗianoiḋ, le mór stuaim 's le foḃair."

Ἦ καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα·
Ταλθύβι᾽ ὄττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
Φῶτ᾽, Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων ἢ Λυκίων τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
Βῆ δ᾽ ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα τὸν δ᾽ ἐνόησεν
Ἑσταότ᾽ ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχοῦ δ᾽ ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ᾽ Ἀσκληπιάδη καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων ἢ Λυκιων τῷ μὲν κλέος, ὄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο, τῷ δ᾽ ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βὰν δ᾽ ἰέναι καθ᾽ ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανόν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
Βλήμενος ἦν περὶ δ᾽ αὐτὸν ἀγηγέραθ᾽, ὅσσοι αςιστοὶ,
Κυκλόσ᾽ ὁ δ᾽ ἐν μέσσοισι πα ίστατο ἰσόθεος φὼς,
Αὐτικα δ᾽ ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν.
Τοῦ δ᾽ ἐξελκομένοιο πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ᾽ ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρην τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ᾽ ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς
Αἷμ᾽ ἐκμυζήσας ἐπ᾽ ἄρ᾽ ἤπια φάρμακα εἰδὼς.

An sin le Talbait gairm-ġiolla biñ,
Do labair, ċum Machain an leaġ', stuama, griñ,
“Do ṫabairt ċum Muinla loitte leis an gaṫ,
“Sgaol laoċ na Troiġeaċ le neart agus le faṫ”
“Tuar gáirdeaċais do-san, aċt do ċríċ na n-Greug,
“Tuar mórain leatroim, aṁgair agus eug.
“Do labair; 's buḋ luaṫ an gairm-ġiolla a g-cois'
A tóirriġeaċt Maċhain eolgaiġ air gaċ luis
Ċneasuiġṫeas; 's fuair é fairrseaċ air an b-faiṫ,
'N a ḟeasaḋ 'ñ a ṫimċioll toġa agus sgaiṫ,
Na laoċra croḋa, éaduiġṫe faoi n-a sgiaṫ',
Do lean ó Ṫríc na n-eaċ é ċum an gliaṫ:
“Tarr, Mic an leaġ', is mó air talaṁ clú,
“Taḃ'rt cabair' do stuaim', do Muinla ṫreun, faolċu
“Na feaḋña, loitte air an maġ le gaṫ,
“Sgaol laoċ na Troiġeaċ, le neart agus le faṫ,
“Tuar gáirdeaċais do-san, aċt do ċríċ na n-Greug,
“Tuar mórain leatroim, aṁgair agus eug.”
Air ċróiḋe an leaġ' na briaṫra so do ġoil;
Agus cum Muinla, deifriġ sé gan muil,
Tríḋ lár na feaḋña, 's fuair an ríġ, añ gné
Co cuain 's ċo socair, aṁail 's nár loiteaḋ é,
'Measg laoċra brónaċ 'giollaċt air an b-flaṫ.
Añ sin do ṫriall go d-tarrangó'aḋ sé an gaṫ.
Trá beiṫ 'g a ṫarrang, luibeaḋ siar an ḟriġ,
Sgaol giolc an gaṫ 's d' ḟág an bár a stiġ,
Toig gan muil an niaḋ-nearc, 'gus an gléas
Coġaiḋ, d'a ḃrollaċ 's dearc go griñ an léas,
Air a raiḃ an lot, 's duil an ḟuil duḃ dearg,
Tabairt maoluġaḋ do'n arrainn, d' ḟág an goiñe garg,

Πάσσε, τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
Καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
Ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
Τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵτ', ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο θέουσαι,
Ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
Ὣς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν ἔνθα τε νῆες;

Le íoc-lus bríġṫmar, ḋíbir pian is cráḋ,
Do ṫug d'a aṫair, Cirón sgait na leaġ,
Co'ad 's bí aig gleas an loit, a d' ḟág an gaṫ,
D'ion̄suiġ na Troiġṫe go deiffraċ an̄ an caṫ'.
Níor loic na Greug' iad féin a ṫriall go beo,
'Gus 'n̄-diaiġ na Troiġṫe, ion̄suġaḋ ċum an ġleo.
Bí an rúd le feicsint Agmon an t-árd ríġ,
A lár na feadna gan aon leisc, na sgíṫ,
Na sgáṫ; aċt fós air baoġal an ṁaiġ cur tóir,
Go d-tuillfeaḋ dó féin ard-ṫeastas, agus glóir;
Ċum beiṫ níos éasgaiḋ 's imeaċt tríd an maġ,
Ṫug cúram eaċra, 's (d) ḟon̄aiḋ, suas an flaiṫ
Do Eurimad mac Tolmaid, 's ċuir se do an̄ uṁal,
Air sgáṫ go m-beiḋeaḋ sé tuirseaċ leis an t-siubal,
Go fanfaḋ 'n̄ gar do; ḋeiffriġ ṫríd an t-sluaġ,
'S d'a mollaḋ, brostuiġ ceanfairt na n-eiċ luaṫ
" Na caillíḋe 'r neart no misneaċ, 'ġairgíḋig' Ġreug',
" Ní ċabroċaiḋ Iob le Troiġṫe,—luċt na m-breug:
" Aċt beiḋ a n-ablaig sgapṫa air an b-feur;
" 'Gus beiḋid 's a stiallaḋ fanga na n-gob geur.
" 'S a g-clan 's a g-ceile bearfam' lin̄ mar braiġe
" An̄ ar g-cuid luingsir, filleaḋ ṫríd an traiġe."
Aig castail claḋaire dó, nar ḟantuiġ an gleo.
Ġoin̄ dream na leisc', le briaṫraib spíḋaṁ' teo.
" Greug' na n-gaṫ geur, mo nuair! agus ṁo ċráḋ!
" Sib beiṫ mar eilid criṫeaḋ go léir le sgaṫ,
" An bíḋeas go faiteaċ, teiṫeaḋ ṫríd an m-bán,
" Le tuirse fan̄, agus de eagla lán.
" An mian lib beiṫ go leisgaṁail, 'gus gan brúġ
" Fuireaċt go n-ion̄soċtaḋ foirne treun' na Troiġe

Εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅλε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὔλαμὸν ανδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο.
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκὴν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας
Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν
Ἰδομενεῦ, πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠλὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσι σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ' ὥσπερ ἐμοὶ πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώ·
Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ' οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα
Ἀτρείδη μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι ὥς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ' ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσετ' ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.

“G-ceart-lár ar g-coblaiġ, a's go m-beareaḋ Iob
“Cóngnaṁ do cladaraiḋ—sgig na feana is doiḃ.”
In sin do ṡiubail go tiġearnaṁdil ċrid a b-faiċ,
Raib toġa na feaḋna cruin áñ, agus sgaiċ;
'Gur casaḋ leis na Creiċe trean' do bi
Suas tarr'nuiġṫe añ caṫ' faoi Idoṁán an riġ,—
Fear toiseiġ an ċomplaċt,—aṁail le fiaḋ-ṁuc teañ
'S an deireaḋ faoi Merion, lean go h-uṁal an céañ.
D'a b-feicsint, líon a ċroiḋe le gáirdeas ṁór,
'Gus sgéiċ mar sud, a ġáirdeas añ a ġlór.
“Idṁain alga, measg na laoċra is tú
“Is mo do ṫuilleas ceañas agus clú;
“Air ḟaiċ an gleo, na anns an b-fleiċ cruin,
“'Nuair bideas an biaḋ 'gus fós an deoċ 'g a roiñ;
“Trá ḟaġas ġaċ neaċ, reir ṁisúir airide, fíon,
“Ort ní'l aon riaġal na toimisc, aċt do ṁian.
“Mar cuaċ an ardriġ, líonta suas go bár,
“Feicfear faoi ṁaoil do sgála, air an g-clár.
“Aċt teiġ air d'aġaiḋ, cosgaraċ añs an gleo
“Cruṫuġaḋ na b-fearta, ṫuil ḋuit mórán cloṫ.
Do ḟreagair Idṁain: “beiḋ ḋuit réir mo ġeall
“Dilis, gaċ am; ní deanfad ortsa feall.
“Aċt briosduiġ na Greug' amaċ go deifreaċ teañ,
“'G ioñsuġaḋ na Troiġṫe, 'na bídeaḋ siad leisgaṁail, fañ!
“An dream gan coingioll bris a n-gear le breug,
“'S do ṫuill mar díoġaltas, casgairt agus eug.
De labair, 's do ċuaiḋ—a ċroiḋe le gáirdeas lán,—
'Nait' raib tréan cinfairt faireaċ air an m-bán,
Maċ an dís le uiṁir complucḋ tiuġ
'H a timċeoll tárr'nuiġṫe, aṁail nealta duḃ':

Ὡς ἔφατ᾽ Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ
Ἦλθε δ᾽ ἐπ᾽ Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Τώ δὲ κορυσσέσθην᾽ ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
Τῷ δέ τ᾽, ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
Φαίνετ᾽ ἰὸν κατὰ πόντον ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
Ῥίγησέν τε ἰδὼν ὑπό δε σπέος ἤλασε μῆλα
Τοῖαι ἅμ᾽ Αἰάντ σσι Διοτρεφέων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ᾽, Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν οὐ γὰρ ἔοικ᾽, ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο.
Τῷ κε τάχ᾽ ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος.
Χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ὡς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλους·
Ἐνθ᾽ ὅγε Νέστορ᾽ ἔτετμε λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα τ᾽, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε.
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
Πεζοὺς δ᾽ ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ᾽ ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.

Mar treadaiḋċaoraċ dearcaḋ ó ġuais carraig',
S do ċiḋeann slám ceo, aig snáṁ os cionn na fairrg',
Duibacan go mór d'a ḟeoluġaḋ leis an n-gaoṫ,
'S a corruġaḋ stoirm, dorca mar an oiḋċe,
Le imniḋe líonta biḋeann a ċroiḋe, 'sa trá,
'S cruinniġeann a ċuram, ann's an g-cró faoi sgáṫ.
Mar sud ċo dluṫ, 's ċo bruṫṁar air an maġ,
Ḃí na treun ġairgiḋ' ulṁuiġṫ' leir ċum caṫ',
Éaduiġṫe le lannaib, 's sgiaṫaiḃ dluḃ' mar neul:
Líon aṫar Agamon: súd mar ċantuiġ 'ḃeul:
" Is níḋ gan feiḋm, 'gus fós buḋ níḋ gan fáṫ,
" Beiṫ brostuġaḋ laoċra lán de céiṁ 's do ḃláṫ,
" A tá le gníoṁṫaiḃ calma, agus neart,
" Brostuġaḋ na feana uile ċum mór-ḃeart.
" Mirneaċ mar sud, a ġ-croiḋe gaċ laoċ, is truaġ,
" Nác n-deanan Deaṫe dusacṫ ṫríd a t-sluaġ,
" Da m-beiḋeaḋ gaċ gairgiḋeaċ mar na Aiaiġ, buḋ geárr,
" Go m-beiḋeaḋ an Troiġ faoi léir-sgrios, 'gus faoi lár."
Do laḃair 's do ċuaiḋ níos faide ṫríd an maġ,
Ċum cinn na fianna ḃrostuġaḋ ann an caṫ':
'Gus fuair an curraiḋ aosta Nestór maiṫ,
Coṁ'pluġaḋ a ċuid fear tarr'ngṫe air an ḃ-faiṫ.
Do ḃí 'n a ṫimċioll Ċromi, 's Ṗleagon mór,
'Gus Aimon, 's Ḃias, agus Alastór.
Taoḃ 'ḃ-fos ḃí marcaiġ 's cárr, mar balla dian
Taoḃ siar ḋó coisiḋe, compluċd toġṫa treun.
Fágaḋ do claḋraiḃ áit air ċúl na g-cár,
Ċum nac d-teiṫeaḋ, dunta suas s-an lár.
Ċoṁairliġ air tus, 's go h-airiḋe na marc sluaġ,
" Gan briseaḋ amaċ ó'n líne' ceart go luaṫ.

Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ᾽ ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
Σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ·
Μηδέ τις, ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
Οἶος, πρόσθ᾽ ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι
Μηδ᾽ ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ᾽ ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ᾽ ἅρμαθ᾽ ἵκηται
Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε᾽ ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν λήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ᾽, ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γούναθ᾽ ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη·
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοΐιον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
Ἀλλ᾽ οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν.
Εἰ τότε κοῦρος ἔα νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ᾽ αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ
Εὗρ᾽ υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον,

“Na eaċra cosgaḋ fós, ’gus borb ċlaon
“ Na marcaċ féin ro ḋoċċaraċ ar srian,
“ Le dul air aġaiḋ, ar mór ċalm, teann,
“ S gan fanaċt siar, go aonṁar gus go fann.
“ Do laoċ ma ṫarluiġeann tuitim ar an g-cás,
“ S ceann eile ionnsuġaḋ n-deis a ḃeiṫ air lár;
“ Na bíḋeaḋ gaḃṫa leis an t-srian a láṁ,
“ Aċt le trom goinne ionnsuiġeaḋ sé an naṁ.
“ Do fuair le stuaim mar sud ar sinnsir buaiḋ,
“ Air ḃailtiḃ móra, ’gus air ḃallaiḋ’ cruaiḋ.”
Do ċomráḋ an ċurraiḋ eolgaċ, ’raiḃ a ġlór,
Fan le aois, do ṫug an flaiṫ áird mór.
’Gus labair: “ is truaġ naċ b-fuil do neart gan claoiḋe,
“ ’S do luṫ ċo úr ’s ċo laidir ’s tá do ċroiḋe:
“ Aċt faraoir! tá ’n aois, do ḃeir a cuairt go mall,
“ Múċaḋ an misniġ, ’s laguġaḋ luṫ gaċ ball.
“ Mo nuair! nár ḟan leat, neart na h-oige ’s blaṫ,
“ S naċ caiṫiḋe eile, d’ḟág an aois faoi sgáṫ.”
“ B’ait liom,” do ḟreagair, “ an oige ’gus an neart,
“ Bí liom sa trá, ar imir mé mor ḃeart—
“ Eruṫal alga ḟagail faoi ṫrom ċeo
“ Na h-euga sínte, gan aon sméid, na deo.
“ Aċt ’s anaṁ faġṫar duais na n-Deiṫe cruin,
“ Fa leiṫ ’s reir ama, ’s gnaṫaċ doiḃ ḃeiṫ da roinn.
“ An súd ḃí aġam lúṫ na h-oige, ’s baois,
“ Anois tá roinn liom eagna ’s ciall na h-aois’;
“ Comarluġaḋ curraiḋe ’s cuiḃe do ṡeanóir fann;
“ S an gleo ḃeiṫ ’g imirt, ’s dual do oglaiġ teann.”
Cuir an gaisgiḋe aosta aṫas air an b-flaiṫ:
Ar sin do ṫiúbail go deifreaċ ṫríd an b-faiṫ,

Ἑσταότ᾽ ἀμφὶ δ᾽ Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς
Αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεὺς
Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
Εστασαν οὐ γὰρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς
Ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ᾽ ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώ ωνὁρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
Τοὺς δὲ ἰδων νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο Διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε κερδολεόφρον
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε μιμνετε, δ᾽ ἄλλους;
Σφῶϊν μέν τ᾽ επέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ᾽, ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ᾽ ἐθέλητον.
Νῦν δὲ φίλως χ᾽ ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ,
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδοντων;
Πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν; ὁππότ᾽ Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἔφ᾽ ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,

'Gus ḟuair Muinesta—marcaċ an mór ċlu
'Na seasaḋ 's 'ñ a ċimċioll daingnuiġṫe fo tiuġ, dlúṫ,
Foirne na Aten'; agus leo-san, gar
An gaisgiḋe céimaṁail Odís, sgaiṫ na b-fear
A stuim, 's luċt Ceisil treunṁar tarr'nguiġ', suas:
Oir fós níor gair, fuaim caṫa air a g-cluas.
Ní raiḃ na fiaña, Greuga 'gus Troiġṫe
Aċt, n-deis an ḟuagraḋ,—corruġaḋ áns an t-sliġe:
Ḃí an dís a ḟeiṫeaḋ air ṫeaċt do ḟeanas fíor
O'n ngleo sa lár, ċum iad-san ḃí b-fad siar
Le triall ċum caṫa: dearċ fa deara an flaṫ
Na fir gan moṫuġaḋ, 's brostuiġ iad an caṫ.
"'Ṁic 'Peati ríoġúil, 's táir ċo cinte an diol
"'Gus tusa Odis 'fear gan cuiḃe 'g-cial,
"Siḃ beiṫ añ aonḟeaċt, fuirreaċt siar le crít,
"Leigan do cuirraiḋ eile an coṁlañ rit:
"Siad toġa na laoċra, 'gus na maiṫe saor,
"Ḃuḋ cóir beiṫ d-tusaċ lár an caṫ' mar ċaor;
"Óir siad is gnaṫaċ beiṫ 'd-tusaċ tabairt fair',
"'Nuair beirtear cuireaḋ ċum do ṫeaċt an clair;
"S leo toġa na fleaḋ, caiṫeaḋ réir a mian,
"S na cuaċa lána trom-fairsceaḋ de'n ḟíon:
"'Nois níor ṁisde liḃ deiċ g-compláċd Greug
"Dul roim 's-an b-faiṫ a scapaḋ air a's eug."
Ṫeilg oir, Odís, aġaiḋ gruamaċ, geur:
"Is ait an ċaint do sgeiḋ uait añs an aer,
"Ag cur 'ñ ar leiṫ gur claḋraiḋiḋ siñ atá,
'A caiṫeaḋ ar n-am go leisgaṁail, 'gus gan faṫ:
"Lastar an caṫ gan aṁras 'gus gan sgíṫ,
''Gus bíḋeaḋ na Greuga measgṫa leis na Ṫroiġṫ'

Ὄψεαι ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κέν τοι τά μεμήλῃ
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων σὺ δὲ ταῦτ᾽ ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ᾽ ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο πάλιν δ᾽ ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γάρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε τὰ γὰρ φρονέεις ἅτ᾽ ἐγώ περ
Ἀλλ᾽ ἴθι ταῦτα δ᾽ ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ᾽, εἴ τι κακὸν νῦν
Εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν.
Ὣς εἰπών, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλους·
Εὗρε δὲ Τυδέος υἱόν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ᾽ ἔν θ᾽ ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι.
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήϊος υἱός.
Καὶ τόν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις, τί δ᾽ ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ᾽ ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι.
Ὣς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ᾽, οὐδὲ ἴδον· περὶ δ᾽ ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ᾽ ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων.
Οἵ ῥα τότε στρατόωνθ᾽ ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους
Οἱ δ᾽ ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον, ὡς ἐκέλευον·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων

“ Do ċíḋḟír aṫair ċeanṁail Telmaiċ fan,
“ 'G ioñruġaḋ an naṁ go misnaṁail, 'gus go teañ :
“ Is ḃaosṁail ḋ'aifirt, ciḋ gur cruaiḋe le ráḋ.”
Goill air an flaiṫ go n-dearnaiḋ an laoċ do ċraḋaḋ;
'S le smíg' air aġaiḋ 'gus le teanga caoin,
D' ḟreagair aris go saiṁ agus go mín :
“ Odis alga, laoċ na h-eagna ṁoir ;
“ Do ṁolaḋ ni eigin, 's cáin taḃairt ḋuit, ní ċóir.
“ Le misneac preabañ 'gus le goil, do ċroiḋe,
“ Liom beiṫ air aon ċoṁairle 's gnáṫ leat añ gaċ níḋ.
“ Aċt 'nois ċum Caṫa : de mo ḃriaṫraiḃ borb'
“ Ni ḃeiḋ le faġail aon cuíṁne, na aon lorg :
“ Leirgníoṁ 's cuiṫuġaḋ ḃéarfaiḋ ḋuit na Diá.”
'S do ṡiuḃail air aġaiḋ, n-deir mar sud do ráḋ :
'Gur fuair mac Tida Dimud na móir réim',
'Measg marcaċ 's cáirr, gan fós aig taḃairt céim'
Añ aircis gleo, 'gus Stéanlo an treun fear
Mac Ċapain, dís do ḃí d'a ċeile gar.
Le briaṫraiḃ gointaċ' labair leis an flaiṫ,
'G aifirt a leisc 's 'g a ḃrostuġaḋ añ ċaṫ :
“ Nior ḋual do Ṫida beiṫ a criṫ sa n-gleo :
“ Go treun an naṁuid ioñruġaḋ ḃuḋ gnaṫ ḋo,
“ Réir stair' na ḃ-fíñir 'ċonairc na mór feart'
“ D' ḟoilsuiġ añ am a ġoil agus a neart'
“ S cui'n liom an t-am a d-tainic ċum ar g-críċ,
“ S a g-caṫair Muiċean riñeaḋ feall gearr, sġíṫ,
“ Mar aoiḋiḋ ḟaltaṁal' 's leis na maiṫiḃ do laḃair,
Go d-taḃarfaḋ cuíḋeaḋ 'ñ aġaiḋ na Theḃa 's caḃair
De ġaisgíḋ'iḃ toġa : Le n-a ċaint do ċlaon ;
Aċt Joḃ le coṁarṫa feirg' ċoisg a ṁian :

Οἳ δ', ἐπεὶ οὖν ᾤχοντ', ἠδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἔπι Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
Αὐτὰρ ὁ βῆ· πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίῤῥοθος ἦεν Ἀθήνη.
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων
Ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ δέ τ' ἀμείνω.
  Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
  Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
  Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.

“D' ḟil, 's nuair riaċt an tír a b-fuil an t-aun
“Asof mór a 'ainm, le n-a ṫuile lán,
“Ag úruġaḋ na n-glas bruaiġ, ċuaiḋ an laoċ neaṁḟan,
“'S d' ioñsuiġ go h-aonṁar caṫair na Theba teañ:
“'S fuair de ṡliocḋ Cadṁuis uiṁir mór air leiṫ,
“A riġ-lan Eaċluis, cruiñ'te aig an ḟleaḋ.
“S cíḋ é beiṫ 'ñ a oilṫireaċ aonṁar anns an triaṫ;
“Ċuir fuagraḋ cogaiḋ orċu gan aon sġaṫ;
“'Gur buail go léir gaċ raiḃ de laoċraiḃ añ:
“Do bí leis Aten tabairt bríġ d'a lañ.
“Falluiġṫe le náire 's feoċaḋ suas le feirg,
“Riñe sliocṫ Cadmuis luiḋċan añ a leirg,
“De leiṫ-ċéad laoċra toga faoi dís fear,
“Maon ua Aemon, a's Lucfoin calmaċ, mear.
“Do sġrios se an t-iomlán, níor ḟág beo aċt aon
“An t-ár le n-aiṫris; 'gur buḋ é so Maon.
“Mar súd bí an t-aṫair; ní ṡaṁuil a ṁac a g-ċlúṫ;
“A m-beul níos abaiḋ, aċt ann gníoṁ níos lúġ':
Ṡortuiġ Dímud, agus le urram ṁór
Do 'n ard-ríġ, ċeap ó freagaraḋ ṫab'rt, a ġlór.
Níor ḟaṁ'l mac Capain 'ḟreagairt: cad e 'n ḟáṫ.
'Naċ réir stair na fírine ta do ráḋ.
Riaṁ fós ar sinnsior níor ṫug oirraiñ bárr,
Teaḃ na seaċt n-doras d'ḟágamar faoi lár;
Cíḋ teirce ar b-fir, muiníneaċ as Job,
'Gur congnaiṁ Deiṫe ḟabrac bi d' ar d-taob:
Aċt iad-san ṫuit le dobeart agus baois;
A g-clu tám, rómpu, cíḋ táid róṁaiñ añ aois.
Do labair Dímud, air do beul cuir cosg;”
Dearcaḋ 'sanam air Stéñial le geur rosg:

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν.
Τούτῳ δ' αὖ μεγα πὲνθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην.
Ως τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν (οὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,)
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,
Αζηχὲς μεμακυῖσαι ἀκούαι ὄπα ἀρνῶν·
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς
Ἀλλὰ γλῶσσα ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

"Ní dual beiṫ caiṫeaḋ sríde leis an flaiṫ,
"Tá brostuġaḋ Greuġ' go h-imniḋeac ċum an ċaṫ',
"'S ḋó beiḋeas mór-réim, ma ḟáġan na Greuga buaiḋ;
"'S má biḋeaṅ bualte, luiġfiḋ air go cruaiḋ
"Mi-áḋ na feare: corruiġ uait, biḋeam' beo,
"'Gur faġṫar siṅ go calmaċ aṁs an gleo."
Do labair; 's do ṫuirling air a b-faiṫ go léim
S ó' n g-cliab-brat uṁa bris le uaṫ, mór-ġéim:
Amail mar tona treuna, tiuġ na fraiġ,
Corruiġṫe le gaoṫ 's a seolaḋ ċum na traiġe,
'S eirġeaḋ go borraċ 'gur go bagrac, lán,
Suas ṫar gaċ carraig, fluċaḋ le cuar bán.
Mar súd le feirċint, bí na línte duḃ'
De Greug' aig ionsuġaḋ, ann an ċaṫ go tiuġ.
Gaċ roiṅ faoi ċeannfart, 'leaṅ é gan aon rucd,
Amail 's da m-beiḋeaḋ baiṫte guṫ a lár a n-ucd;
O'n armail soillseaċ bí d'a sgapaḋ fór
Do líon an maġ go léir le lóċran mór.
Níor ḟaṁail na Troiġṫe, bí mar ċaoiriġ cruiṅ,
A mannaċ trédaiḋ toicaṁ'l gan aon roiṅ,
Na teoraiṅ eatra, ṅ-deir gaċ sgoṫ aig teaċt
Cum iad air maidin 'ċruṫuġaḋ 'ṅamsir bleaċt'.
Biḋeann cnoc a's gleaṅ tabairt freagraḋ air a n-gáir,
Trá biḋeas air bealaċ a g-cuid uan tabairt fair.
Mar sud bi Troiġṫe le na n-gairṫiḃ geuir',
A blaoċ, 's a líonaḋ le n-a n-gláim, an t-aer.
Nír ḃ' ioṅan a n-guṫ, óir mearsgṫa leis na Tróiġṫ'
Bí 'n-iomaḋ oilṫiġ cruiṅ'ġṫe as gaċ crié.
Bí Deiṫe brostuġaḋ air gaċ taoḃ an t-ár.—
Aten le Greuga, 's leis na Troiġṫe, Mar

Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔβχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
Επληντ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἐνθά δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γεῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
Κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης.
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
Ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' εκάλυψεν·
Ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ

'S an b-fait, air cuṫaċ bí sguabaḋ Eagla a's Uaṫ
A's dearb-ṡiur Mairt, síor ádbar sgriosa,—Fuaṫ,
A bídeas air d-túis air talaṁ, ísiol, fann,
Criocaḋ, 's fa deoiġ, a falluġuḋ a neulta, 'ceann;
Lasaḋ na sluaiġte le n-a gaeṫe goirg';
Gus a fagail ansoiġ 's ornaġail air a loirg.
'Nois d'ionnsuiġ 'ċeile air an ṁaġ go luaṫ,
A g-comrac ṁilteaċ, boirb, an da ṡluaġ.
A g-comlan fastuiġṫ', bí gaċ laoċ 's gaċ lann,
Gus dluṫ le ceile bí a g-cliab-ḃrait teann'.
Le teas an ugra bí da ċluinns gaċ géim,
Do ṫug gaċ sgiaṫ ó buille 'gus ó béim.
Bí eugċaoin 's buaḋ-ġáir meargaḋ ṫríd an ár,
Ó'n drong do ṫuit, 's ó'n drong d' ḟag iad fa lár:
Le fraoċ an roċair a's an sgriaoilleaḋ geur
Do bí le frasa fola failc'te an feur.
Mar aib'ne sleiḃe borta le gaċ sruṫ,
Do ṫig anuas ó bárr na g-cnoc go tiuġ,
'G ionnsuġaḋ a ċeile ó da taob 'sa n-gleann,
'S a deanaḋ saob-sruṫ le na tuilte teann';
Dearcann an tréadaiḋ ó n-a ċreag, le uaṫ:
Mar sud bí comlan milteaċ an da sluaġ.
Le trean laiṁ Antloċ, ṫairluiġ mearg na d-Troiġ'
Bás an ċead laoiċ; do ṫuit Ecepol faoi,—
Trean ṁac Ṫalsia d'ḟagaiḋ sinte ann
Na sleiġe, d' oscail caṫ-bar blaoiġeaċ a ċinn:
Tríd ċneis eadain, ċuaiḋ go d-ti an ċnaṁ
Gus ḋruid an bás a suile le n-a ṫaṁ.
Ṫuit mar ṫuir daingean, le trean buille naṁ.
Do dearc é titim Elfinór an ríġ—

Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γὰρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Πλευὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἀνδρ' ἐδνεπάλιζεν.
Ἐνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
Ηΐθεον θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκν· μινυνθάδιος δὲ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ νιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὣς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
Λείη· ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·

Ceanfairt luċd Abaint—calmaċ a g-croiḋe;
Glacaḋ le n-a airm, ċum e noċtuġaḋ, tnúṫ,
B'ail leis a ṫarraing 'leiṫre as an m-brút;
Aċt ċlis a doiġ, óir trá do bí sé ċlaon
Ċum tarraing an gaṫ, dó ṫuirlin sleaġ air féin,
O láiṁ Aġnóir, go toban 'gus go trom,
'N-uas triḋ n-a ṫaob, bí fagṫa gan sgiaṫ, loṁ:
Do sgaol an sleaġ a briġ agus a bruṫ,
'Gus d'ealuiġ amaċ an t-anam leis an t-sruṫ.
'N a ṫimċioll sínte air an ḟaiṫ, faoi eug,
Las suas tean̄ ugraḋ eidir Troigṫe a's Greug';
Mar all-ċuin ciocraċ', sud iad suas go léim,
'Gus laoċra ladraḋ laoċ le neart a m-béim.
Ṡín Maċ treunṁar Simús an u ḃláṫ,
Do ṫug a ṁaṫair air an t-saoġal 's-an trá,
A n-dearnaiḋ air bruaċ aibne Siṁois, sgíṫ,
A's í aig filleaḋ ó ċnoic Id' 's-an t-sliġe.
N-deis tréad do breaṫnuġaḋ, agus mar buḋ coir,
Cur air a h-aṫair 's air a maṫair tóir'.
Is uime baist siad Simus air ó'n áun
Aċt aois an oglaiġ, faraoir! nír ḟan lán.
Ċum cuituġaḋ an ċuraim, ċaiṫ siad le n-a maċ;
Agus beiṫ aċu an̄ a n-aois mar ṫac:
Buḋ geárr a laeṫe sínte faoi geur lan̄,
Ṫeilg treun ṁac Tealmuin ó n-a laiṁ go ṫean̄.
O'n uċd go gulain̄ ċuaiḋ an trom ḟleaġ ṫríḋ,
Ċo tean̄ bí an t-oircar, 'gus ċo mor a bríġ.
Mar (b) ḟeilidan sínte d' ḟás air anaċ dub
A tarraing súġ 'gus coṫuġaḋ nios o'n t-sruṫ,
Croċaḋ a ċin̄ breaġ, gléiste le n-a ċraob',

Τὴν μεν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
Ἐξέταμ' ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ·
Η μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμιδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας Διογενήςτο ῦδ' Ἀντὶφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί
Τοῦ μὲν ἅμαρθ' ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐ: θλὸν ἑταῖρον,
Βεβλήκει βουβῶνα νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα
Ηριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ νεκρὸς δέ οἱ ἔππεσε χειρός
Τοῦ δ' Ὀδυ: εὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμ:νοιο ψολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθπι χαλκῷ
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὰν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
Ἀμφί ἑ παπτῆνας ὑπὸ δὲ Τρῶε, κεκάδοντο,
Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντο;· ὁ δ' οὐχ ἅ ιον βέλος ἧκεν,
Ἀλλ' υἱὲν Πριάμοιο νόθ ν βάλε Δημοκόωντα
Ὀςοί Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειάων.
Τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑταροιο χολωσάμενος βάλε δουρὶ
Κόρσην ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη τὸν δὲ σκότος ὄσσ κάλυψε
Δούπησεν δὲ πεσὼν ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ αὐτῷ
Χάρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,

S'a sgairṫa amaċ go blaṫaṁail air 'gaċ taoḃ.
Air ar ṫoig saor-ċrain, ċum é do ġearrad, sealḃ
'Gus le n-a ṫuaġ as roṫa-ċár do ḋealḃ.
Mar an crann baiñte, cruiñigead le n-a ġeug'
D'ḟág trean lañ Mac an t-og-laoċ faoi eug.
N-aġaiḋ Mac sgaol Antisus a lañ ġeur,
D'ealuiġ an gaṫ a leiṫre añs an aer,
'S ḟín Leucas cairid Odis air an maġ,
'S é sgiobad aḃlaiġ Simuis ṫuit 's-an g-cat.
Ṫuit ó n-a láiṁ an t-aḃlaċ air an t-sliġe,
'Gus ṫuiṫ se féin os cioñ an aḃlaiġ faoi.
Ḃí Odis calma líonta suas le feirg,
Ag dearcad a ċairid ḟínte áir a lleirg;
Gus d'ioñsuiġ lár na toiseaċ le na llañ
Do ṫarraing 's do ċroċ añ áirde suas go teañ.
Breaṫnuġad air aġaiḋ 's air gaċ ṫaoḃ air fiar,
Le suil do ḟeoil an naṁuid le críṫ, siar.
Níor sgaol an trom-ḟleaġ an tréan laoċ gan feidm,
Oir air ṁaċ feirid Priaṁ ṫuit a beim,—
Ar b' ainm Deaṁċon, tainic ċum na Troiġe
Ó Abuid na n-eaċ luṫ'; 'gus d'ḟág 'ña luiḋe:
Le mór neart Odis teilgṫe, ċuaiḋ an riñ,
A steaċ ṫríd ṁalaiḋ eadain trearna an ċiñ,
Áir ḟuilib ṫuirlin slama troma, ceo,
Gus leus na beaṫa múċ' faoi ḃrat go deo,
Faoi ḟuan an ḃáis ṫuit air an tlaċd go crom,
'Gus géim ó' eaduġad airm torran trom.
Le muin'in líonta, ġáir go h-árd na Greug'
'Gus lom an dream ḃí sínte aig an eug;—
Sior dul air aġaiḋ: 'nuair d' ḟoilsiġ Feaḃ a ḃruṫ,

Ἰθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
"Ορνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Αργείοις ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέ θαι ταμεσιχροα, βαλλομένοισιν.
Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέαπ έσσει
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ωρσε Διὸς θυγάτης κυδίστη Τριτογένεια
Ερχομένη καθ ὅμιλον ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο
"Ενθ Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι,
Κνήμην δεξιτερήν βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πειρως Ἰμβρασΐδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει·
Αμφτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
"Αχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίησι
Κάππεσεν ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσας
Θυμὸν ἀποπνείων ὁ δ ἐπέδραμεν ὅς ῥ ἔβαλέν μιν
Πείρως οὖτα δέ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν ἐκ δ' αρα πᾶ αι
Χύντο χαμαὶ χολάδες τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενος βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας ἐκ δ ὄβριμον ἔγχος
Ερπάσατο στερνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ
Τῷ ογι γα τέρα τύψε μέσην ἐκ δ αἴνυτο θυμόν

Ó ḋún na Troiġe togbail suas a ġuṫ.
"Ċúċa, a Ṫroiġṫe 'gus na tréagaiḋ an buaiḋ
"De ċloic' ní dealbṫa 'g-colain, na de ċruaiḋ,
"Naċ n-airóċṫaḋ béim buir n-goiṁṫe, fáġail loirg
"Na laṁa treun do sgaol na gaeṫe borb.
"Ó Aċuil, ádbar eagla ní'l, no fáṫ,
"Óir tá le dubron aṅ a boṫ ḋa ċráḋaḋ."
Mar sud ó 'n g-cairsiol las le gaeṫe teo
Feaḃ na Troiġṫe, 's brostuiġ aṅ a ġleo.
Co'aḋ 's bí bean-cogaiḋ calma, inġíon Job,
Air fúd na n-Greug' ḋ'a m-beoḋċan, air gaċ taoḃ.
Do ṫuit maċ Aṁaruces, Dior air an m-ban,
Le carraig sínte, mar bí do, aṅ ḋan,—
'Sgaol Piras treun do cuirreaḋ as a g-cric
Ar b'ainm Aenios, go ċaṫ na Troiġe,
Le fóir neart teilgṫe, ṫuirlin an cloċ borb
Air an g-cos ḋeis, a brisseaḋ cnáṁ na loirg'
'S a reubaḋ fós na feaṫe air gaċ taoḃ,
'S air lár a fágail Dior, leis an n-gníoṁ,
'G agairt a ċáirdiḋ, síṅ a láṁ go fan,
Sé ḋ'ionnsuiġ an naṁ é le n-a ġoiṅe tean.
O ċláir an trom loit, ṫainic na mionaiġe teo
'Gus d 'ḟalluiġ an bás a ṡuile faoi sláṁ ċeo.
Ċuir Tuas coṡg air Fíras an a raṫ,
'Gus 'n-aġaiḋ a brollaiġ tarraing a ġeur ġaṫ;
D ionnsuiġ an gaṫ a ċliablaċ 'gus do ġeáirr,
An ċuis de'n sgaṁan buḋ gaire le n-a bárr.
Ḋruid gar do Ṫuas tarraing le neart a riġe,
An t-sleaġ ó'n loṫ a raiḃ sí aṅ a cruṫ,
'S go luaṫ, go calma ṫóig sé suas a ċolg

Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
Θρήϊκες ἀκρόκομοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,
Ωσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤτοι ὁ μὲν Θρῃκῶν ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ηγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.

Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν
Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μεσσον, ἄγοι δὲ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐροήν
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο

'Gur riñeaḋ cláir mór ṁílteaċ añ a bolg,
'G a ḟagail sínte marḃ air an ṁag,
Aċt leis níor eiriġ, ḃaint de beirt an caṫ;
Oir ḃí 'ñ a ṫimċioll le láiñ faide geur'
'Gur cloig faoi árd ċioḃ riñċeaḋ añs an aer,
Uiṁir de laoċ' na Trasia, lán de ruaḋ
'S ċuir air an g-curaiḋ calma, ruaig go luaṫ.
  Mar sud ḃí dís de ciñfeirt treun air lár,
Ḃ-foċair a ceile air an faiṫ 's an ár,
Ceañ de ṡlioċd Eafuis, 'gur ceañ eile as críċ
Na Trasia ó ṫuaḋ añ aon feact leis 'ñ a luiḋe
'S ḃí mórán marḃ, sgarṫa tríd an m-bán,
S an maġ go léir le fuil 's le aḃlaiġ lán.
Da treoroċaḋ aon neaċ ṫríd an g-caṫ, bean-dea
An ċogaiḋ an lá sin, cúṁduiġṫe faoi n-a sgáṫ,
Gur leiṫe air laiṁ 'g a coisint ó ḃruṫ ġeur
Na saġaide sgaoilte, aṁail ceaṫ' s-an aer,
S ciñte naċ ḃ-feicfaḋ añ aon laoċ aṁain,
Do beiḋeaḋ le easḃuiḋ misniġ 'ñ aḋḃair cain:
Le teañ an torċair ḃí 'ñ a luiġe air lár,
Na Troiġte 's Greuga, measguiġṫe ans an ár.

NOTES.

(a) Banṡaċ. For missiles, such as darts and arrows, we have a variety of Irish names, as may be seen in several parts of the preceding translation. In accordance with a rule which I have stated at the commencement of the notes, I have preferred the phrases in general use to words more rarely found in circulation. In rendering a poetical work such as Homer into the Vernacular tongue, one, in his choice of appropriate language, must be influenced, not only by its sense, but also by its sound and measure, and though the epithet "banṡaċ" for an arrow is not now a familiar one, the harmony of the verse as well as the avoidance of a frequent repetition of the same words required its adoption.

(b) Mar ḟeilidan ṡínte, line 551.

The beauty of this passage, likening the warrior slain in the bloom of his days to a young poplar felled by the woodman's axe, would be felt in any language and by any people. It is peculiarly exquisite in our language, so redolent of the sylvan scenery in which our people, from the earliest period of our history, so much delighted.

Of the Fifth Book, promised for some time, I now give to the public the Irish version. Besides its extraordinary length, which required corresponding attention, there were other causes that contributed to delay its publication. I do not here allude to the several duties of stated recurrence, that must occupy the chief portion of one's time. But since the translation of the Fourth Book, I have been engaged in the more serious work of giving an Irish version of the Bible; and of that time which before was allotted to the Iliad and the Irish Melodies, the chief portion has been since bestowed, on the translation of the Books of the Pentateuch. Both those works are not altogether of an uncongenial nature: they mutually illustrate, as they relieve and diversify each other. Though Homer may be justly considered the father of profane, as Moyses unquestionably is of sacred literature, yet both exhibit features of striking similarity, such as the graphic simplicity with which they describe the primitive and patriarchal manners of ancient times, and more particularly, the solemn and religious rites of sacrifices, by which leagues and covenants, were ratified between kings and contending armies. As the chief topics of this book are summed up in the compendious argument, as it is called, by which it is prefaced, I shall only observe, that no book displays more of the bold and daring invention, in which Homer surpasses all other poets. In some of the other battles, the several warriors are distinguished by great feats of valour; but here, one in particular, Diomede, is singled out as equalling the gods in fight, performing prodigies which no mortal could achieve, until he provoked the gods themselves to descend and take a part in the contest, and forced Mars and Venus to quit the field, after experiencing the effects of his fury.

✠ John, Archbishop of Tuam.

Tuam, March 6, 1860.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

Ραψῳδια ἢ Γραμμα ή.

Ὑπόθεσις τῆς Ε΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

Διομήδης, Ἀθηνᾶς αὐτῷ Συλλαμβανομένης, ἀριστεύει καὶ πολλὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δὲ Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ, πληγέντα ὑπ᾽ αὐτοῦ λίθῳ Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

SUIM AN CUIGMAD LEAḂAIR.

Ionsuiġeaṁ Diomud agus marbuiġeaṁ morán gaisgiḋiġ le comairle agus le congnaḋ Atin. Loisceann se Aiffrid aṁ a laṁ, agus Mar timċioll na leasaraċ. Deanaṁ Apoll Aonġus a ċosaint agus é buailte le cloic. Marbuiġeaṁ Sarpedon Tlepolem. Cuireaṁ Iob smaċt air Ṁar, leiġearaṁ é Paión fear leaġa na n-Dia.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ε

Ἐπιγραφαί.

Διομήδους ἀριστεία.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο·
Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων·
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
Τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

AN CÚIGEAḊ LEḂAR.

Líon Atin Díomud suas le neart 's le lúṫ
Ċum do gnóṫuġaḋ mór ċeime agus clú,
'S go m-beiḋeaḋ an gaisgiḋ bu'aċ, 'gus a ṫuaḋ,
A measg na n-Greug go leir, go sior da luaḋ.
Ḃí ó n-a ċaṫḃar 's o n-a sgiaṫ go tiúġ,
De lóċran soilseaċ briseaḋ 'maċ sior ṡruṫ;
Mar an reul fóġṁair 'g eiriġe suas go garg,
As toiñ na fraiġe 's aig sgeiṫeaḋ a ġaeṫe dearg;
Mar sud ó ġualaiḋ an ċuraiḋ 'gus ó ċeañ,
Ḃí an solus téaċt go lonnraċ 'gus go teañ,
Ċo'aḋ 's ṡeol é Atin le n-a spreacaḋ teo
An áit buḋ ṁó 's buḋ ṁeasgṫa ḃí an gleo.
Ḃí measg na d-Troiġṫe, sagart caid as cóir,
Giolla Ulċain, ṡealḃ móran maon a's óir,
D'ar b'ainm Daras: ċuir bár air a' raċ,
Oír de ṁac ḃí eolgaċ añ gaċ caṫ,
Ṗeagus as Idas' d'ioñsuiġ Diomuid tréan
Leiṫre 'g-cuid fear, go misnaṁail 'gus go dêan,
Iad-san a n-drub, le eaċraiḃ luaṫ 'ñ a suiḋe,
'S Diamud d'a ċois air ḟaiṫ an ḃriste ḃí,

Φηλεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ' ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·
Οὐδὲ γὰρ οὐδέκεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχήμενος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ' ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἀλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου·

Le doig e ḟagail sínte lár an ċaṫ,
Do sgaoil le Diomud Peagus a ġéar ġaṫ,
Buḋ cam an t-oraċar, óir, ṫar ġualain ċlí
An laoċ le ar sgaoil sé, d'ealuiġ an gaṫ sa t-sliġ:
Níor ṡaṁail do Ṫuidea; le mór stuaim a's neart,
Do leig sé a ṡleaġ go talcaċ (a) 'gus go ceart,
'S stroic brollaċ Peaguis, ṫuit ó'n g-cár neaṁbeo,
'Nuas air an b-faiṫ, gan anáil 'gus gan deo.
Leim 'nuas Idus, a's ṫeiġ le eagla lán,
S d'ḟág a ḃráṫair sínte air an m-bán.
Le truaġ d'a aṫair, ċoisin é ó baoġal
'S ó bás 'san uġra, Ulċán faoi ṫrom neul.
Ċum na traiġe báin,' eaċra gus an faon
Do ṫabairt, ṫug orduġaḋ Diomud an laoċ trean.
Aig feicsin iad,-clann Darair, ceann a riṫ
'S ceann eile sínte, ġeit na Troiġṫe, le criṫ,
'Breiṫ air, air laiṁ, 's 'g a ċongbáil ann a ċruṫ
Mar sud le Már, ṫoig Atin suas a guṫ.
" 'G-cluin tu' ṁilteoir, ċraiḋeas an saoġal le ár?
" 'Gus ḟáġas ballaiḋ caṫarac deangain air lár;
" Ligamuid fearda do na Troiġṫe 's Greug'
" Beiṫ tabairt d'a ċeile lota agus eug,
" 'Gus fágamuid acu faiṫ an gleo go h-uṁal,
" Air eagla tuilleaḋ feirg' ríġ na n-dul.
Do labair 's do ṫug sí Már amaċ as brut
Na h-iargail' téin' 'g a ḟágail air bruaċ sruṫ
Sgamandair suiḋe: bí anois gan sgíṫ
Na Greuga bu'aċ 'cur teiṫeaḋ air na Troigṫ'.
S ní raib aon ċeannfart, nár ṫuil mórán clú,
Aig síneaḋ naṁuid' air an b-faiṫ le luṫ
A láṁ, 's a lan, 's níor ṁal 'na ṁearg do bí

Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μῄονος υἱὸν
Βώρου ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
Ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
Ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο
Οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη·

Agman ḟágail Odíon mór 'n̄a luiḋe,
Tra é beiṫ teiṫeaḋ tríḋ an b-faiṫ 'n̄a ċáir,
Do buail s do ḟin sleaġ Agmoin é air lár
Dul trearsna 'druime; tuitim air an b-feur,
Rin̄ tornan trom é fein 's airm geur.
Faoi ġain̄e Iodṁuir ṫuit anoir gan deo,
Faistar mac Bóra, ar Maen an̄ sa n-gleo,
Do ġluais ar Tarna tormaṁuil, riġ é an lan̄
'Sa n-gualain, 'dul 'sa ḟon̄aḋ[b]; ṫuit go fan̄
Le fana 'nuas, gur ḃratuiġ neulta duḃ'
An bais gan muil a ḟuile 'gus a ċruṫ;
Ṡlad giollaiḋ Iṫṁuin 'éadaiġ ċaṫ gan sgáṫ
Fágail 'aḃlag noċta bí ḟó, bláṫ [c]
Sín air an maġa Muinlea le geur ċolg,
Sgaṁandra bí an̄ ḟiadaire eolgaċ,[d] folg,
Muin Dian an bean-déa, tead an ḃoġa crom'
Ṫarrang le stuaim, 's na gaeṫe geura, trom'
A sgaolaḋ le beiṫiġ' alta, ṫríḋ gaċ feáḋ,
Air ċnoc na a n-glean, ar ġnáṫ doib beiṫ faoi sgáṫ.
Aċt 's beog a d'ḟóir a stuaim a leagan fiaḋ,
'Na caḃair na beandea Diain', an̄ sa n-gliaṫ.
Oir, tra é beiṫ riġ go faiteaċ ar an maġ,
Rug air sa druim faoi 'n t-slinán, an geur ġaṫ,
Do sgaol leis Muinlea, sgoilt an gaṫ a ċroiḋe,
Ṫuit; ġeim a ċaṫ-beiriṫ, 's d'ḟan gan deo 'n̄a luiḋe,
D'ḟag Meirion Fearclos sínte 'measg an ċáirn,
De ṁairḃ ṫuit go iomadaṁuil sa m-báir [e]
Mac glic Armṁuinid, ceardaiġ eolgaċ, breáġ
Do fuair a stuaim ó Atin an bean-deá.
Bud é do rin̄ na luingis ṫug ó ċríċ

Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πηδαῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸν,
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ,
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ·
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον,
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν·
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἦ μετ' Ἀχαιοῖς·
Θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς,
Χειμάῤῥῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,

Na Greige, Elín ioṁraide air an Troiġe.
Mar sud bí 'ṅ údar ṁíaċ ṁóir gan fios,
Air rún na n-Dea, na air an léan sa sgrios,
Do bí le tuirling air a ċír, san ár
D'fág mórán Troiġte 'gur é féin air lár.
Trá bí sé 'ríċ le eagla 'gur le uaċ,
Do ġab é Memnon le na ġaine luaċ;
Do ċuaid an gaine ċrid an mása dear
S faoi 'ṅ g-cnaim, le taob an eadtromain do ḟear:
Ṫuit air a ġlunib, 'leig as osna ġeur,
S faoi neulta an bais, d'fan sínte air an b-feur.
Do marbuig Meaġar Paodar le na laṅ,
Ṁac seirid togaḋ 's eiligeaḋ suas le clan
Antenor' eile, tearpanuġad an ġnaoi,
'Gur an mór ṁod do ċuil sé ó na ṁnaoi
Téan maiċ: riġ Paodor 'g-cul a ċiṅ
An t-sleaġ do sgaol tréan Meagar, 's le na riṅ,
A ċeanga loit, tul trearna ċrid an m-blaosc
'Gur air a n-gaċ do bí 'ċud fiacla 'giasc.
Air lár do ċuit Ufranoir, flaċamuil maiċ,
Sagart Sgamandair, s, air, na sagairt sgaiċ,
A ar ċuil a beusa neaṁda clú 'gur cáil,
'Gur urrnoim ṁór, ó ṁeas na n-daoine, ḟaġail;
Trá é beiċ teiċeaḋ roiṁe 'naċ go déan,
Buail é air an gualain Urufolus tréan,
Le na ġeur ċlaiḋeaṁ nuas an láṁ de sgaiċ,
Do tuit a sgeiċeaḋ fola air an b-faiċ,
'S é féin 'ṅa diaiġ, da ḟalcaḋ 'sa t-sruċ dearg,
Do ċaosg ó'n loc, d'fág beim na fríċe garg.
Mar sud le saoġar ċuaid air aġaid an gleo,

Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι κέντορες ἵππων·
Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἕ φημὶ
Δηθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ, Διὸς, υἱὸς, ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν.
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
Ἔστη καὶ Σθένελον προσέφη Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε·
Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·

Do ḃí ans gaċ áit, le fearta Díomod beo,
Anois lár Ṫroiġṫe, taḃairt doibsan eug,
'S áiris, air ais, a taḃairt goil do ġreuġ,
Sguabaḋ na faiṫe aṁuil mar ḃeiṫ aun,
Le díle ḃaistaiġ frasa borṫa lán,
Aig ḋul le fána nuas ó ḃár na m-beann,
'S a a ḃrisead droiċaid daingean' triḋ gaċ gleann.
As cionn gaċ cloiḋ 'g eiriġe suas go léim,
S a fágail oibre earraiġ, gan aan ḟeim.
Mar sud bí Diomuid, sguabaḋ an maġ le bruċ,
S a sġapaḋ foirne toġa náṁ go tiuġ.
Trá ḋearc mac Laċain an greug gaisciḋe gorg,
A fágail leacta aḃlaċ air a lōrg,
Do lúb a boġ a leigean friṫ-gaċ as,
Le ar loit an trean laoċ ann a ġualan ḋear,
Triḋ sgáṫ an uaicd: 'maċ ḃris an ḟuil 'na sruṫ,
Nuair tóig go h-ard, mac Laċain suas a ġuṫ.
"Air aġaiḋ, 'Troiġṫe, brosduiġiḋ 'r 'eic gó déan,
"Oir cí'm uaim loite gaiseiḋe mílteaċ tréan,
"Cual-bare an namaid: sé ma ḃaraṁail grin,
"Nac d-tiocfaiḋ ó an loc do rinneaḋ air geur rinn
An ġaċ do sgaoleas goinnte le geur ḟriṫ,
"Ma 's fíor gur sprieag, gaċt Apoil trean mo riṫ
Mar sud do labair le mórán doiġ 's sgleo.
Acṫ reir a rún, do'n Ġreug, níor ṫarlaiḋ do.
Ċuaiḋ a leiṫre Diomud, aig an gaċ g'a ċrád,
Gur sear le taoḃ na n-eacraid gur saoi sgáṫ
An ċair, 's air Steanlás leig se uaḋ blaoiġ:
"Nuas leat ó'n g-car, go deifreaċ, 'car' mo ċroiḋe.
"Gur as mo ġualain tarrang an gaiṅe geur"
Gan muil do ċuillir sreanlas air a b-feur.

Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος καὶ ἐπεύχεται οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη
Καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι.
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος ὥστε λέοντα
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον οὐδὲ δαμάσσῃ·
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει

Gur ṫarraing le stuaim on lot an gaine goirg,
Gur ṗléasg amaċ sruṫ fola air a lorg,
Trid an léan faiñeaċ: dearcaḋ air an t-sruṫ,
Do ṫoig le óraḋ, Diáṁuid fuair a ġuṫ.
“ Eist liom Atin, inġin calmaċ Joiḃ,
“ Ma ṫug tu cabair damse fos a riaṁ,
“ Na go m'aṫair, trá bí a d-teas an gleo,
“ 'Naois tabair do coimirc traṫaṁail, uait go beo;
“ Tabair do mo lañ an laoċ do ḟineaḋ air lár,
“ 'Gur ḟágail marḃṫa air an b-faiṫ 'sa n-ár,
“ Do ṫug dam lot, 's tá fuagraḋ le sgleo breug,
“ Naċ ċiṫfead solus greine, 'sír go h-eug:
Mar sud do labair, d'eist Atin le n-a ġlór,
Agus gaċ bal de, lion, le spreacaḋ mór:
Aig raḋ, “ Bí misneaṁail, tréan, añ aġaiḋ na TTroiġe,
Oir, ṫug mé neart a's meisnac do do ċroiḋe.'
'Dusaċt briġ d'aṫair ionod fein, a's lúṫ,
Ċum beiṫ sealḃ air a ċeim 's a clú,
'Gur fós do ṫoig mé ó do rosg gaċ ceo,
Ċum eidir daoine agus Dea fior beo,
Go n-déanfáḋ dealuġaḋ 'gur naċ ċuirfea caṫ
Air aon de ḋeiṫiḃ, 'casfaiḋe duit, 'sa maġ,
Aċt Afruid aṁain: óir ise, ní dual sgáṫ,”
Le muirean gear, do lot' agus do ṫráḋ
Mar súd do ṫuit a briaṫra ó n-a beul,
Gur an sin deiluiġ uaḋ si, mar neul.
Deis a briaṫra, d'airiġ an laoċ a ċroiḋe
Spreagṫa go nuaḋ, le goile gus le briṫ,
Aṁuil le leon aig imeaċt le mór ḟearg,

Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
Αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθ'ης ἐξάλλεται αὐλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν.
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
Πλῆξ'. ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε Φαίνοπος υἶε,
Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιν· πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ υἱοὺς Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξει
Πόρτιος ἠὲ βοὸς ξύλοχον καταβοσκομενάων·
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·

Aig airiġeaḋ an lot do riñ an gaiñe gearg
Do sgaol leis tréada; cuirin as trom ġeim,
S ṫar ḟál na manraiġ, sud é steaċ go leim,
A slad na g-caoraḋ gan aon ċosg na sgáṫ,
Co'ad s ṫeig an treade 'folaċ an sa trá:
Mar sud bí Tuide sguabaḋ an ṁaġ le brut,
'S a treasgairt Troiġṫe añ sa g-caṫ go tiuġ.
Gan muil d'ḟág Astun 's Ipenoir 'ña luiḋe,
Tabairt do'n ċéad laoċ lot os cioñ na ciog',
'Gur do'n laoċ eile gearraḋ le n-a ḟleig,
An rig ó an n-gualain, déanaḋ doib dá leiṫ;
Treigean an diṡ, do ṡín a lañ, neaṁbeo,
Ḋeifriġ cum tuile ṫreasgairt añ sa n-gleo,
'Gur d-iñsuiġ Abas 's Políd mic an t-saoi,
Raiḃ aige fios air ḃriongloide na h-oíḋċe,
Urriandmain, aċt mo nuair! níor ṫuig an cran,
A triall ċum coige, bí a n-dán doib añ,
Tuitim measg Troiġṫe, ṡin Diamud le n-a lan
Súd é arís ċum Sant a's Tuan, dís mac
Do ḃí aig an t-seanoir Ṗainaṗas mar ṫaċ,
Raiḃ aige morán moin a's tainte cruin'
Gan oíġre eile le na ṁaoin do roiñ,
D'ḟág iad sínte, s'leaba sóġ, nó sean,
D'ḟág aig a n-aṫair buirreaḋ agus léan;
A ċlañ a's oiġre ṫoig uaiḋe Dimuid gorg,
S bí 'maoin aig dream naċ d-tainig air a lorg.
S a maġ a tiomaint añ aon ċár do bí
Eaċmon s Croomion, dís mac Priaṁ an ríġ:
Aṁuil mar leon aig ioñsuiġe sgata mart
Is laoġe 's é fiaṫaṁuil, alta, le boirb ṫart,

Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.

Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·

Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδι γ' ἀνὴρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων·
Ἀλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν
Ὅστις ὅδι κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν
Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.

Ċum fola; da strocaḋ le na ġiala geur,
'Gur telgan a g-cin, o'n ṁuineal, ar an b-fear,
Mar sud ṫug Diamuid nuar an dís o'n g-car
'S d-fág iad sínte aṁ a b-fuil sa n-ár.
Gaḃ a g-caṫ eide 'gus na eaċra ċuir,
Faoi ċurm fear, da seoġluġaḋ ċum an ṁuir.
Trá Aenias feircint sluaġ na Troiġte da sgeiṫ'
'S da m-briseaḋ aig Diamuid, le mór-neart a ṡleiġ,
Le deifir 's duraċt, trid a maġ do riġ,
Lár giorcan gaċ da sgaolaḋ mar ḃeiṫ ċiṫ,
A toiruiġeaċt Ṗandair,—fear a b'iontaiġ clu
Aig tarruingt boġ' le stuaim agus le lúṫ:
Aig castail do mac Leacain an sa t-sliġe,
Mar súd do leig leis, imnide ṁor a ċroide.
"Ca b-fuil anois do boġ nar clis le faġail
'S do gaeṫe geur'; da sgaolaḋ ca b-fuil do ċail?
Oir reir mar luaiṫar, beir gan cuiḃe, bár,
Le stuaim s le fór-neart, air na fir is feárr,
Aig orċar;—mar sin, sgaol do gaċ go déan,
Gur cuir e a 'g-croide an geargide milteac, trean,
Ta deanad slad de'n ḟeana air gaċ taoḃ;
S na deárnad órad ḟeaċadaḋ suas go Job,
Mar duine e no ma 's Dia le daoiniḃ garg,
Óir s trom an' ċuir do daoiniḃ, Deaṫe faoi ḟearg."
Do ḟreagair mac Leacain: "an laoċ tréan do ċíd
'Cur ruaig a's eagla air luċt caṫ na Troiġe,
Sé mac Tuida, s aṁuil a biḋeas 'san gliaṫ:
Mar ruid a ċaṫbeirt, gur muir sud a sgiaṫ,
'Gur fós na eaċra; ca ḟios fós neaċ ceaṁ
De Deaṫ' na sreire sior beo, a tá aṁ,

Εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι δαΐφρων Τυδέος υἱὸς,
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο
Καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
Εμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις
Ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφρο
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλο
Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
Ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
Ἀρχέυειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδδην.
Ὣς λίπον αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα
Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.

Faoi ċuma duine eidiġte gur faoi sgáṫ;
Aċt má sé Diamuid ní'l gan cuimirc Dea,
Iompuiġeas an gaṫ a leiṫre as a t-sliġe,
Do racfaḋ direaċ, treasna ṫríd a ċroide.
Do sgaol me ċeana, gaċ leis, le mór neart,
Nar éaluiġ a leiṫre, aċt do ċuaiḋ go ceart,
Go d-ti a ġualan, tríd an g-caṫ-braṫ, 'ḃí
Dealbṫa de uma sgarṫa, os cioṅ a ċroide.
Meas mé go raċfaḋ síos go ríoġaċt an ceo;
Faraoir ó goil do síos, ċoisg de'n síor-ḃeo
Neaċ eigin, fuaṫmar, naṁuidaċ d'ár g-críc,
S tá mar an g-ceaṅa, caradaṁuil do'n Ṫroiġe:
Níll aṅ so agaiṅ cair na eaċra luaṫ';
Aon-déag de ċair' tá áluin agus nuaḋ,
D'ḟágas mo ḋiaiġ, trá ṫriaglas liom o laṅ
Mór ríġaṁail 'm'aṫar, 's cuingir capal aṅ,
Fa ċoṁair gaċ cár, a-tá faoi ḃrat na lúiḋe,
S na h-eic faġail iomċaḋ beaṫa agus sgiṫ.
Trá ḃíḋis o'n m-baile, ċum an ċoġaiḋ, triaġal,
Do ṫug ḋom coṁairle m' aṫair lán, de ċial.[f]
Mo ċair a's m'eaċra ṫaḃairt ṫar an t-snaṁ,
Le ḃeiṫ mar ċoisint agam aṅ gaċ gáḃ',
S gaċ guais an ċaṫa, faraoir ní gan faṫ,
Do ċíṫim nac n-dearnaiḋ mé mo leas sa trá,
Ag diúltuġaiḋ a ċómairle; óir ḃí air mo ċroide
Imniḋe naċ ġaḃaḋ na h-eaċra aṅ sa Ṫroiġe,
A n-dtoċan beaṫa n'áit m-beiḋeaḋ cruinnteaċt gainn
Le ṁeud na sluaġṫa dunta suas tá aṅ.
D' ḟágas sa m-baile iad, 's ṫriaġlas liom go beo,
Mar ċosaiḋ amain, ag ṫarrainġ ċum an gleo;

Ηδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
Χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Μηδ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ, σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
Ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι, πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.

De ḋoċas lán s do ṁuiniġin as mo ṫuaġ,
Na sreanga tean̄ gur 'fós na gaeṫe luaġ:
Aċt ċlis mo ṁuiniġin; óir an trá do ṡaoil
An bás ḃeit an aonfeaċt leis an ġat do sgaol,
Le diṡ clan Aṫre; leaba ḃás na eug
Do ṫabairt reir m-intin' do dis flaiṫ na n-Greug,
'Sé riġn' an goine le na ṡriṫir garg,
'Fós tuile bruṫ do ṡeideaḋ air a ḃ-fearg,
Mo nuair! nar ṫoig mé an lúb anuas ó an lan̄,
Raiḃ si 's na gaeṫe eitelaċ, croċta an̄,
Trá ṫriall mé an ċogaiḋ sáruigeaḋ Hectóir ṁóir,
Tuairisc na Troiġe, s-le gairgiḋ tóirriġeaċt gloir;
Má 's' n̄ dan ḋam filleaḋ ċum mo ṫir' fein gráḋac,
'S mo ḃean 's mo ṫealaċ ṡeicsint 'rís go bráṫ,
Go raḃ mo ċean diom' bainte aig a naṁ,
"Mar raiḃ an tuaġ sa teine ó mo láṁ."
Do ṡreagair e Aenís: "Ni é so an trá,
Neiṫe naċ cuiḃe, 'gus naċ cóir, do ráḋ:
Na tráċt air ġaeṫiḃ noir, na tract air ṫuaġ,
Oir so é an t-am le cair a's eácra luaṫ',
'Gus ṡós ar neart le ċeile: tar 'gus siṫ
Le m'air, a's dearc air toġa eic na Troiġe,
Tá dcanta air sguabaḋ, fastuig' leis an g-cár,
Gac taoḃ de'n maġa aṁail mar an lár,
Ruaġáḋ na filleaḋ, 'gus ḃ-fuil an̄tu brig
Ar d-tarruing slán ċum didion go d-ti an Troiġe,
O Ḋiamud buaḋtaċ; fastuiġ 'noir ma's mian,
Gan muil an tslat, gur fastuiġ ṡós an srian,
'Gur ion̄sotaiḋ mise é, na ma sé an roġa is fearr,
Ion̄suiġ an laoċ, a's treoroocṫaiḋ mise an cár.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω
Μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον. εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον. οὐδ' ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
Νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
Ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους·
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός·
Αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης
Μήτι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω
Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
Οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν

Congḃail an t-srian, do ḟreagair " óir ní'l aon
'D-tig leis na caipla treoruġaḋ mar ṫu féin,
Ó tá siad eolgaċ s' cleactaċ air do laiṁ
Imoċṫaiḋ go h-uṁal go h-earguiḋe 'gus go saiṁ.
Aċt ma 's n-dan ḋuiñ imact roṁain go dean,
Sna h-eacraḋ lan de eagla ġus de sgeún,
Ní'l le na d-treoruġaḋ 'socair lár an ḃrut,
'Gus le n-a m-brustuġaḋ, aċt do láṁ 's do ġut;
Da n-déanfaiḋ stad, beiḋeaḋ Diomuid air a lorg
Dár fágail sínte air an b-faiġ go borb,
Sa fuadaċ leis ná caipla as an maġ
S da g-coġnail mar foġail, na luaċ ṡaṫair caṫ;
Act treoruiġ tusa an srian agus an feun
Gus aig mo ġeuir lan, fág an gaiscide tréan"
D'ioñsiḋe an dis an ċairt deaġ-ċumṫa, dear
Agus tuarairc Diomud na dean-caipla ċas,
Do ṫuairim Steanla adḃar téaċt na b-fear
'S riñ Diamud aireaċ air ann gaḃ ḃí gar.
" Mic Ṫaoida ċalma, ansa, ċar' mo ċroiḋe,
Ċidim dís tréan gaiscide gortaċ áir do ṫí
Mar tá mac Leacain, stuama lubaḋ tuaġ,
S a sgaolaḋ uaḋe gaeṫe géara, luaġ'
S Aenias mac Anċuis uasail 'gus na mna
Afruis mar ainm, ṫug do geañ a's grád,
Aċt tar, a's fill o'n g-caṫa air ais do ċár
Air eagla d'fágail sínte an sa n-ár,'
Le aġaiḋ ġruama, smudaṁuil faoi ṫrom ċeo,
Ḋearc Diamud air s do ḟreaġair é go beo.
Fan leat 's na saoil go m-brostóċṫair mé ṫum riġ;
Ní gnáṫaċ 's ni dual dam beiṫ le eagla criṫ.

Ὀκνείω δ᾽ ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ καὶ αὔτως
Ἀντίον εἶμ᾽ αὐτῶν· τρεῖν μ᾽ οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Τούτω δ᾽ οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
Ἄμφω ἀφ᾽ ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν
Αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ᾽ ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ᾽ ἐλάσαι Τρώων μετ᾽ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ᾽, υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ᾽ ἄριστοι
Ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ᾽ ἠῶ τ᾽, ἠέλιόν τε.
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης·
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ᾽ ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ᾽ Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κᾲν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τὼ δὲ τάχ᾽ ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ᾽ ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον ἀγαυοῦ Τυδέος υἱὲ,
Ἦ λάλα σ᾽ οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·

An car ní ċ-áil liom, oir tá lán de ḃríġ
Mo ḃaill mar tá de misneaċ lán mo ċroiḋe,
Do ḃeir dam Atin; ioñroċaḋ iad go déañ,
An dís ní ċúirfaid uaim na h-eaċra tréan'
Cí, b'ḟeidir, slán go n-imōċaid ḋiob'aon,
Aċt deirim, 's aird ġriñ air mo ċodraḋ tab'r,
Na beir dam Atin inġean Iob an glóir,
Go m-beiḋeaḋ an dís faoi lúṫ mo laṁ'ña luiḋe
'Measg na mairḃ air an n-ganaḋ buiḋe.
Fastuiġ na h-eaċra leis an t-srian go teañ,
'Gus teiġ sa g-car 'raiḃ Aenias ceimaṁail añ,
'S beir leat é 's na caipla reaṁamal', luaṫ'
'O lár ña TTroiġṫ e' s bíḋeaḋ siad aig tréan ḟluaġ
Na n-Greug; naċ b-fuil a saṁail añ aon ċríċ,
D'a b-féaċañ grian, aig éiriġe'na dul faoi.
Slioċd na n-eic neaṁaṁail, leor-gniom an doḃeart
Riñ Iob air Ṫros aig tógḃail le for neart
Ganmuid óg, da d-tabairt mar eiric ċeart
Gan ḟios do'n ríġ, ṫoig Anċuis eic d'a m-bár
S bí da sliocṫ aige, sé ċiñ seasriaġ láir.
Congḃuiġeañ an eaċlan sé da ċuingir tréun
S cuingir ċaṫa ṫug le tarrange féun,
Da ṁac: ma's liñ iad, beiḋid go braṫ, ar d tuaṫ
S ar g-ceim, 'measg daoine, gan aon sgíṫ, da luaḋ"
Le liñ a g-caint, rud ċuċu le bruṫ raṫ,
An dís a brosṫuġaḋ ġ-caiple ṫrid an maġ,
S aig téaċt doiḃ, ṫoig mac Leacain suas a glóir
'Gus labair le Diomuid muinineaċ go leor.
"O's fior gur ċlis mo boġ-ġaṫ bí lag'fañ,
Is dual dam féaċaint bríṫ 'gus neart mo lañ."

Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ,
Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὣς, ἀλκὶ πεποιθώς.
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίον ἔλθοι·
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,

Leis sin do ṫóig a ſleaġ suas, agus ċraiṫ
'Gus ṅaġaiḋ Diomuid le mór lúṫ do ċaiṫ,
Do ḃuail a sgiaṫ an trom sleaġ 'gus le neart
Cuaiḋ tríḋ an ċuis de'n t-seiċe ramair ṁairt
Ne raiḃ sí falluiġṫ', lotaḋ an laoċ tréan,
Trá ġair an naṁ', go doṫċarac 's go déan,
“Tair trom lota 's liom an ġloir go deo
D'ḟagáil sínte air an ḃ-faiġ neaṁ-ḃeo.”
Aċt Diamuiḋ trean do ḟreagair é go luaṫ,
A m-briaṫraiḃ d'ḟolsuiġ é, do ḃeiṫ gan uaṫ:
“Do ċlis ort d'oirċar; 'naois do ċlóḟiḋ Mar
An dís, na aon diob, air an ḃ-faiġ air lár.”
Da labair 's do sgaoil a ġaiṅe le mór neart,
Da d'tug Atin, bealaċ direaċ, ceart,
Le taoḃ na suile fuair an t-srioin a ḃriġ,
'Gus loit an téanga gus na deud goil tríḋ,
'G insigead siar, do ṫól an smig, a ḃár;
Gus ḃí le feicsint trearna ṫríḋ n-a lár;
'Nuas ṫuit marḃ air an ṁaġa crom,
'Gus le mór ḟuaim do ġeim 'ċuid airm trom.
Do ġeit na h-eaċra 's ṗreab an maġ go beo,
'Gus as an g-colan déaluiġ maċ an deo.
Do deifriġ Aenias 'gus a sleaġ do ċraiṫ
Le eagla,—an ċolan sínte air an b-faiġ
Go ḃ-fuadoċṫaḋ Greaga, 'gus mar leon mór neart
Do riġ go misnaṁail air gaċ taoḃ de ṫairt,
A sgiaṫ da ḟíneaḋ 'gus a ġoiṅe mór,
'Gus air a naṁuid bagairt le boirb glór.
D'ioṅsuiġ le goile Diamud, gus do ċrom,
Agus o'n talaṁ ṫóig sé carraig ṫrom

Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ᾽· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ᾽ ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ᾽ ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
Ὦσε δ᾽ ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἥρως
Ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Καί νύ κεν ἔνθ᾽ ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
Εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ᾽ Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
Ἀμφὶ δ᾽ ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
Πρόσθε δέ οἱ πεπλοιο φαεινοῦ πτύγμ᾽ ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
Οὐδ᾽ υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ἀλλ᾽ ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ᾽, ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων, μετ᾽ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν πέρι πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ᾽ ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ᾽ ἡνία σιγαλόεντα·
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
Γιγνώσκων ὅτ᾽ ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
Τάων, αἵτ᾽ ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,

Aṁuil is naċ d-toigead dís de ḟeariḃ fan̄
De'n am ro ruarac, tá an̄ n-gairgidṫiḃ gan̄.
Cas í gan faoṫar, agus sgaol le lúṫ
'Gur buail an(h) cruman 'n̄ait a ḃ-fuil go dluṫ,
An talt 'dul 'steaċ 's an g-cuas, agus go réiḋ,
Stroic an ċloċ ġear an ċneis a's ḃris na feiṫ'.
Do ṫuit an laoċ, da ċongḃáil suas a láṁ,
'Gur air a ṡuiliḃ ṫurling neula's táṁ.
Ḃeidéad 'n̄a neul aire mar beiṫ teaċt do'n mnaoi
A ṁaṫair beandea' coisint le mór gnaoi
Aenias a-mac le Ancuís, rug si do,
'Nuair ċuir air eolas 'cuduġ'ad trêada bó,
'N̄a ṫimċioll ṫeilg a riġṫe geal' le grád
'Gur cuis d'a h-eudugad ban le ḃeiṫ mar sgáṫ
Eidir gaċt' an náṁuid, do bí téaċt go tiuġ',
Go d-tug si slán é 'maċ as lár an ḃruit:
Ċuir Steanla eaċra leiṫrid air an ṁaġ,
Reir orduiġṫe Diómuid, dealuiġ 'maċ o'n g-caṫ,
Gur leis na riantaiḃ, bí fós sgaolta, fan
Don ċar, 's na h-una d'fastuiġ iad go tean
Aċt eaċra Aenias luṫmar', ḟeoil o ṡluaġ
Na Troigṫe d'a d-taḃairt, go luing na n-Greug, go luaṫ,
'S ċuir iad faoi cúram Deipla, gaiscide treun
An̄ a raḃ aige muiniġin, ṫair gaċ aon
Mar iad do ḃeiṫ co-treiteaċ an̄ gaċ níd,
Ġaḃ a ċar féin, Diomuid 's d'imiġ gan aon sgiṫ.
Ċum Afrid' an dea-ḃean ioṁruide le geur colg
Lean̄ i an laoċ le coiṡceim dean a's folg:
Oir i nior ṡaṁuil, faiṫeaċ agus fan̄
Le Atin toraiġce de na caiṫiḃ tean̄';

Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταὶ,
Πρυμνὸν ὕπερ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
Ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον,
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕληται.
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος·
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον. ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·

Na í d'ár ainm bean-Dea sgaras ar
'S gníġeas fasaċ bán de ċaiṫairiḃ air lár.
Do bris mac Ṫuidi le mór neart a's lúṫ
'Gus aig teaċt suas lei ṫrí na sgaoṫaiḃ dlúṫ',
A lañ trom, ḟaoḃraċ, gan aon ṁoil, da ṡín
Le'r loit an Dea-bean, m-bár a láiṁe mín',
Do stroic an gaiñe, a brat aoiḃin ḃreáġ,
An eige dealḃ na grasa do'n bean-Dea.
'Gus an ċneis ġleagal ḋlaoin ó ḃár a ċruṫ,
Le liñ an loit, do ṡil go fuar, as sruṫ,
Amuil 's ṫig ó Ḋeaṫiḃ marṫanaċ' naċ m-biḋeañ
A caṫaḋ bíḋ mar ḋaoine, na 'g-ol fíon'.
Sud é an faṫ nac g-claoiḋtear iad go deo,
'S ar b'ainm doiḃ, mar 's dual é, na sior-Ḃeo.
Do sgread an ṁaṫair 's ṫeilg a mac air lár,
Ṫóig Apol suas é 's ċuṁduig é o'n ár:
Le blaoi árd gointeaċ, líon an laoċ an ṫ aer,
Lé lot an ḃean-dea, sgaolaḋ aṫais geir.
"Inġin Ioḃ! leig leat go luaṫ cum raṫ,
'Gus toig do cosa ligṫe as a g-caṫ:
Air ṁnaiḃ níor leor-leat, ḃeiṫ go síor a seilg
Ċum iad a ṁeallaḋ:" le do ċluan 's do ċeilg,
Aċt maill' le cogaḋ; no' ḃeiṫ roiñteaċ añ,
Tu, 'iomraḋ 'ṁain do ḋeanfaḋ faiteaċ, fañ."
Do labair an laoċ; ṫeiṫ sise as an n-gleo
A croiḋe geur ċraiḋte leis na ġaeṫiḃ teo'
Do ḃrostuig an lot: do ṫainig, téaċt na n-dea,
Iris da coimirc as an g-caṫ faoi sgáṫ,
'Gus ṫug í leṫriḋ 'ñ-ait an-déanfaḋ sgít,
Raib 'maċ o'n g-caṫa, Mar sa taoḃ ó ċli:

Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητ᾽, ἐκκόμισαί τέ με δὸς δέ μοι ἵππους,
Ὄφρ᾽ ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν᾽ ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ᾽ Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
Η δ᾽ ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ᾽ ἐλάαν, τὼ δ᾽ οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ᾽ ἔπειθ᾽ ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
Ἔνθ᾽ ἵππους ἵστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ᾽ ἐξ ὀχέων· παρὰ δ᾽ ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ᾽ ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ᾽ Ἀφροδίτη,
Μητρὸς ἑῆς· ἡ δ᾽ ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Οἵς νύ σε τοιάδ᾽ ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
Οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ᾽ ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντω νπολὺ φίλτατός ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ,
Ἀλλ᾽ ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.

Faoi ṫrom neul fola 's air; do ḃí a lañ,
'Gur eaċra coġaiḋ leis añ anfeaċt añ.
Aig 'ġlúnaiḃ ṫuit 's aġaiḋ bosa suas,
D'iarr ó n-a braṫair capuill de ṁór luas.
“ 'Ḃraṫair ṁuirniġ, air do deirḃsiur searc
'S a creaċda trom le súilib truaċa dearc.
Taḃ'r dam d'eaċri ṫarrngóċtar mé sa n-aer
Go lañ na n-deaté: faraor tá go geur,
An lot do ṫug daṁ Tuide de mo ċrád,
A g-caṫ naċ n-ġeilsaḋ do ríg féin na n-déa.”
D' eist a's leig na capuill lei, Már,
Gan muil do ṫoig si stiġ, a h-ait, sa g-cár,
'S i lán de ṁairg; le n-a taoḃ do ḃí,
Iris da d-treoruġaḋ leis n-a srian' sa t-sliġe:
Do ġread na h-eaċra teaċtaire na neul,
'S gan stad sud suas iad, go h-ard ċnoc na reul:
Añ sin, do ṡeas, a's teaċtaire na n-dea
O'n g-cár do sgaol iad, tabairt doiḃ biaḋ 's a trá.
Afrid 's í feaċta aig a ġluinib crom,
D'a maṫair d'foilliġ faṫ a buarṫa trom.
Ḃí d'ḟiafruiġ an ṁaṫair le guṫ muirneaċ faiṁ,
'Gur í d'a ċadruġaḋ le bos mín a laim,
“Cia é; 'measg na n-Dea, ċo dana ḃí.
Gur loit mo leanain ansa, cuid mo ċroiḋe.”
Ḟreagair Afrid: “Sé me do loit, an laoċ
Naċ b-fuil a ṡamuil 'measg na n-Greug le fraoċ
Is buile, Diomuid d'ioñsuiḋ mé le bruṫ,
Le liñ mo ṁic da ċuimirċ dam ó ṡruṫ,
An ċaṫa ṁillteiġ: measgṫa an sa n-gleo
Tá Troigṫe s Greuga 's deaṫ for fior beo.”

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
Παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν ωὐτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
(Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.)
Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.

Do ḟreagair Oi'na: "'Inġin, foiġideaċ bí
Gid o'n loit geur is craidte tá do ċróide,
Is undual raite daoine 's ní gan fáṫ,
Gur dual doiḃ moran iomċar ó na Dea,
Agus na Deaṫe féin, da ṁeud, is fíor
Naċ b-fúil ó buiread, tig ó ṫalaṁ, ṡaor.
Mar sud bí Mar, taoḃ stiġ de baille lan
Cruaid geiḃeal fastuiġṫe, le trom cuiḃre tean',
Aig Otis s' Fialt gan aon sóġ, na sgiṫ,
Da ṫaḃairt do, aig catugeḋ bliaġain i's mi.
Gus d-fanfaḋ an, 'se is doiġċe, le na ló,
Mar beideaḋ gan Eirib déanaḋ truaiġe ḋo,
D'aiṫris a sgeul do teaċtaire na n-dea
Do sgaoil é as géiḃeiñ, n-deis an iomad craḋ,
Trá d' insiġ treun maċ Ioḃa Unal s ġear
A h-ucḋ le sleiġ, bi gobaċ faoi ṫrí bár',
Buḋ ċruaiḋ 's buḋ ġeur an t'aṁgar agus caoi,
Le raiḃ an lot da goineaḋ, gan aon sgíṫ.
An treun ḟear ceadna, ċuaid le mōran bruṫ
Cuir caṫa ṡios air osc na ríoġda duḃ.
Do ṫairruing srang a ṫuaġ, go rigid, dlúṫ,
'Gur ṡeoil an gaṫ le neart agus le lúṫ,
Ċum Plúta gairg da rugaḋ ṫrid an speir,
'Gur ríg aig tionól ċruin na n-dea go léir,
Le buile búirfuigeaḋ, óir an gaṫ do bí
'N a ġualim fastuiġṫe, leonaḋ fós a ċroide:
Gan moil rinn Fean, raiḃ a ṫairgiṫ lán
De iolair ioċluis, an lot cneasuiġṫe, slán;
Ní 'r ṫuar bais é: 's dual go m-bolc a ṁein
Aig dul ċum spairn, leis na Déiṫiḃ fein.

Σοὶ δ' ἔπι τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
Ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χεὶρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ, ττικεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε
Τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.

Ċum ṫusa ionsuide, cinte, sí bean-Dea,
Na n-gorm-sul, buḋ síocair 'gus buḋ faṫ.
Aċt taoḃ an laoċ tá luaineaċ mar an ġaoṫ,
'S anaṁ, 's cosaṁail, smuineas ann a ċroide,
Gur saoġal gan feim, gan fad, agus gan raṫ,
Ḃídeas aiġ an te ṫeigeas leis na Deiṫe cum caṫ.
Aig fileaḋ gir air n-deis saṫaor trom an gleo
Na faiġe borb, ni ċifiḋ se go deo,
'Clan óg d'a ċadairṫ, maolaḋ le binn-ġuṫ
Sior-luaḋ a n-aṫar, tear an gliaṫ gur bruṫ.
Giḋ 's treun é Tuid 's, de na Greug' an sgaiṫ,
Da m-beiḋeaḋ da ionnsaigeaḋ neaċ nios feárr sa ḃ-faiġ,
Mo nuair! naċ smuineann anacair a ṫiġe,
Agail a ċeile buaraiṫeaḋ le gac bloige,
Ḃ-fuil ann go leir, tra suas as taṁ go leim
Guileann bás a fir, ar ṁór a ċlu 's a ċeim."
Már sud le Afríd labair sí go saiṁ
'S air silt braoin ioclúis léiġeas lót a laiṁ.
Le gaingeaḋ dearcaḋ agus deanaḋ grinn,
Ḃí Atin s Una, na rosg gorm 's ciuin,
Brostuġaḋ le fonoid 'n-aġaid Afrid', Job,
Ċum é a ċlaanaḋ s ṫaḃairt air a d-taoḃ,
"Siocair loit Afrid' d' aiṫris, n-a tóig orm.
Aṫair, do ṫionsgnuiġ Deá na sul liaṫ ġórm:
Trá ḃí le gaeṫiḃ cluanṁar tarrangt croide
Mna oige Greige ionnsuiġe air na Troiġ',
Ro ansaċ 'sí le bosa min a laim
Cadraḋ a crios 's le briaṫraiḃ bladraċ', faiṁ',
Claonaḋ na h-oiġe-mna luanige 'gur da g-cealg,
Do sgaol an ċrios, gur gear a láṁ an dealg

Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο· ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
Ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·
Ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκένοτό τε κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δήουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

Riñ Iob meang-gaire, 'gus air Afrid blaoiġ,
"Ní 'g-cogaiḋe, inġin, tá do neart 's do ċlí.
Is leatse ṫ'laċd a 's suarcas: caṫ a's ár,
Fág iad go léir aig Atin gus aig Mar."
Mar súd bí congbail agall na síor-beo,
S bí Diamud 'g-ioñsuiġe Aenis an sa n-gleo,
Lé goil an ṁór do bí go borb a teab,
Giḋ ṫuig go raib faoi sgáṫ 'gus cuimirc Ṗeab.'
Aċt Ṗeaba fein nior sganruiġ é sa n-gliaṫ,
N-deis é ċorg trí h-uaire le na sgiaṫ,
An ceaṫraṁaḋ uair d'a ioñsuiġe, bris 'maċ glór
Ṗeaba s-gáṫmar, bagairt air go mór.
"A laoċ gan coṁairle, fág an ḟaiġ; cad fa,
B-fuil feaṫuguḋ éaċda, aṁail mar na Dea?
An té 's feárr intleaċt, ní'l a ċuimsuġaḋ añ
Ard ċeim na n' Dea, ṫar daoine suirseaċ, fan."
Mar súd do labair; nir ṁal do Ṫuide siubal
Siar s le n-a ḟeaċaint, tabairt a ceim' air ċúl.
'Maċ o'n n-gleo, ṫoig Dia na n-gaeṫe buiḋe,
Aenias a's d'fág é cuṁduiġṫe añ sa Ṫroiġe,
'N ait raib aig' naoṁ-lan: bí dís ansáċ Dea
Laṫón 's Dian da g-comeid faoi na sgáṫ.
Ċum cluain a's mearbail ċur air luċt an ċaṫ
Ṫoig Apul taibse breugaċ suas sa maġ,
Aenias mar 'saṁuil, a g-cuma gus a d-tlí,
S añ eadaiġ' caṫa, cí é beiṫ gan briġe.
Timċioll na h-ioġṁaig las go teiġ an ġliaṫ,
'S bí Ṫroiġṫe a's Greuga 'tréid le laiñ 's le sgiaṫ.'
Trá lar an ċoṁlaiñ 's árd a cluineaḋ glór
Apuil a blaoċ air congnaṁ Ṁairr go mór.

Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγὲ μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ·
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι, θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν·
Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Η εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ, ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν μόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,
Οἶος, συν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
Τῶν νῶν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι,
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα·
Ἡμεῖς δ' αυ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.

“Mair! ṗláiġ na n-daoine, gnídear mór-ḃailte 'sgrios
D'a ḃ-fágail bán gan balla 'gús gan lios,
Cad fá tu fullangt an ḟir teintiġ dean,
A tá mar andras, 'sgeiṫ na ṫimciol léan
'Gus cuirfeaḋ caṫ air ċab na n-Deaṫe é féin,
Air ċneis laiṁ' Afríd, d'fág, go milteaċ, lorg
A laiṁ 's 'na diaiġ sin dioṁsuiġ mé go boirb.”
Do labair 's a leiṫrid, ṡuiḋ sé sios air ḃár
Na Troiġe, 's gan muil sud lár an ċaṫa Ṁar,
Brostuġaḋ na Troiġte 'g-cuma an treuin flaṫ
Acáma ceanfairt luċt na Traice 'sa g-caṫ.
“Ċlann ríġ Ṗriaṁ! b-fuil go ḟíor a n-geug
No uasal teáċt ó Job: Cad fá b-fuil Greug',
D'ar d-tréasġairt 'gus d'ar ruagaḋ gan aon sgíṫ
Go raiḃ an gleo aig baile féin na Troiġe?
Tá laoċ na luiḋe air cuiḃe 'ṫuaṫ 's a ċlu
Le h-Ectóir féin an neart agus a lúṫ,
Aenias mab Ancise: is dual fóirint do
'Gus 'tabairt amaċ o ċosgairt téaġ an ġleo.”
Do labair; 's le misneaċ líon se suas gaċ croiḋe,
Tra ḃí Sarpeadon brostuġaḋ sgaiṫ na Troige
“h-Ectoir! ca'r éaluiġ uait do lúṫ 's da neart,
Na c'a b-fuil anois, gaċ mór ġníoṁ agus feart,
Da rabais teaṁ, go n-déanfá 's dream do ṫiġe
Gan congnaṁ 'coiṁeáct 's cosaint air an Troiġe?
Act 'nois 's a n-am, b-fuil le na g-cabair fein,
Sa b-faiġ ní ḟagaṁ, lorg cois na ceim',
Act aṁail cuilain ċuirear leon an raṫ'
Tá 'na g-claoiḋe, teiṫeaḋ b-fad ó g-caṫ,
Coaḋ 's tá 'sinne: cabraiġ, sior sa treas

Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω·
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν
Καδδὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅσκ' ἐπιδευής·
Ἀλλὰ καὶ ὧς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν.
Τύνη δ' ἕστηκας· ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι.
Μήπως, ὡς ἀψῖσι γίνου [που] ἁλόντε πανάγρου,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων,
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.

Agus aig iomċar 'ualaċ trom 's a ṫeas.
Ċum an ċogaiḋ, ṫáiniċ mé féin a's críċ,
A b-fuil sruṫ glórac Sant' dul treasna tríḋ,
D'ar ainm Luide, s d'ḟágas ceile grác
A's leanb 's táinte, neiṫe, santuiġeas các;
'Na diaiġ sin taim air luċt na Lidia blaoḋaċ
S mé féin da d-treoruġaḋ, ionnsuiġe 'n-aġaiḋ an laoċ
Ud miltiġ, sganraiġ lionaḋ an maġ le eug,
Giḋ da m-beiḋeaḋ 'n ċaṫair sealbṫa aig na Greug,
Ní'l an-tí níḋ do ḃainear liom; ní'l teaċ
Na earraiḋ eile toigfaiḋ uaim mar ċreaċ:
'S tu, ṫáir do ṡeasaḋ gan aon imniḋ, sgáṫ
Ná dídion taḃ'rt ó ḃruṫ an náṁ do mná.
S dual ḋuit ḃeiṫ aireaċ, ná go luaṫ beiḋ ḋít
A tabairt cuairt timċioll ṫart air ċríos na Troige,
Mar lion-ḟiaċ figte suas go teann 's go dluṫ
Sguabaḋ gaċ níḋ da ṁeid agus da luġ',
Mar sud 's tuar eagla, 'gus is aḃḃar baogail
Go sguabfeaḋ an náṁ ar siubail ar g-cáirde gaoil:
So neiṫe ṫuilleas imnide trom do ċroiḋe,
'S is dual 'g a ṁeaṁruġaḋ, fad gaċ lae 'gus oiḋċe.
Go fanfaiḋ na caḃ'roir' b-fogas a g-cuid flaiṫ
Aig dibirt éad a's imreas as an ḃ-faiġ."
Do ġoin croiḋe h-Ectór' ṫréin, na briaṫra teó,'
'Gus air an ḃ-faiġ leim ó n-a ċár go beo,
Faoi ċullaiḋ cogaiḋe 's sínead 'mac, d'a ġaċ
De uma deanta, dusaċt suas an caṫ',
Ḃrostuiġ na curaiḋ 'gus a misneaċ las,
Gus ó ruaig claoḋreaċ, nairaṁail iad do ċas.
Aċt fear na Greug' go ciuin agus go dluṫ,

Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνει ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καὶ ἄχνας·
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισσάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς ειδον ζωύν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔτι·
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης,
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·
Ἀλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἐοικότες· ἅς τε Κρονίων,
Νηνεμίης, ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο καὶ ἄλλων

Na n-aġaiḋ, le neart, lé calm' 'gus le clu.
Aṁuil, le lin̄ caṫuġaḋ 'g eirġeaḋ suas do'n ġaoiṫ,
Croċan̄ an loċan ar an urlár faoi,
'Gus fós an luaṫair, deanaḋ daoine ban
Dealuiġṫe o'n grán, le b-fuil an sgiobol lán;
Mar sud lé breac-ṡlaṁ faluiġṫe leir do bí
Na Greuga, a d'eiriġ suas go tiuġ ó'n t-slíġe,
Le marcaiġ bualta 'bus a's ṫall go leir,
Gus le na ġeal ċeo bratuiġeaḋ ṡuas an speir
Lár an gleo, 's a feoċaḋ suas a bruṫ,
Bí Mar le feicsint 'mearg na nealta duḃ'
Claonaḋ le Troiġṫiḃ gus cur leo air leiṫ
Mar d'aiṫniġ Apul, an̄ sa n-ugra teiġ,
Do las le tuilleaḋ gorlaiṁ fós is teas,
Trá ċonairc Aicin glic aig ealuġaḋ as.
Leis so ṫug Apul Aenias maċ ó an lan̄
Raiḃ da ċnearuġaḋ 'gus da neartuġeaḋ an̄,
Trá 'n laoċ ḟaicsint, treunṁar, ligṫe, slán
Bí na Troiġṫ le iongaḋ 'gus le gairdeas lán,
Aċt sostaċ fós, le coimuġaḋ níor ḃ'e an trá
Co'aḋ 's bí gaċ taoḃ le trearġairt ċruaiḋ d'a ċraḋ,
'Gus Stríṫ, fuaṫ, sioċċain, 'gus an garg-Dia Mar,
Le Dia na-n-geal gaeṫ' cairnaḋ an ṁaiġ le cir,
Bí Diamud 's Odis sa da Aiaċ treun
Brostuġaḋ na n-Greuga ċum an ċaṫa déin,
Gan eagla o'n n-geur gruaig ṫoig suas luċt na Troiġe,
Na ó na ḟeartaiḃ cogaiḋe aġus brit.
N-aġaiḋ gaċ ion̄-ruiġe, ḟeas go ciuan mar ṡlám
De ċeo trom socair, sinte as cion̄ mam
Na mulaiġe sleiḃe, trá do ḃiḋeas an ġaoṫ

Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ως Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
Η δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐνθ' αὖτ Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
Υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε,
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης·

Ga saiṁeaċ, sioċċaint añ sa n-gleañ 'ña luiḋe,
Roiṁ i beiṫ ċoirruiġṫe suas go fraocṁar, beo
S aig eitiol seoluġaḋ ó na cnoic an ceo
Ḃí fos le feicsint deifruġaḋ ṫrid an ḟaiġ
Le morán diogras, ceañ na feine a's flaiṫ,
Ḃlaoḋ'c air gac aon: "A ċairde, cluṫaṁail' bí,
Agus biḋeaḋ misneaċ dustuiġṫe añ do ċroiḋe,
Gaċ aon biḋeaḋ éadmar agus lán de sgáṫ
Go m-beiḋeaḋ 'ña ṫaoḃ aċt airde glóire le ráḋ;
Tig slán o'n n-gleo luċt ċur air caṫréim tóir,
An cláḋaire biḋeañ gan gaiscide gus gan glóir."
Leis so laṁaiġ(k) sé a gaṫ sa n-aer,
Tig go ti Deicon treun an goiñe geur,
Companaċ Denias gaisgiḋe do ṫuil gnaoi
Ó luċt na Troiġṫe, amail claiñ' an riġ,
Mar buḋ gna'ċ leis, lár gac ċaṫ, air ṁaiġ
Ḃeiṫ 'measg na ḃ-far, ḃí air an ḃ-fein' 'ña sgaiṫ.
Ní raiḃ 'sa sgiaṫ an gaṫ a ċosg raiḃ 'ḃár,
N-deis a teilgean trearna trid a lár:
Do ċuaiḋ le fánaiḋ ṫrid an g-crios an colg
Gur é do ṁarḃ, d'a ioñsuiġe ṫrid a bolg:
Ṫuit air an maiġ gan deo, a ċolain crom,
'Gus air an g-cré do ġéim an t-aram trom.
Gan muil ṫug Anias calmaċ, bás a's eug,
Do ḋis clain Diocluis curaiḋṫe tógṫa Greug'.
Air árd Ṗeir daingean, bí aig a n-aṫair lañ,
'Gus morán tainte s iol-ṁaiṫ aige añ.
I ttaoḃ na maṫar, ḟiolruiġ siad ó ḟrut
Alfis an auin, a sgardeas tuile tuiġ
Ṫrid ṫalta Fili: Orsiloc do ḃí

Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρέσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
Ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
Ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης.
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
Καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέεσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης.
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.

Na ṁac aig Alfis stiuraḋ lan mar riġ.
Ṫainic a ors'lec Dioclus, laoċ gan luċd
S d'fág Dioclus an dis gasgiḋṫe air a ṡlioċd,
A b-feartaiḃ calmaċ, glac siad speis a's tlaċd
S gaċ ealaḋan 'ḃain le caṫ 's le cogaḋ, ċleaċd,
Neis iad ḃeit fásta d' fagadar a g-criċ
'Gus le na g-caḃlaċ riċeadar an Troiġe
Caḃruġaḋ claiñ' Atri, 'ñ áit air tuit sa n-gleo
Faoi ṫreun los Aenias, air a b-faiġ neaṁ-ḃeo.
Amuil coileáin leoin a d'oill an ċráin air ḃár
Na sleiḃteaḋ árd le foġail agus ár,
Faoi sgáṫ d'a g-cumdaċ, uaigneaċ a lár cran
Na g-caoilteaḋ dluḃ, a raiḃ a m-bruċais añ,
Le bainiḋe ocrais, sguabañ siad amaċ
Air fud na ḃ'faiṫ a ḋeanaḋ ṡlaid a's creaċ,
Air ḃoiḃ sair uain, gur ioñsiġ iad le feirg
Maora na ttréaḋ d'a sineaḋ air a lerg;
Mar sud do ṫuit an dís, faoi gaetiḃ geur,
Mar d'a ċrain áluin guasaiġ air an ḃ-feur:
Trá ḃi le feiscint an dis gaisgiḋe Greug
Aig Muinlea sinte añ sa g-caṫ faoi eug,
Maoim truaġ an laoċ, gur d'ioñsuig lár a ċaṫ
Cratuġaḋ le ṁór neart n-agaiḋ Aenias a gaṫ,
Do ḃrostuiġ Már é, 'gur do tug co ċroiḋe
Do ġoil air agaiḋ ċum go d-tuiteaḋ faoi.
Aċt trá do ċonairc Antiloċ a ġuais
Mac Neistóir arsaig, le mór deifir gluais,
Ċum e ċuṁdaċ le geur imniḋe lañ,
Go raċfaḋ faoṫar an gleo leis le fán,
Da g-cailleaḋ Muinlea: Tarranġta 'naois gan sgiṫ.

Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἰὼν πολεμιστὴς,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Εσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῗδα τυχήσας.
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, (ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,)
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ηνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
Δηθὰ μάλ' εἱστήκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι.
Τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ·
Ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·

Na laṁ 's na lanna, aig na laoċraiḃ ḃi,
Ċum caṫa olṁiġṫe; Antiloċ, sa trá,
Ṡear gar do Ṁuinlá, tabairt do doiġ a's sgáṫ,
'Nuair ċoñairc iad, níor ṁian le fear na Troiġe,
An ċoṁlan ḟeaċaint, ci nár ḃ' fan a ċroide.
Na h-ablaiġ ṫoig a's ċuir faoi ċuram láṁ
Na g-curaiḋ tréun á's d-ioñruiġ 'sirt an náṁ.
  Níor ḃ'ḟad gur sineaḋ Puilemun air lár,
Ceañ na b-Paflagun 'gus ċo treun le Már,
Air, suas 'ña ḟeasaḋ ċuimse griñ do ṫoig
Muinleá 's ḟeoil a ġoine ṫriḋ n-a sgoig,
Na ḋiaiġ aig iompuġaḋ eaċra na luaṫ g-cos,
Ṫuit o'n g-cár Mudón loitiġ le mór los,
Antiloiċ trein, do sgaol de carraig trom
Sgalp le 'r bruiġeaḋ lar alt uile ċrom.
Do ṫuit na srianta ó n-a laṁaiḃ fañ,
Gur air a ṁaillid ḋ'ḟág a loirg lañ
An n-aṁuid ċeadna, s tligeaḋ é sa t-slige,
A ċosa suas 's a ċean s a ġuaille faoi
S a n-ganaḋ bán, gur saltairt na heiċ luaṫ'
É faoi na ġ-cos: do ṫamain go d-tí sluaiġ
Na n-Greug, an laoċ toig sealḃ air an g-cár,
Gur ṫuġ é leis ṫríḋ moran gáḋ 's ar,
  Do ċonairc h-Ectóir 's d-ioñruiġ le mór ḃruṫ
An naṁuid 's brís amaċ go h-árd a guṫ,
'Ḃrostuġeaḋ na Troiġṫe 'tug mór ómos do,
'Gus leañ go diograċ, foñmar, é sa n-gleo,
Do ḃí ḋa seoluġaḋ ḋís Dée slaḋ a's baṫ,
Már 's an Andias tóirtaḋ sior do ċaṫ,
Le buile buirfuigeaḋ ṁearg 'si an maġ 'gus ġair;

Φοίταδ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον,
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον, Σελάγου υἱὸν ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας.
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας

"Gur le na ṁór laṅ, ċárnuiġ leaċta áir,
Mar leanaṅ h-Ectoir, roiṁe sguabaḋ an t-sliġe,
S a rirt 'ṅ-a ḋiaiġ tabairt do neart a's briġ,
Trá ċonairc é Diamuid, geit le móran sgáṫ,
Mar ḟear neaṁeolgaċ, súl cuid ṁór de'n lá
Tríḋ ḟasaċ, sínte ċiġean fe roiṁe aun,
Treun cuḃraċ, doiṁain, le mór tuiltiḃ lán,
Searaṅ go h-imniḋaċ, 's filleaṅ tríd a g-cluan;
Mar súd air ais a d' fil faoi sgáṫ an luan,
Aig ráḋ: "A ċairde ní gan fáḋ tá teaṅ,
h-Ectóir sa g-caṫ 'gus calmaċ le n-a laṅ,
Da cosaint biḋeaṅ neaċ ioġantaċ aṁail Dia,
'Naois tá Mar da ċumdaċ le n-a sgiaṫ,
A g-cumaċ duine: teiġiḋ aċt aig teact
Air ais o'n g-caṫa, fillíḋ leir go beaċt.
Buir n-aġaiḋiḋ air an naṁaiḋ; ní'l aċt rud gan feiḋm.
Ḃeiṫ spairn le deitiḃ ceaṅair agus ceim?"
Do labair 's do ḋruíd na Troiġṫ', le Greug go dlúṫ,
S d'ḟág h-Ectoir sínte dís do loic le luṫ,
Mnirt a's Agcial bí le ċeile a g-ċár,'
S le ċeile tliġṫe air a maġ air lár.
Da ḃ-feicsint Aiaċ, ṁaoḋim a ċroiḋe le truaġe,
'Gur sgaol a laṅ, scap ṫríd an namuid uaṫ,
Mairḃaḋ Amfi 'm-baile na Paor do ḃíḋ,
S raiḃ moran tainte aige, an a ċríċ,
Aċt feoil é 'n-miaġ 'g-cian, ó 'duċtair graḋaċ,
An ċat' s'nior n-dán do filleaḋ air ais go bráṫ.
Tríḋ an ninarg ċuaiḋ go treun an colg,
Gur n-deir lot trom d'ḟan sasuiġṫe, aṅ a bolġ.
Do ṫuit, s aig tuitim, riṅ' eide caṫa géim,

Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
Ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσϐὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
Ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίϐασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ', υἱωνός τε, Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον Αἰγιόχοιο
Εἶναι ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·
Ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα;

'Nuair air a ḃ-faiġ fud Ulaċ sios go léim,
Santuġaḋ an eiḋe: go tiuġ tríḋ an aer,
Teilgeaḋ le Troiġṫiḃ gacṫe lonraċ', ġeur',
Ṫuit air a sgiaṫ, do ċongḃuiġ suas a ḃos,
Co'aḋ 's air an ablaiġ leag go trom a ċos,
Gur le na ḋeais laiṁ ṫarrang an ṁor sleaig,
O'n loṫ ḃí taoscaḋ sruṫ na fola ṫeig,
An t-eiḋe ċogaiḋ ḃí na ṫimċioll teaṅ
Do ċlís a sgaolaḋ, ó n-a ċliaḃ na 'ceaṅ,
Aċt ci gur ḟaruiġeaḋ 's calmaċ do ḟear
Aig iomcar úalaig ugra agus tear.
Do ṫeit fa ḋeoig faoi sgáṫ, le iomaḋ brú,
Naċ n-gaffeaḋ saor, ó'n ḋroing na ṫimċioll ḋlúṫ,
Mar súḋ, trá ḋeanaḋ saoṫor mór a's feart,
D'ḟolsuiġ laoċra misneaċ agus neart,
Ċum Sarṗeadan ioṅsuiġe ḃrostuiġ friṫ
Mac Ericuil, treun le úail aig líonaḋ 'ċroiḋe,
Air aġaiḋ ċeile 'nuair ḃí air gaċ taoḃ,
Le coṁlan ollṁuiġṫe mac a's mac mic iob,
Go spiḋamull tosuíġ Tlepol treun a ráḋ,
" 'Ríġ na licia, Ṡarṗadoin, caḋ fa
Ḃ-fuil tu aṅ so, neaṁeolgaċ aṅ sa g-caṫ,
Gan ḃríġ, gan luṫ, faoi eagla gur faoi creaṫ,
Ni gan foṅoiḋ, sgeiṫear luċt na m-breug
Gur ó ḟreiṁ Iob, do tanic tu mar ġeug,
Ni cosaṁuil ṫu aṅ misneaċ ná aṅ lúṫ,
A n-gaiscide feart, ná fós a seilse clúiṫ
Leis na treun laoċra ḟiolruiġ, 'n ġ-cian, ó Iob,
A ṁaca fein gan eidir ċeim, ó n-a ṫaoḃ,
Aṁail m'aṫair féin, mac calṁac ríġ na neul,

Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος
Ἐξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν. χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας ἀΐδαο περήσειν.

Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ' ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.

Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.

Bí aṁail leoin, a misneaċ, deir an sgeul,
Ġluais le re luingis caḃlaċ tair, gan bríġ,
Gus fir nios teirce, treasna go d-tí an Troiġe,
A feiteaḋ eaċraiḋ buḋ é ċeart mar ġeall,
S a séanuḋ air le eiġceart a's le feall.
Le feirg goiñte, 'gus le dioġltas lán,
Do'n Troiġe 's don tír ċart, riñeaḋ fásaċ bán."
Aċt tusa, 'cladaire, táir gan neart gan maiṫ,
Gus tá do luain da síneaḋ air an ḃ-faiġ,
Is beag an ċaḃair ṫig leat taḃ'rt do'n Troiġe,
Teaċt gan feidm 's gan ceañas as do criċ,
Na Licia; gus da m-beiḋṫea fós nios mó,
Cuirfaḋ le fana ṫu go ríoġaċḋ an ċeo,"
Do ḟreagair ceanfart calmaċ sluag na lias,
An t-óg-fear lán de uail agus de ḃaois:
"'S fíor gur sgrios h-Ercol baile-mór na Troiġe,
Mar ġeall air eiġċeart agus ċluain an ríġ,
D' eitiġ luaċ a saoṫair taḃairt do;
'Gus ġoiñ a ċroiḋe le briaṫraiḃ spídeamal, teo,
Santuġaḋ na g-capal d' ṫug mor ċail a m-briġ,
E, airtir fáda, treasna ó n-a ċríċ,
Do ḃás 'nois fuagraim, ḃéarfar duit go luaṫ,
Mo ġoiñe geur, 'gus togfar árd mo ṫuaġ."
Do labair s do ṫoig gaċ laoċ don dis a lañ,
'Gus ó n-a láṁa sgaoileaḋ iad go teañ:
Gan muil do buail sgoig Tlipuil 'gus do ġéar,
Dean-lan Sairpedoin treasna triḋ n-a lár,
Trom air a ṡuiliḃ ṫuirling sláṁa ceo,
'Gus bí gan aon ṁuil 'mearg an dreim neaṁ-beo,
Do loit Sairpeadan añ sa g-ceaṫraḋ cli

Τληπόλεμοςδ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτομαιμώωσα.
Ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δ' ἑμιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε,
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτοι
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόνθ' Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν

Gear gaċ Tlipuil', sgaoil sé le mór bríṫ,
Feoil ramar na leise treasna iomlan ġear,
'Gus go d-ti an cnaim d'a goiñead, riṫ a ḃar,
  Ó'n m-bás do ċoisñ é ġrad 'gus imnid Job,
Aṫar, ceanaṁ'l: ċruinniġ air gaċ taob,
A ċairde, 'ṫoig é suas ó ḃruṫ an ċaṫ,
Co'ad 's bí go síor d'a gortuġaḋ an ġear gaṫ,
D'ḟan fastuiġṫe gan é cruiṫnuġaḋ neaċ, co lan,
De imnid ḃídear, é ó'n n-gleo tab'rt slán.
Níor lúġa bí saoṫar agus bruṫ na n-Greuġ
Ablaċ Tlipuil tabairt ó ḟaiṫ an eug.
Aig feisgint Tlipuil sínte ar an m-ban,
Ḃí Odís treun le truaġ 'gus cuṁa lán
Gus fós le aṁras, ċlaon é air gaċ taoḃ,
'N ioñsoċ luċt na Licia, na mac Joḃ.
Go leagfaḋ Odis calmaċ añ sa n-gleo
Mac treanmar Joḃa ni raib capṫa do,
Mar sin ḟeoil Aten é go h-earsa, teañ,
Sa g-cuid do'n ḟaiṫ, ráiḃ luċt na Licia añ;
'S sín Cromi, H-ali, Noman, le goil ṁór,
Alcandur, Prison, agus Alastór;
Gus mórán eile seolfaḋ se go tiuġ,
De laoċraiḃ Licia ċum na rioġ'ċtaiḃ duḃ,
An ḃais, muna beiṫ gur ṫraṫaṁuil ṫeanga rosc
Grin, ḟairreaċ h-Ectoir, ċum an t-ár do ċosg
Faoi eide cogaid lonraċ, sgap mór uaṫ,
Súd é ṫríd gairgide toisiġe an da sluaġ,
Cur sgáṫ air Greugaiḃ: feiṫeaḋ as a ċabair,
Mac loite Joiḃ go bronaċ leis do labair:
“A ċáirid! conġnaiġ, na fág me n-deis eug,

Εν πόλει ὑμετέρῃ ἐπεὶ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλον ἔγωγε
Νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ᾽ οὔτι πορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ᾽ Ἀργείους πολέων δ᾽ ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Φἱ μὲν αρ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ᾽ αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ Φηγῷ
Ἐκ δ᾽ ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
Τὸν δ᾽ ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ᾽ ὀφθαλμῶν κέχυτ᾽ ἀχλύς·
Αὖτις δ᾽ ἀμπνύνθη. περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότο θυμόν
Ἀργεῖοι δ᾽ ὑπ᾽ Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτεποτ᾽ ἀντεφέροντομάχῃ ἀλλ αἰὲν ὀπίσσω
Χάζονθ᾽, ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ᾽ ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
Ἀντίθεον Τεύθραντ᾽, ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ᾽ αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,

An so faoi sgig a's taircuisna na n-Greug,
Aċt faġ dom uaiġ 'gus aḋlacaḋ 'sa Troiġe,
Mar ta á se 'n̄ dán naċ-b-filfeaḋ an mo ċríċ,
Ó d-tug mé duṫċas, na ma ċeile grádaċ,
Na mo leinḃe ḟeiscint ris go bráṫ."
Níor labair h-Ectoir, sguabaḋ, mar beiḋeaḋ sruṫ
Treasna faiṫ an ċoṁlain̄ le geur bruṫ
Cur air Greagaiḃ ruagaḋ agus cló,
Gus d'a leagain calmaċ a g-cro,
Aig cois crain ḟaiḋeḃile[1] gus faoi sgáṫ a ċraoḃ,
Do leag a ċairriḋ coingileaċ mac Joḃ,
'Gus ṫarrin Pelagōn cumanaċ an lan,
'Maċ as a leais a raiḃ sé fastuiġṫe añ,
Air aġaiḋ an ġeascıḋe ṫuirling trom neul ceo,
Fuagraḋ go raiḃ aig ealuġaḋ as an deo,
Aċt as an tamsin ċorruiġ suas a ḃíṫ,
Fuasuġaḋ tráṫaṁail ṫug o ṫuaṫ bruṫ gaoite,
Mar geall air h-Ectoir arrlaċtaċ a's Mar.
Raiḃ n-deis a g-cois, sliġe mórar slad a's ár
Ṫuit air na Greugaiḃ eagla agus crit,
Fa so níor tearrain teiṫeaḋ tair na riṫ,
Go d-ti an caḃlaċ; agus fós ni mo,
Ḃi añtú an neaṁuiḋ ḃrostuġaḋ, an sa n-gleo,
Ci scap air feaḋ na feaña Mar moa sgáṫ,
'Dul siar, a g-cul níor d-tiompuiġ, an sa tráṫ.
Ca iad le h-Ectoir 's Mar an dís sgeiṫ uaṫ,
A fagaḋ sinte, 'nois is dual a luaḋ.
Ḃí Teuṫar amuil mar na Dea a g-caṫ;
'Gus Oreirṫ eolgaċ treoruġaḋ eiċ a raṫ;
Gus Treaċ a's Aituil 'sgaolfaḋ lañ le lúṫ

Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Δίμνῃ κεκλιμένος Κηφισσίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονίεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
Χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι.
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ

'Gus Oinṁaus 's Helen-ḋís naċ raiḃ gan clú,
Gus Oreisb raiḃ air fleasg[n] iol-daṫaċ, breáġ,
Fear Santaċ, saiḋbir, ċóngnuiḋ ḃ-focair fáṫ'[o]
Glas, feurṁar h-Ile, ḃ-faġan̄ iolṁaiṫeas an̄,
D'a ḃ-fuil de ḋaoiniḃ gar do'n loċ 's a n-glean̄.
Trá ċonairc Una air an ḃ-faiṫ an t-ár
Do rin̄ air Greagaiḃ h-Ectoir agus Már;
Ḃiḋ a croiḋe le aṁgar 'gus le buaire lán,
'Gus laḃair le Atin dea na riġe ban̄.
"Mo nuair! a ḃean-De, buaḋaċ an gac gliaċ,
Inġin Ioḃa eidiġṫe síor le sciaṫ,
Nar ġeal gan feim duin̄ tabairt do Muinlea an riġ,
Go ḟilfaḋ 'ḃaile slán̄ n-deis sgrios na Troige,
Mun' g-cuirfeam' cosg air ḃaine Mair a's srian,
Aċt nois is dual duin̄ cabair ṫabairt le mian."
Mar sud, do laḃair: gan muil agus ġo beo,
Ṫriaġall Aten sios, le roin̄ a gaḃail sa n-gleo.
Na h-eacra breaġ ṫriaġal Una 'maċ, ċum cuing,
Le sriontaḃ óir d'ḟág sgaolta air a muing,
Na roṫaiḋ oċt treasnain, air a mol dul ṫart,
Ċroċ h-Ebe óg go stuama agus go ceart,
An mol, de ċruaiḋe, d'um 'na roṫaiḋ bí,
Agus an cuairsgean[p] de ór laṁaċ buiḋe;
Os cion̄ an cuairsgean deanta de sgait óir
Bí faiġniḋ uma fastuiġ' mar buḋ coir.
Do rin̄ na stuic de airgid soilseaċ glas,
An cearda eolgaċ deilbṫe go deas,
Āit suiḋte air aġaiḋ' bi suas toigṫa an̄,
Da congbail socair le óir-slaiḃre tean̄.
Le cúairt ṫart timċioll tarangta go grin̄

Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔϐαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ, χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόϐος ἐστεφάνωτο·
Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
Χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο· λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιϐαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀϐριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι
Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.

Bí an druḃ(q) a ḃ-fuirm cuarac agus cruin,
Ó'r ṫuit na h-oir srian; bí an ċuing de ór,
Gus de airgid, bí an cran tarraingt ṁór:
Na n-eaċra luaġ ċuir Una í féin faoi an g-cár,
Ċo deirfreaċ bí le meargaḋ aṅ sa n-ár.
Go luaṫ leig Aten ḋi a h-eadaiġ breaġ,
Bí uirṫi sgaolta, greiste(r) le iol-ḃlaḋ,
Obair, a laṁa féin le stuaim do riṅ.
'Gus ó ġleis cogaiḋ ṫogaḋ maċ go grim,
Ṫoig ucd-ḃrat Ioḃa aṫar ċum an gliaṫ,
Gus timċioll a gualaiḃ ċroċ sí suas mór sgiaṫ,
Raiḃ Eagla, 's Imris, Fór-neart, agus Fuaṫ,
Air ċuairt na ḟaṫaim agus Ruaig, a's Uaṫ.
Aċt air gaċ iomaiġ sganraċ, ṫug ḟós bár,
Tuar dioġ'ltair Ioḃ, an Gorgon bí 'ṅ a lár.
N-deir so an clogad árd na mórran m-beaṅ,
'Gus ceiṫre eitiġe, ċuir sí air a ceaṅ,
Clogad bí uile ceardruiġṫe de ór,
'Gus raiḃ' ċuairt ṫart co fairrsean, 'gur ċo mór,
Go n-gaḃfaḋ ḃ-fuil de iomad ḟluaiġte 'ġ-críċ,
Ceaḋ caṫair daoineaċ, didioṅ 's fasgaḋ faoi:
Ni mal bí Aten 'g ioṅsugaḋ an ċáir, 's ni faṅ,
Do bí sí fastuġaḋ aṅ a glaic a laṅ,
Trom, laidir, briġṁar, faoḃraċ, agus cruaiḋe,
Le treargraḋ laoċra, s bearfaḋ uaṫa buaiḋe;
Ġaḃ Una an t-srianġ, gur ḟeoil na h-eaċra luaṫ':
Doiḃ ḋ'ḟuasgail doirsa neiṁe, 's ni raiḃ ruaḋ(s)
Na briġ na n-Uair ḋ'a g-coimiuġaḋ, bidear gan sgiṫ,
Fairiuġaḋ neiṁe air feaḋ lae gur oiḋċe,
Duṅaḋ na nealta 'teaċt do'n oiḋċe duḃ,

Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,·
Ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔτινα οἶδε θέμιστα
Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νυφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνησι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,

'S le faiġnead an lae, d'a sgarúġad ris go tuiġ.
Dul ṫríd na dorsa ṫóiġ na h-eic an t-sliġe,
'Gus riṫ go luad an áit a raiḃ 'n̄a ṡuiḋe
Job go h-aonṁar gan aon neaċ leis an̄,
Air bár na bin̄e b' airde 'measg na m-bean̄,
Air ṡleiḃ na sior ḃeo: fuair na h-eacra sġíṫ.
'Gus labair mar súd a ċeile le árd riġ,
Na neul: " Ṁor ṡaoi, an ḃ-feiceaṅ tu gan fearg
Na fearta gránaṁal gníḋeas riġ 'n ċoġaiḋ gairg,[t]
Naċ n-goilleaṅ ort an slad agus an t-ár,
Do rin̄' air sluaiġṫiḃ Greug, da sín̄eaḋ 'r lár,
'N aġaiḋ cóir a's ceart tabairt aṁgar do mo ċroiḋe,
'S gairdeas do Afrid 's Dia na n-gaeṫe buiḋe,
Le 'r ail ḃeiṫ briostuġad antoil Ṁair gan smaċt,
Naċ n-geileaṅ saltairt air gaċ dliġe 'gus reaċt.
Orm ni ṫoigfair tabairt go Ṁár droċ-raṫ,
S' le creaċd d'a ċrád a ruagad as a g-caṫ.
   D' aontuiġ Job agus a ċeile ḟreagair:
" Labair le Aten 'gús a congnaṁ agair;
Oir le n-a h-eagna, 's gliocas 's eolgaċ í,
An marḃadóir buairuġad agus a bruṫ a ċlaoiḋeaḋ."
   Do raiḋ an Dia-ḟlaiṫ; 's Una na riġṫ' bán,
Do ġread na h-eic do ḃí de ḃruṫ 's ḃríġ lán:
Eidir na flaiṫis ṡuas 's an talam faoi,
Do ṫoig an cár s na h-eic le fainead, an t-sliġe,
'Gus ḟad is rigeas ó ḃin̄ ċnoic suil ġrin̄
Aig amairc go h-airreaċ trearna ṫair an toin̄,
Do ġaiḃ na caisle neiṁe sios gaċ ceim,
Tabairt le cloinstail árd-ḟuaim ó gaċ leim.
Aig teaċt do'n g-car a ḃ-foċair baille an Troiġé.

Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ἔνθ᾽ ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Λύσασ᾽ ἐξ ὀχέων· περὶ δ᾽ ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσιν δ᾽ ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
    Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ᾽ ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
Ἔνθα στᾶσ᾽ ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ᾽, ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
    Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ᾽ ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
Νῦν δ᾽ ἕκαθεν πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
    Ὣς εἰποῦσ᾽, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδείδῃ δ᾽ ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ᾽ ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
Ἱδρῶς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου. τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·

Do ṡeas 's air ḃruac an coṁruic, rinnead sgíṫ,
Do ġnídeas Sgamandar agus Simois saiṁ :
Do sgaol ó 'n g-cár na caiple le na láiṁ,
Air fud an ṁaġa, do fuair innilt ánn,
D' ḟóir d'a ġné, go toġṫa 'gus neam gann.
Do sgeiṫ na d-timċioll slám an tiuġ de ċeo,
Ċum iad a ċur faoi sgáṫ ó ḃruiṫ an gleo.
  Mar ċoluim caoin go faiteac gus go cuain,
Ċum na Greuga ċaḃr'ad, gaiḃ siad uain.
Act 'nuair do fuair iad fein a lár na ḟaiṫ,
Raiḃ uiṁir ṁór de laoċra Greug' a's sgaiṫ,
A b-foċair Diomuid, aṁuil leona fiad,
Na cullaiġ coille ainsreac gan biad,
Do ṫoig Una, suas go h-árd a glór,
'Gus le guṫ ionġantaċ gáir sí 'maċ go mór,
Mar ġairfead Stentóir le guṫ gear ċo ṫeann,
S da m-beideaḋ cuig deiċ guṫa cruinnte uil' ann.
“ Ma naire 'Greuga 's nid tá ann bar ġ-cain,
Naċ b-fuil sib calma act a gné aṁain.
Triaṫ leis an g-cogad Aċuil gobta ḃí,
Taoḃ 'maiġ de'n ċaṫair níor ionnsuiġ luċt na Troiġe,
Le sgáṫ a laiṁe: act anois ta an ban,
Go d-ti an ċaḃlaċ leis na caiṫide, lán.”
  Do labair: 's do las si misneac 'g-croide gaċ aon,
Cum brostuġad Diomuid deiffid Aten treun,
'N gar do'n ċar 's na h-eaċra fuair é an Dea,
Le saoṫair claoidte 'gus le loit d'a criad,
Do ṫug do Pandar le n-a ḃóġ'ḃí crom,
Gus báite le allus faoi n-a sgiaṫ an-trom.
Bí le n-a laiṁ a cuimilt an ḟuil' duḃ',

Ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ·
Ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε.
Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής·
Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
Σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Γινώσκω σε, θεὰ, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο,
Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος.
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας.
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

Do ḃí ó an g-creaċda sílt amaċ go tiuġ,
'S a 'g aistriuġaḋ a niaḋnais, ċum go d-tabrṫaḋ an ġaoṫ
Fuaraḋ d'a loit; sa trát, ar glac sé sgít.
Ċlaon inġin cairdeaṁail Job' ó ċuing an druḃ,
'S a g-cluasaiḃ Diarmuid, ḟeoil go ciuin a guṫ:
" Is fíor naċ cuiḃe le Tuidi d'aṫair ṫu,
A g-coṁlan gear buḋ ṁór a neart 's a luṫ:
A ḟantuġaḋ gleo an ċaṫa buḋ é ṁian,
Sa trá ar 'b 'ail liom é cosg le srian;
'Nuair ṫainic mar aoide aonṁar ċum na críċ,
Raiḃ de sliocṫ Ċadṁuis uiṁir ṁór 'na suiḋe,
Ag fleaḋ: do ṫug a n-duilán agus buaiḋ,
Faoi sgáṫ mo comirce, aṁ sa n-imriar ċruaiḋe.
'Gus agud beiḋ mo ċuimnic aṁ gaċ trát,
'N agaid na Troiġṫe, beiḋ tu faoi mo sgáṫ,
Aċt 'nois le tursa tá do ḃail gan ḃríġ,
Na le criṫ-eagla anḟan tá do ċroiḋe,
Air ċor naċ b-fuil le seiscint aṁad geug,
O Oidis calmaċ. cluṫuaṁuil 'measg na n-greug."
Do ḟreagair Diomud: " Inġín alga(t) Job!
Is fáilteaṁuil, fabraċ ṫig tu le mo ṫaoḃ.
S dual insin duit, aṁ so anois, do ċéim,
Nár coisg ó n-gleo mé tosra, leisg, na tím,(u)
Aċt d'aiṫne fein ṫug tu gan aon Dia,
Aċt Afrid ioṁsuġaḋ 'gus a lot sa n-gliaṫ:
Ní gan adbar ṫreig me briuṫ an gleo,
Oir ċoṁairlis uiriam do na Deaṫ fíor-beo,
Ag feiscint Mair mar ċaor sa b-faiṫ a riṫ,
A sceiṫ na ṫimċioll sgairiaḋ agus criṫ,
" Diarmud ansaċ! b-fuil do ċoimnic oirn."

Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι
Καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης

Do ḟreagair Aten na súl liaṫ 'gus gorm,
"Roiṁ Már e féin 'na aon neaċ de na Deaṫ,
Na bídeaḋ go cladaireaċ faitis ort na sgáṫ.
Óir táim-se d'aice: Már sin, n-aġaiḋ Ṁár,
Seoil go calmaċ d'eaċra 'gus do ċár,
Agus do ġoine sgaol leis go tréun, teañ,
Da ḟaġail loite. treiġ-lag, agus fan,
Neaċ na buille, naċ b-fuil bin air ġeall,
Go síor claon-ḃeartaċ agus deanaḋ feall,
Ṫug geal go m-beiḋeaḋ a cur sa g-caṫ le Gréug,
'S tá 'ñois ḋa sláḋ le ár agus le eug."
Do laḃair Aten, gur le leagan súl,
Do ṫug nuas Steniel as an g-cár, ḃí uṁal
Le tuirlint, ċor gur leim é fein anuas,
Fagail aiṫ aig Aten le ḋul suas.
Le taoḃ Diomuḋ, ċoig añ Dea ait suiḋe,
S le troime an meaḋ'ċain, ġeim an mol-ċran faoi,
An t-sreang le tamaint gur an srian le corg,
Gaḃ an a lamaiḃ Aten na n-gorm rosc.
Na h-eaċra licṫe ġreaḋ an Óiġ go beo,
'N-aġaiḋ Már 'leag Peirifas air an maiġ gan deo,
Faṫaċ mór mac Ocreis bí de ṁisneaċ lán,
Air ḟág an bas naois sínte air a m-bán.
Ċum neac d-tab'rfaḋ Már sa dearia an bean-Dea
Le caṫ-bár Pluton ċuir a ceañ faoi sgáṫ,
Trá ċonairc Diomuiḋ calmaċ Dia an ġleo,
D'ḟág Peirifas sínte n-ait ar ṫuit neaṁ-beo,
'Nois d'ioñruiġ a ċeile: sgaoil a ġoiñe geur
Már, seoil e láṁ Aten seaċranac sa n-aer,
Añ sin a ṡleaġ sgaol Diomuiḋ le fór neart.

Εγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
Τῇ ῥά μιν οὗτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
Οσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ανέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ,
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
Τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
Φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα, καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
Ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα. σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην,
Οὐλοέμνην, ᾗτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ
Ἀλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
Η νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,

Le coṁgnaḋ Aten ṫreoruiġ é go ceart,
S go 'griṅ aṅ aġaiḋ Mairr, gur ioṅsuiġ a bléin,
'Ṅ áit air ḟastuiġ 'cnaipe an caṫ-lein',
Stiallaḋ a ċneis': do ṫarruinġ re ṁac a ḃair,
'S le goine an loit do ġeim 's do nuallaiġ Mair,
Ċó teaṅ ḃi a ḃúrḟeaḋ 'gus a ġráig co mór,
S da m-beiḋeaḋ guṫ deic mille birreaḋ ó n-a ġlor,
'Ṅ amsir caṫa: ċriṫ le sganraḋ lán,
Sluaġ Greug a's Troiġṫe cruiġnuiġṫ' air an m-bán.
Aṁail mar neul do ṡeolais ġaoṫ le bruṫ,
'Dul suas 'sa n-aer, le cuma bagraċ duḃ,
Facas do Ḋiamuid Mar faoi ḟláma ceo,
'Ga ṫóġḃáil suas go ċríċe na sior ḃeo.
Tra riġ go h-ard-ḃiṅ airís tiġ'rnaṁail Joḃ,
Ceap-ḟlaiṫ na n-Dia, 's do ṡuiġ síos le n-a ṫaoḃ,
Do leig as osnaḋ aig an loc d'a ċráḋ,
Raiḃ teaċt as ḟuil, 's mar ṡud, le brón a ráḋ:
" A ríġ na n-dul, naċ n-guileaṅ ort na feart,
Ta ḟuaṫṁar, milteaċ, 'ṅ aġaiḋ cóir a's ceart?
Deaṫe sealḃaḋ sonais, séan a's siṫ,
Go h-éadfar déanaḋ air a ċeile ḋiṫ,
Tuirling air talaṁ measgaḋ aṅs an n-gleo,
Níḋ nac cuiḃe an n áitriuġaḋ na sior-ḃeo,
Do daoinib ḟabraċ: faraoir, 's uait aṁain,
Do ṫainic freaṁ a's ugdaras gaċ cáin,
Is dual duiṅ eag-ċoin: d' inġín féin is í;
An ḃean-dea air buile, aṁail mar ḃeiṫ stríṫ,
Aḋbar gaċ imris, as do claon-geanṫeaṅ,
Ċion gar ḟíolruiġ iomlán ó do ċeaṅ.
Si las croiḋe Ḋiamuid agus lion le bruṫ,

Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
Ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦτέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκεῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Μήτι μοι, Ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε·
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσιν,
Τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,

Cuir caṫ air Ḋeaṫa, na gar loċ re cruṫ
Laiṁe Afrid, 'gus le goil 's le feirg,
D'ionnsuiġ me féin go milteaċ gus go gairg
S muna beiṫ mo ċosa tug me as an ár,
Ḃeideann go cinnte air an b-faiṫ air lár,
'Measg marbaṫa sínte le n-a los 's a lann,
Faoi ċárn aḃlaġ fágṫe leaṫ-ḃeo, fan."
  Go duairc do dearc air Már, agus le briuṫ,
Do labair leis Job, ard ríġ na neulta duḃ.
"Na bí Mar leanḃ le síor sgréaċail 's gleo,
An so do 'suide bobruġad na síor beo:
Tu-sa naċ n-géileann do aon riaġail na reaċt,
Tá aig do ċlaonta luascanaċ faoi smaċt,
Granaṁail, fuaṫṁar le do ḃeasa gairg,'
'S naċ ail leat níd aċt imris 's cogad dearg:
Do ċáildeaċt duċṫair leanfar duit go braċ,
'Gus ṫug tu leat ó ḃroin do ṁaṫair gráḋaċ,
Naċ leanann comairle aċt a comairle féin,
Se a droċ ṡompla ḟágas ṫu a b-ṗéin,
Aċt b-fad ni fagfear, óir is uaimse a's í,
A ta do ġeineaṁaint, ṡomlán, a's do ḃríġ.
Da m-beiḋea o aon neaċ eile de ṡíor-ḃeo,
A measg na b-faṫaċ, ḃeiḋṫa 'b-pein go deo.
  Do labair 's do ċuir faoi ċúram Peoin leaġ'
A loṫ a leiġeas ḃí go mór 'g a crádad.
Ḃí Ṗeon eolgaċ an gaċ ioċlus 's feur,
Gus le na m-briġ do ċneasuiġ 'n gorta ġeur.'
Do Ḋeaṫ' baoġal bais, ni beir an loṫ is mó,
Ó'n b-péin do fuair re fóiriuṫ agus ṡoġ,
Amuil mar leamnaċt, tra nuair dóirtear sruṫ,

Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε·
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κυδεῖ γαίων.
    Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ηρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων

Do ṫora fig' air, iompuiġeaṁ se 'ṁ a ġruṫ.
Do ḋún an ċréaċd Peon agus Dea
Na h-oige níġ e, 's ċuir air colaiṫ breaġ.
Gléasta le h-Ebe, ṫoig mac marḃaċ Job,
Aiṫ suiḋte flaṫaṁail 'n-aice le n-a ṫaoḃ.
N-ḋeir iad cosg a's ruaig do ċur air Ṁar,
Ḃī lionaḋ an ṁáiġ le mōran slad a s air,
D' ḟág Una araon le Aitin faiṫ an ġleo,
'Gur d'ḟil gan muil, ċum mōr-lan na sior ḃeo.

NOTES.

---

a Talcaċ, vigorously. Though talca is not a word now in familiar use, it is one of those fine expressions belonging to our language, which instead of being suffered to grow obsolete, one should wish to see restored to general currency.

b Fonaḋ, a car or chariot; a name, which like feun and driuḃ signifying the same, requires explanation.

c blaṫ, warm. There are few words in our language susceptible of a greater variety of meanings than bla, blaḋ, blaṫ, all pronounced in the same manner.

d Folg, active. Were I not apprehensive of extending those notes to an inconvenient size, I should be inclined to give many specimens of fine writing, from some of the modern translators of Homer in the continental languages. The following lines, describing the death of Scamander, are from Garcio Malo, the Spanish translator, who transfused much of the spirit of the original into his congenial Ibero-Celtic version :—

"Menelao dio muerte con su lanza
Al ilustre Escamandrio hijo de Estrophio,
Muy diestro cazador a quien Diana
Enséno a despedir con arte el dardo,
Contra todas las fieras que los montes
En sus espesas selvas alimentan."

e Ḃaıṗ, a battle or combat, for which there is a great variety of names in our language.

f De ċíal. Its correct form being, the genitive case, should be ḋe ċeıl. However, it is left cíál, in order to harmonize with τριαġal, a liberty quite conformable to the practice of Homer.

g " Neaṗτ," instead of "ṅeıṗτ," for the same reason which is explained in the preceding note, viz., to accord in sound with ċaṗτ.

h " Cṗumáṅ," the thigh-bone.

The following is Pope's elegant translation of this passage ;

"Then fierce Tydides stoops, and from the fields
Heaved with vast force, a rocky fragment wields;
Not two strong men th' enormous weight could raise,
Such men as live in those degenerate days.
He swung it round, and gathering strength to throw,
Discharged the ponderous ruin at the foe.
Where to the hip the inserted thigh unites,
Full on the bone, the pointed marble lights;
Through both the tendons, broke the rugged stone,
And stripped the skin and cracked the solid bone."

i Laoċ, for laoıc.

k " Lámaıġ," he flung. This word, expresive of projectiles in actions, or artillery, is still found in our popular songs, and is almost identical with the Hebrew.

l " Faıḋeḃıle," a beech tree.

n Fleaṗġ wreath or mitre.

o Fáċ, a lawn

p Cuaıṗṗġeaṅ, the felloe of a wheel.

q Dṗuḃ, a chariot, as remarked above. It is almost unnecessary to remark that this celebrated description of Juno's chariot, which has so much exercised the artistic skill of commentators, requires no small share of patient industry to convey it accurately through any

other version. It is finely translated into Italian by Monti, and the Irish reader will find that our own language is still sufficiently furnished with all the technical phrases which the description requires. However, it is not in the ingenious construction of the chariots the fancy of the poet is so much exhibited, as in the portrait of Minerva, laying aside her peaceful robes, putting on her military attire, and entering the chariot invested with shield and spear, and helmet of such terrific appearance, as to form one of the most sublime images which the genius of Homer himself ever conceived or described. Not inferior either in boldness of imagination or description, is the descent of Juno and Minerva from Olympus borne along in the rapid car, and whirled over such vast space by very bound of the coursers. It is well rendered by Cunich, the Latin translator :

> Jupiter hœc : Juno paret volurcesque flagello
> Urget equos : medias ille, mora nulla, per auras
> Corripuere viam celeres, coelumque volabant
> Astriferum terramque inter ; nam tantus equorum est
> Alipedum saltus, vectant qui mumina, quantus
> Aeria e specula, vastum est prospectus in æquor."

r Greisa, embroidered.

s "Tim," fear.

t "Alga," noble, valiant ; an epithet peculiarly characteristic of Minerva. In illustration of the former sense, our own island was called in ancient times, among its other names, inis alga.

THE translation of the Sixth Book completes the first volume, and it will be readily confessed, that it yields not in interest to any other portion of the Iliad. On the contrary, the Sixth has been generally referred to as a book that displays, in a striking manner, the peculiar excellence of the poetic genius of Homer. The temporary retirement of Hector from the combat to induce the Trojan matrons to propitiate Minerva by prayer, affords an opportunity for the introduction, on the field of battle and in the city, of two beautiful episodes. The meeting of Diomede and Glaucus, their reference to the earlier history of their race, and their exchanges of armour as a token of mutual friendship, are finely told; and though criticism has taxed it with being too tedious, still the narrative is so vivid, that the reader is carried through it, with untiring attention.

The scenes acted in the city are still more varied. The solemn supplication of the matrons is admirably described, and the brief sketches that are given of Paris, of Helen, and of Hecuba, are in perfect accordance with their respective characters. But it is in the meeting, the dialogue, and the parting of Hector with his spouse Andromache, accompanied by their infant son, the poet puts forth his wonderful powers of moving the human heart, of which he was so perfect a master. As an illustration of the beauty of this episode, there is scarcely any collection of eloquent extracts from ancient writers, in which it does not find a conspicuous place; and criticism, as if forgetful of the severe portion of its office, has exhausted the language of eulogy, in holding it up to admiration. The completion of this book now enables me to compress it and the preceding ones into one large volume, and thus to give them a more enduring form. Whether or not I may succeed in finishing the version of the entire Iliad, I feel, I must own, an anxiety that this Sixth Book should be included in the portion already achieved. The whole story, so tender, so dignified, and so melancholy, is analogous to the deep, elegiac tone that runs through so much of our own ancient literature; and it has been no small gratification to me to conclude the first volume of this translation, with the book, containing the pathetic and inimitable description of the parting of Hector and Andromache.

✠ JOHN, ARCHBISHOP OF TUAM.

Tuam, December 12, 1860.

Ὑπόθεσις τῆς. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Ζ΄.

ΤΩ͂Ν θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρωών. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην* ἀποστήσειε τῆς μάχης. Τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρισαντες† φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις, Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

* Ἀποστήσῃ. MS. *Mori.* † Πατρῴαν φιλίαν Id.

SUIM AN SEAĊTAD LAḂAIR.

Le lin na Daete treigsint an caṫa, marḃan na Greuga mórán de na Troiġṫe. Le coṁairla h-Eleanus, insíd Hectoir an ċaṫair agus iarean air a ṁaṫair, Atin im-piġead, agus da bo deug ṫoirḃirt dui, ċum go tturfid s, Diomúid o'n n-gleo. Ċoad agus bidar an sa ríġ-lan, deanan Diomuid agus Glacus conrad muintir agus malrait colaide ċaṫa. N-deir agallad le na ṁaṫair Hecuba agus le na ċeile Andromaċ, filean Hectoir a neinfaċt le na deirḃraṫair Alustrin, ċum faiċ an ċogaid.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, Ζ΄.

Ἐπιγραφαί.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἔστ' ὀαριστύς.

ΤΡΩ'ΩΝ δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος, ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
  Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Ἐϋσσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
  Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·

AN SEISEAḊ LEAḂAR

de'n ILIAD.

Trá ṫréig na Déaṫe air gaċ taoḃ, an maġ,
'S d'ḟág aig na Troiġṫe, 'gus na Greug', an caṫ,
Ḃí measg na sluata, bus as ṫál, an gleo,
Le gaisgiḋe treuna, lasaḋ súas go beo,
Do sgaoil le ċeile sleaġa geur go tiuġ
Air fúd na faiṫ', bí eidir an da ṡruṫ
Simun as Sant; sgaraḋ goil as bruṫ
Buḋ é mac Ṫealmuin, Aiaċ an treuin ċroiḋe,
An gaisgiḋe toiseiġ briseaḋ foirin' na Troiġe,
Acman mac Eusuir ḟaṫaċ mor ó ċríċ
Na Tracia d'ḟág lé béim a ṡleaiġ, ñ a luiḋe,
'Nait raiḃ cib ċapuil luascanaċ air biñ,
A ċaṫḃair ṗrais, do loiteaḋ blaosg a ċiñ.
Leis a trom buile; d' éaluiġ as an deo
'Gus air a ṡuiliḃ, ṫuit slam báis a's ceo.
Ṡín Ḋiomuid treunṁar Acsuil air an ḃ-faiṫ,—
Mac Teuṫrais saiḃir, aoiḋeaċtaċ, agus mait.
'N a t-coġnaiḋ muintir Aisiriḃ, bíḋ a lañ,
Raiḃ feile, s fairsneaċt s failte, le faġail añ,
Air ṫaoḃ an boṫair, aig fear gaḃail na sliġe

Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι·
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ναῖε δὲ, Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας,
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα

Gur tealaċ teagraċ an a n-deanfaḋ sgiṫ:
Noir ni raiḃ neaċ ḋá d-tug se biad a riaṁ,
An'am-a gád, le seasaḋ le na ṫaoḃ.
É ḟéin a's Caleis, an fear ḟeoil an ċar,
O' ḟág láṁ Diomuid, sínte an dís air lár.
Le trom ḃeim Euril, ḃí dís laoċ na luiḋe
Euris as Oṗeilt, air an ġaineaṁ buiḋe,
'S gan ḟaillig d'insig Aisaiṗ 's Peadar clan
Abairbre s Ḃucloin, s ṁarḃ iad a lan:
Dís oglaiġ truaċ, toraḋ seirí grada
Do ṫug d'a n-aṫair, Abairbre, 'sa trá,
Raiḃ se, mac seirríḋ Laomadain an ríġ,
Cuṁdaċ tread sa maga gar do'n Troiġe,
'Naoir ḃidar sínte air an t-sraiṫ go luaṫ,
'Gur ṫoig an buadaċ a n-eadaiġ ċaṫ gan truag,
Ṫug bas do Airtil láṁ Ṗolipis trom,
Faoi ġeur lan Odis ṫuit Pideati crom,
Ṡín Teucar Airrton, gaisgiḋe mar na Dea,
'S do ṁarḃ Ablar gaine sealsaċ breaġ,
Antilic, aon de macaiḃ Nestoir gradaċ,
'S d'ḟág Agmon Elait gan aon lúṫ go bráṫ,
Raiḃ a ḃaile, 'n áit a ḃ-fuil an t-aun
Satnian dear, a riṫ le sroṫa lán.
Gaḃ 's é teiṫead Pulacar, geur gaṫ
Léit; 's sín Melant Eurplas, air an maġ
Ḃuḋ criaiḋ cran, Adrairt, óir do ṫarlaiġ dó,
Tuitim le mí-áḋ, láṁa Muinla beo,
Do ġeit a ċapla, le teann brut an ċaṫ,
'Gur trá ḃí sguabaḋ le luas gaoiṫ, an maġ,
Ḃris 'n aġaiḋ geugan crain an ḃéim sa g-ċar,

Ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον,
Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι μηδ' ὃς φύγοι. ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ

Gur gar don roṫa, ṫuit sé féin air lár;
As teilgṫe amaċ sa g-cré 'gur aġaiḋ faoi,
Do ḃí faoi ċeanas Muinela na luiḋe,
Ṫoig suas a ṡleaġ dá ċratuġaḋ an sa n aeir,
Trá gaḃ a glún as d' aṫċuinig é go geur,
Adraist truaiċ. "Fan, laoċ, 's leig mé saor,
'Gur gaḃfair eiric, gealaim duit go fíor;
Tá aig m' aṫair tainte 's ionṁus mór,
Mar tá ór, irion, agus prás go leór,
Iad ḃearfaiḋ duit, aċt cosin me ó eug
'Gur fag me slán mar ḃraiġ measg luing na n-greug."
Do labair Adraist, as d'airiġ Muinlea bríġ
Gur eifeaċt impiḋe murgailt sgairt a ċroiḋe,
Aṁuil gur ċlaon, a ḃeaṫa ċoigilt do,
Trá ṫainic Agmon suas, go deifreaċ, béo.
A glaoċ go garg: "'N é sin go b-fuil fa,
Ṫabairt do'n drean so, coimirce agus sgáċ',
Na b-fuil se cinte, fíor gur uait aṁain,
Nár ṫuil an drong-úd, dioġltas trom na cáin?
Is níḋ náċ dual, beiṫ coigilteaċ do'n Troiġe,
No a cuid daoine, fós no leanḃa cioġ;
Is cóir gan dealuġaḋ, eidir feara treun,
'Gur seanóir laga, agus mna tá faon,
Iad le croiḋṫe, 'n aġaiḋ gaċ daonaċt cruaiḋ,
Sguabaḋ o'n t-saoġaol, gan adalacaḋ, gan uaim."
Le sin, ṫeilg Muinlea uaiḋ, gan truaġ, a ḃráiġ,
D'ionṡuiġ e Agmon 'gur le ṡleiġ do ċraiġ,
Do ċuir air 'uċt a ċos, as tairrainġ a lann
O'n lot amaċ, a raiḃ se fastuiġṫe ann.
Do dearc so Nestoir, agus ṫoig a ġlóir

Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ, μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ. ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,

'Gus air na Greuga, ġáir se go h-anṁór,
"A Ġreuga muinneac, gearġiḋe dílis Ṁair
Na sladeaḋ neaċ, an droing a tá air lár;
Aċt ionnsuiḋe an náṁ, go mísnaṁil gus ġo beo,
'Gus biḋiḋ d'a d'treasgairt 'gus da sineaḋ 'g-croṫ,
'Gus n-diaiġ iad ḟagail air a t-sraiṫ, faoi eug,
Cuirfaiḋ a g-creaċ a d-taisge, 'lung na n-Greug.
Do labair, 's do las se misneaċ ann gaċ croiḋe,
Ċor go m-beiḋead cinte, iomlán sluaġ na Troiġe
Air teiġead le eagla, a toraigeact antí sgáṫ,
Muna beit, gur ċoisg iad le n-a ġut, sa tráṫ,
Helenus ríoġa'l, fíosaiḋ glic na n-dea.
Le Hectoir treun, 's le Aoneas fós do labair
"Is uaib-se, fáġeas luċt Troiġe 'gus Licia cabair,
'N am caṫa 's coṁorla; 's orraiḃ bians go grinn
Gaċ súil a dearcaḋ, measg na n-gaisgiḋe cruinn.
Ṡeasaiḋe go calṁaċ 's congḃiḋe siar an sluaġ,
O ḃallaiḋe an damġeain, sul da d-tig go luaṫ
Pċaḋ na n-doirsa, deifriuġaḋ ċum a d-tíġé.
'S da b-fail aig naiṁ á measg na mna na suiḋe,
Aḋḃair sgig as foṅoiḋe spideamail agus gorg,
Do Ġreug biḋ sealġaḋ air a ḃ-faiċ a lorg.
N-deis siḃ a n-dualgais ṁeoṁraḋ doiḃ go ceart
'S a g-croiḋṫe lionaḋ suas le luṫ gus neart,
Aig iomċur ar g-cuid de'n caṫa, fanmúid ann,
Cid o' na ḟaoṫair tamuid saraiġṫe fann.
Aċt tu-sa Hectoir, deifriġ gan aon sgíṫ,
No muil air biṫ, go sriġfair go d-tí an Troiġ,
'S téiġ ċum ar máṫair airṁidniġe a ráḋ,
Fios do ċur, gan forar air na mna,

Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ' Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο.
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,

Luċt ḟreastail Atin, beiṫ go h-iomlán cruinn,
A laṅ na Dea tá suiḋṫe ṡuas air ḃin
Na caṫreaċ: 's tugaḋ an brat is deise 's feár,
Maċ as a taisge 's sineaḋ si air lár,
An sṫraile taiṫneaṁaċ, triom do eige breaġ,
'Gur oḃair snáṫaid ṁaiṫ faoi glún na dea,
Tabairt doḋeag bo, naċ raiḃ fós a riaṁ,
Cuing ṫair a g-ċiṅ, na uama air a d-taoḃ,
Da guiḋiḃ le duraċt ċum go d-taḃ'rfaḋ cluas,
Da n-gáir 's da n-gairṫ, gur go n-dearceaḋ nuas,
Go truaċ 's go cairdeaṁail, air a ġ-caṫair 's-lan,
'Gur fos a foirne, fear, mna, agus clan.
Go n-deanfaḋ an boirb laoċ, Tuide dian a ċloiḋe,
'Gur ó n-a ḃruṫ go g-cosnoċaḋ si an Troiġe,
Fear ruagaḋ naṁ 's as capuġaḋ eagla 's uaṫ,
Naċ d-taḃ'rfaḋ bár air, Aċuil na g-cos luaṫ,
O ḃean-dea geinte; sguabaṅ maġ mar ṡruṫ,
'Gúr ní'l le fail a ċuiḃe 'neart sa m-bruṫ."
Do laḃair, 's ṫug Hectoir ó n-a ċár mór ċeim,
Gur air a talaṁ sud é nuas, go léim,
Gaċ laṁ a fastuġaḋ gaine ṡealsaċ geur,
Teiġeaṅ ṁeasg na d-Troiġṫe, da ċreaṫaḋ aṅ sa n-aer,
Lasaṅ an caṫa, lionair suas gaċ earg,
Gur curaiḋte trean le doiġe 's goile garg.
Fillġeaṅ n-Troiġṫe, seasaḋ ṅ agaiḋ na n-Greug;
Teiṫean siad-so, faoi eagla 'gur faoi eug,
Ciṅte gur neaċ, ó ċríċ na n-dea síor-ḃeo,
Ċuirlang a nuas, taḃairt caḃair ann a n-gleo,
Do ṡluag na d-Troiġeċ: ṫoig Hectoir suas a ġlór,
'Gur air na Troiġṫiḃ ġair se go h-an-ṁór.

Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
  Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
  Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
  Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦνγε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.

“ 'Ċairde ṁuintirġe 's coigċriaigṫe na Troiġe
Bíḋiḋ 'naois bur b-fir, bíḋeaḋ misneaċ añ bur g-croiḋe,
'G ioñsuiḋ le calm 'gus le clúṫ an naṁ,
'S a brostuġaḋ an ċaṫa, le fór-neart bur láṁ,
Co'aḋ 's beiḋeas me dul do'n ċaṫair, ċum na mna
Ḟagail cruiñ le iodḃairt déanaḋ do na Deaṫ.”
Do labair: 'S faoi ċiñbeirt guaiñaċ, raiḃ gaḋ dlaoiġ
De ċíḃ duḃ capul, corruġaḋ leis an n-gaoiṫ,
Ṫeilg air a ġualaiḃ leaṫan, a ṁór sgiaṫ,
Riġ síos go buñ, aig siuḃal do ṫríḋ an n-gliaṫ,
Anois le feiscint, bí dís laoċ sa b-faiṫ,
Air ṡluaġ na Troiġṫe 'gus na Treug an sgaiṫ,
Glacus mac h-Ippoloic agus Diarmud treun
Cum coṁraiċ teaċt go deiffreaċ 'gus go dean,
Trá b-fogus a ċeile ṫainic an dís le briuṫ,
Mar súd, ṫoig Diarmuid ceimeaṁail suas a ġuṫ,
Cia tu? d'a b-fuil de ġaisgiḋe treanmar' beo,
Go fóil, mo ṡuil ni ḟacaiḋ ṫu 'san n-gleo,
Aċt 'nois go dána, ṫair a b-fuil sa t-sluaġ,
Tair teaċt a sealġaḋ aird ċéim agus tuaḋ,
As do ṁór ṁuinnin'gus do ṁisnig teañ
Tabairt mo dulán, 'g ionsiġeaḋ 'ñ aġaiḋ mo lan
D'ḟag mórán laoċ neaṁ-ṡuimam'l an a ḃríġ,
Air ṁaġ an áir, gó miaḋṁail 'ña luiḋe,
Aċt ma ṫainic tu as críċ na n-deaṫ'
Treíd annsa g-caṫ, faoi ċumaḋ fir as sgáṫ,
A g-coṁrac leat ni raċfaiḋ mé go deo,
Na aon neaċ eile de na Dea síor-beo,
Buḋ gearr an saoġal, 's an saoġal sin féin gan raṫ,
Do fuair Licuirg 'cuir air na Deaṫa caṫ,

Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· έτις δ' Θυπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ ἐν μέπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρῃ·
Ὣς ἀνδρῶν γενεή, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
Ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἔνθαδε Σίσυφος ἔσκεν, ὁ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν·

Ruagaḋ tríḋ Nuissa, ċoṁplaċt mór de ṁna
Mna altraċ Ḃaċus, frioṫoġlaḋ faoi sgáṫ
Roiṁ Licurg sgannraḋ; ṫeilg gaċ bean a llañ
Ḃi foluiġṫe le ion, aig ímṫeaċt ṫriḋ an n-glean.
Co'aḋ 's riġ Ḃacus, lán de eagla 's briuṫ
Gan sgíṫ, gán stad, 'gur léim sé añs an, t-sruṫ,
Da unfairt féin a measg na d-tonta garg.
Aċt ó na deaṫe, ḟaoṫruiġ Licurg fearg:
Riñ Job é dall; níor leur go oiḋċe no lo,
'S d'ḟan se fuaṫṁar aig na Deaṫ síor beo:
Mar súd ni dual, is níḋ é naċ b-fuil ceart,
Duiñ ḋol a spairne leis na daete, a neart.
Aċt ma 's daoine tu; 'gur ma re briġ gur súġ
Torṫa an talman, coġuiġ duit do lúṫ,
Tar uait a's tréig, le neart mo laim, an saoġal,
'S teiġ síos, a sealḃaḋ rioġaċt duḃ na neull."
Do ḟreagair é mac h-Ippoloiċ aig ráḋ:
"Mo ṡlioċt beiṫ fiarruiġeaḋ 's diomaoineaċ an faṫ,
Is cosaṁail ar slioċt le duileoġ glas na n-geug,
'Nois ur, nois trian, agus a ṁeáḋaḋ le eug,
N-deis iad tuitim tiġeañ, a n-gar tra,
Ḃairr eile sgeadaḋ, 'gur eidiġṫe faoi bláṫ,
Mar sud go ḋaoine, biḋeañ go sior a fás
Nois óg', nois a aoiste, agus fa deoiġ, an bás;
Aċt ó 's áil leat, go n-arisoċaiñ mo sgéul
Eist le stáir tá fearaċ aig an t-saoġal.
G-clúd, iarguil Arguis, cric na n-eaċraiḋ luaṫ
Ḃí Fisus, fear do ṫuil, le glic, mór ṫuaḋ,
A ġ-caṫair Efir; aige mac do ḃí,
Agus mar ainm, Glaċus air do ḃlaoiġ.

Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·
Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.)
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο. τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλὰ,
Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
Ἐννῆμαρ ξείνισσε. καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν

Do ḃí aig Glaċus mac ar ṁór a ċáil
Le deise deilḃ, measg ar raiḃ le fáġail
Beillerfon treun, ar gnaċ do naṁ do ċloiḋe
'Gus ġnoiġ o'n náṁ, do smaċt se, mórán gnaoi.
Aċt 'n áit sonas ḟáġail ó ḋúas na n-Dáe,
Se fuair se uaite, anacair 's cráṫ
Ċuir air geur leanṁuint, Pratus dian, an ríġ
D-tug Job dó, flaiṫeas os cionn iomlán criċ
Argus 's a foirne: Ġoin a ċroiḋe 'gus stial
Síor-ead borb d'ḟagaiḋ é gan cial,
Buḋ iad claonta 'drúisamla agus cluain a ṁna,
Siocair an éaid, le raiḃ an ríġ d'a ċráḋaḋ.
Óir cailte le geann do'n óglac gus d'a deálḃ,
Do ċuir si air tóir, le duil do ḃ-fuiġeaḋ air sealḃ.
Aċt tra é duḃalltuġaḋ, freaġairṫ ṫabairt d'a ġnaoi,
Do réir a mear, ṫug tairċuisne do'n ṁnaoi:
'Nois d'feoċ a ċroiḋe le miorcas ann áit gráḋa
'Gus le n-a fear do labair mar sud a raḋ:
“ Naċ náireaċ, buarṫa agus boċt an sgeul,
Go ḃ-fagfeá an t-óglac brudaṁail air an t-saoġal,
Ṡil cuing an ṗórta ṫruailuġaḋ 'n aġaiḋ gaċ ceart
Agus do ċeile eignuġaḋ le fóir-neart.”
Tra a n-a ċeile ċualaiḋ sud an ríġ,
Do las le fuaṫ 's rún dioġaltais suas a ċroiḋe,
'Gus ċlaon a marḃaḋ: aċt bí aige fáṫ
A bas do ċur go aṫruġaḋ tíre 's trá.’
Ċum ríġ na Licia ċuir se é mar ṫeaċt,
Aig iarraiḋ air go h-aireaċ 'gus go beaċt,
A ċur aṅ a bais: naoi n' oiḋċe 'gus naoi lo
Ṫug aṅ a lan se fleaṫa failtaṁail dó.

Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
Ὅ, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν·
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα

Aċt an máraċ dealruiġ n-deis na fleaṫ',
D'ḟolsuiġ an ċain do ċuir an ḃean na leiṫ.
Óir d'iarr an leitir 's ḃris an seula an ríġ,
Gur léiġ na briaṫra scanraċ a ḃí faoi.
Anois aig faġail dó ó n-a ċlaṁain fíor
Air ċail an oglaiġ, ḃí air ṫí a sgrios,
Ċeap, d'a réir sin, saoṫar an-ċruaiḋ do,
Beiteaċ oilteaṁail ḟaġail sínte a g-cróḋ,
Peist an̄ 'iarḃal, gaḃar an̄ a lár,
Leon a g-cean̄, rud uaṫḃarac ṫug barr,
Le gráinc air ainṁíḋe 's miltíġ tá faoi 'n speur
'S naċ raiḃ a ṡaṁail an̄ sa t-saoġal go leur,
Ó n-a sgornaiġ taosgaḋ slama dearg'
De laisir beo mar ċaora tin̄te garg.
Le neart a laiṁ ár cuimirc na sior-ḃeo
D'ḟag se an ol-ṗeist sínte gan aon deo.
Gan sgíṫ, gan foras, ġnoiġ, 'n̄a diaġ sin buaiḋ
Air luċt na Selim, caṫa ḃí ċo cruaiḋ,
Gar duḃairt gac 'guais a d'ḟolaing se a riaṁ,
Naċ raiḃ aċt macnas leanḃ le n-a ṫaoḃ,
Níor ḃ'ḟada 'am a sealḃ siṫ, 'sa trá
Ar ruaig 's ar sgrios se complaċt cogaṁail mna.
Go fóil, fuaṫ a náṁaid díoġltasaiġ níor ċlaoiḋ.
Na fearta alga: trá béiṫ do sa t-slíġe
Aig filleaḋ a baile; d'ion̄suiġ é le cluain
Complaċt fearaiḃ Licia do ġlac uaine
Na féile marḃaċ: aċt níor eiriġ leo;
Fear ion̄sciġṫe 'sgeil, níor ḟil air air doiḃ beo:
Trá d'ḟolsuiġ 'nois a ġaisgiḋe gur a ċlú,
Gur ó n-a deaṫe ḟilluig se 's a lúṫ.

Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μήν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο·
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόμοχον, καὶ Λαοδάμειαν
(Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς,
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.)
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλέεινων.
Ισανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης. ἆτος πολέμοιο
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν· οἳ μέγ' ἄριστοι
Ἔν τ' Ἐφυρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·

Do ċlaon an ríġ leis, ċoñḃuiġé 'ñ a lan,
'Gus ṫug do inġean mar bean ceile añ.
Ṡgoilt an ríġ a ríoġaċt 's ṫug a leaṫ
D'a cleaṁnuiġ óg, tuair maṫair agus raṫ,
'Gus fós na daoine, aig cur bárr air áṫ
Ḃron do go fonmar, fearn feurṁar breaġ,
Ḃí bláṫaṁail, toraṁail 's an fa ḃ-fomar, líon
A ṫeaċ 's áit le cruineaċt agus fíon.
Dís mac is inġean, an ċlan óg do ḃí
De torad a ṗórta, aige, le n-a ṁnaoi,
Isandra, Hippolaċ agus laoiḋṁi breaġ,
Ċo breaġ s ċo sgeiṁaṁail go d-tug Joḃ di gráḋ,
Is gur rug 'na diaiġ sin, an ḃean ṁaiseaċ do,
Sarpuidean treun as calmaċ san gleo:
Aċt ṫreiġ fa déire, gnaoi na n-Dea é féin,
'Gus dealuiġ leis faoi linndub gus faoi leun
Trid ḟaraċ Aclia, aonar s 's e da ċráḋ
Le aiṁgar s buairead air fad oiḋċe s lá,
Treid 'n aġaiḋ luċt Selim ṫuit a ṁac sa n-ár;
Le gaeṫ ḟín Dian' 'nġin og air lár.
Togad mar sud a ċlan air sual le eug,
Níor ḟan doiḃ beo aċt Hippolaċ an geug
Ó ar ṫainic me: trá d'fas me suas a m-bríġ,
Ċuir m-aṫair me sa ḟeine go d-tí an Troiġe
'Gus ċomarlaiġ me a beiṫ air ṁaiṫ breiṫ bár
Agus beiṫ coṁarṫa air na fir is feár.
N' ar liom beiṫ ċoíḋċe, de mo ṡlioċt an daoiḃ
S go g-coigneoċ croċda measg coaṁṫa, craoḃ
Mo ṁuintir uasal, sín a g-clú sa g-céim,
Ṫríd Erin 's Licia, sealb moran reim.

Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινὸν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν, ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί· σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοί τ' ἐπίκουροι
Κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι·
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε

Sud an dream ársaiġ le b-fuil agam gaol
'S an líne lonraċ ṫug me air a t-saoġal,
N-déis comrád Glacuis, bí croiḋe Diamuid lañ
De áitear 's ṫeilg a ṫrom-ṡleaġ air an m-bán,
'Sa g-cre d'a fastuġaḋ le mor neart a laiṁ,
San sin do labair go ciuin agus go saiṁ:
“Do ḃeir do stáir a g-cuiṁne dam an tra,
Raiḃ ṁeasg ar sinsir cuman agus grád,
'Nuair bí Bellerfon calmaċ faġail sgíṫ,
Mar oide fáltaṁail, fiċte la a d-tíġ
Fial, flaṫaṁail Oenis bí go sior neaṁ-ġan.
Agus ar b 'aoibin coṁnuiḋ déanad añ.
Do ḃron da ċeile, seoide b'fiu luaċ mór,
Ḃron Oenis, crios de snaiṫe dearg a's or,
'S Bellerfon do mar ḃrontanas ṫug corn
D'ḟoġnfaḋ do ċláir, as gleusta le da dorn
Ta mo ḋiaiġ: Ni cuiṁnaċ liom an la,
Oir do ḃíḋeas mo leanaḃ óg sa tra
Ar ioñsiġ Tuide caṫair Teiḃ go treun
A b-fuair a ċomplaċt aṁgar ann, a's leun.
Agam beiḋir mar oide ann mo ċríċ,
Agus mise Licia, ma ṫeiḋim añ, a ċoiḋċe,
Mar oide agad: mar sin ann sa n-gleo
Na ṗaṫar siñ beiṫ náṁadaċ níos mo;
Beiḋid measg luċd treide 's cabairt ṫríd na Troiġe
Mo doċan fir le ċruṫuġad ḟaġail air ḃriġ
Mo laiṁ 's mo lain: ġabfir, measg na n-Greug,
Gairgide treun' le tabairt doiḃ-san eug.
'Nois déanam malairt caṫ-ḃar agus sgiaṫ,
'S an t-eideaċ iomlán bainear leis a n-gliaṫ,

Γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι·
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο·
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
Ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι·
Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε γαμβροὶ
Κιομῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν·
Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκον ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,

Ċum e ḃeiṫ dearḃṫa le leaċta sior,
Go m-beidid gean ar sinsior, agus muintreas fíor."
Suas d'eiriġ an dís, 'gus as a g-cár ṫoig ceim
'Gus air an talam, ḟeas gan muil de leim;
Do ċraiṫ siad laṁa 's dainiġdear an geall
Do ṫug a sinsior coíġnialaċ gan feall.
Ni aig Glacus toġa na malairt bí,
Oir ni raiḃ sainte no gliocas an̄ a ċroiḋe;
Air caṫ-éidaiġ uma, b' ḟiu seaċt m-bo, ' nios mo,
Ṫug caṫ-éidaiġ óir, a b-fiu trí fiċid bo.
Leis so riġ Hectoir, d'eifriġ an̄ sa t-sliġe,
Go doras airde ballaiḋ ard na Troiġe,
D'ar ainm Scan; 's ṫiomċall aig an g-cran
Faidḃille ḃidar fiarruiġeaḋ d-taoḃ a g-clan̄,
A b-fir 's a n-gaolta; sean a's og do ráḋ,
Teiġid n-einḟeaċt 's impiġid na dea,
Sinn féin, 's an ċaṫair ċuir o sgrios faoi sgaṫ:
As sin nior b-ḟada aistir anns a t-slíġe
Ċum ionsuiḋe ceímaṁail airṁineaċ an ríġ,
Raiḃ deiċ 's da ḟiċid seomra tiġearnaṁail an̄,
Le aġaid coṁnuid Ṗriaṁ 'gus a ċlan:
Air aġaid gaċ seomra de na macaiḃ bí
Ārus air leiṫ, 's e gleista suas da mnaoi.
Do bí da ṡeompa, tar sin, gus deiċ g-cin̄,
Measg a ċlan inġin 'gus a b-fir, d'a roin̄.
Do'n ċineal ceadna cloċ bí snaiġte, breaġ,
'N ar coṁnuiġ cliaḃana Priam sa g-cuid mna.
N-deis ionsuiḋe an lain, buḋ gear an ṁuil do bí
Guir casaḋ do, a ṁaṫair air an t-sliġe
Ċum ċuairt an Laodis, inġin naċ raiḃ ann

Ἔν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ. σὲ δ᾽ ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ᾽, ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
Ἀλλὰ μέν᾽, ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ᾽ αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα·
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας, ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
Μή μ᾽ ἀπογυιώσῃς, μένεος δ᾽ ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ᾽ ἀνίπτοισιν Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι· οὐδέ πή ἐστι, κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
Πέπλον δ᾽, ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος

Le deise is blaḋ, a saṁuil measg a g-clan.
Do rug air laiṁ air, s ċaidir e le gnaoi,
'S air ainm muirneaċ a mic fein do ḃlaoiġ.
“Cad fáṫ ar ḟág tu caṫ na fola dearg ?
Ḃ-fuil deanad slad' ann, Greuga fuaṫṁar, garg.
'S ta gan áṁris le ard doiġ a g-croiḋe,
A bagairt baillaiḋe 's daingean fein na Troiġe.
Se fáṫ do ṫeaċt go g-cuirfea orta uṁal,
Ḃeiṫ go duraċt 'g agairt ríġ na n-dul:
Aċt fan, déan muil, go d-taḃrfad liom de fíon
Mór sgála lán, a n-doirtfaiḋ tu dé, braon
Do Job 's na deaṫe eil', mar iodḃart diṫ,
'S a n-olfir féin as, tarraint leis mór ḃriġ,
Oir, ḃeir cuaċ ḃ-fuil fíor-sug fiona ann,
Spreacad mór don té tá toirseaċ fan.
Caiṫeann saoṫaor trom do neart agus de luṫ,
Cosint do ċriċ le calm 'gus le clú.”
Labair an béanrioġan, freagair se, na dean
A ṁáṫair ṁuirnnaċ, 's na taḃair ċugam fíon,
Oir luċt a ċaiteaḋ, fagann iad gan bríġ,
A m-bail gan neart, 's gan misneaċ fos a g-croiḋe.
Ni cuiḃe gan láṁa niġṫe, glan o'n t-sruṫ
Ḃeiṫ togail suas, aig agairt Deat' ar n-guṫ:
Le laṁa salaċ 's fuilteaċ a ḃeiṫ teaċt
Go h-altoir Joḃa, 's níḋ naċ ḃ-fuil réir reaċt.
Teiġ ṫusa, 'ṁaṫair le do ċomplaċt mna,
'Gus loisgiḋ tus a naoṁ-lan na bean dea
Atin, s beir an brat a's deise 's fearr
'Maċ as do ṫaisce, agus sin air lar
An stuaile taiṫneaṁaċ, trom de eige bréaiġ.

Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας, ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω.
Αἴκ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν· ὥς κεν οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
  Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο· καὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων. τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων

'Gur obair ṡnáṫaide ṁaiṫ faoi ġlun na dea,
'S geal dodéag bo ḋi naċ raiḃ fós a riaṁ,
Cuing tairr a g-cíñ, na uama air a d-taoḃ,
D'a guiḋe le duraċt, ċum go d-taḃreaḋ ċluas,
D'a n-gair 's da n-agairt, 'gur go n-dearcfaḋ nuas,
Go truaċ 's go cairdeaṁail, air a g-caṫair 's lan
Gur fós a foirne fearaiḃ 'mna gur clan,
Go n-deanfaḋ an boirb laoċ Tuide dana ċlaoiḋ,
'Gur ó n-a ḃruṫ, go g-cosnoċṫaḋ an Troiġe.
Fear ruagaḋ náṁ 's a sgapaḋ eagla 's uaṫ.
Déan so ṁaṫair, imiġ añ go luaṫ,
Iñsoċaiḋ me go deifreaċ tasraiġ an tíġe,
Ḃ-fuil an cladaire Pairis a saṁ leisge 'ña luiḋe,
Ċum é ḋusaċt as a ṫáṁ, le gáir
Geur, bagraċ cogaiḋ, ma ḃeir orm fáir,
No aird air biṫ: Mo n-uair agus mo leun,
Naċ ḃ-fosglañ suas an talaṁ uaiṫe féin,
'S a ṡlugaḋ sios, fior-ugdar anṡo an riġ,
A clain 's a ṫealaiġ 's iomlain fir na Troiġe.
Da ḃ-feicfaiñ é dul sios go riġeaċḋ añ ċeo,
Ni fanfeaḋ orm, leatrom le mo lo.
  N-deis d'a mac na briaṫra so a raḋ,
Do ċuir an ṁaṫair cruinnuġaḋ air na mna
'Gur d' ioñsiġ í féin añ seomra air leiṫ de'n lañ
Raiḃ braṫa breag, de sgaiṫ deaġ-ḃolaḋ ann,
Oibriġṫe snaiṫiḋ agus seol na n-oiġ
Connuiġ g-caiṫair Sidoin, 'gur do ṫoig
Pairis leis a ḃaile triḋ an ḟraiġ,
A d-tug se Elin ó n-a ṫír mar ḃraiġ.
Do ṫog si brat raiḃ aige mar an aol,

Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.

Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηΐς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον·
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·

Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας, ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.

Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι, τέκτονες ἄνδρες,

Ó ḃúñ na tairg' s e lannraċ mar an reul,
An sin do ġluais le uiṁir ṁór de ṁna
Go bár an lain a raiḃ an cil na dea;
'Teact gar don arar criocta, reiḋ do ḃiḋ
Ollṁuiġte le forcalt doiḃ-san ioñsuiḋe an tíġe,
Tian bean Antinóir na leaca breaġ,
'S ar di buḋ dual ḃeiṫ friotolaḋ 'sa tra.
Aig agairt na bean-dea, ṫoiġ an t-iomlán criuṫ
A láṁa sínte 's líon siad suas le guṫ
'S le gáir an ġola an ċil agus an dún,
'Gus an brat aluin sgar amaċ air ġlún
Na dea, 'n ḃean foganta: " Inġín ríġ na n-dúl
Do ġuiḋ mar sud, go craiḃṫeaċ a's go h-uṁal,
A sgaiṫ na sior-ḃeo, cosint bailte 's ċríċ
Agus go h-airiḋ, caṫair ṁór na Troiġe.
Coisg briuṫ Ṫuidi, bris a ġaine geur
'S le h-ais an ḃalle sín é air an b-feur,
Deanfam' duit iodbairt do-deug laoiġe breaġ. ban,
'S cuṁduiġ an Troiġe, s a mna, s a leanba slán,"
Mar sud a n-impiḋe do'n ḃean-dea do riñ,
Níor ṫug an ḃean-dea air a n-impíḋe biñ.
As sin ṫoig Hectoir gan aon ṁuil a sliġe,
'S imniḋeaċ faoi Ṗairis, d'eiriġ ċum a tíġe,
Do cuireaḋ suas an t-iomlan a's gaċ roin,
Le saorṫaiḋṫe eolgaċ agus ceardiġṫe griñ,
Criocta go peacaċ agus gar do'n lán—
Árais an ríġ 'raiḃ Hectoir coṁnuiġ añ.
Le iomċair tiġ'rnaṁail, ġluas 's a ṡleaġ an-ṁóir,
Trí slat air ḟad, raiḃ tiomċioll cuairt de ' ór
N-gar do'n ḃár uma do ḃi gobaċ, geur,

Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
Ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόπντα,
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνί, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ·
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε,
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Ὅρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.

A sgapad mórán soilseġañ sa n-aer.'
Ag ioñsuiġeaḋ fuair a ḃráṫair leaṁ 'ñ a ṡuiḋe,
'Gus sgarṫa timċiol eidiġ caṫ' 'ñ a luiḋe,
D'a n-gleas, a sgiaṫ 'gus a ċaṫbar trom,
A leine cliaḃlaiġ 'gus an tuaġ deas, crom.
Ḃí leis añ Elín agus compluċd mna,
'Gus í da d-teagasg deanaḋ obair ḃreaġ
Le láṁa stuama: dearċ é an laoċ go duairc,
'Gus labair leis le briaṫriḃ naċ raiḃ suairc.
“Naċ boċt an sgeul, 's naċ náireaċ é le sgeiṫ,
Go d-toilis fuaṫ do ṫíre ċur do leiṫ?
Is air de ṡon tá cogaḋ agus ár
A slad ar g-críċ, 's tá sluaiġṫe sínte air lár,
D'a b-feaċ-faid féin aon ċladaire tair aṁáin,
Treigsint an caṫ, ṫoilfeaḋ sé do gráin.
Aċt eiriġ suas 'no beiḋ air fud do ṫiġe
An gaisgiḋ trean, tá bagairt scrios na Troiġe.”
“Is fior, faraoir ar Pairis, naċ gan ḟaṫ
Ar sgaoil tu an spiod, a tá tu n-deis a rád,
Aċt fan 'gus eist go foiġdeaċ le mo sgeul,
Ó sí an ḟírin, ṫiocfas ó mo beul.
Ní fuaṫ 's ní fearg 'ñ aġaiḋ luċt mo ċríċ',
Do ċuir o' n-gleo me, aċt trom aṁgar croiḋe,
Faoi 'n g-caṫ neaṁ-cluṫaṁail ġoilear orm go mór,
Aċt ċum an ċogaiḋ spreageañ me caoin ġlor
Mo ċeile graḋaċ, 'gus le n-a coṁairle biḋean,
Mo ḃaraṁail féin a teaċt agus mo ṁian.
Óir is níḋ luaineaċ, eitollaċ an ḃuaḋ,
'Nois leis an taoḃ so 'gus arís go luaṫ,
Cur le taoḃ eile: Fan mar sin gus beiḋiḋ

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ.
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
Ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
Ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις·

Faoi m'eidig cogaiḋ iomlán gleirte, reiḋ,
No ma 's áil leat imṫeaċt róṁam 'sa t-sliġe
Bearfad ort 's ni ḋéanfad muil 'no sgiṫ."
Do ḟostuiġ Heċtoir, 'gus le briaṫraiḃ mín
Labair Elin ḃreaġ go ceanaṁail 'gus go caoin,
" Mo ḃraṫair ġaoil, mar dana an niḋ a ráḋ,
Aig mnaoi tá tair a's truaiġla, 's fós an fáṫ
Gaċ lean a's leatroim ṫainic air a g-crić.
'S tá líonaḋ suas le aṁ-ġar geur do ċroiḋe.
'S truaġ 'n ceud trá, da ḃ-facas leus an lae,
Nár scuab an bás ó an t-saogal so ṁealtaċ me:
Mo 'nuair! nár ḟuadiġ me sion treun, 's mo ṁairig!
'S nár ḃuail gan deo me 'n̄ aġaiḋ spuaic de ċarig,
No nár ṡluiġ me síos na tonta boirḃ,
Ċum naċ m-beiḋeaḋ orm, no air mo gníoṁa loirg,
Mar ó na daeṫe, ḃí sé dam a n-dán,
Mo ḃeaṫa ċaṫaḋ air a t-saoġal le sán,
Buḋ dual ḃeiṫ agam, sud an níḋ buḋ luġ,
Mar ċeile gairġide, calm' agus cluṫ,
Ní saṁail Pairis, tráġail naċ ḃ-fuil air sgáṫ,
Ó ḃreiṫe an dream do ḃeidear, no an dream a tá.
Aċt suid, a ċairde, 's air fead am glac soġ,
An̄ so, o ḟaoṫair 'gus ó tuirse an gleo,
Tair aig fullang le imniḋe 'gus le cráṫ
Air son coir' Pairis agus coir a mna,
Do ċas mar ċran doiḃ Joḃ agus na daeṫ',
Cran beidear 'n ádḃar déanta buarṫa, binn
D'a luaḋ aig filiḋe 'gus aig sgéalaiḋe grinn.' "
Do ḟreagair Hector, " Ní tra e le sgiṫ
A ṡuir ro ṡaoiṁail', óir a ta mo ċroiḋe

Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
Αλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κέν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.

Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρολάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
Πύργῳ ἐφειστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε
Ἕκτωρ δ', ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·

Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
Ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;

Τὸν δ' αὖ ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,

Gaḃṫa aṁain le cogaḋ, 'gus tá laoċ
O lár na faiṫe air mo coṁġnaḋ blaoċ
Aċt é-san brostuiġ 's deifriġ suas go ḃeo,
Gur biḋeaḋ se liom ó 'n g-caṫair ċum an ġleo.
Co-ḟaḋ 's ḃearfas mise cuairt ġearr aṅ mo tiġ,
Fagail slán 's beannaċt aig mo ṁnaoi,
'S mo leanaḃ; ni'l ḟios, ma 's liom rís, go bráṫ,
Mo ṫealaċ ḟeiscint 'gus, mo ċeile gráḋaċ,
Na ma 's liom faġail le toil, na n-daeṫe eug
Tuitim faoi laṅaiḃ, 's láṁa trom' na n-Greug."
Do laḃair 's do deifriġ leis gan muil sa t-sliġe,
'S buḋ gearr an t'am 'gur riġ se ċum a ṫiġe,
Aċt an ni ḃ-fuair se bean na ríġṫe breaġ,
A ċeile ṁuirneaċ, ṫoruiġ, lán de ġráḋ,
Oir le n-a cailin 's le na leanaḃ ḃí
'Na seasaḋ 'ṅ aonḟeaċt air ṫúr árd na Troiġe,
Dearcaḋ go grin 's go h-imniḋeaċ ó na lár,
Ċríḋ maġ an ċogaiḋ, gol go geur faoi 'nár.
Tra nac raiḃ a ċeile ceanaṁail aṅ,
D'fag gan aon sgiṫ, an gaisciḋe trean a lan,
'Gus aig a tarsaiġ air na mnaiḃ do ḃloiġ,
Raiḃ faoi n-a g-curam faire síos an tiġ.
"Mo ċeile gráḋaċ, ca ḃ-fuil si nios le faġail?
Iṅsiḋ dam cia an cruinnuġaḋ no cia an dail,
Mearg a cleaṁnuiḋe n-deaċaiḋ si air cuairt,
No an a teampuil d'imiġ si faoi buairt,
'G agairt an dea-ḃean, 'ṅ aonḟeaċt mna na Troiġe
Ċum a fearg milteac, dean a ċloiḋeaḋ."
"O 's air ḟirin tair aṁain cuir ṫóir,
Si aṁain an ḟirin aṫuir ḋuiṫ a's cóir,

Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν·
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος·
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλακῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητόν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.

Ní ċum a cliaḃna, na ċum cil na dea,
Ċuaid si aig impíd, neinḟeaċt leis na mna,
Act n-deir cluns, gur ionsuiġ uiṁir Greuġ',
Tríd lár ar sluaġ a sgapaḋ ar a 's euġ;
Mar bean le buille, riṫ go bár an lios,
Do ṫug di aṁarc lán air ḟaiṫ an sgrios:
'Sa n' airtir, lei a banaltra do ḃí
'Gus air a bacóg, leanaḃ cuid a croiḋe."
Aig críoċnaḋ di a coṁráḋ sud de léim,
An laoċ air ais, a bualaḋ gaċ coiscéim,
Ṫríd gaċ slíġ go h-aireaċ 'gus go beaċt,
Mar ṡiuḃail ó ṫús se, n-deir ó an gleo beiṫ teaċt,
'Gar riġ sé an bal de'n baun deanġan, teaṅ;
Na Troiġe, raiḃ doras fairsain Ṡean an:
Aṅ so ṫarlaiġ a ċasaḋ le n-a mnaoi,
Aindreamaċ caoiṁ, gur i do lan de gnaoi,
Inġin Aetion tíaġ'rnaṁail raiḃ a laṅ,
Air bár na Placaig-fearan lan de craṅ,
g-caṫair Teaḃe, ṡealḃ 'gus do ṫuil
Ceanas na n-daoine, aiṫriġeaṅ críċ no cil;
Ṫug a h-aṫair go Hectoir taċ' na Troiġe 'gus sgaṫ
Inġean le spre ṁór, 'n am a h-oige a's bláṫ
Do ṫrial anois aṅ 'airsir go beo,
Baite faoi ṫrom ṡlaiṁ dubḃroin agus ceo,
'Gus lei a banaltra 'gus a maċín breaġ,
Dearc air a riġ, mar realta deas 'sa tra,
Ó an t-sruṫ Scaṁandar aṫair air do ḃlaoiġ
An t-ainm ceadna: Act le iomad gnaoi
Tugaḋ Astuanacs ansaċ air a mac,
Mar buḋ é aṫair sgiaṫ na Troiġe, a's taċ:

Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Σεῦ ἀφαμαρτούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκον οὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε. σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχέεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κιον ἤματι ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆς ὀΐεσσι.
Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,

Rin Hectoir smíġ go sostaċ, trá do ḋearc
Air riġ an ċalin tíġe, a leanḃa searc:
Aċt ó n-a ċeile muirneaċ, ḃris a glór
Da cadairt aig ós nial, agus silt na n-deor,
"A daoine ḋeanaḋ, faraoir tá air ṫí,
Do ḃascaiḋ féin gan imníḋ faoi do ṁnaoi,
'Gus faoi do leanḃ ciḋ gan ḋóiḃ a's baoġal,
A ḃeit gan coimirc, ṫreigṫe air an t-saoġal,
Is ort-sa aṁain tá an naṁuid uile braċ,
Is tu-sa aṁain a 's mion leoiḃ ḟionaḋ 'ġ-caṫ,
Ma 's leaṫ tuitim, 's truaġ, mar sin, gan mé,
Roiṁ ṫusa imṫeaċt, sínte síos faoi 'n g-cré;
Ma biḋeam do diaiġ 'mo ḃaintreaḃaċ beiḋiḋ mo ḃíḋ,
Mar ḃí ó ṫús, faoi duḃrón 'gus faoi ċaoi.
Gan aṫair, máṫair, bráṫair, le mo lo,
Maoluġaḋ mo leatroim na a roint liom soġ.
Ṫuit m'aṫair ṁuirneaċ faoi laiṁ Aċuil ġairg,
Tra sgrios a ċaṫair Teaḃ, an cogaḋ dearg,
Aċt gíḋ gur ṫuit se aṁ sa n-ár neaṁ-ḃeo,
Níor ṫaisbain Aċuil easḃaiḋ urriam do;
Air ċárn aise, lagṫe air a ḃár,
D'ḟág aḃlaiġ a's airm m' aṫar aṁ a lár,
Gus d'fás na tiomċioll, leaṁain air gaċ taoḃ,
Cuirr Oiġe Oriaḋ, inġín áluin' Iob.
Mór-seisear bráiṫra, taċ' ar d-tiġ gus blaṫ,
Tóiġeaḋ uaiṁ go h-uile an aon'la;
Do sín.iaḋ Aċuil milteaċ le n-a laṁ
Air ṁaġ a raiḃadar cuṁdaċ treuda aṁ.
Mo ṁáṫair banrioġan críċ na g-coilte duḃ,
Do ṫug se leis, a's tainte trom le bruṫ,

Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαϐὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμϐατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
Ἤπου τις σφὶν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε, κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,

Aċt ċeañuiġ a saoirse sí ó an n-géabal ṁór
Aig bronnaḋ morán maon do agus ór.
Buḋ gear an t-am n-deis filleaḋ ċum a ċríċ.
Gar ḟág gaċ Dian í gan ean deo ña luiḋe,
Air feaḋ do ṁartain, agam béiḋir go bráṫ
Mar aṫair, maṫair, bráṫair, céile gráḋaċ.
Aċt glaċ dom truaġ, agraim, ṫu, na bí,
Mar ḟiocar miaġ, aig do ṁac 's do ṁnaoi,
Mise na fág mar ḃeantreabaiġ, le mo ċráḋ,
'Gus é 'ñ a dileaċt' gan aon tac na sgáṫ:
Aċt an so fan sa n-áit a ḃ-fuil trom geug
De ċran fioga, tabairt do na Greug,
Sínte le balla, uain ṁaiṫ agus slíġe
Le beagan saṫaor, ionsuiḋ steaċ 'sa Troiġe.
Trí h-uaire d-feuċ leis, fir a 's oirde clu,
Dís na Aiacs cumasaċ le lúṫ,
'Gus Iodmuin 's Tuide milteaċ air a ḃ-faiṫ,
'S mac Aṫir Agmon, ceann na feaḋna 's sgaiṫ'
'S a ḃráṫair Muinlea, seolta le gaeṫ' Deaṫ',
Na as a neart féin muinníneaċ, gan sgáṫ."
  Do ḟreagair a ċeile; agam beiḋiḋ a meoḃair
Do ċoṁairle ċaoiṁ cum tabairt uaim gaċ ċaḃair.
Aċt beiḋeaḋ n-a fir 's mna ladaċ na Troiġe,
A sgeiṫ mo ċlú 's mo ṫeastas leis an ġaoṫ,
D'a ḃ-fainiñ siar, mar ċladaire as an ġleo,
Ni naċ m-beiḋeaḋ taiṫnean le mo spiriod beo,
Óir, do beiṫ calmaċ, d' foġlam me go luaṫ,
A ḃeiṫ d-toiseac, measg fior sgaiṫ na sluaġ.
Aig cosnt ceanais m' aṫar mar buḋ cóir,
Agus 'ña ċeañ sin, cosnt for mo ġlóir.

Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις·
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.

Act taim fíosaċ 's faoi, le imníḋ lán,
Go d-tiocfaḋ an lá a m-beiḋiḋ an ċaṫair bán,
A dún 's a ríoġ-lan leaġṫa uile air lár,
'S an ríġ 's a daoine sínte an sa n-ár.
Aċt ní goileann aṁgar luċt na Troiġe,
Na aṫair, máṫair, bráṫair, air mo ċroiḋe,
Do ḃeidear a tuitim aig lain trom na n-Greug,
Na n-uiṁuir ṁóir, faoi ċarcair 'gus faoi eug.
A's goilear d'aṁġair: N-deís ġol ċríḋ gaċ gáḃ
Ḃeirfair ṫu go críċ na n-Greug mar sglaḃ,
Folluingt ann, mór anacair gus leun
Faoi ċuing mna eiltriġe danarċa gus dean,
Fiċeaḋ aig seol stair ḋolasaċ na Troiġe
Na tabairt o an t-sruṫ mias uisce ann a tiġe.
'S aig eisteaċt le fonnóid aṫaisaċ, gan truaġ.
Feuċ díol bantraiġ Ḣectoir ṁóir na sluaġ.
Dusoċaḋ an t-ainm mo ċuiṁne an do ċroiḋe,
Agus beiḋir lán de duḃḃron gus do ċoiḋe,
Fa e ḃeiṫ imiġṫe ċosínuiġeaḋ ṫu sa trá,
Agus duit bearfaḋ cabair agus sgáṫ.
Aċt roiṁ me feiscint níḋ ċo tair, beiḋ me,
Faoi an ḃ-fód, is doig liom, sínte ann's an g-cré."
N-deis so ráḋ, do ṡín amaċ go sáiṁ
Ċum an t'óg do ċadairt, a ḋa laiṁ,
Do ġeit le eagla mór an leanaḃ seairċ,
Trá air a g-clogad uaṁanaċ, soillseaċ, ḋeairc,
'S an ċíoḃ capal guanaċ, raiḃ gaċ dlaoiġ
Anon 's a nál aig imlaḋ leis an n-gaoṫ.
Do smigeaḋ an ḋís: Sgaol Ḣectoir an lub teann
Ḃí air a ċabair; ṫóig í ó n-a ċeann

Αὐτὰρ ὅγ᾽ ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ᾽, ἄλλοισίν τε θεοῖσι·
  Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ᾽ ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ᾽ ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
Καί ποτέ τις εἴπῃσι, Πατρὸς δ᾽ ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμου ἀνίοντα· φέροι δ᾽ ἔναρα βροτόεντα
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
  Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ᾽ ἑόν· ἡ δ᾽ ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ᾽ ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
  Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ᾽ ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
Μοῖραν δ᾽ οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
Ἀλλ᾽ εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ᾽, ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει

'Gur leag an cloga lannraċ air a b-feur
Rug air a leanaḃ 's ċroċ é suas sa n-aer,
N-deis a ṗogaḋ 's ḃreugaḋ le mín ċruṫ
A laiṁe, ċuir le impigiḋ, suas a ġut.
"'Iob [a] 's buil ṡuas leat, de na deaṫ' sior ḃeo,
Dearcaiḋe mo leanaḃ 's tabraiḋe 'r g-cuimrir do,
Tabraiḋ do siuḃal go ceimaṁail aṁ sa t-sliġe,
A siuḃalim féin mar ṡompla aig na Troiġte,
Airnaṁail, cálmaċ, lán de neart 's do luṫ,
'S a cosint a ṫíre tuilluġaḋ gean a's clú,
O ċasgairt náṁad filleaḋ le creaċ ṁór,
'S le danta beaċuis airdaiġte suas gac glór,
'S aig cluinst d'a ṁatair: Ḃeir air aṫair bár,
Líonfar a croiḋe le gairdeas aṁ a lár."
Leis sin do ṡeaċaiḋ ḋí an leanaḃ óg,
Ṡín sí air a brolaċ é, 'gur ṫug do ṗóg,
'Smig 's tríd a smíg, do ḃris an deor go fras
Silt nuas a leacaiḃ, ó a suiliḃ deas,
D'a feicsint do-san, ċuimil le bos a laiṁe
A h-aoiḋe tais, as labair lei go saiṁ:
"Mo ċeile ansaċ, gean mo ċroiḋe, cad fáḋ?
Ḃ-fuil go h-antraċ, le geur ḃrón do d' ċráḋ,
Roiṁ teaċt mo lae 'gur m'ain, ní'l oirn baoġal,
A g-cumas aon neaċ, ní'l mo ċur de'n t-saġaol,
An t'olc s'an maiṫ, an togaḋ gur an dioġ
Níor ṡaraigeaḋ an bás ḃí n-dán doiḃ [b] fós a rioṁ,
Uime sin, fil a baille 's aig an t-seol
Gobṫa, fiġeaḋ le slin agus le spól,
Na sniaṁ le feassaiḃ, treoruġaḋ do ċuid ban
An aile oibre laiṁe, 's tuaime, san,

Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἱππουριν. ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει. ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
Ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥς ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί·
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.

Aċt de na Troiġṫe uile air gaċ laoċ,
Gur oirm go h-airide, tá an caṫa blaoċ,"
Do labair a's d'ḟairg a ċaṫbar air a ċeann,
Ṫoig sise an t-slíġe a filleaḋ ċum a llan
A déarcaid siar s aig osnail go trom, tiug,
'S a silt na n-deora boga, 'nna lán sruṫ.
Teaċt di baille, ġuil a's ġáir na mna,
Glacaḋ roinn d'a dubrón gus d'a craḋ,
Aig caoineaḋ a ceile, amail 's arís go h-eug,
Nár n-dán do ṫeaċt, ó láṁ 's o lann na n-Greug.
Níor ṁal bí Pairis 'g imeaċt ó n-a ṫiġe,
Eidiġṫe le airm deifriuġaḋ trid an Troige,
Mar (c) eaċ treun ligṫe, sgaoilte as a lann,
Raiḃ d'a ċeangal 'gus d'a ḃeaṫuġaḋ ann,
Ar ġnaċ go minic rigid go d-ti an t-aun,
'S e féin ḟalcaḋ ann's a lin fuair lán.
Fuaimeann an t-slíġ, faoi ċeiṁnid uingnid teann,
Síneann a ḃraide 'gus teilgeann suas a ċean,
Bideann d'a ṁuing tuiġ 'gus tuirlseaċ, gaċ aon dlaoiġ,
Togṫa suas árd 's da sguabaḋ leis an ġaoṫ.
Riġean ċum treuda capuil, 's cimin gráḋaċ,
Ċun go b-fuigeaḋ inilt, no go m-beideaḋ se saṫaċ.
Mar súd riġ Pairis 'nuas ó dún na Troiġe,
S le céimnid ligte, deifriġ ṫrí gaċ slíġe,
Eidiġṫe ann caṫa mar ġrian geal an lae,
A g-colaide gairċ ide, soilsaċ agus glé,
'Gur rig a ḃraṫair fuirreaċt leis sa t-slíġe,
Sa n'ait a raiḃ se co-ráḋ le n-a ṁnaoi.
Do ḃeannuiġ do, a ráḋ 'gur mor air ġoil
A beiṫ d'a coiṁgnal no a ċur air muil."

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο
Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴκε πόθι Ζεὺς
Δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

Do ḟreagair Hectoir: Ní aon luċt le falġail
A d-taob do ċalm; aċt se ṁíl do ċáil,
Saṁas leisceaṁuil, ṫogḃail ort síor buaiḋ,
Ḃeir ort teiṫeaḋ ó gaċ ugraḋ cruaiḋ,
Trá ċluinim teangṫa aṫasaċ na Troiġṫe,
Caineaḋ do ḃeusa, biḋeann d'a lot mo ċroiḋe,
'Gus ní gan aḋbar, óir, is tu-sa an faṫ,
Go b-fuil go gear 's go domastaċ dá ġ-cráḋ;
Aċt ḃeiḋ sud socair, n-deis na daeṫe síor,
Tabairt ḋuinn mar ḋuais, a ḃeiṫ ó an naṁuid saor,
'Nuair líonfam' cuaċ, lán gáirdis agus saoi,
Mar ġeall air Ġreug. ḃeiṫ ruaġṫa as an g-críċ."

NOTES.

(a) Ioḃ Of this celebrated episode of the last meeting of Hector and Andromache, this prayer of the father for the future renown of his infant child, is not the least interesting or touching passage. It is full of the most natural affection not only for his son, but for his wife, whose heart was sorely grieved by the anticipation of all the evils of her widowhood, which her husband had so feelingly described. Now, however, to solace her affliction, he expresses a hope that when he is no more, the glories of the son rivalling his own, will be a source of consolation to his disconsolate mother.

(b) Bi n-dán doib. There is the epithet cineamhuin also to which I have referred in another place, expressive of the fixed destiny which the Greeks understood by κήρ and μοῖρα. Whatever might have been the opinion of Hector of the decrees of fate, as overruling or not, the actions and lot of men, here the allusion to it was natural, as calculated to calm the anxiety of Andromache, and to free himself from the imputation of rashness, in exposing so precious a life to danger.

(c) Mar eaċ treun ligte. Every classical reader is aware, that several of the finest passages in the succeeding poets have been borrowed, nay almost literally translated, from Homer. This is particularly true with regard to Virgil, who is thus represented by Pope, in his admirable poem, "The Temple of Fame," seated with eyes continually fixed on his Grecian master.

A golden column next in rank appear'd
On which a shrine of purest gold was rear'd,

Finished the whole and laboured every part,
With patient touches of unwearied art.
The Mantuan there in sober triumph sate,
Composed his posture and his look sedate,
On Homer still he fixed a reverend eye,
Great without pride, in modest majesty.
In living sculpture on the sides were spread
The Latin wars and haughty Turnus dead.
Eliza stretched upon the funeral pyre
Æneas bending with his aged sire;
Troy flamed in burning gold, and o'er the throne
ARMS and THE MAN in golden ciphers shone.

That he borrowed from his great model with exquisite judgment, is confessed; but Homer having no such pattern to copy, distances all the poets in the high attribute of invention. In illustration of the remark that Virgil nearly translates Homer in some of his metaphors, I refer the reader particularly to this passage of the courser breaking loose from its stall, beginning with line 506 of the Greek, and 693 of the Irish translation.

To enable the reader to see how close is the comparison between the original image of the Greek, and the copy of the Latin poet, I here transcribe from the Æneid (B. XI.,) the corresponding metaphor, without the translations given of the former by Pope, and of the latter by Dryden, which may be found in their respective works.

"Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinclis
Tandem liber equus, campoque potitus aperto,
Aut ille in pastus armentaque tendit equarum,
Aut, assuetus aquæ perfundi flumine noto,
Emicat, arrectisque fremit cervicibus altè,
Luxurians; luduntque jubæ, per colla, per armos."

As I have transcribed the entire of Pope's beautiful portrait of Virgil, it will not be deemed out of place, to quote also a few of the lines with which he sketches his great model, both being much admired for their judicious discrimination.

High on the first the mighty Homer shone,
Eternal adamant composed his throne;
Father of verse in holy fillets drest,
His silver beard waved gently o'er his breast.
Though blind, a boldness in his looks appears;
In years he seem'd but not impaired by years.
The wars of Troy were round the pillar seen,
Here fierce Tydedis wounds the Cyprian queen,
Here Hector glorious from Patroclus' fall,
Here dragged in triumph round the Trojan wall,
Motion and life did every part inspire,
Bold was the work, and proved the master's fire.

Since the publication of the Six Books of the Iliad in Irish verse, I have been enabled to add the Seventh and Eighth Books, thus completing the third part of the entire work. In this latter, not only is the interest of the preceding portion sustained, but considerably heightened by the genius of the Poet, which seems to acquire fresh vigour, as he moves along, in the varied description of war and slaughter.

On Hector's returning from Troy to the field of battle, he is advised by Hellenus to challenge the bravest of the Greeks to single combat. The challenge is accepted. The lot falls on Ajax; and the long-continued combat between the distinguished warriors only closes with the approach of evening. In order to bury their dead with becoming solemnity, a truce is agreed on between the contending armies. A wall is erected and a trench is sunk by the Greeks to defend their tents and fleets—works at which some of the gods are said to have taken deep umbrage.

✠ John, Archbishop of Tuam.

Tuam, December 20, 1869.

ʽΥπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ ʼΡαψωδίας Η΄.

ΕΛΕ΄ΝΟΥ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μοναμαχίαν. Ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος· καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. Τῇδ' ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε· Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

SUIM AN T-SEAĊTṀAIḊ LEAḂAIR.

Le coṁairle Helenuis beir Hectoir gairim caṫa do sgaiṫ gaisgiḋ na n-Greug. Aig freagairt do naoianṁar do'n dulán, ṫuit an crann air Aiaċ mac Tealmoin: agus n-deis treid ḋóiḃ go cróganta ḋealuiġ na fir ġáirm iad le liñ teaċt na h-oiḋċe. Air an maraċ, deanañ na mairḃ aḋlacaḋ. Agus tóigeañ Greuga báḋḃḋun le ar ġlac Neptún fearg mór. Air fead na h-oiḋċe ṫug Job tearbaint neaṁ-ṫaiṫneaṁaċ.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ, Η΄.

Ἐπιγραφαί.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

Ὣς εἰπὼν, πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐϋξέστῃσ' ἐλάτῃσι
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
Ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης ἐϋχάλκου· λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,

AN SEAĊTṀAḊ LEAḂAR.

Do labair 's ó dorsa ballaiḋe ard' na Troiġe,
Tóig Hectóir treun go maġ an ċaṫa, 'sliġe.
É féin 's a ḃráṫair Alustrin go beo,
'S an dís go deif'reaċ, feiċeaḋ air an gleo.
Ċo failteaṁail 's eiriġeas cóir breaġ gaoiṫ' sa trá.
'M-biḋan̄ luaṫ-báid, le saoṫair mór da g-cráḋ,
Iar ciunas fairrge leagṫe sios faoi ṫaṁ
Gan níḋ da g-corruġaḋ aċt neart maide ráṁ.
An ḟailte ċéadna 'gus an gairdeas croiḋe,
Ṫug teaċt an dís go tráṫaṁail do na Troiġṫe.
Pairis níor ṁal cur tionscaint air an ár,
Óir faoi n-a lann ṫuit Menistius air lár,
Mac Pilṫnuid ṁaiṡaċ 'gus Areit an riġ.
An Arna áluin, ion̄ad coṁnuiḋe bí.
D'ḟag Hectoir Eine sínte air an b-feur,
N'eis beiṫ loitte le na ġoine geur,
Trearna an ṁuineail buailte agus faoi
An caṫḃar cíbeaċ, bí gan lúṫ 'n̄a luiḋe.
Tra bí Iḟin air a ċar dul suas,
Ṫug lann Ġlacuis flaiṫ na Licia, é 'nuas,

Ἰφίνοον βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,

Buailte faoi'n ganlain gan aon aran, trom
Do ṫuit ó'n g-cár 's bí air an talaṁ crom.
Do ṫug fa deara oiġ na n-goirm rosg,
An slad da ḋéanaḋ air na Greug gan cosg,
'Gur aṁ sin, ġluais go deifriaċ, gan aon sgíṫ,
As críċ na n'deaṫ 'gur ṫainic gar do'n Troiġe.
Do ċoṁairc Apol i le aṁairc geur,
Go soilseaċ, tapa, loisgaḋ ṫrid an aer,
Ó ḃár na caṫraċ, raiḃ na ċoṁnaiḋ aṁ,
Ċum na Troiġṫe, agus ġluais go tean
Da h-aracais no gur casaḋ iad le taoḃ
Crain faiḋ-ḃill, 's labair lé mac Joḃ.
“ Inġin eagnaċ Joḃ, cad fa do ġluas?
Go maġ an gleo o ċríṫ na n-deaṫe nuas?
Le buaḋ gan aiṁris taḃairt do no Greug,
'Gus ort, ni goileaṁ, slad na Troiġṫe 's eug.
'Naois glac mo ċoṁairle, óir si an niḋ is fearr
An diaiġ cuirramuid cosg gur bacaḋ air an ár,
Lastar an sin an cogaḋ go raiḃ sgrios
A sguabaḋ críċ na Troiġe, 'gus a lios
Fagṫa bánuiġṫe, gan aon leaċt 'na loing,
O se sin rún dís deaṫe fuaṫṁar', going.”
An rud do freagair oiġe na suile goirm :
“ Taim sasta, óir sí an ċoṁairle ceadna ṫug oirm.
Tuitlint air talaṁ, teaċt a nuas o ċríċ
Na n-deaṫ sior-ḃeo, measg foirne Greige a's Troiġe
Aċt ca ḃ-fuil mar 's cóir duiṁ, taḃairt do 'n ċaṫa sgíṫ
Do freagair íse, Dia na n-gaeṫe bán
“ Brostomuid Hectoir ta de ṁisneaċ lán,
Dulan na n-Greug do ṫaḃairt agus blaoċ

Ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
Βουλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί·
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι, Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·

Amaċ ċum coṁraic airid air an laoċ
Is fear 'na mearg: beiḋ náire air an t-sluaġ
'Gus cuirfeár ann aġaiḋ, gaiscide treun go luaṫ"
  Do sgar an dís n-deis Apol sud a ráḋ.
Do ṫuig an faiḋ Heleanas rún na n-dea,
Mac ríġ Ṗriaṁ, 'gus gan muil do ġluais
Ċum a ḃraṫar Hectoir 's ann a ċluais
Mar so do labair: " Eist liom, ċar mo ċroiḋe,
Óir rugaḋ ṫu 'gus me as broin aon ṁnaoi.
Cuir Ṫroiġṫe 's Greug 'nna suiḋaḋ air an maġ
'Gus an̄ sin blaoiġ le dúlan ċum an ċaṫ
Air sgaiṫ na n-Greug: Óir deir liom guṫ na n-dea,
Naċ d-tanic fós do ṫearma no do lá."
  Mar súd do ċaintiġ: d'éist le aṫas mór
A ḃraṫair Hectoir treunṁar le n-a ġlór
'Gus ṡiubal amaċ, a láṁ a fasṫuġaḋ a lan̄,
Ḃí sínte trearna, laṫair a raiḃ ann
De sluaiġṫe ciuin: do ċoisg se foirne na Ṫroiġe.
Agus ċuir Agmon sluaġ na n-Greug 'na suiḋ.
A ḃ-fuirm éain 'na ṡearaḋ air ḃar geug,
Crain faiḋḃille faireaḋ Ṫroiġṫe 's Greug
Ḃí Apol 's Atin dearcaḋ air a maġ,
Agus le diograr feiṫeaḋ air a g-caṫ.
Do ṡuiḋe na sluaiġṫe tiuġ' air ṁaġ an gliaṫ,
Colgaċ le lan̄ib, caṫḃair agus sgiaṫ'.
Aṁail mar an ṁuir, le lin aig teaċt de ḃriuṫ.
Ḃiḋeas sínte, suanṁar, faoi slám neulte duḃ,
Mar súd sostac, socair, 's ciun do ḃíḋ,
Dís na foirne Greigṫe agus Ṫroiġṫe.

Τοῖαι ἄρα στίχες ειατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν·
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ τανα-ηκέϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,

'Gus leo, le diagras Hectoir treun do labair:
"Eirtiḋ liom 's mo ḃriaṫra cuiriḋ meaṁair,
Aṅ ḃur g-coṅraḋ tá neaṁ-ṡuiṁaṁail Joḃ
'Gus do na sluaġċiḃ fuaṫṁar air gaċ taoḃ,
Tuar doiḃ mórán saoṫair agus ár
No go raiḃ daingean árd na Troiġe air lár;
No go raiḃ sgrioste caḃlaċ ḃreáġ na n-Greug
Air fead an ċuain lár sgread na ḃ-fear a's eug.
Ó tá ḃur measg de gaiscíḋe treun an sgaiṫ,
'Naois glaoiḋaḋ amaċ go misnaṁal air an sgaiṫ,
An fear is feár 's as calmaiġe a m-briġ
Ċum caṫ' air leiṫ le Hectoir, taċ' na Troiġe.
Deirim liḃ fós 's air ḟirinne mo ráḋ,
Biḋaḋ Joḃ tá ḟuas, mar ḟiḋnis aṅ sa tra:
Ma 's liom-sa titim faoi n-a lan 's a g-caṫ,
Aige biḋaḋ mo ċaṫ-eiḋ' ṫogḃail leis ó an ṁaġ:
Act m' aḃlaiġ fáġaḋ mo ċáiride ḟein, ċum soġ.
Urram soċraiḋe ṫaḃairt go ṁarḃaiḃ 'gus go beo.
Act é ma ḟinim aṅ sa g-caṫa cruaiḋ,
'Gus dam go d-taḃarfaḋ congnaḋ Apoil, buaiḋ;
Ċuiḋ éidiġ caṫa iomċoróċaḋ ċum na Troiġe
Go naoṁ-laṅ Apoil, leacta buiḋeaċ mo ċroiḋe,
Act ḃéarfaḋ daoiḃ-se fuiġill an laoiċ neaṁ-ḃeo
Ċum go n-deanfaiḋ tuama ṫogḃail dó
Aig cuan na mara cróċta air an traiġ
'S tra beiḋis da ḟeiscint aig luċt siubail na fráiġ,
Súd leacta, déarfaid, ḃ-fuil treun-gaiscíḋ faoi
D'ḟág geur lan Hectoir, air an ḃ-faiġ 'ṅ a luiḋe,
S mar súd beiḋ soilsaċ mo ṁór clú a ċoiḋċe."
Mar súd do sgaoil a dúlán, 's d'ḟág gaċ croiḋe
A measg na n-Greug,—'gus teanga, gan aon ḃriġ,

Ον ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
Ἦ μεν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσασο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν·
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν·
Αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· οὐδέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι·
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ
Ἔῤῥιγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.

'Gus orra faiteaċ, sostaċ aṅ sa tra
Ḃí náire a diultaḋ, agus a ḟreagairt, sgáṫ.
Nuair d'éiriġ Muinla, taosgaḋ maċ go tiuġ
Osna ó n-a ċroiḋe, 'gus aṫair ó n-a ġuṫ.
"A ḋream spádanteaċ, taircasneaċ naċ fiu
Fir tabairt orraiḃ, aċt tá mar ṁna a g-clu
Naċ boċt an sgeul, 's naċ nairaṁail é le ráḋ
Air fud bur sliocd, air feaḋ gaċ am a's tra,
Go raiḃ na Greug' ċo claḋairaċ 's lag a g-croiḋe
S go n-diultoġaḋ caṫ a ṫabairt go laoċ na Troiġe,
Ḃiḋaḋ siḃ mar sin ċo fuar agus ċo faṅ
Le cré no uisge naċ b-fuil spiriod aṅ.
Ionsóċaiḋ me féin an sa g-coṁrac cruaiḋ,
Air láṁ na n-deaṫ beiḋiḋ clisaḋ, na faġail buaiḋ."
Mar sud do labair: 's do ġleis é féin go beo
A g-collaiḋ gaiscíḋ ċum an ċaṫa teo.
Ṁuinala is cinte go m-beiḋaḋ tearuin' do ḃiḋ
An la ud crioċṫna an sa g-caṫ do luiḋ;
Muna beiṫ diogras, cumain agus luas
Lé ar eiríġ an iomad ríġṫe Greugaċ' suas,
'S Agmon na measg, rug ort go beo air laiṁ
Agus mar súd do labair leat go saiṁ:
"Mo ċar! le ar cuiḃe cuaille ríġaṁail 's cróin,
Na cail do ċeudfaiḋ faoi ṫrom ualaċ bróin,
Naċ b-fuil gan fáṫ: ci 's cóir do ċuir a's ceart,
Na teiġ ċum caṫ' le laoċ ar mo a neart,
Hectoir calmaċ, lion le eagla 's uaṫ
Gaiscíḋe treun, fos Acuil na g-cos luaḋ,
Aig dul da ionsiḋ; ci naċ h-ionan tú
'Gus an fear garg, a misneaċ na a lúṫ.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νυν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τουτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί·
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.

Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο. Τοῦ μὲν ἔπειτα.
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο·
Νέστωρ δ' Αργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·

Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·
Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τέ·
Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσει,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φὼς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·

Mar sin teiġ, gur tóig duit féin áit suiḋ
Measg do ċomplaċt' air an ḃ-faiġ fáġail scíṫ,
Tóġfaiḋ na Greuga gaiscíḋe eile treun,
Cuiḃe s a' g-caṫa le mór Hectoir féin,
Ḋo ḃeiḋis n-ḋeis mórán saoṫair cogaiḋ buiḋaċ.
Ma teiġann slán ó an comlan, leis an laoċ."
Mar súd do laḃair, ċoisg a ḃriaṫra bruṫ
A ḃraṫair, d'eist go ceanaṁuil le n-a ġuṫ.
Ċruiġniġ luċd freastail tabairt congnaḋ do
A ċaṫ-ḃeirt sgaolaḋ, ṫug do mórán soġ
Aṅ sin d'eiriġ seanóir an aois ṁóir
Neistor ceiliḋ 's ṫóig mar súd a ġlór:
"Naċ mor an t-aḋḃar bróin 's briste croiḋe
"Do ṫalaiṁ dúṫċais Greige agus críċ!
"Agus do'n t-seanóir Ṗeuil ta fagṫa beo
"N-deis teastais móir a g-comairle 'gus a n-gleo
"Raiḃ aigé gnás ḃeiṫ failtaṁail aṅ a lan
"Aig fiafraḋ an cogaiḋ 'gus na fir ḃi ann,
"A d-treiḃ, a n-gaiscíḋe agus fós a g-clan.
"Aċt ó! da g-cluinfaḋ 'gur sgap Hectoir uaṫ
"Agus criṫ-eagla náiraṁail, tríḋ an t-sluaġ
"Do toigfaḋ a laṁa, guiḋe na n-dea go cruaiḋ
"Ó an t-saoġal a ṫógḃail fágṫa aṅ san uaiṁ.
"Da ḃ-faġain ó Atin, Apol 's riġ na n-Dea
"An lúṫ ḃi agam, 'n am na h'oigé 's blaḋ.
"'Nuair air ḃruaċaiḃ Ċeiladáin sruṫ dian
"Do ṫug ċum caṫ', mo ċomplaċḋ dúṫċais féin,
"N' aġaiḋ sluaġ Arcaiḋ, colgaċ, sgaolaḋ lan
"Faoi ḃalaiḋe caṫra Pea laidir, tean,
"Ḃ-fogus do'n t-sruṫ dul' timcioll le lín lan,

Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
Δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Τεύχεά τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι·
Τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη·
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν!
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν·
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

“Gur tabairt mar ainm Jardan, air an án
“Ceañ feine an náṁaid Eruṫa treun do ḃí
“Aig iomcar caṫ-beirt Airreit an riġ,
“Nár ġnáċ beiṫ sgaoladh laña geur na gaṫ
“Actle trom ċuaille trearsgairt nam 'sa g-caṫ,
“'N 'ait ċuang a raiḃ a cuaile gan aon briġ
“D'ionsuiġ é Licurg fealteaċ air a ṡliġ,
“'Gur caiṫ a ṡleaġ go doiṁin añ a ċroide.
“N-deir, e ḟagail air a t-sliġ neaṁ-beo
“Do ṫóig an cuail l' ṫug Dia an ċogaid do
“'Gur niad naṁuid d'iomċuir é le clu,
“Aċt nuair a ċail faoi ualaċ aois a luṫ
“Seaċaid é go Ertul sar-ṁuinte maiṫ
“Do riñ leis gairce iongtaċ air gaċ faiṫ,
“Raḃ gleo da imirt, aṁail go raiḃ air criṫ
“Na curaidṫe láidir, 'so n-a beim do riṫ.
“Aċt mise ci buḋ ṁé an té buḋ luġ
“Añ aois 's a b-feana, ḃrostuiġeas suas mo lúṫ,
“D'ioñsuiġeas an faṫac, 's ci buḋ ṁór an feart,
“Do ṫug dam coṁġnaḋ Atin, agus neart,
“Le ar raiḃ me buaċ ann an g-coṁraċ geur
“Da ḟagail marḃ siñte air an b-feur
“O! da m-buḋ liom an misneaċ 'gus an briġ
“Añ aimsir m'óige 'gus mo neairt do bi
“Is fior naċ m'beiḋeaḋ Hectoir de na Troiġṫ' an sgaiṫ
“Tabairt air na Greuġ', a n-dulán air a b-faiṫ.
“Aċt sib ar airde mearg na gairgide cáil
“Ní'l fear, faraoir! le 'n ioñsuid 'naois le fáġail.”
Do ġoin na briaṫra spidamal' croid gaċ flaṫ'
'Gur d' eirig naoinṁar suas aig feiṫugad an caṫ'

Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν.
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
Πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν·
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος.
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖς ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας,
Ἤ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς·
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·

Suas buḋ é an ċeud ḟear Agmon an t-ard riġ
'S 'n̄a ḋiaiġ ḃí Diamud, gaiscíḋ an treun ċroiḋe,
An sin ḃí Aiaċ 's Oilear leis, ḋís maċ
Ṫealṁain neartṁair 's de na 'n-Greug an tac,
'S Iodṁuin 's Muirin, milteaċ aṁail Már
'Gus Eurpuil 's Troas, ann gaċ gleo ṫug bárr.
'Gus Oidís calmaċ, cialmar raiḃ a tuaṫ,
A g-caṫ 'sa g-coṁairle, ó gaċ beul 'g a luaḋ :
Laḃair leo arís an seanóir grin go ciun
Le crain biḋaḋ toġṫa an té gaḃfas uain,
An gaiscíḋe ionsuiḋ an̄ sa g-caṫa cruaiḋ :
Ma 's leis a ṫeaċt o'n g-coṁraċ so le buaiḋ
Beiḋ lán̄ de gairdis faoi ḃeiṫ slán̄ o'n n-gleo
Agus na Greuga lán de ḃuiḋeaċas do.
Na crain do ċoṁarṫaiḋ 'n-eis gaċ aon de'n naoi
'S ṫeilg iad a g-caṫ-ḃarr Agmoin an t-árd ríġ
Coad s ḃí na daoine imniaċ sinaḋ cruṫ
A láṁ, 's go flaiṫas togḃail suas a n-guṫ,
Aig impíḋ le duraċt, gur air Aiac treun
Na Diamuid calmaċ, na an ceanfart féin
Go d-titfaḋ an cran: gan muil an caṫḃar craiṫ
'S na crain taoḃ stiġ, an seanóir crion̄a maiṫ.
Níor ḃ' fad a saoṫair, ṡúd amaċ go luaḋ
An cran ḃí taiṫneaṁaċ 's failteaṁail aig an t-sluaġ
Mar ḃí cran Aiaċ: Ṫoig é an fear gairim
'Gus tearpain é go cinfairt trein an airm
A siúḃal na mearg: do ṫug siad freagairt dó
Nar leo an crán, 's nar aiṫniġḋar a ċló.
Aċt n-deis cum Aiaic treanṁair é a teaċt
Do ḋearc go grin 's d'aitniġ se go beaċt.

Ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον
Ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ᾽ ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι
Σιγῇ ἐφ᾽ ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται.
Οὐδέ τ᾽ ἀϊδρείῃ ἐπεὶ οὐδ᾽ ἐμὲ νήϊδά γ᾽ οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τέ
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων κύδιστε μέγιστε
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον·
Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν· Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ᾽ ἔπειθ᾽ οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης
Ὅς τ᾽ εἶσιν πόλεμόνδε μετ᾽ ἀνέρας, οὕστε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
Τοῖος ἄρ᾽ Αἴας ὦρτο πελώριος ἕρκος Ἀχαιῶν,

Lorg a laiṁe ċur se air a ċran
Da teilgan sa g-caṫbar 'ṅ aoinḟeacṫ le raib aṅ.
Le gairdeas ṫoig é gur le aṫas mór,
'S da ṫeilgan uaiḋe ṫóig, mar súd a ġlór:
"Orm ṫuit an cran, tá gairdeas air mo ċroiḋe,
Fa dul ċum srairine le gaisgiḋe treun na Troiġe
Aċt ċum an ċaṫa ṁilṫiġ ċoad a's beiḋear
Le éidiġ soilseaċ' cogaiḋ do mo ġleus
Biḋaḋ sib-se cur go sostaċ 'gus go h-uṁal,
Ḃur n-impiḋ suas ċum árd-ríġ treun na n-dul;
No ma se bur roġan, toigiḋ suas bur glór
Ċum beiṫ bur g-cluinstail aig an doṁan ṁor:
Óir is dóiġ liom naċ b-fuil agam fáṫ
Na ádbar faṫís o aon neaċ, na sgaṫ,
Mise rugaḋ 's toigeaḋ an sa g-críċ,
Fuair céim ó alṁaint gaisgiḋe moran bríġ."
Mar súd do labair 's ṫug d'a ċoṁraḋ cluas
Na sluaiġte cruin aig iompuġaḋ 'suile suas
Go neaṁ 's aig impiḋ ceanfairt mór na reul
A b-fuil air ṁolaċ Ida árd na neul
A ċomgnaḋ céiṁaṁail: Iob! a b-fuil do ġlóir
Gan ċuibe, do Aiaċ buaḋ sa g-coṁlan tabair
Na, ma ta Hectoir taiṫneaṁaċ le do ċroiḋe,
Fag an dís coṫrom, fir na Greig 's na Troiġe.
Do guib mar súd na Greug' le diograis, traṫ
Ċuir Aiaċ air, a ċolaiḋ ġaisgiḋ breáġ.
'Gus gléis é fein ċum caṫa aṁail Mar,
'Nuair brostuiġeas naṁuid Iob ċum gleo 'gus ár
Mar súd do ṡiubail le árd ċéim air an b-fait
An curaiḋ treun-ṁar, sgiaṫ na n-Greuga 's sgait,

Μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε μακρὰ βιβας, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Τὸν δὲ μεν Ἀργεῖοι μεγ᾽ ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Ἕκτορί τ᾽ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.
Αλλ᾽ οὔπος ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ᾽ ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
Στῆ ῥα μάλ᾽ Ἕκτορος ἐγγὺς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ᾽ Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ᾽ ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ᾽ εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες· ἀλλ᾽ ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ, πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα·

Smigaḋ go bagraċ 's añ a laiṁ mór lañ
Do ċraiṫ tra ṡiubal, go dulanaċ 's go teañ
Líon le aṫas amarc an laoiċ na Greug
'Gus luċt na Tróiġe, le faitċios 'gus le eug.
'G a ḟeicsint do Hectoir ġeit go mór a ċroiḋe
Agus le eagla, d' ealuiġ a neart 's a bríġ
Aċt imeaċt air teiṫaḋ aṁail claḋairé fañ
No fileaḋ air ais go nairaṁail ni raiḃ añ
Néis fuagraḋ dúlain tabairt do'n t-sluaġ go teañ
Air cúl sgeit' seaċt seaṫe raṁar bó
Ḃí Aiaċ treanṁar teaċt a b-fogas do,
Faoi sgaṫ na sgeiṫe riġe Liċus griñ
Sgaiṫ ċéardiḋ Ile ṁair añ le n-a liñ.
Ṫar na seaċt g-cuir de ċreaċna raṁar mart
Ḃí cuir uma leaċta air iomlan ṫart.
Faoi an sgiaṫ ċosint, ṫar gaċ samuil, mór,
Do sgaol le Hectoir Aiac treun a ġlór,
"Béarfaiḋ ar g-comlan tairbaint duit gan breug,
Air do neart féin 'gus fos air neart na n-Greug,
Gan traċt air Aċuil treun ar ṁór a tuaġ,
Le misneaċ leoin a brisaḋ iomaḋ sluaġ
Na naṁ; ci aonraċ 'gus tabairt cúil do'n ġleo
Meoṁraḋ an miṁóḋ ṫug an t-árd-ríġ do,
Ta aguiñ fós gaiscíḋe ceímaṁal', treun' ar fiú
Duit feaċaint leo, air faiṫ do neart 's do lúṫ,
'Sta 'iomaḋ añ uibir: 's leoir ḋam sud a ráḋ,
Óir ni le caint aċt gníoṁa 'nois an trá."
"Mic uasail, Ṫalmain," freagair tac na Troiġe
An ó do ṁeas gur óglaċ me gan bríġ
Na eolas cogaiḋ aṁail giriseaċ mna,

Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τέ·
Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·
Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
Οἶδα δ' ἐπαΐξας μόθον ἵππων ὠκειάων.
Ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,
Λάθρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατα χαλκον, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
Ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·
Ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. Δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
Σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν, ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή·

Gur mian leat faitċíos a ċur orm 's sgáṫ.
Is maiṫ do ṫuigim cogaḋ agus ár
'S gaċ ealaḋan fuilteaċ ḃ-fuil air cleaċtaċ Mar
'G iompuġaḋ mo sciaṫ air deas laiṁ, no laiṁ cli
'S buanaḋ an ċaṫ' gan tosruġaḋ 'gus gan sgíṫ,
Air ċois no a g-cár a tiomaint eaċraiḋe luaṫ
Is cuma cia aca, ciṫar me measg slúaġ
Na náṁ: air d'aire bí 'nois go beo,
Óir ni dual feal go gaisciḋe g'imirt gleo."
N-deis crioc d'a ċoṁraḋ, sgaol gan muil a lan
'N aġaiḋ sgiaṫ a náṁ go stuama 'gus go tean
An duileog ṗrais taoḃ muig do ṫarluiġ do
Dul ṫrid 's 'ṅa deiġ, se ċuir de creacan bo
Sa seaċtaṁ cuir a coṁnaiḋ: ann sin go dean
A ṡleaġ trom fada ṫeilg mac Tealṁoin treun,
Do ṫol sgiaṫ Hectoir 'gus a leine caṫ
Ḃ-fogus a leise d'insuiġ an geur gaṫ.
Do ċrom go ṫráṫaṁail curaiḋ treun na Troiġe
'Gus ṡeaċain an bás do ḃagair air an fríṫ.
Do ṫarraing na gaisciḋe 'naois a sleaġ' le bruṫ,
Taḃairt da ċeile buille troma, tiuġ'
Aṁail leoin treun', no collaiġ fiaḋ faoi ḟearg
Ag buanaḋ an ċaṫ', go milteaċ 'gus go garg.
A lan sgaoil Hectoir láidir, go d-ti lár
Sgiaṫ Tealmoin, 's d'iompuiġ o'n g-cuis ṗrais, a ḃár.
An sin ṫeilg Tealmuin ruiḃne le mor neart
Do ṫol sgiaṫ Hectoir trid a lar go ceart
'Gus leiṫ a ṁuineal; ann sin sgard go tiúġ,
Amaċ o'n lot sruṫ fola dearg duḃ.
Ni'r ċlis Hectoir aċt ṡiubal siar 's do ċrom

Αιας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπομφάλιον· περίηχησε δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δε ἶν' ἀπέλεθρον·
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐταζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ηλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
Μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον· εἶπέ τε μῦθον
Κήρυξ Ἰδαῖος, πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι.
Αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους·
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.

Agus o'n maġ, ṫoig cloċ ṁór garb trom
Da sgaoladh le Aiaċ: ṫuirlin air lár sgiaṫ
Na seaċt g-cuir bo a d'iomcair se sa n-gliaṫ
'S o'n g-cuir priair do ṫainic fuaim scar uaṫ,
Air timċioll ṫart, tra d'eirriġ Aiaċ go luaṫ
A ṫogail carraig ṁiltiġe, ṁor' o'n b-faiṫ.
'S go h-ard d'a crocadh', le mór spiorad caiṫ.
Stial an cloċ an sgiaṫ 'gus le n-a ḃríġ
Loit a ġlún, do ṫuit 's a sgiaṫ fos faoi.
Ní 'r buan d'a lagar, ṫainic o na Dea
Cnearadh, 's budh saṁail Apol le fear leaġ.'
Ann sin do ṫarraing a g-ċlaṁaiḋ lonrac, geur
'Gus cas go stuama, calmaċ 'sa n-aer
Ċum comraiċ dluṫ, trá ṫainic giollaiḋ siṫ
Fear o ṡluaġ Greug, 'gus fear ó ṡluaġ na Troiġe
Le teaċtreaċt síoṫċain, Ida 'gus Taltbuiḋe
Eidir na gaiscíḋe ṡeas an dís go ciun
S le labairt mar sud, ṫoig Ida o'n Troiġe, uain.
" Naois coisgiḋe 'n ċaṫ, a ċáirde, air gaċ taob,
Óir is ro ċeanaṁail ta an dís aig Iob:
Aig imirt gleo, is misnuil siḃ 's is treun,
'Gus ta bur neart le feiscint aig gaċ aon.
Ta na neulta fuagrad ṫeaċt na oiḋċe
Géilliḋe d'a coṁairle agus glacaiḋe sgíṫ."
" Mar sud le Hectoir," ḟreagair Talmuin, labair
Cuir do, mar 's dual, a g-cuiṁne 'gus a meaṁair,
'Gur budh é ṫug dulán sluaġ na n-Greug cum gleo.
Mar sin, se 's cús an te ar cuibe do
An níḋ so ṫionscuint: insiġad se a ṁian
'S a ṡompla leanaṁaint ġaibḟiḋ se me claon.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτήν· περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος,
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·
Ὡς σύ τ' ἐϋφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσιν Ἀχαιους,
Σούς τε μάλιστα ἔτας καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐϋφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τε μοι εὐχομεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ηδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε·
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Καὶ ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλπτεοντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Aiaċ uasal, ann gaċ cailidaċt ṁaiṫ,
A neart 's a d-tuiscint, de na Greug an sgaiṫ.
Do ḟreagair Hectoir cuṁdiġtoir na Troiġe,
O ḃruiṫ an ċoṁlain fáġmuid an iuḋ sgíṫ,
Airist le insuiḋe ann sa g-caṫa cruaiḋ
Do ḃearfar do Ġreuga no do Troiġte buaiḋ.
Tá an oiḋċe tuitim, 'sé mar sin an trá,
Duinn sgíṫ 'gus suaiṁnear toirriġaċt faoi n-a sgáṫ.
Teiġ measg do ċairde ḃeiḋeas de ġáirdeas lán
Fa ṫu ḃeiṫ filleaḋ ċum an ċablaiġ, ṡlán
'Gús mise, raċfad go d-ti an Troiġe sa trá,
Gárdeas tabairt go fir agus do mná
Tá air mo ṡon cur impiḋe air na Dea
'Naois pron'muid duais a ḃeiḋeas arís go h-eug
D'a luaḋ 's da ṁolaḋ aig na Troigte 's Greug'.
Súd dís do ġlac n-deis caṫa sgáṫṁar 'sgíṫ
'Gus crioċniġ, a n-gleo le cuman 'gus le gnaoi.
Do ṫug do Aiac cleaṁ' lonraċ breaġ
Raiḃ cneápaiḋe airgiḋe tógṫa air a sgáṫ
Air ais, mar duas: ṗron Aiac do treun earg
Na Troiġe crios de daṫ lia-ġorm dearg.
Le so, ċum filleaḋ ṫoig an dís a t-sliġe
Aon ċum lung na Greug, 'gus aon ċum dún na Troiġe.
Ḃí daoine an ḃaile le mór gárdeas lán
Aig feiscint an curaiḋe filleaḋ beo 'gus slán
Ó laṁa Aiaċ 'gus na creaċda geur'
Le 'r ṡin e an gaiscíḋe Greugaċ, air an b-feur:
'S an gaiscíḋe féin do ḃí as eaċta tean
Ṫug ċum an ḃoṫ raiḃ an t-ard-riġ ann,
D' orduiġ daṁ trí bliaġna, raṁar, breáġ

Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν·
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον.
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς
Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·

A ṁarbaḋ 's ioḋbairt go árd ċeann na n-deá.
Ann sin le tuaġ do ċaiṫ an mart air lár
D' ḟean e 's na spólaiḋe ċum a m-bruiṫ do ġeár
D'a g-cúr air bir 's d'á leagan air a g-clár
Timċiol an ċláir do ṡuiḋe na cinfairt ċart
Le feoil 's le fíon cur cosg air oċras 's tart
Le onor do Mac leag árd-ḟlaiṫ na fleiġ,
'Na láṫair, iomlán druim' an ṁairt air leiṫ.
Tra ċaiṫ go suairc na gaiscíḋe toġa bíḋ
Agus go siaṁsuil d'ól a n-doċan díġ,
D' eiriġ an seanóir céiliḋe raiḃ a ġlór
D'a ċlos go minic 'gus le bontairt', ṁór,
'S mar súd do labair: 'Ċeannfairt 's riġṫe Greug,
Is mór an uiḃir sguab uainn ár a's eug.
D' ḟág air an maġa Mar neaṁ-truaċ garg
A b-fuil Scaṁandair le n-a g-cuid fola dearg;
'Gus b-fuil a d-taibre geital le ais sruṫ
Na toirrin ta aig ríġaċt' ioċtar dub.
Fagaḋ a márac feana Greige 's Troiġe
Ó ḟaoṫair trom an ċogaiḋ fuilteaċ, sgíṫ,
Coad 's beiḋear faoi ċarta mulaiḋ agus bo
Tabart na n' aḃlaiġe cruin o ṁaġ an gleo
'S a togbail cárn casgairt' air a traiġ
Air aġaiḋ an Ċablaig ta air bruaċ na fraiġ,'
Losgaḋ na b-fuiġil 's da g-cur na soiṫiġe cruin
Le tabairt a baile 's measg a g-claine rin
Ċum doiḃ go d-tiubarfaiḋe urraim 's fomos mór
Ḋ'a m-breaṫnuġ' go cuṁail agus silt na n'deor
Ann sin sa n'ait ar loisgaḋ faoġail na sluaġ
Do fagaḋ sínte, togṫar suas go luaṫ,

Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐκ πεδίου· προτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος, Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
Δεινή, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι·
Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἦ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·

Tuama coitċin 's ballaiḋe daingean tean'
Le rinn 's an cuan 's a b-fuil de luingis ann
A ċosaint, 's fágtar eidir-spára gear'
Barna reiḋ aig marcaiġ 'gus aig cár',
'S biḋeaḋ dioga daṁuin deanta tiomcal ċairt
A coisgfas bruċ an náṁuiḋ agus neart."
Mar súd do labair 'gus ċaiṫniġ go ro mór
Le flaiṫ na n'Greug an coṁairle 'ṫug a ġlór.
Ċum lan ard daingean ann ar coṁnuiġ an ríġ
Do ġluais ċum coṁairle complaċt maiṫ na Troiġe,
Coṁairle bí mearsgṫa, faiteaċ agus fann
Naċ raiḃ aċt beagan daoine criona ann,
'Na measg bí Antenoir fear ciallṁar, grinn,
'Gus labair mar sud a lár na coṁairle ciuin.
" Luċt cogṅaiṁ an baille 's cuṁduiġṫe 'na Troiġe
Eistiḋ an rún do ṁeoṁrear ann mo ċroiḋe
Tugṫar Elin d'a fear mar 's dúal a ċeart
Agus a tainte toigeaḋ le fór-neart.
Ni cuiḃe braṫa buaiḋeaċ 'n aoinfeaċt feall
Do ḃris an connraḋ riaġalta agus geall.
Leanaiḋ mo ċoṁairle, 's dual go m-beiḋeaḋ mór-raṫ
Go fíor 's go cinnte siúbal liḃ ann gaċ caṫ."
Labair 's do ṡuiḋ, 'gus d'éiriġ suas 'sa trá
Pairis uasal, céile Elin breaġ.
'Gus dubairt: 'ni suairc do ċaint: Ma 's ceart mo ṁeaṁair
Ni mar sud san am ċuaiḋ ṫart do labair.
Aċt ma 's le fírin' ṫig do ċoṁairle o ċroiḋe
'S naċ milleann gliocas ciall do ċaint a's briġ,
Is fíor teaċt aois gur ṫóig uait na Dea
An ciall 's an tuisgint, duit do ṗron 'sa traṫ

Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
Κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἦ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν, ὡς τοπάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος αἴ κ' ἐθέλωσι
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κείομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ πτόλιν ἐν τελέεσσιν·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
Στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κήρυξ·

A raiḃ tu óg: 'Naois deirim leat go fíor,
Ionṁus na mna do sgaolfar iomlán saor.
Áċt an bean ḟéin mo ċéile, car mo ċroiḋe
Air ais arís, ní leigfaḋ feaḋ mo ḃíḋ."
Ann sin ċum imris ċosgaḋ agus baois
D' éiríġ an ríġ suas airṁidneaċ le aois
Ag ráḋ: "Luċt cognaiṁ agus luċt cuidíġṫe án Troiġe
Glacaiḋ mo ċoṁairle, teigiḋ 'liġ ċum bíḋ
Bíḋiḋ faire na diaiġ sin, complaċt ann gaċ trá,
Air feaḋ na h-oiḋċe, no go n-éiriġe an la.
'Nuair gluaisfas giolla gáirm an sa t-sliġe
Ċum lung na Greug air tuairsc an árd ríġ.
'S a ḃraṫair Muinle, cuṁ go d-tairfaiḋ sgeul
Air rún miṫaiṫneaṁuil, duairc do ṫuit ó ḃeul
Pairis ugdar cogaiḋ miáḋ' s' eug
Do'n da dream, na Troiġṫe 'gus na Greug.
'Gus go g-coṁairleaḋ measg na sluaiġṫe, síṫ
Air feaḋ seal gear, agus o ċogaḋ scíṫ,
Ċum go sguappaiḋ air gaċ taoḃ an maġ
Ag cruinuġaḋ na n' aḃlaiġ sineaḋ an sa g-caṫ
Ċum iad a losgaḋ réir mar 's gnaċ 's mar dual,
Go n-deantar dioḃ luaṫraḃán is gual.
'Na déiġ sin aṫnuadaċtar an t-ugra cruaiḋ
Go d-títeaḋ air ċran na n-Greug no Troiġṫe buaiḋ."
D' eist le omór briaṫra flaṫ' na Troiġe.
'S gaċ uiḃir air leiṫ go deisfreaċ ċuaiḋ ċum bíḋ.
Air maidin ġluais an giolla gairm binn
Go lung na n-Greug a n'ait do ḃ-fuair se cruinn
Ag luing an árd-ríġ, cinfairt Greug is maiṫ,
Bí 'g-caṫ 's a g-coṁairle air a g-complaċt sgaiṫ."

Ἀτρεΐδαί τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν,
Ἠνώγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ,
Εἰπεῖν, αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μιν Τρῶές γε κέλονται·
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
Κειομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνη, δῴη, δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω.
Μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται,
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·
Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως·
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακειέμεν οὔτι μεγαίρω·
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
Γίγνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα·

“Ċlain uasail, Aṫrid 's cinfairt greuga labair.
Ta teaċtaraċt liom is dual a ċur a meoṁair,
Ó an t-seanoir riġaṁail b-fuil an ċaṫair faoi
Naċ m-béiḋ se air rún, míṫaiṫnaṁaċ aig bur g-croiḋe.
Se mo ḋualgas aiṫris daoiḃ gan sgáṫ
An conraḋ siṫċain ṫiġ o an te sgaoil cráḋ
'Gus cogaḋ eadrainn: tá sé naois air d-ti
An ṁaoin 's na táinte fudaiġeaḋ leis an mnaoi
Do ṫabairt air ais gan ceilg 'gus gan feall
'Gus fós da ionṁus féin do gniġ se geall,
Cuid ṁór ċur leo, an bean féin car a ċroiḋe.
Ni ligfiḋ uaiḋe air agairt luċt na Troiġe.
Fós d' iarr m'ás ail liḃ, sgíṫ ó ḃruṫ an ċaṫ'
Go loisgfear fuiġill na laoċra air an maġ.
Na beiġ sin aṫnuaḋtar an t-ugra cruaiḋ
Go d-tuit air ċran na n-Greug, no Troiġe, buaiḋ.”
Do labair a's d'eirt go sostaċ leis an sluaġ
D'eiriġ Diomud a's freagair é go luaṫ
“An t-ionṁus tairisċte no, an bean féin go h-eug
Ni ġlacfaiḋ, 's doiġ liom, neaċ de ṡluaġ na n'Greug.
Iad so beiḋ againn iomlan n-deiġ seal geár
Trá beiḋear an Troiġe 's a ceanas lig faoi lár.”
Do ġair na Greug go h-árd, tra sost a ġlór,
'S a coṁairle misneaṁuil ṫaiṫniġ leo go mór,
D'eiriġ ann sin, an ceanfeart cuṁaċtaċ grinn
Tabairt a ċaint d'an ġiolla gairm binn:
“Tair n-deis a ċlos, gan ceilg is gan breug
An rún ta daingean fastuiġte g-croiḋe na n-Greug
D'taoḃ na n'aḃlaiġ losgaḋ, ṫuit sa g-caṫ
Agus ta sáiġte, sínte air an maġ.

Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
Ἄψοῤῥον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ὤτρυνοντο νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην·
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο,
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν·
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
Ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.

Bideaḋ agaiḃ a losgaḋ mar is dual 's mar 's gnáṫaċ
Go raiḃ a n'anam le bur g-crábaċt sáṫaċ.
“Go d-tugeaḋ Job go Ċonraḋ an t-sioċain cluas.”
Le so do raḋ, ċroċ cuaile ċeanais suas.
An sin d'ḟil an giola gairm sa t-slíġe
'Gus riġ gan moill se caṫair ṁór na Troiġe.
'N áit do fuair na maiṫṫe lig go beaċt
A g-comairle ċruin 's a feiṫeaḋ air a ṫeaċt.
D'aiṫris dóiḃ a ċonraḋ leis na Greug',
Agus a rún n' aġaiḋ síṫċain Troiġe go h-eug.
N' déis so, do sgap an t-iomlan gan aon moill
Roin ċum na faiṫe, 's roin ċum toirriġaċt coill'
Iad so go brónaċ taḃairt na h-aḃlaiġ g-cár,
'S iad súd le tuaġ, a síneaḋ crain air lár.
Ċoaḋ 's mar sud gnoiṫeaċ ḃí fir na Troiġe
Ḃí an dualgas céadna lionuġaḋ s' brostuġaḋ croide
Na n-Greug go h-iomlan: tra ar eiriġ reul
Na maidne o'n ṁuir sgapaḋ slaṁ is neul
Na h-oiḋċe, d'insiġ Troiġṫe 's Greug an maġ
Toirriġaċt na marḃ síneaḋ an sa g-caṫ.
Nior b-forus a n'aiṫniuġaḋ sínte air a learg
Milte le cre agus le fuil duḃ, dearg,
N' deis a niġeaḋ, air na cair do sín
Agus silt deora gola, ard do ċaoin
Buḋ ciun 's buḋ sostaċ cuṁa luċt na Troiġe
Óir caoineaḋ árd níor ṫaitin leis a ríġ.
Mar sin a m-brón trom lár a g-croiḋṫe ċoisg
Agus go suaiḃneaċ fuiġil na feine loisc.
An dualgas ceadna, rinn na Greug air traiġ
'Gus d' ḟil go bronaċ, go d-ti bruaċ na fraiġ,

Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίου, προτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν.
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.

Οἱ δὲ θεοί, πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
Οὐχ ὁράας ὅ τε δαῦτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ. ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ, τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.

Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

Air eigin sgeiṫ realt geal na maidne 'ġaeṫ.
Fuagrad go soléir eiriġe luaṫ an lae
Tra ġluais na Greug' go deifreaċ an sa t-sliġe
'Gur ruiġ an carn casgairt gan aon sgiṫ,
Raiḃ fuiġill na marḃ iomlan loisgṫe añ
Ċum tuama ṫogail d'insiġdear go teañ,
'Na diaġ sin ṫoig siad 'gur nir ḃeag an gnioṁ
Ballaid daingean' le tuirriḃ le n-a d-taoḃ,
Fagail cor ḃearna ċum go raċfead an sluaġ,
Car a's marcaiġ ṫríd air aġaid go luaṫ,
'Gur fós ḃain dige doiṁin le saṫaoir buan
Ċum tuille cosint de na luing air ċuan,
'Gur ċuir sa dige beara daingne tiuġ
Dul ṫart tiomċall eidir iad 's a t-sruṫ.
  Mar súd ḃí 'n obair diṫċiollaċ: 'sa tra
Ḃíd tiomċall Joḃa ceanfirt mór' na n-dea,
Tionail iondual, dearc le iongna nuas
Air obair talṁan: d'ḟiafruiġ 'naois a g-cluas
Ríġ na fairge " m' beid le faġail níos mó
Neaċ ḃearfas orm do na Dea, síor-ḃeo,
No iarrfas a g-coimirc fearta rír go h-eug?
Cid ṫu an balla fada toig na Greug'
Ḃ-foċar an ċablaiġ, 'gus an sin an ċlais
Mór, ḟarsain, doiṁin sínte lig le n'ais
Gan fiu aon iodbairt: Béid go sior a ċáil
'G a luad tiud n' doṁan tra naċ m-beid le fáġail
Aon lorg de laṁ uasal aird na Troiġe
Ṫoig Apoll 's me go Laomadan an ríġ."
  Mar sud do laḃair, ḟreagair e le bruṫ
'S le briaṫraiḃ garḃ, ríġ na neulta duḃ.

Ὦ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενες οἷον ἔειπες·
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
Σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς.
Ἄργει μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,
Πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα·
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ

“A ríġ na fraiġ', ni ċuiḃe an níḋ le ráḋ
Go n-glaċann deaṫ' o obair daoine sgaṫ,
Ni'l aḋbar sgáṫ aig an te ann ar measg is luġa
Saṁuil leat a g-cumas no a g-clu.
Tu b-fuil do ċuṁaċt da airġeaḋ tríḋ gaċ críċ
Air soilsiġeann grian ó eiriġ go d-teiḋ faoi.
N'eis filleaḋ go Greuga, sgrios an Troiġ go bun̄
'Gus fág a ballaiḋ báite, lár na d-ton̄
Lig biḋeaḋ an cuan le carna ganaiḋe lán
'S gan leaċt' air obair sluaġ na Greuga bán
Eidir ríġ na fairge bruṫṁair', agus Job
Mar sud ḃí coṁraḋ, coṁarlaċ air gaċ taoḃ,
Crioċnuiġeaḋ an obair, 's ċuaiḋ an ġrian 'na luiḋe
'Gus marḃaḋ mairt ċum fleiṫe gan aon sgíṫ.
As Lemnos ṫáinic caḃlaċ luingis 'líon
Euinus fial le iomaḋ soiṫiġe fíon
Rugaḋ do Jason ceimaṁail 'gus da ṁnaoi
Isfil mar ainm, stuir go ceart a ċríċ.
De'n lasta, míle miosur ċuir aig flaiṫ,
Dis clainn Atruiġ—toġa na fiona is sgaiṫ
Ceannuiġ an sluag de'n lasta moran mór
Le maoin a's earraiġ leaba airgid 's ór.
Ṫug uma cuiḋ; cuiḋ eile iaron glin̄,
'Gus soiṫiġ 's ba, is sclábaiḋ fos ṫug roin̄.
Rineadar fleṫ, an t-iomlan, Greug a's Troiġṫe
Air faiṫ 's a g-caṫair go d-ti fad sa 'noiḋċe.
Ni'r áil le Job an obair 's líon le uaṫ
'Gus moran eagla agus criṫ, an sluaġ,
Ḃris o n-a neulta 'maċ an caor go léim
'Gus buairfuiġ an toirnaċ ṁilteaċ 'gus do ġeim

Δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητιέτα Ζεὺς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·
Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Roiṁ iad blaiseaḋ de na sgalaiḃ ḟion
Ṫeilg mar iodbairt air an talaṁ braon
N'eis saoṫair 's imniḋ ċuadar ċum sgiṫ
Aig faġail suain codalta saiṁ air feaḋ na h-oiḋċe.

NOTES.

Line 55—

"Do ċuig an ḟáiḋ Helenus rún na n-Dea."

To inspire Hector with additional courage, his brother Hellenus is introduced assuring him, on the credit of his prophetic character, that the fatal time had not yet arrived which was to close his glorious career. Animated by the grateful intelligence, Hector challenges the bravest of the Grecian army to single combat, in language which displayed at once his fearless and generous soul. His speech on the occasion, favourably contrasts with the insulting boast of the Philistine, who so contemptuously accosted David, and impresses us, not only with his generosity towards his foes, but likewise with a deep sense of the religious reverence with which the pagans of that time conducted the obsequies of the dead.

A considerable portion of this Book is taken up with the description of the single combat between Hector and Ajax, so different from that in the Third Book, in which Menelaus and Paris were engaged. Instead of the unequal contest between the valiant Menelaus and the cowardly Paris, who fled from the encounter of the injured chief, the noble combat of the champions, described in this Book, takes

entire hold of the reader's feelings, its interest increasing at every step, until the approach of night and the interposition of the heralds parted the heroic combatants.

Line 364—

'Naoi's ṗronnamuid duais, a ḃeidear arís ġo h-eug,
'G a luaḋ 's 'g a ṁolaḋ aig na Troiġṫe 's Greug.

A fine feature in the characters of the combatants is the proffer of mutual friendship, not unworthy of Christians, with which their hostile meeting was concluded.

This, the Eighth Book of the translation, completes a goodly volume, forming the Third Part of the Iliad. In the variety of its topics, it yields not to any of the preceding books. Jupiter assembles a council of the gods, commands neutrality regarding the contending hosts, and threatens with terrible punishments any who should dare to transgress his injunctions. From the summit of Mount Ida, to which he descends, he surveys the shifting alternations of the war, striking terror into the Greeks by incessant thunder and lightning.

Juno and Minerva in their zeal for the Greeks, resolve to lend them aid, as if in defiance of the prohibitions of Jove, when he sends Iris to arrest their downward course, commanding their immediate return to Olympus. The approach of night closes the battle. Hector remains on the field, occupied in watching and ordering fires to be kept continually lit, to guard the city and the army against ambuscades from the enemy.

With the completion of this volume, it is probable that the labours of my translation of the Iliad shall close, and that I shall resign to some other worthy hands the task of enriching further our Irish literature, with the translation of the remainder of Homer's magnificent Iliad, and perhaps, I may hope, of his no less charming poem of the Odyssey.

✠ John, Archbishop of Tuam.

St. Jarlàth's, Tuam, March 6, 1871.

Ὑπόθεσις τῆς ὉΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας Θ΄.

ΖΕΥ'Σ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλλήνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γενομένης, Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

SUIM AN OĊTṀAḊ LEAḂAIR.

Ṫug Iob comairle do na Deaṫiḃ, gan congnaṁ a ṫabairt do ceaċtar de na sluaġṫiḃ, agus ann sin d' imṫiġ leis síos do cnoc Ida. Cuireann sé teiṫeaḋ air na Greugaiḃ a bí a d-túr air aon ċéim leis na Troiġṫiḃ. Triallann Una agus Aten le cabair a ṫabairt do Greugaiḃ, aċt le orduġaḋ ó Iob cuireann Iris cosg orra. Le linn teaċt an tráṫ nóna, agarann Hector air an sluaġ ċur fúta air an maġ, agus teinte a lasaḋ air feaḋ na h-oiḋċe.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, Θ'

'Επιγραφαί.

Θῆτα δ' ἅπαντας ἔτρεψεν 'Αχαιοὺς Ἕκτορος αἰχμή.

'ΗΩ'Σ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
'Ακροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην
Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
'Ελθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,

AN T-OĊTṀAḊ LEAḂAR.

'Nois sgeiṫ an ṁaidin ṫríd an g-cruinne, 'gaeṫ'
Go moċ aig fuagairt fáinuġaḋ geal an lae:
Traṫ glaoiḋ Joḃ aig tionail morán Deaṫ'
Air ḃárr Olimpuis an cnoc piacaċ breáġ.
Traṫ ḃidar iomlán cruinn, mar sud do laḃair:
 Eisdiḋ', a Ḋeaṫe 'lig a's congḃuiġiḋ 'meaṁair,
Eidir fir a's mna, mo ḃriaṫra 'gus mo rún
Tá daingean sasduiġṫ' ann mo ċroiḋe go buan,
Na biḋeaḋ diḃ aon, naċ d-taḃarfaiḋ moḋ do m' aċt
'S naċ congḃoċaiḋ é go duṫraċtaċ 's go beaċt
Na teiġeaḋ mar sin diḃ aon neaċ trearsn' an t-sliġe
Le cognaṁ ṫaḃairt do Greugiḃ no do Troiġṫ',
Air eagla é filleaḋ loite as an n-gleo
'Gus falluiġṫe le naire mears na n-Deaṫ' sior-beo.
Ma ḃiḋeann ċo dána 's go d-tuilfeaḋ se mo ḃruṫ
Teilgfeaḋ me féin é sios go ríġeaċta duḃ',
'Gus doiṁin an dioġaltais miltiġ naċ m-beiḋ ann
As imṫeaċt go deo ó dorsa Ifrinn teann—
Riġeaċt tá sa 'n áiḃéis ṡíos, ċo fad 'n̄a luiḋe
Agus tá neaṁ ós cionn na talṁan faoi.

Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
Τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἴδ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ' αὐτῇ τέ θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περὶ τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ' ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.

Beiḋ aige le tuigsint de na Deaṫ go léir
Gur Mise aṁain gan cuibe ríġ na spéir;
Le so do ċruṫuġaḋ, ma tá agaiḃ tnuṫ
Fastuigiḋ slaḃra óir go daingean dluṫ
As so síos, 'gus feuċaiḋ le ḃur neart
Le mise tarraint ó m' áit coṁnuiḋe ceart.
'S díoṁaoin ḃur n' obair! Deaṫa fir 's mna
'Gus béiḋ gan feiḋm ḃur saoṫar annsa traṫ,
Aċt glaċaim-se an slaḃra 's toigfead suas gan roinn
An cruinne iomlan, talaṁ agus toinn,
Ag fastuġaḋ an t-slaḃraiḋ ann so go daingean teann,
Croċtar an cruinne uaiḋe—'s gaċ níḋ tá ann,
Air ċor, measg Deaṫa, no measg daoine riaṁ
Ní raiḃ 's ní beiḋ neaċ cumasaċ mar Job:"
  Do laḃair 's do sgeiṫ a ḃriaṫra bagraċ' sgaṫ,
Ag fagail sostaċ tionail mór na n-Deaṫ'
'Gus glac croiḋe bean-dea na n-gorm súl
'Gus mar sud d' ḟreagair tiġearna Treun na n-dul.
  "Aṫair, ní'l mearaṁail orainn, taoḃ do neart
Tá gan cuimse, mar 's cóir 's is ceart
D' árd-ríġ an doṁain: aċt tá againn truaġ
Faoi n-iomaḋ anḟoġ agus cráḋ do ḟluaġ
Na n-Greug, tá sínte eugta air an maġ,
Reir mar orduiġis, treigfamuid an caṫ,
Agus beirfeamuid coṁairle traṫaṁuil do na Greug,'
Ċum naċ d-tabairfaḋ d' ḟearg orrṫa eug."
Rinn Job smig, 'gus laḃair léi go ladac,
"Biḋeaḋ" agad misneaċ ingin eagnaċ ġráḋaċ;
Go duairc leat laḃairt ní ṡe mian mo ċroiḋe
Aċt duit a ṫarbaint cinealtais 's siṫ."

Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσι κομόωντε·
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσατο δίφρου.
Μάστιξε δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀκοντε πετέσθην,
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο πίπτε δὲ λαός·

An̄ sin d' orduiġ eaċra na n-ór muing
'Gus cosa luaṫ, do ṫabairt amaċ faoi ċuing
A ċairr; 's d'euduiġ le brat lonraċ óir
É féin,—brat soilseaċ d' oil do mar buḋ ċóir
D' ioñsuiḋ an ċárr, a's ṫóig áit-suiḋe ann
'S le sciúrsa óir, ġread se iad go teann.
Go luaṫ a's go fonṁar d' imṫiġdar gan sgiṫ,
Eidir neaṁ a's talaṁ sguabadar an t-sliġe:
Gur sreiṫ dó Id' na sroṫa 'gus na m-bó,
Raiḃ altóir a's iodḃairt ann 'ga losgaḋ dó.
Ċoṁnuiġ ann sin na h-eaċra gus an ċárr,
Falluiġṫe faoi slaṁ duḃ sgaoilte air síor-bárr
Na m-beann áird' fiacaċ ó'r dearc se an Troiġe
A's a Fianna sgarṫa a's caḃlaċ na n-Greug faoi.
Gan moill a's go deiffreaċ ċaiṫ na Greuga biaḋ,
'S ċuir orra 'n̄a ḋiaiġ sin, áirm ċum an gliaċ':
'Gus sluaġ na Troiġṫe ċuaiḋ amaċ le bruṫ
Ṫriḋ dorsa an baile, giḋ naċ raiḃ ċo tiúġ
Le uiṁir na naṁad; biodar misneaṁail fa
Trom-eagla a's imniḋe 'd-taoḃ a g-clainn' 's a mná.
Eidir cosaiḋ agus marcaiġ líon siad 'nois an maġ
Lasta le árd-rún céimaṁail ċum an ċaṫ'
Ḃí sgiaṫ 'n-aġaiḋ sgeiṫ', 's lann sgaoilte 'n-aġaiḋ lann
A's brat-ċliaḃlaċ buailte le ceaṫ' gaeṫa teann
Do bí g' a ċluinsteail mearsgṫa lár an gleo
Eug-ċaoin na m-básaḋ; 's buaiḋ-glaim áird na m-beo.
Le torann an airm bí an t-aer ag criṫ,
'S cáise fola air fud na faiṫe', riṫ
Ó fainuġaḋ moċ an lae go d-tiġ 'na lár
Rin' air na fianna cosgairt agus ár:

Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν·
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην· Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·

Aċt traṫ an meaḋon-lae, ṫoig ór-scalaiḋe Job
Agus ṁeaḋuiġ crain Greug a's Troiġṫe air gaċ taoḃ.
Ċroċ cran na Troiġṫe co'ad 's to ḃi an clár
Raiḃ cran na Greug añ tuitte trom air lár.
Gan moill ḃi toirneaċ buirḟeaḋ ṫriḋ an speir
Aig Job ó Ida, 's las an t-aer go léir
Le splaince ċaoir scap eagla agus uaṫ,
'Gus d' ḟag gan misneaċ buailte sios an sluaġ.
Faoi faitċios milteaċ agus geiteaḋ croiḋe
Ni ḃ-fuair anntu fuirṫeaċt an t-ard-riġ,
'Gus Iodmiun 's an Aiac giollaiḋe Máir;
Ariaṁ ḃi cleaċtaḋ cogaiḋ agus áir.
Nior ḟan aċt Nestor aosta air an ṁaġ
'S ni go toileaṁail coṁnuiġ se 'sa 'g-caṫ.
Sgaoil Pairis stuama gaine geur go teann,
Agus lot go mór a ċapail an sa g-ceann;
'S d-ionnsuiġ an inċinn ṫríḋ an baṫais 'ḟuas
'N-ait d-tig dlaoiġ te ṁuing na g-capal nuas.
Le ċraḋ, air buile o lot an ġaine geur
D' eiriġ air ungnaiḃ a's creċ iad ansna an aer
Agus n-diaiġ sin, do caiṫ e féin air lár
Sgannraḋ na g-capal, le baoġal mór do'n cáirr.
Ċum seaċaint contaḃairt ṁoir da raiḃ se ann
Ġearr se srian na g-capall le n-a lann:
Traṫ scuaḃ 'ga ionnsaiḋ cairr 's eaċraiḋe faoi,
Aig iomċur Hectoir luaṫ-dian mar an gaoṫ,
Aig an t-seanóir buḋ é so an la deiġionaċ beo,
Óir, beiḋeaḋ aig Hector sínte annsan gleo
Muna buḋ, gur ċrioṫnuiġ Diomud fa an gaḋ mór
Agus go h-árd le Odís do sgaoil a ġlor:

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὣς, ἐν ὁμίλῳ;
Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ·
Ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ', αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
Ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·

“Mic uasail Laṫriḋ! Oiḋis lán de ċial
Ca b-fuil, measg gramaisg claḋairiḋ tair' a ṫriall,
Teiċeaḋ go náireaṁail duit as lár an ċaṫ'
Coiṁéid, naċ sgaoilfaiḋe le do ċúl geur-ġaṫ,
Mar sin seas, agus congo'muid ó eug
As laiṁ an naṁuid seanóir grinn na Greug.
Ċuaiḋ ṫar cluais Oiḋís, focla mar an gaoṫ',
'S ċum áit' na luingis deifriġ leis 'sa t-sliġe
Ní ar ṡaṁail do, Diamúd, ċuaiḋ air aġaiḋ go luaṫ,
'Sé féin go h-aonṁar, ṫeilg lár bruṫ na sluaġ
Aig cár an t-seanóir' ḟeas le taḃairt dó, caḃair
Agus mar súd go traṫaṁail leis do laḃair:
“Eidir gaisgiḋe teann' le oige, 'gus le baois,
'Gus seanóir anḟan faoi trom-ualaċ aois'
Ní cuiḃe caṫ, óir ni'l tu 'nois mar ḃi;
Rinn iomad bliaġna do ṁór-neart a ċlaoiḋ.
Is fann do ġialla; ni'l do ċapla luaṫ
Ní dual dóiḃ gnoṫaċan air an naṁaid buaḋ:
Aċt tair a's tóig áit-suiḋe air mo ċáir
'Gus fag ar n-giollaiḋ 'faireaḋ do ċapla air lár.
Feuċ na h-eaċra ṫóig me as an Troiġe,
Ó Aenois treun, naċ b-fuil le fáġail, a m-briġ
No stuaim, a ṡaṁail, aig riṫ sa g-caṫ go luaṫ,
'Gus lár an ḃruṫ, aig ruaġaḋ iomaiḋ sluaġ:
Ionnsuiġmuid leo, ann aġaiḋ an gaisgiḋ teann'
'M-beiḋ aige fios, naċ diṁaoin tá mo lann.”
Do laḃair Diamúd, 's ḟreastail an seanóir
Gan moill 's go buiḋeaċ an cuireaḋ ceanaṁail, cóir,
A ċáir 's a ċuingir ċuir faoi cúṁdaiḋṫe maiṫ'
Stanla 's Eurmad, air luċt coiṁéid, sgaiṫ,

Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην·
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Μάστιξεν δ' ἵππους· τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο·
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου, Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο·
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες·
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν·
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία σιγαλόεντα·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,

Rug air na srian' 'sa sgiúrsa fear na na h-aois'
'S ann aircuis Hector' ṫreoruiġ an cáirr an dís:
Aig teaċt dó fogus, sguabad tríd an ṁaġ
Sgaoil mac Tuide calmaċ leis a ġaċ:
Do loic a ċuimse; d' ealuiġ an gaċ 'sa t-sliġe
'Gus loit fear-seolta 'ċapla ṫríd a ċroiḋe,
Ṫuit ó n-a láṁ an srian, 's é féin air lár,
'Gus ġeit na capla 's iompuiġdar leis an g-cáirr.
Air ċroiḋe Hector treunṁair 's trom a ġoil
Bás 'fir cárr-seolta, agus ċuaiḋ gan moill
Air tóir fir eile: casaḋ dó 'sa t-sliġe
Arcatolam a ṫóig anns an g-cárr áit suiḋe,
Agus na sriana 's sgiúrsa gan aon sgiṫ.
Ḃeiḋeaḋ de na Fiannaiḃ uiṁir ṁór air lár,
'Gus ḃeiḋeaḋ an maġ lig faluiġṫe le trom ár,
Ḃeiḋeaḋ naṁ na n-Greug, aṁail uain gan ḃrig,
Da ruagaḋ, 'gus dúnfaiḋe iad 'sa Troiġe
Mar ḃuḋ gur sgap toirneaċ agus teintreaċ Joḃ,
Líonaḋ le uaḋ na sluaiġte air gaċ taoḃ.
Faoi capla Diamúid las go milteaċ caor
'Sgeiṫ splancaiḋ teintaċ soilseaċ' ṫríd an aer
Ġeit na capla 's ṫuiteadar air lár
'Gus ó láiṁ Nestoir, ṫuit an srian 'san g-cárr,
Le eagla, anḟan,—'nois go h-árd do ḃlaoiġ:
"A ġaiscid dána! tréig an maġ gan sgiṫ,
Óir ní'l duiñ fabraċ ann san g-caṫ so, Joḃ
A tá le diograis follusaċ air taoḃ
Treun-laoċ' na Troiġe: Is dóiġ go d-tiocfaiḋ an lá
Ann a m-béiḋ ar ḃ-fianna iomlán faoi n-a sgáṫ;
Is dual gaċ neaċ a ḃeiṫ de'n árd-riġ umal

Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπεὶ πολὺ φέρτατός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας,
Ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τόν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Και Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους,
Αὖθις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσιῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίλος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε, κρέασιν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι·
Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.
Ἔῤῥε, κακή γλήνη· ἐπεὶ οὐκ, εἴξαντος ἐμεῖο,
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·

Gan rún gaḃail treasna aiṫne flaṫ' na n-dúl
D' ḟreagair Diamud: ní ḃ-fuil do ċaint gan brīġ
Aċt is mór an t-áḋḃar duḃróin air mo ċroiḋe
Go ḃ-fuiġeaḋ an laoċ mór-ċúiseaċ úd le ráḋ
Gur riṫ mac Tuide uaiḋ faoi eagla 's sgaṫ
Roiṁ ċrioċ ċo náireaṁail, d'tarla air mo ṡliġe
Me féin go sluigeaḋ síos an talaṁ faoi."
"Mic Tuide ċalmaċ 's iongtaċ liom cad fa
A ḃ-fuilir n-éis na briaṫra súd a ráḋ
Da m-beiḋeaḋ ċo mór gan ciall no ceart an laoċ
'S go ḃ-fuiġeaḋ ann féin claḋaire ort beiṫ blaoċ
Ní ḟuil neaċ, go cinte de na Troiġṫe le faġail
Naċ n-diúltóċaḋ creidsint ṫabairt do 'n droċ-ċáil
'S do ċalma d' innseoċaḋ beantraiġe óg' na Troiġe
D' ḟág do riġ laidir air an ḃ-faiṫ 'na luiḋe."
Do labair, 's gan moill, na capla siar do ċás
Measg an droing ḃí treigsint bruṫ 'gur tear
An gleo: do leann na Troiġṫe iad le árd-guṫ
'Gur sgaoil 'n a n-diaiġ ciṫ gaeṫa geur go tiuġ
Baḋ dian ḃí Hector, 'gur buḋ teann a ġlór
'S mar súd go spídeaṁail ġuin an laoċ go mór:
"Buḋ árd do ċéim, 'gur d' omós aig gaċ fléiḋ,"
Faġail measg na n-Greug, roinn maiṫ 'gur cuaċ air leiṫ
Aċt 'nois tair tarcuisneaċ, gan mear gan cliú
Amhail mar mnaoi, gan misneaċ 'gur gan luṫ;
Teiṫ leat! a ċailín! 's díoṁaoin tá do rún
Faġail ionsuiḋ a's seilḃ air an Troiġe 's a dún
Roiṁ ar g-cuid ban beiṫ diḃriġṫe measg na n-Greug
Béarfaiḋ mo lann duit lot 's craḋ an éig.
'N-eis caint ċo guinteaċ, las a ċroiḋe le fraoċ

Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεύς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
Γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
Νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα·
Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
Ἀβλήχρ', οὐδενόσωρα· τάδ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει·
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους περὶ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ὑμῖν πὰρ προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,

'Gur eidir dá coṁairle luascan ḃi an laoċ
Na capla casaḋ 'n̄ aġaiḋ an naiṁ go dian
'Gur a dul ċum comraic leis an gaisgiḋ treun.
Trí uaire b' áil leis filleaḋ: aċt gan féidm
Trí uaire las an teintreaċ, 'gur dó ġeim
An tornaċ bagraċ trom ó ḃárr na m-beann
Cnoic árd Id' raiḃ Ioḃ aig coṁnuiḋe ann;
Taḃairt tairbeant' failteaṁal' buaiḋ go luċt na Troiġe;
Ṫuig an tuar Hectoir 'gur go h-árd do ḃlaoiġ.
"Troiġṫe, Lisiġṫe 's ċuraiḋṫe, treun' na sluaġ,
Biḋiḋ síor cróḋa, 's cuiṁneaċ air ḃur d-tuaḋ;
Ta coṁarṫa Ioḃa, toirneaċ agus caoir
'G a g-cluinst 's 'ga feicsint solusaċ san aer;
Tá aig geallaḋ duin̄-ne buaiḋ agus seun'
'Gur do na Greuġaiḃ casgairt agus leun
Tá 'g-cuid ballaiḋe suaraċ, tarcuisneaċ gan ḃriġ
No neart le cosg do ċuir air sluaġ na Troigṫe
Ta g-cuid dioga gan aon ṁaiṫ na feidm
Óir scuabfaid na marcaiġe ċarstu reiḋ de leim
Mar sud gan coṁnuiḋe ionsuiḋam' go teann
An ċuid de'n ċuan a b-fuil an cablaċ ann
Le aiṫniḃ lasta losgaḋ long a's fir
'G a sgrios measg tonta, lasair agus muir."
Mar súd do laḃair, 'gur 'n-eis so do ráḋ
Ḃrostuiġ go cinn a ċapla ċéimaṁal', breaġ:
"Ṡaint, Ṗodairc, Aṫuin, agus Lampa luaṫ!
Taḃraiḋ anois toraḋ 's tairbaint measg na sluaġ,
Do'n aire 's giollaċt tugaḋ daoiḃ gaċ lá
Le mo ċeile ċumanaiġ, sgaiṫ de mna,
Inġín uasal Aetin, 'roinn ḃur measg go sáiṁ

Η ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα, λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτὴν·
Αὐτὰρ απ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμὲν ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη·
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
Καὶ ῥα Πόσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, οὐδέ νύ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι
Ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
Εἰλομένων· εἶλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ

Grain' bí a b-fíon, tumṫa 's riarṫa ó n-a laiṁ
Roiṁ mise riar, a céile féin, le daiṁ.
Bidiḋ eusgaiḋ 'nois go sriotamuid Nestóir,
'Gus creaċ go n-déanfam' air a sgiaṫ breaġ óir:
'S air eudaiġ brollaiġ Diamuid tréin do rinn'
Ualcain le stuam an ceárdaiḋ iarrin grinn;
Ma 's linn a gnoṫaċan 's dóiġ go d-treusgfaid an tráig
Na Greuga 'noċt aig cur na long 'san b-fraiġ."
Ġuinn caint Hectóir' Una, a's líon' le crád
Ċorruiġ a caṫaoir, 's ċriṫ árd-ċríċ na n-Dea.
Labair an sin le Dia mór treun na d-tonn
Ḃuairiġear an ṁuir ó aġaiḋ go d-ti an buinn.
"Ríġ na mara! naċ n-goilleann ort an ċaoi,
A b-fuil na Greug' 'ga treasgairt aig na Troiġṫ'
Cid tá 'nna b-fiadnuis Helic 'gus Æga
Air na tabairtais farrain agus breaġ,
Ḃeir duit mar íodbairt: congbuiġ sud a meaṁair
Go d-tuilleann uait mór ċoimirc agus cabair;
Ma bideann an t-iomlán de na Deaṫ' síor-beo
Tá tab'rṫa do Greug': 'cur ruaig air Troiġṫ' 'san n-gleo
'Gus cosg air Iob; fagfear e 'nn a suide
Air bair Io' aonrac, 'gus faoi bron a ċroide."
"Is dána do ċoṁráḋ ḟreagair le bruṫ
'S le meṫugaḋ iongantaċ ceanfairt treun an t-sruṫ
Do m' ġabail an spairn le 'n ar g-ceann, ni ċeart,
Óir fagann siar na Deaṫ' go leir le neart."
Aig agall mar sud, bí an dís de Deaṫ' síor-beo
Co'ad 's bí an da fianna gnoṫaċ leis an gleo:
'Sa b-faiṫ le taob an baile sínte bí,
Go d-ti an tráiġ raib luing na n-Greug 'nna luide.

Ἕκτωρ Πριαμίδης ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
  Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα εἶδος ἀγητοί·
Πῆ ἔϐαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φαμὲν εἶναι ἄριστοι·
Ἃς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο·
Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ; νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔῤῥων·
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,

An áit so líon le cosaiḋe agus cárr'
An gaisgiḋe calma Hectoir aṁail Már,
A d-tug do Jóḃ an cumas 'gus an ġlóir
Ċur air a naṁaid faiṫeaċ, ruaig 's tóir',
Scuab leis gan scíṫ, go dian agus go garg
'Gus lár na luingis' sgaoilfaoiḋe teinte dearg'.
Aċt coṁairluiġ Una Agmon dul ṫríd an t-sluaġ
Dá m-brostuġad 'lig go dúṫraċtaċ 's go luaṫ
Do rug air fálain corcuir, breaġ an saoi,
'S ċum cuairt na fianna ṫog gan moill a sliġe,
'S ḟeas air luing Odis ċum go racfad guṫ
Ó lár an caḃlaiġe air gaċ taoḃ de'n t-sruṫ
Go d-tí 'n dá ionad deiġionaċ, raiḃ dis ceann
Ajac 's Aċuil treun 'nna g-coṁnuiḋe ann.
Le guṫ árd ġlóraċ 'gus le dúṫraċt croiḋe,
Air sluaġ na Greug mar rúd an flaiṫ do ḃlaoiġ.
"Monuar siḃ! ádḃar náire 'gus miċliú
Fir, reir bur n-aġaid,—aċt, aṁ bur g-croiḋe gan luṫ.
Ca b-fuil bur coṁrad spleadaċ, lár fleada bíd
'G a ċluinnt aig Leimnuis, tráṫ cuairt cuaiċ na diġe
Go m-b'ḟearr aon Greug aṁain 'nna dá ceud Troiġṫ.'
Aċt nois ní ċuiḃe uiṁir ṁór ar sluaġ
Le aon ḟear Hectoir, tá go dian 's go luaṫ
Aig ionnsuiḋe air luingis, 's loisgfeas iad: Ó Jóḃ
Raiḃ fos measg cinnfeairt ríġaṁail, neaċ ariaṁ?
Ċo cráidte liomsa teilgṫe ó mo réim,
'Gus fagṫa 'nois gan ceanas 'gus gan céim.
Cí traṫ dom' ṫriall 'sa g-cogad 'n aġaid na Troiġe
Ní 'r ḟagas altóir buain duit ann ar g-criċ
Gan iodḃairt loisgṫe o'n ar ċroċ sa sreur

Ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς, βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης·
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
Εὔξατο, Τυδεΐδαο πάρος, σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους·
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγὺς διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·

Balaḋ suġa na mart air son an t-sluaġ go leir:
Buaiḋ ḃreiṫ, ni ḋóiġ linn: tabair air ais sinn, slán
Ó laṁ na Troiġṫe, 's ḃéḋim' de buiḋeacas lán."
Mar sud rinn' impiġe, d'eist leis Job go luaṫ
Aig tairbaint dóiḃ-san cumann agus truaġ.
Do ḃ-facas iolar eitiolaċ 'sa n-aer
'S óg eilit fasṫuiġṫ' ann a ċruba ġeur.'
A ġreim 'n-diaiġ sin, air a ċreaċ do sgaoil
'Gus nuas ṫuit cuilean óg na h-eilit maoil'
Os cionn na h-áite raiḃ an altóir Joḃ',
Gus complaċt Greug aig iodbairt le' n-a ṫaoḃ.
Ṫoig as an tairbaint, tuar 's tairngireaċt raṫ'
'Gus misneaċ mór le aṫnuaḋaċan an caṫ'
Ḃi measg na d-toiseaiġ Diamuid le mór-ċeim
'Gus ṫar an dioga sgaol 'ċuid eic go léim.
Triḋ lár an caṫa scuabaḋ le n-a ċarr
'S air fud an naṁaid déanaḋ slaid 's áir.
Agall mac Freamuin buḋ é an ċeud ḟear de'n náṁ'
D' ḟag sínte marbṫa air an ṁaġ, treun láṁ
An ġaisgiḋe calma; sgaol a ġaṫ le briġ
Leis, air a ṫeiṫeaḋ, ċuaiḋ se ṫríḋ a ċroiḋe
Ṫuit as a g-cárr, aig éaluġaḋ as an deo
'S rinn eidaiġ airm torrán trom a's gleo,
Air lorg an gaisgiḋe d'ḟág dóiḃ glan an t-sliġe
Lean dís clain Atríḋ ċum an gleo gan sgiṫ
'Gus an dís Mac na'r gnaṫaċ 'ḃeiṫ mal 'sa stríḋ
'Na n-diaiġ ḃi Iomuin 'sa laoċ iomċar sgiaṫ
Maran céimaṁail, cuiḃe Máir ann gliaṫ
'Gus Eurfla mac Abain agus Teucar treun
Ċleaċt lubaḋ bóġ' go stuama 'gus go dian

Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ' ὁ αὖτις ἰὼν, παῖς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
Εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά κε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον, Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γενηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καὶ σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴκεν μοι δῴη Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,

Faoi sgáṫ sgiaṫ' Tealṁoin, dearc an boġdóir maiṫ
Go grinn 's go h-aireaċ trearna ṫríd an faiṫ
'S le cuimse cin te sgaol ó'n m-bóġ an gaṫ
'S d' ḟág aon de'n náṁaid sínte air an ṁaġ
N-eis urcuir bríġṁair raiḃ gaċ uair air ád
D'ḟil rís go h-eursga 's go glic faoi sgaṫ
'Gus coimirc na sgiaṫa aṁail 's tig óg ṁac
Go uċt a ṁaṫar, dreim le cosaint 's tác.
Ca ḟiad air cur do ḟin se air an b-feur
De sluaġ na Troiġṫe le 'n-a ġaeṫa ġeur'
An ċeud gaṫ marḃaċ sgaol se o'n na boġ
D' ḟag air an ṁaġ Orsiloċ neaṁ-beo
'S gan moill ṫuit Orṁen 'gus Oṗeilt air lár
'S Ḋator 's Cromi 's Lucpon aṁail Main
'Gus Meilanip 's Omop mac Ṗolmoin do ḃí
Aig gaeṫa an gaisgiḋe air an ṁaġ 'na luiḋe
Traṫ e mar sud beiṫ le n-a ġaeṫa trom
Aig carnuġaḋ ablaiġ air an gaineaṁ lom
Ḋearc ceann na fianna a gníoṁ' le aṫar mór
Ḋruid leis gan moill 'gus ṫoig mar sud a ġlór
“ Ṁic Ṫealmoin ċalma! ceanaṁail do mo ċroiḋe
Leig leat aig sgaoileaḋ gaṫ' le stuaim 's le briġ
Tabairt misneaċ, agus leis neart dón t-sluaġ
Agus do d' aṫair gairdis 'gus mór-ṫúaḋ,
'Ṫug ṫu, a leanḃ suirir ċum a ṫiġ
'Gus ṫóig ṫu, aṁ aonaċt le n-a ṁnaoi
Agus a g-clain: a g-cúram 's fior go m-b' ḟiú
Ṫab'rt duit: beir go d' aṫair mórán cliú
Aċt ma 's liomsa ballaiḋ árd 'na Troiġe
Le toil na n-Deaṫ' ḟágail 'liġ 'na luiḋe

Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω.
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
Ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι· ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς
Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
Υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι
Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
Ὡς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
Ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι

Ġabfair go fíor de'n ċreaċ cuid ṁór a's maiṫ
N-éis gaċ a roinnféar air an g-ceann, de'n sgaiṫ
Soiġṫeaċ trí-ċois deaġ-ċumṫa, nó ma 's feárr
Leat aṫruġaḋ duais, beiḋ agaḋ, mar roġa, cárr
A's cuingir capla; nó fós céile mná,
A beiḋear go ceanaṁail dibirt uait gaċ cráḋ'
“Níl faṫ”, do ḟreagair Teucar an árd-ríġ,
“Le briaṫaraiḃ 'brostuġaḋ fir a ḃ-fuil a g-croiḋe
Le dualgas lasta: ó am ruagaḋ an naṁ,
Fosus, nó sgiṫ, ní ḃ-fuair mo ḃoġ 's mo laṁ
Sgaolaḋ go teann oċt g-cinn de gaeṫe geur'
'S fágail óċt gaisgiḋ sínte air an ḃ-feur;
Aċt n-éis mo diṫċill, ċlis se air mo ġaṫ
An gadar úd milteaċ sineaḋ air an ṁaġ.”
Tarrang sís se srang na boġa go teann,
'Gur sgaol a ġaṫ le Hectoir 's ní go fann,
D' eulaiġ an gaṫ a leiṫre as an t-sliġe
Ḃí ceapṫa dó, 'gur ann sin d'ionnsuiḋ croiḋe
Gorgitoin ċalma,—toraḋ suirriḋiġ gráḋa,
Ṫug Priam do Castiandra óiġ, ur-ḃlaṫ
Mar lus ann sa gort,—ar b' ainm dó lus crom
Claonas a ċeann le toraḋ is táisleaċt trom,
'S a ċlaon air uċt an t-óglaċ nuair a ċeann
'N-éis ó 'n m-bás a beiṫ gan moṫuġaḋ ann,
Uair eile d' ḟeuċ se briġ a ġae 'gur 'neart.
Ċuaiḋ airis air ḟeaċrán ó 'n t-sliġe ceart,
Fágail Heċtoir gan aon doiliḋ slán.
Aċt fós gan smaċt neaṁ ṫoraṁail le fán
Óir buail an gaṫ so 'n uċt an fear-ḟeoil cáirr
An ċuraiḋ, 's ṫuit go trom anuas air lár

Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τέ
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντες,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί·
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἄνωγεν.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν.
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίλος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
Τῇ ῥ' ἐπὶ οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι·
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καὶ οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος, Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἄψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν,
Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων,
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος,

Le'r ġeit na capla sganraċ' ann sa tráṫ
'Gus d'ionnsuiġ air ais le criṫ agus le sgáṫ.
Bás Arċiptol buḋ ṁór air Hectoir ġoill;
D'a ċairde Cebrion ṫug an srian gan moill
Tabairt curam an ċáirr agus na g-capal dó
'Gus an sin leim air talaṁ 'nuas go beo.
Ġair go milteaċ 'gus go deisreaċ ċrom
'Gus ṫoig o'n talaṁ carraic garḃ trom
'Gus d' ionnsuiḋ Teucir le goil 's amġar lán
Le run e leagain buailte air a' m-bán
Le so ḃi Teucar le linn faġail réiḋ a ṫuaġ
'Gus air ṫuit,—'sgaoileaḋ a ġaṫ geur go luaṫ
Eidir a ḃrollaiġe 's ṁuinéal ḃi an teud tarrangṫa, teann
Raiḃ an gaṫ marḃaċ 'noir le imṫeaċt ann
Nuair ḃuail an carraic sgaoil láṁ Hectoir treun
An cnaṁ-ceangail ḃi eadra go dian
Reubaḋ an t-sranga, do ċail a laṁ a ḃriġ,
Ṫuit uaiḋ an boġ 'gus fagaḋ é 'nna luiḋe,
Níor ṫreig ê ḃraṫair Mac 'n-am a ċráḋ'
Aċt ḟin a sgiaṫ 'gus ċuir e faoi 'na sgaṫ.
Ṫoig Mecist mac Eċi 'gus Alastor maiṫ
An gaisgiḋe loite go d-ti an tráiġ, ó an b-faiṫ,
Ḃi luċt na Troiġe 'rís faoi ċoimiric Joḃ
'Gus fós ḃi a ċlaon 'ga taisbaint air a d-taoḃ
Le muiniġinn misnaṁail ruaig siad gan aon taṁ
Go d-ti an dioga uiṁir ṁor de'n naṁ,
Faoi Hectoir treun ḃi scapaḋ trid na sluaġ
Le n' aġaiḋ ṁilteaċ eagla, aġus uaṫ.
Mar ġaḋar sealgaḋ leon no colaċ fiaḋ
Go geur 'ga leanṁuint gan aon sgit, no sgaṫ

Ἅπτηται κατόπισθε ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
Ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,

'Nois 'g iompuġaḋ ḃ-fus, arís aig iompuġaḋ ṫall
'Nois sglaṁairt ioscaiḋ 'nois buairt greaṁ' as' sál.
Mar sud do lean iad Hecṫoir ṫrid gaċ sliġe
Biḋeaḋ cam no reiḋ, gan tuirse 'gus gan claoiḋ
Ṫar an dioga ánn ar ṫuit faoi lár
Uiṁir iondual sínte ans an ár.
Traṫ do ċuaiḋ siad ṫar na dioga 'non
'Gus rug air eigean go d-ti bruac na d-tonn,
Air ċriṫ le iomad eagla agus sgáṫ,
Ṫoig a ġuṫ 's a láṁa ċum na Ḋeáṫ',
'G agairt a g-caḃair: tráṫ bí Hectoir treun
Scuabaḋ na ḃ-faiṫ le n-a ċuid eaċraiḋe dian'.
A rosg mar Gorgon milteaċ; no, mar Már
Ḃeir leis 'n a ċuideaċt, léir-sgrios agus ár.
Ḋeasc so Una 's bí a croiḋe 'ga crád
'S labair le Atin, bean árd-cinn na n-Ḋeaṫ.
"Inġin ċalma Ioḃa eudaiġṫe faoi sgiaṫ
Naċ n' goilir orainn beiṫ breaṫnuġaḋ air an gliaṫ?
Ḃ-fuil neaċ aṁáin ṫabairt casgairt agus eug
Gan sgiṫ gan fosar, air a' ḃ-faiṫ do Greug;
Mar ta mac Ṗriaṁ milteaċ scapaḋ leun
'S gan neaċ le faġail le bacaḋ an ḟir treun."
Do ḟreagair Una bean-Dea na súl goirm
"Go mairreaḋ se fós ni dual beiṫ 'g aifirt orm
Óir beiḋeaḋ se leagṫa air a' maġ le eug
Faoi láṁa treun 's lanaiḃ geuir' na n-Greug
Mar buḋ m' aṫair tá síor-duairc 's garg
Ḋul trearsna mo ṫoil le fuaṫ agus le fearg
'S doiċe naċ g-cuiṁniḋeaṁ air an lioċta tráṫ
Cabraiḋeas a ṁac faoi ċuing Euirit 'g a ċrád

Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν,
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγος ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ἔσται μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος Ἕκτωρ
Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβια θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·

A feiċeaḋ coimirc, ġair go neaṁ go geur
'S le coṁairle Joḃa ċuirlint tríḋ an aer
Le taḃairt dó cognaṁ: d'a m-beiḋeaḋ agam fios
Gur áil leis sliocṫ mo Ġreug ġráḋaċ a sgrios,
'S cinnte naċ raċfainn síos go ríoġaċt an ceo
Ċum an doirsóir taḃairt go crić 'na m-beo:
Air clisfeaḋ, filleaḋ coiḋċe tar an t-sruṫ
Fanaċt 'nna ċoṁnuiḋe annsa ríogún duḃ.
Tá m' aṫair fuaṫṁar orm, 'gur gan faċ
Do inġean na fraiġé beir se lig a ġráḋ
Le n-a beul bladraċ pogann si a ġlún
Cuimliġeann si a smig ċum go m-buḋ é a rún
D'a mac duairc gairg, céim a ṫaḃairt 's cáil
Ċum naċ m-beiḋeaḋ cuiḃe aig bailte sgrios, le fáġail.
Tiucfaiḋ fós 's doiċe liom an la
A n-glaoiḋfaiḋ orm a leanḃ féin le gráḋ.
Teiġ, olṁuiġ do ċairr 's na capla ċum na sliġe
'Gur go lann Joḃa triallfaiḋ gan aon sgiṫ
Ċum me gleus, ann caṫa 's imṫeaċt linn go beo
Go ḃ-feiceaḋ Hectoir ma's tuair gairḋis do
A beiṫ an dís dinn gaḃṫa leis an gleo.
Beiḋiḋ de na Troiġṫiḃ sínte neaċ faoi eug,
Air ḃruaċ na mara ḃ-focar lung na n-Greug,
'Gur ablaiġ mar ḃiaḋ 's a sracaḋ aig gaċ fang
'Naoinḟeaċt le sgaoṫ de madraiḋ ocraċ' seang' "
Do labair 's d'olṁuiġ Una an cairr gan sgiṫ
Agus ċuir eacraiḋ na n-ór-úma faoi.
Leis so leig Atin di an t-euduġaḋ breaġ'
D'oibriġ a meura féin ċum brat 's sgaṫ
Agus ċuir oirṫi luirgeas teann go beo

Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο, λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανος, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ, Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ' · οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
Ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·

'Ga gleus, le dul 's beiṫ pairteaċ ann's an gleo
Traṫ í beiṫ eudúiġṫe, d'ionnsuide an cairr a ċrom
Síos aig gíoscan faoi an meaḋacan trom
Ṫoig ann a laiṁ, 'gus ċraiṫ go h' árd 'sa n-aer
A lann trom, milteaċ, lonraċ agus geur
Le 'r gnaṫaċ di scapaḋ trom leun 's ár,
Fágail sluaġṫa gaiscíḋe treun air lár.
Ġlac Una slat na g-capal an a laiṁ
D'a ṡeoluġaḋ amaċ go stuama 'gus go saiṁ
D' ḟorgail dóiḃ dorsa neiṁe reiḋ an t-sliġe
Aig a raiḃ n-a h-uaire faireaḋ lá agus oiḋċe
Neaṁ faoi 'nna g-curam 'cur air sgáṫ na neul
'S arís d'á scapaḋ le leus maidne 's reul.
  Mar sud ċuaiḋ le fanaḋ dis na Deaṫ
Coaḋ bí a b-fairrsuġaḋ Joḃ ann sa traṫ
Agus le teaċtaire an Iol-daṫ labair
Taḃairt di na briaṫra so a meaṁair:
  "Gaḃ suas go deiṡreaċ 'gus na déan aon sgíṫ
'S taḃair air na Deaṫe filleaḋ air ais sa t-sliġe
'S níḋ naċ cuiḃe, imreas agus caṫ
Eidir iad 's mise ríġ na n-dul 's flaiṫ
Ma sé, a rún air aġaiḋ go dána teaċt
An níḋ a deirim, cinnte tá mar aċt,
Fagfaḋ na h-eaċraiḋ bacaċ anns an t-sliġe
Brisfeaḋ a g-cairr 'gus béiḋ siad féin 'n̄a luiḋe
Loite le caor-splanc 'beiḋear go geur 'g a g-cráḋaḋ
Air feaḋ deiċ m-bliaġna: tuigfaiḋ anns an tráṫ
M' inġín Aitin, 'n-éis a h-iomaid Péin'
Naċ cuiḃe beiṫ spairn le n-a h-aṫair féin':
Aċt cúrsa Una, leí ní ġlacfaḋ fearg,

Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾷν ὅ, ττι νοήσω.
  Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Πρώτῃσιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
  Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου παῖς, εἰ τελέει περ,
Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν.
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ελκε ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
Ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾷν, ὅ, ττι νοήσῃ.
Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεὲς εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
  Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
  Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ Διὸς ἄντα, βροτῶν ἕνεκαν πτολεμίζειν.
Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθεισθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
Ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,

Sé a gnás, is dóiġ, ó ċeart, a beiṫ liom, garg.
D'imiġ an teaċtaire eusga mar an gaoṫ,
O ḃarr sleiḃ' Ida gan aon ṁoill san t-sliġe
Aig ionnsuiḋe neiṁe, traṫ,—tean-luaṫ mar ċaor,
Casaḋ an carr dí raṫaḋ sios 'san aer
Coisg siúbal na n-deaṫa 's d'aiṫris dóiḃ gan sgaṫ
An aiṫne ṫug dí, aṫair 's ríġ na n-Dea:
Cad faṫ bur n-aistir, ca b-fuil sib a trial
No, cad faṫ, ar ċaill sib 'lig bur g-ciall
Aig dul ċum caṫa le rún seasaḋ air taoḃ
Na n-Greug 'n aġaiḋ comairle an árd-ríġ Iob.
'Nois deirim lib an níḋ tá cinnte fíor
Go b-fanfaiḋ briaṫra Ioba seasmaċ sior.
Fagfar bacaċ bur g-cuid eic 'san t-sliġe
Brisféar bur g-carr 'gus béiḋ sib féin a luiḋe
Loite le caor-splainc 'beiḋeas go geur 'g bur g-craḋaḋ
Air feaḋ deiċ m-bliaġanta: Tuigfaiḋ annsin an traṫ
M' inġín Aitin 'n-eis a h-iomaiḋ féin
Naċ cuiḃe beiṫ spairn le n-a h-Aṫair féin':
Aċt cúrsa Una lei ní ġlacfaiḋ fearg
'Sé a gnás, 's dóiġ, ó ċeart a beiṫ leis garg.
Aċt tusa, is madraṁail duit, neaċ ġraḋaċ d' a ċlainn
Ḃeiṫ 'n aġaiḋ d' aṫar togbail suas do lainn.
A comraḋ críoċniġ d'imṫiġ an teaċtaire siubal,
'S le Atin labair ċeile ríġ na n-dul:
"Inġin calma Ioba eudaiġṫe faoi na sgiaṫ
Duinn ni cuiḃe beiṫ spairn leis a n-gliaḋ
Mar ġeall air daoinib naċ b-fuil anntu brig
Beaṫa, no bais, aċt réir mar sialuiġeas friṫ.
Beiḋiḋ mar 's cóir mearg Ṫroiġṫe agus Ġreug

Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
Τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσί, φώνησέν τε·
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καί τετελεσμένον ἔσται·
Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ,

Ḋa roint gan eagceart beaṫa fós 'gur eug.
Do labair 's ċuir ṫairt na deaṫa an cairr sa t-sliġe
'Gur ṫoig na h-Uaire g-curam gan aon sgiṫ
Sgaol iad ó an g-cuing 'gur ċuir iad suas sa lann
Raiḃ manséir 's toġa coṫugaḋ aca ann
Leis na ballaiḋ lonraċ' sin na h-Uaire an cairr
Ċuaiḋ mearg na n-Deaṫ', ṡuiḋ siad ann a lár
Una a's Atin: sostaċ trom do ḃí
Oir ḃí lán de aṁgar ġeur a g-croiḋe
D'ionnsuiġ Joba suas go criċ' na n-Deaṫ
Le capla luaṫ 'gur cairr na roṫa breaġ.
Ó an g-cuing do sgaoil iad riġ na fraiġe go h-uṁal
Air an g-cárr 'cur sgáṫ le urram do Ḋia na n-dúl."
Ṫóig riġ na neulta caṫaoir óir 's do ṡuiḋe
'Gur faoi 'na cosaiḃ ḃí iomlan neiṁe criṫ.
Go cuṁal 's go sostaċ ḃidar an dis Deaṫ'
Mearġṫa faoi lionn-duḃ agus lán de sgaṫ,
Buḋ ṁaiṫ ṫuig Joba siocair ḃróin a g-croiḋe
'S mar sud do labair le Atin 's le 'n-a ṁnaoi:
"Atin 'gus Una tá ḃur sost,—cad faṫ
Ḃ-fuil ḃur g-croiḋṫe le trom ḃron 'ga g-craḋ
Nior ṁor ḃur n-obair; ḃí ḃur saoṫar gearr
Trearsgairt luċt Troiġṫe 's 'ga leagan aṁs 'n ár
Ḃiḋiḋ fiosaċ fearda 'gur anċuimseaċ feart
Mo ċuṁaċt ċloiḋeaḋ, no buaiḋ ḟaġail air mo neart.
So niḋ do ċlisfeaḋ air na Deaṫ' go léir
'S biḋeaḋ cur le ċéile uaċtarain na spéir,
Biḋeaḋ 'ga imirt caṫa geur: ċo luaṫ
'S beiḋeaḋ aig ḃur n-aṁarc, criṫfeaḋ siḃ le uaṫ
'Nois deirim le fírin, da m-buḋ é ḃur g-crann

Αψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ην, οὐδ. τι εἶπε,
Σκυζομένη Διὶ πατρὶ χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτον
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
Πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,
Ηματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω

Ḃeiṫ ó na g-cnic' scapuiġṫe b-fuil na Deaṫa ann
Air ais go b-filleaḋ le beiṫ leo na suiḋe
Ḃeiḋeaḋ ṫar a g-cumas feasḋa airis a ċoiḋċe:"
Ḋ'eist na Deaṫa leis na briaṫraiḃ garg'
'Gur ḃí a meaṁruġaḋ fuaṫ trom agus fearg
'N aġaiḋ na Troiġṫe: Atin 'na sost ḃí
Gíḋ le 'nna h-aṫair niṁneaċ ḃí a croiḋe
Níor buḋ é sin d'Una ḃí a bruṫ gan smaċt,
'Gur ṫaosg amaċ a briaṫra geur' gan reaċt:
" Ṁic Ṡaṫuirn ṁilteaiġ 's geur a tá 'g ar g-craḋaḋ
Na focla spideaṁal' ta tu n-éis a ráḋ
'N b-fuil orainn mear aṁail ta d-taoḃ do neart 's do ḃriġ
Go b-fuil ṫar cuṁaċt an domain iad a ċlaoiḋe
Aċt 's truaċ díol bronaċ uiṁir ṁór na Greug
Tá g'a síneaḋ air an b-faiṫ fuar faoi eug
Treugfainn go fonṁar as so 'naċ an gliaḋ
Aig curaiḋe fágail lanna agus sgiaṫ,
Biḋeaḋ againn comairle taḃairt do'n fianna graḋaċ
Air eagla a sgriosfaḋ as an t-saoġal go braṫ."
Do laḃair 's do freagair riaġltoir trean na neul:
" Márac go moċ, traṫ eiriġeas suas an reul
Ḟuaigreas an ṁaidin, ċiḋfir toġa 's sgaiṫ
Na Greug aig Joḃ 'g a síneaḋ air an b-faiṫ.
An sluaġ 'ga slaḋ beiḋ gan tuirse buan
Hectoir, go n-duisoċaiḋ Acuil as a ṡuan,
Bás a ċairide Paṫrloiċ, ċum an gleo
Le taisbaint a ċongioll 'gur a ċumainn do.
So é imṫeaċt cinte: is fíor na firiċ
Naċ n-deanfaiḋ d' ḟearg cosg do aisṫriuġaḋ ċoiḋċe,
Ce biṫ áit air aġaiḋ na talṁan cruinn
No níos ḟoir coigriġiġ air ḃruac na d-toinn

Χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο
Τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·
Οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
Ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
Νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας καὶ ἴφια μῆλα

Toigfir d' aras a b-fuil ann a luiḋe
Iapet 's Saṫurn tá 'ga ċraḃ gan sgiṫ,
Gan leur gae greine os cionn na h-aiḃeis duḃ
No fos síneaḋ gaoṫ a seideaḋ ṫar a t-sruṫ.
Giḋ táir madramail ann ṫu fein na b-fuiġ
Beiṫ treiseaṁail, buaiḋeaċ air ḟior-aċt na friṫ.
Sostaiḋ Una cuaiḋ an ġrian 'nna luiḋe
Ṫuit air an g-cruinne neulta duḃ' na h-oiḋċe,
Do Ġreugaiḃ failteaṁail 's fuaṫmar do na Troiġṫe.
Leiṫre an ċablaiġ air a g-cuid de'n ṁaġ
Raiḃ tearc na n-ablaiġe ṫuit le bruṫ an ċaṫ
Ċum coṁairle cogaiḋe ċruiniġ Hector dail
De'n fianna, ḟaorṫuiġ ardċeim agus cáil
Ṫuirlin gan moill na gairsgiḋe treun' anuas
O'n a g-cuid carr le tabairt do'n ceanfairt cluas.
Ḃi an laoċ aig iomċur an a laiṁ lann mor
A bar faoi uṁa, tiomċioll-ċuairt air ór
Air an lann ceadna lonraċ, fada trom;
Claonaḋ,—labair! 'gur é beagan crom:
"Luċt coṁnuiḋe an baile agus cuanċtoiriḋ na Troiġe
'S trom an imniḋ luiḋeas air mo ċroiḋe
Óir 'n iuḃ buḋ doiġ liom losgaḋ luing na n-Greug,
Fagail na fianna air an ṁaġ faoi eug
Aċt beir doiḃ fóirint traṫaṁail teaċt na h-oiḋċe
Glacfamuid féin ó bruṫ an ċaṫa, sgiṫ,
Sgaoltar na capla 's faiġeaḋ siad aire 's fóġ
Le beiṫ a maraċ ollṁuiġṫe ċum an gleo
Le a n-doṫċan biḋ a ṫabairt do 'n uiṁir ṁór
Tugṫar ó an g-caṫair caoire 's mairt go leor

Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε
Ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἔφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
Πῦρ μέγα καιόντων, φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω
Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
Ὧδ' ἔστω, Τρῶες, μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·
Τὸν δ' ἠοῦς, Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς
Πρωῒ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἴσομαι αἴκε μ', ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης

Biḋeaḋ toġa aráin farsain le roint ann
Gus toġa fíona blasta 'gus neaṁ-gan—
Biḋeaḋ brosnaiḋe amuiḋ cruinn air fád na Troiġe
'Gus móran teinnte lasta air bruaċ na fraiġe
Air eagla ealuġaḋ ann 'an oiḋċe de'n naṁ
'Gus imṫeaċt roiṁ ṁaiḋin deifreaċ ċuid an t-snaṁ.
Ni dual air aon ċor ligeann dóib faoi sgáṫ
Na h'oiḋċe imṫeaċt gan aon bron no craḋ,
Aig dul 'sa luing doib, na biḋeaḋ aon neaċ ann
Naċ m-béiḋ air, lorg loit ó gaċ no lann
Ḃéirfear d'a g-cairde aṁgar 's briseaḋ croiḋe
'Gus eagla cogaiḋ ċuir air luċt an Troiġe.
Deanfaḋ nois na giolla gairm binn'
Dream aosta 's óg tabairt ann aoinḟeaċt cruinn,
Timċioll an ḃaile 's faireaḋ go sior-ḃuan
Gan ligeann codlaḋ air a sul', no suan
'Gus lasaḋ teinte soilseaċ' suas na mna
Air eagla an naṁaiḋ teaċt le feill sa sgaṫ."
An comairle mearas traṫa-ṅail nois do labair,
Comairle an lae marraiġe congḃoċaḋ a meaṁair,
Lán de ḋóiġ as Job 's na Deaċ', 'gur ceart
Go b-fuiġmuid a maraċ misneaċ agus neart.
Na meirliġ madraṁal' diḃirt as a g-criċ
Ṫainic ċugainn! faraor! le mi-áḋ mór do 'n Troiġe
Béiḋ a faireaḋ air feaḋ na h-oiḋċe duḃ'
Go moċ air maiḋin ionnsoċam' le bruṫ
Maġ an ċogaiḋ b-focair luing na n-Greug
Roint mearg a ċeile treasgairt agus eug.
Aṁ sin ciḋfear ansa caṫa cruaiḋ
Cia aguinn, an Diomaiḋ treun beiḋeas an ḃuaiḋ,

Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. Αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν·
Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ
Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθὴρ,
Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·

An aige mire leanṁuint ar an maġ
Nó, agaiṅ, e-san síneaḋ aṅsa g-caṫ.
Ṁáraċ ḋearbḟar ma tá cumas ann,
A ċroiḋe ċalma ċosaint ó mo lann;
Óir béiḋ leis iomaḋ companaiġe 'ṅa luiḋe
Loite, craiḋte air an a n-gaineaṁ buiḋe.
O d'a m-buḋ liom mar so a ḃeiṫ go fíor
Ó ḃás 's lagar aoise rugaċ, saor,
Aṁail Atin 's Aṗól gan aon eagla eug,
Críocnoċaḋ an maraċ, ceanas olc na n-Greug.
Aig críoċnuġaḋ cainte, ṫoig an fianna gáir,
Tabairt go sasta air a ċoṁraḋ fair'
Na capla sgaol ó ċuing agus ó ċeann-uaim
'Gus ċeangail do 'n ċárr le aġartair g-cinn le stuaim.
De ṁairt 's de ċaoraiḋ tugaḋ iomaḋ mór
Ó an g-caṫair; 's arán, agus fíon go leor.
Ḃí an ḟeoil 'ga bruiṫ air teinte lasraċ' téiṫ'
'S a balaḋ tiomċioll raiḃ an ġaoṫ a sgeiṫ.
Air ṁaġ an coġaiḋe d'ḟanadar na suiḋe
Go suairc roiṁ teinnte teo air feaḋ na h-oiḋċe.
Aṁail oiḋċe breaġ faoi gealaċ agus reul
Gan smeiḋ o 'n gaoṫ 's gan smuiḋ no slaṁ ó neul;
An cruinne sínte maċ aig aṁarc sul
Gan cosg na toirmearg air leus geal na n-dul.
'Nuair bíḋeas 's an t-solus lonraċ gan aon sgaṫ
Le feicsint go solleir, breaċ gaċ niḋ sa trat,
Na sliabta fuar; na gleanta síos 'nna luiḋe
'S gaċ áit sgeiṫ soluis an ré buiḋe;
Coaḋ 's caiṫeann fear cuṁduiġṫe treuḋ' a rosg
Cíḋ an spéir lasta suas go léir gan cosg.

Τόσσα, μεσηγὺ, νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον Ἠῶ μίμνον.

Mar sud bi teinnte soilseaċ air a' m-bán
Ḃí eidir na caḃlaiġ agus air aġaiḋ an áċ'n
Air aġaiḋ na Troiġe 'gus air fúd na faiċ'
Las míle carn, 'gus aig gaċ carn díoḃ sgaiċ
Na fianna le ceud fear go síor 'nna suiḋe
Congḃail faire an naṁ air feaḋ na h-oiḋċe.
Le ōrna 's coirce fuair na caiple soġ,
Le ḃeiċ air maidin ollṁuiġṫe ċum an gleo.

NOTES.

Line 170—

> "Is dual gaċ neaċ a beiṫ do 'n árd-ríġ uṁa',
> Gan rún gabail treasna aiṫne ḟlaṫ' na n-dúl."

Notwithstanding the grossness of Polytheism, of which the errors were so fatal to the moral virtues, a more than vague belief in a Supreme Being and reverence for his authority, were preserved among the pagan nations. Of these truths the Iliad furnishes several incontestible illustrations. To cite them particularly, would be to swell those notes to a disproportioned size. Suffice it to remark, that the pre-eminence of Jupiter as the ruler, not only of men but of the gods, pervades the entire work from the beginning to its conclusion. The fifth line of the First Book clearly shows that his will directed the entire war. No doubt the notion of the supreme power of the Deity was so fantastic and so strange, as to be utterly at variance with the dictates of reason not blinded by prejudice; still the belief, though overlaid with such a mass of incongruous opinions, was not extinguished, nor could it be extinguished as long as man retained any sense of his exalted origin and destination.

